

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 19 / Sayı: 222 / Haziran 2000

Demokrasi halklarımızın eseri olacaktır

–Barış, demokrasi yürüyüş geliştirilmelidir. Bu yalnız Almanya'da ve diğer ülkelerde değil Türkiye'ye de yansımalıdır. Türkiye'de demokrasi ve barış için bir örnek olabilir...

–Ankara-Diyarbakır, Diyarbakır-Ankara demokratik sistem altında, barış ve demokratik birlik yürüyüşü olur diyebiliriz. Sistemli bir biçimde olabilir. Akıllıca çalışılmalı. Bu yürüyüş pek çok kişinin beklemediği bir sonuçtur. Yüz bine yakın kitle coşkusu şu anlama geliyor; özgürlüklerle birlikte, halkın birlik-barış istemi birleşiyor demektir. Sadece Kürtler değil, Türk halkının da barış isteği yoğunlaşıyor. En anlamlısı, Türkiye'de gelişmesidir. Avrupa'dan Türkiye'ye taşırılmalıdır. Daha barışçıl, daha birbirini dıştalamayan, daha az hırçın eylem tarzları geliştirilmelidir. Geçmişte bu konuda yapılan eylemler biraz hırçınca oluyordu. Newrozlar, 1 Mayıslar gibi -gerçi son Newroz'da ve 1 Mayıs'ta bu biraz aşılmıştı- daha barışçıl, daha birbirini anlayan bir miting anlayışı geliştirilmeli. Bence bunu somutlaştırmalı. CHP, HADEP ve diğerleri bunu somutlaştıramıyorlar. Ecevitin son Diyarbakır gezisi barış gösterisine dönüştürülmeliydi.

– Türkiye'de her şey ikili yaşanıyor. Hükümet içinde de bu böyledir. Her yanda savaş yanlıları var. Bizim görevimiz, tutarlı barış çizgisini, bir yıldır sürdürdüğümüz şekilde demokrasiyi, barışı herkese egemen kılmaktır.

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan Yoldaşın değerlendirmesi

sayfa 12, 13, 14'de

Bir Kez Daha Her Türlü Bozgunculuğa ve Yıkıcılığa Karşı Önderlik Çizgisinde Parti Birliğini Güçlendirelim!

Partimiz süreç itibarıyla yoğun bir saldırı ile karşı karşıyadır. Her alandan partiyi bozmaya, yıkmaya, tasfiye etmeye ve dağıtmaya yönelik saldırılar sürüyor. Bu çerçevede partimiz uluslararası komplo ile yüz yüze geldi ve partiyi tasfiye etmeyi amaçlayan bu komplo, hala sonuca ulaşmak için değişen koşullara göre kendisini yeniden planlayıp örgütleyerek saldırılarını devam ettiriyor. Dıştan yöneltilen bu saldırılar, bir kuşatma yaratarak partinin içini etkilemeyi, partiyi içten zayıflatmayı, gevşetmeyi ve dağıtmayı hedefliyor. Uluslararası komplonun partiyi yıkma stratejisi temelinde partiye yönelik saldırılar devam ediyor.

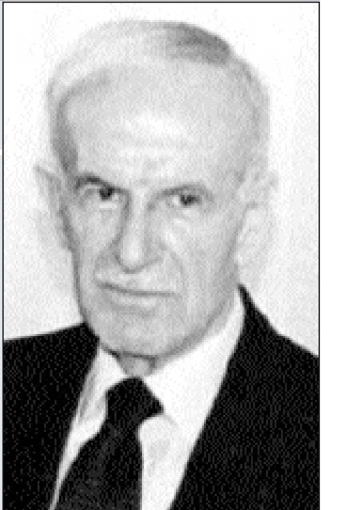
Parti Önderliği, her zaman sağlam bir örgüt savaşçısı, örgüt alanında çizgi savaşçısı olarak militanlaşmanın sağlanabileceğini, kendisinin en büyük özelliğinin de örgütsel çizgi savaşçılığı olduğunu ifade etti. Örgütlülüğü geliştirmenin, örgüt kurma ve örgüt yaratmanın bununla mümkün olduğunu bize öğretti. Şimdi bu mücadeleyi doğru algılamak ve anlamak, bu mücadele tarihinden doğru dersler çıkartabilmek, günümüzdeki sorunları aşabilmek açısından hem gereklidir, hem de önemli avantajlar sağlayan bir kaynaktır.

PKK Başkanlık Konseyi

Sayfa 11'de

Ortadoğu'da Hafız ESAD'ın Ortaya Çıkardığı Birikim İyi Değerlendirilmeli

Sayfa 11'de

PKK Başkanlık Konseyi'nin Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad için yayınladığı başsağlığı mesajı

Modern Suriye'nin kurucusu, Arap halkının ulusal önderi, Kürt halkının değerli dostu, bölge ve dünyanın seçkin politikacısı Başkan Hafız El Esad'ın böyle kritik bir süreçte ölümünden duyduğumuz büyük üzüntüyle başta Suriye Arap Cumhuriyeti yöneticileri, ailesi ve Suriye'nin Arap ve Kürt halkları olmak üzere bütün Arap alemine ve bölge halklarına Genel Başkan Abdullah Öcalan yoldaş ve partimiz adına başsağlığı diliyor, ailesinin ve Arap halkının acılarını paylaşıyoruz.

Sayfa 27'de

İçindekiler

Zaman sırt çevirmiş
yüreğim ateş ister
kollarım Yol vermiyor
götür beni cehennem adasına
benim de son uğrak yerim olsun
Newroz tanıklığında güneşin aşkı
için
akan kan selinde
benim de bir damla kanım olsun

Özgürlük savaşçıları Şehit Yahya, Şero, Mustafa, Jiyan, Demhat ve Gare şehitlerinin anı yazıları

sayfa 24, 25, 26. sayfalarda

Önderlik çizgisi harekete geçen ulusal toplumsal dinamiklerin temsili demektir

Merkezinde Kürt halkı ve onun örgütlü gücü PKK olan Türkiye demokrasisine ilişkin bu gelişmeler, yine merkezinde kürtlerin yer aldığı bölgenin diğer demokratik gelişmeleriyle de bağlantılı bir şekilde dünya ve bölge gündemine oturuyor.

Başkan APO önderliğindeki partimiz PKK'nin başlatmış olduğu değişim atmosferi, başta Türkiye olmak üzere tüm bölgeyi sarıyor ve değişim doğrultusundaki gelişmeler yetersiz düzeyde ve yavaş yavaş da olsa açığa çıkıyor.

'90'larla birlikte dünyada tüm yönleriyle açığa çıkan demokrasi ve insan hakları eksenli gelişmeleri gecikmeli de olsa 7. Kongresi'yle program düzeyinde ele alan, yeni sürece stratejik bir değişiklikle kendi örgüt ve mücadele yapısında içselleştiren partimiz PKK'nin atmış olduğu adım, tek taraflı bir barış görüntüsünü hala aşmamış da olsa; Türk sosyal, siyasal, askeri, kültürel ve ruhsal yapısını altüst etmeye devam ediyor. Tüm çarpıtma ve inkar çabalarına rağmen Başkan Apo'nun Türkiye'nin gündemine soktuğu Demokratik Cumhuriyet, Anayasal Vatandaşlık, Genel Af, OHAL'in kaldırılması, demokrasi ve insan hakları, Kürt dili ve kültürü üzerindeki baskıların kaldırılması ile bağlantılı olarak AB'ye giriş gibi konular, Türk siyasal, ekonomik, askeri çevreleri ve sivil muhalefet güçleri arasında yeni birliktelik ya da ayrışmaları gündeme getiriyor. Kürt halkı Diyarbakır Newroz'unda olduğu gibi en son Avrupa'da ***"İdama hayır, Öcalan'a Özgürlük Barış hemen şimdi"***mitinglerindeki katılımı ile süreçle uyumunu ve sürecin oturtulmasının temel garantör gücü olarak, Önderliğiyle birlikte yürümeye kararlı olduğunu gösteriyor.

Merkezinde Kürt halkı ve onun örgütlü gücü PKK olan Türkiye demokrasisine ilişkin bu gelişmeler, yine merkezinde Kürtlerin yer aldığı bölgenin diğer demokratik gelişmeleriyle de bağlantılı bir şekilde dünya ve bölge gündemine oturuyor.

'99 2 Ağustos tarihli tek yanlı barış uygulamasının, 1 Eylül 1999 Kuzey'deki güçlerin Güney'e çekilişi ile birlikte hayata geçmesinin arkasından 2000 yılının başında Ocak ayında gerçekleştirilen Olağanüstü 7. Kongresi'yle partimiz, sürece taktik değil stratejik düzeyde yaklaştığını kararlaştırıp, bunu bir barış projesiyle dünyaya ilan ettiği an ana kadar büyük beklenti ile PKK'den bölünmeyi, parçalamayı umanlar büyük bir hayal kırıklığına uğradılar. Sürecin akıntısı içinde sürüklenip gitmemek için direnmeye ve bu direnişleriyle de PKK'ye yönelik beklentilerini gerçekleştirmeye çalışıyorlar. En son Diyarbakır Newroz'unda ortaya çıkan halk gücünün de yarattığı etkinin paniğini yaşayan egemen çevreler, PKK ve Kürt halkına yönelik beklentilerinin gerçekleşmesi şöyle dursun, eskisi gibi sadece Kürt toplumunu değil, Türk toplumunu da yönetemeyeceklerinin kaygısı ile süreci kontrollü sürdürebilmenin mücadelesini yürütüyorlar. Şüphesiz bu istem kendisini, oligarşik sistem içinde yer alan bütün çevrelerde aynı oranda göstermiyor. Bunun açık örnekleri son dönemin etkinlik ve söylemlerinde de açıkça kendisini gösterdi.

Son aylara PKK'nin örgütsel ve Halk Savunma Güçlerini sınırlama operasyonlarıyla giren, bunun için Güney'in ilkel milliyetçi, işbirlikçi güçlerinin de desteğini alarak süreci lehinde tamamlayıp, dikensiz bir gül bahçesi yaratma peşinde koşan Türk Oligarşisi, Kürt halkının demokratik örgütlerini sindirmeyi, hatta kapatmayı da içeren polisiye ve idari tedbirlere başvuruyor. Sadece bununla da sınırlı kalmayıp, bölgenin, başta İran olmak üzere diğer güçlerini de etki altına alacak etkinliklerde bulunmayı ihmal etmiyor.

Uğur Mumcu, Muammer Aksoy, Ahmet Taner Kışlalı cinayetlerine ilişkin, onları aydınlatma amaçlı geliştirdikleri operasyonları da esasen PKK'ye karşı mücadelenin bir parçası haline getirdikleri için, ellerine yüzlerine bulaştırıyorlar. En son adına *"Umut"* dedikleri operasyonun fiyaskoyla sonuçlanmasının esas nedenlerinden biri de bu hukuki olmayan, mevcut oligarşinin çıkarlarını esas alan, gündem saptırmaya hizmet eden tutumları oluyor.

Hizbullah operasyonlarının esası, devletin kendi içine, çete ve kontra örgütlülüğüne yönelik olması ve devletin kendisini kirlerinden, kanlarından temizlemesi operasyonları olması gerekirken, MİT elemanlarından oluşan sahte sanık ya da tanıklarla yönlendirilen politik çabaya dönüşmesi, durumun vahametini bir kat daha artırıyor. Esas olarak İran'da ki demokratik gelişmenin sabote edilmesi amacını da güden bu operasyonlara, CIA'nın attığı sahte tanıklı destek adımlar da boşa çıkıyor. Özel Harp merkezli bu adımlar, hem devlet içi önemli bazı çevreler, hem de devlet dışı sivil çevreler tarafından kabul görmüyor. Toplumun ve devletin demokratikleştirilmesi gerektiği inancı eğilimi bastırılmak şöyle dursun, bu eğilim biraz daha güçlenerek çıkıyor.

Eskiden, çok uzak değil daha bir yıl öncesinde aynı kulvarda koştuğu sanılan güçlerin durumunun hiç de öyle olmadığı, barış ve demokrasi istemeyen kesimlerin attığı diğer adımlarda da ortaya çıkmaya devan ediyor. Bir yanda kendi devlet sınırları içindeki Kürtleri inkar politikasını açıkça reddetme gücünü gösteremeyenler, MGK toplantılarında İran Kürtleri'nin hamiliğine soyunma kararı alıyor. Bu çelişkili durum aslında oligarşinin içindeki durumu gözler önüne seriyor. İran üniversitelerinde Kürtçe kürsülerin açılmasını, Kürtçe dil serbestliğini, Kürdistan isminin resmi olarak telaffuz edilmesini bir tehlike olarak görenler, Kuzey Kürdistan'daki statünün boyutlarını kendi içlerinde tartışıyor. Bu tartışmalar, aslında Demokratik Cumhuriyete doğru gidişin sancıları olarak ortaya çıkıyor.

Bu hükümet ve meclis demokratik cumhuriyete gidişin önünde engel teşkil ediyor

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın idamının infazının ertelenmesini sağlayan 12 Ocak zirvesini gerçekleştiren hükümet ve dönemin Cumhurbaşkanı Süleymen Demirel'in görevi, daha o zirvede güncel gelişmeleri omuzlayacak güçte olmadığı için resmen olmasa bile, Türk siyasal tarihinin geleceği açısından sona ermişti. Zirve, bu yürütme organı için son görevdir. Yani tarihsel olarak oynayacakları rolü oynamışlardı. Eğer bir toplum, belli bir aşamaya gelmiş de, kendisine uygun yeni üst yapıların arayışı içine girmişse yani siyasal üst yapı tüm kurumlarıyla açıkça toplumla çelişiyorsa ve bu çelişki mevcut dünya gerçekliği ile uyumlu ise ya üst yapı kendisini yeniler ya da aşılır. Eğer toplumsal muhalefet kendisini örgütlemiş ve tercihini örgütüyle ifade etme gücüne sahipse mevcut statüyü aşar. Kürdistan ulusal muhalefeti, savaş anında bir çok toplumsal yenilenme öğesi ortaya çıkarırken aynı zamanda azgın bir şoven dalgayı da körüklediği için bu açığa çıkan dönüşüm ve demokrasi değerlerinin toplumsal muhalefete ve onun örgütlü biçimine dönüştürme gücünden yoksun bırakılmıştı. Barışla birlikte, bu olumsuz yanı aşıp kendi değerlerini Demokratik Cumhuriyet ekseninde toplumsal muhalefete kanalize edince, Türkiye emekçi halk yığınları ve demokrasi güçlerinin etrafında sorunlarının çözümünü siyasal iktidara uzatabileceği bir demokratik toplumsal dönüşüm merkezi ortaya çıktı. Bu merkezde PKK yer alıyor. Belki o yaratılan şoven dalganın etkisinden kurtulamayan demokratik toplumsal muhalefet güçleri bunu yeterince göremiyor, ama oligarşik devlet güçleri bunu görüyor. Bunu bir tehlike olarak bildikleri için halklarımızı bu merkezden yoksun bırakacak zamanı kazanmanın çabası içinde bu hükümeti ve meclisi zorla ayakta tutmaya devam ediyor. Ama hem ulusal, hem toplumsal, hem bölgesel ve hem de uluslararası gelişmeler karşısındaki zorlanma da oligarşi cephesini çatlatıp, bir kısmını demokrasi güçlerinin saflarına yaklaştırıyor.

Hükümet ortakları içindeki Mesut Yılmaz'ın Yüce Divana sevk edilme çabası, bu çelişkinin bir uzantısı olarak ortaya çıkıyor. MHP her ne kadar geleneksel faşist dış görünüşünü aştığı imajını yaratmaya çalışsa da Kürtler için inkar ve imhanın, demoksari güçleri için şiddetle aşılmanın öncülüğü anlamında geleneksel devlet yapılanmasını sürdürmenin, başta PKK olmak üzere demokrasi güçlerini yok etmenin hesaplarını yapıyor. Bunun için elindeki devlet olanaklarını sonuna kadar kullanmanın politikasını ve yeniden marjinal bir konuma düşmemeyi planlarken, FP'nin içine düştüğü kapanma tehlikesinin aynısı ile karşılaşmamak için çaba harcıyor. Sağın merkezi olacak bir pozisyona gelmek istiyor. Onun için Devlet Bahçeli, Van'da yaptığı açık hava toplantısında tehlikenin ucunu gösteriyor. Ve Ecevit'in Diyarbakır'da söylediğini önce o söylüyor. *"PKK'ye siyaset yaptırmayacağız."* Yani Kürtlere siyaset yaptırmayacağız demek istiyor. Oligarşi ve onun en azgın temsilcisi Demokrasinin örgütlü öncü gücünü ve Kürt halkını hedef gösteriyor. Aynı Bahçeli, *"Kuşun kurdu yediği nerede görülmüş, RP, FP, frensiz gitti duvara tosladı, biz kontrollü gidiyoruz. Ama kendimizi kimseye yedirmeyiz. Sabredin"* derken de Hizbullah operasyonlarıyla Fazilete uzanan kolların aynısının, yeniden açılacak Susurluk benzeri davalar veya Kartal Cezaevi yoluyla da MHP'ye uzanabileceğinin endişesini yaşıyor. Bu endişeyi PKK ve Kürt düşmanlığı ile ortadan kaldırmaya çalışırken, yani özel savaşın gerekçelerinin varlığını halen öne çıkarırken, *"Türkiye'nin AB'ye girmesini istemeyen ve Kopenhag denildiğinde uykusu kaçan geniş yelpaze"* den bahseden Mesut Yılmaz'ı Yüce Divan için Meclise gönderiyor.

Aynı süreç, Kürdistan'da yaygın bir şekilde Kürt halkının yasal temsil gücünü üslenen HADEP ve çevresine, demokratik kurum ve kuruluşlara, basın yayın organlarına yönelik polisiye saldırıların arttığı günler oluyor. Bunu, Başbakan Bülent Ecevit'in Diyarbakır gezisi ve açıklamaları izliyor. HADEP'i meydanlara çıkarmayacağız açıklaması bu arada geliyor. Halkın örgütsüzlüğü temelinde bir demokrasinin geliştiği nerede görülmüş. Demokrasinin yaratıcısı ve koruyucusunun örgütlü halk olduğu tarihsel ve güncel olarak ispatlanmasına rağmen, Avrupa yolunda olduğunu söyleyen bir Türkiye de ki bu başbakanın sözlerine ilk tepkiler bir çok sivil çevre ve yetkililerden geliyor. Kopenhag kriterleri uygulanmalıdır. Bu kriterler, sadece Avrupa istediği için değil, TC'nin kurtuluşunun esaslarında ve Lozan antlaşmasında da yer aldığı için uygulanmalıdır.

HADEP sadece Kürdistan da değil Türkiye metropollerinde de demokratik etkinliklerin merkezi olmaya başlayınca en son İstanbul başta olmak üzere HADEP şahsında Türkiye demokratik toplumsal muhalefetine saldırılar başlıyor. Özalp't a olduğu gibi HADEP'li belediye başkanları görevden alınıyor.

MGK'nin *"Türkiye'nin toprak bütünlüğü ve devletin üniterliği"* gerekçesiyle almış olduğu kararların başbakan tarafından demokrasi mücadelesinin ve bunun araçların devreye konulmasını *"siyasal terör"* olarak değerlendirmesi oldukça anlamlı ve bir o kadar da aşılması gereken tehlikeli bir tutum olduğu açıktır.

Partimiz, Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın çizmiş olduğu doğrultuda mevcut stratejik değişiklikten sapmadan, Demokratik Cumhuriyet ve Anayasal Vatandışlık projesi doğrultusunda adımlarını atmakta kararlılık düzeyini hiç bir zaman eksiltmeyen partimiz ve Esas olarak Türkiye'nin toprak bütünlüğü içinde demokratik dönüşümün örgütlü gücü olarak yasal ve demokratik mücadele araçlarının dışına çıkmadan halkların demokrasi özlemini dile getiren HADEP üzerinde bu baskı ve sindirme hareketi gelişirken, Avrupa da semirtilerek toparlanmaya çalıştırılan işbirlikçi güçler de legal parti ve PKK düşmanlığı temelinde Almanya'nında desteğiyle çatı örgütler kurma arayışına yöneliyorlar.

Bir arayış ve bir mücadele Türkiye *"nekahat dönemi"* adı altında bile demokratik gelişmeyi geriye çekecek adımları kaldıramıyor. Türkiye Başbakanı Ecevit, barış ortamının yarattığı önemli sosyal, siyasal, ekonomik gelişmelerden ve bunun devamının yaralarından bahsediyor. Eski Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in 28 Nisan seçimlerine ilişkin *"Doğuda PKK kazandı"* değerlendirmesi yeni yeni basına yansıyor. TÜSİAD, MGK ve hükümetin demokratik gelişmeyi engelleyici açıklama ve tutumlarına karşı çıkıyor. Sivil toplum kuruluşları ve muhalefet çevreleri erken bir seçimi de dikkate alarak demokrasi platformu veya bloku arayışlarını hızlandırıyor, anayasal değişiklik için anayasa taslakları hazırlanıyor. İdam, genel af, köye dönüş ve Olağanüstü Hal'in parça parça kaldırılması süreci hızla devreye giriyor. Türkiye belki yavaş ama atılan barış adımının yörüngesinde dönüyor. Bu dönüş, örgütlü, halkın demokratik eylemliliği Kürt ve Türk halklarının demokrasi mücadelesi içindeki ortak tutumu ile daha da hızlanarak değişim dönüşümle tamamlatacaktır.

Bu hükümet ve meclis aşılmalıdır

Olağanüstü koşullara göre şekillenmiş, demokrasinin inkarı temelinde ve Kürt halkının imhası için oluşturulmuş bir meclis ve hükümet, ne kendi ulusal toplumsal gerçekliğine ve gelişme düzeyine, ne de uluslararası konjonktüre uyum gösterir. Hele hele savaş koşullarında palazlanmış, derin devlet anlayışıyla beslenmiş yasama ve yürütme organı olan mevcut TBMM ve hükümet bileşimi ile Türkiye'de demokratik bir gelişme sağlamak fazla gerçekçi görünmemektedir. Oldukça tutucu, gelişmenin seyrini görüp de esas gelişme kaynaklarını kurutmaya çalışanlardan demokrat olamaz. Böylesi bir oligarşik egemenliğin aşılması için tüm demokrasi güçlerinin bir erken seçimi zorlayarak, ya da olası bir erken seçime karşı hazırlıklı olarak süreci karşılamak önemli olmakta ve halklarımızın demokrasi talebi de bunu emretmektedir. Ki bu konuda CHP-HADEP eksenli demokratik blok arayışı ve bunun diğer demokrasi güçleriyle genişletilmesi çalışmaları sürecin gelişen yanlarını temsil ediyor. Solda geniş yelpazeli demokratik bir platformun oluşma ihtiyacını, zorunluluğunu gösteriyor. Tarihin hiçbir döneminde hiçbir halk egemenlerinden, devletlerinden demokrasi beklememiş veya istememiştir. Taleplerini güçlerinin örgütlülüğü ve mücadeleleri sonucunda kazanmışlardır. Hem Türkiye'nin ve hem de dünyanın durumu buna müsaittir. Dostlarımız ve bağlaşıklarımız her zamankinden daha çoktur. Sadece emekçiler değil, emekçilerin dışındaki çevrelerin de büyük bir dısımı devlet ve toprak birliği içinde Türkiye'de bir demokrasiden yanalar. Bunu iyi anlamak, gelişmenin seyrini görmek ve tüm demokrasi güçlerini iktidara taşımak temel görev olmaktadır.

Bu konuda PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş şunları diyor *"...Kim ki her şeyi devletten bekliyorsa demokrasiden bir şey anlamamıştır. Her şeyi devletten beklemek teslimiyettir... Demokratik barış çizgisi emekçilerin çizgisidir. Öz irade çizgisidir. Çalışmak gerekir, emek gerekir."*

Kürdistan ve Kürtler cephesinde eksik de olsa legal düzeyde, kendisini her anlamda yasallaştırmaya ve ulusal- toplumsal demokrasi mücadelesini toplumsal ve ulusal ihtiyaçların her düzeyinde vermeye çalışan bir örgütlülüğün olduğu açıktır. Bunu hem oligarşi ve hem de demokrasi güçleri görmektedir. Şimdilik HADEP eksenli gelişen bu demokrasi mücadelesi, aynı zamanda Türk emekçilerinin de hem ilham kaynağı ve hem de okulu olma işlevini görmektedir. Diyarbakır'dan başlayan Barış Hareketi, Ankara'da toplumsal ve ulusal barış ve Demokratik Cumhuriyet eksenin de birleşecektir. Bugün Türkiye'de 4 milyon işçi, 2 milyon memur ve 5 milyon köylü eğer tepki ve istemlerini sokaklarda dile getiriyorlarsa bu anlamlıdır. Ve bu istemlerin dile gelişinde HADEP önemli ve asli bir güç olarak devreye giriyorsa, tartışmasız gelişmelerin seyri ortaya çıkmıştır.

Tüm devlet yetkililerinin Amed ziyaretlerinin arkasından, ABD ve Alman yetkililerinin yine Amed ziyaretleri ve yatırım ortamı aradıklarını dile getirmeleri, Türkmenistan Boru Hattı Projesi'nin Türkiye üzerinden geçirilmemesi tartışmalarının başlatılması, başta TC Cumhurbaşkanı olmak üzere Kopenhag kriterlerine uygun bir anayasa değişikliği ve idam cezasının kaldırılmasını istemi ile Ecevit'in DSP li milletvekillerine Kürdistan seferlerini düzenleme talimatını vermesi ile TSK komutanlarının sürece karşı duran açıklamaları dönemin ortaya çıkan temel yanları oluyor.

PKK, Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın ve 7. Kongre kararlarının ısrarlı takipçisi olarak, Türkiye'nin toprak bütünlüğünü bozmadan Demokratik Cumhuriyet adımlarını ısrarlı ve kararlı bir şekilde atıyor. Kendisini hızla bir barış ve demokrasi gücü olarak ulusal ve toplumsal çıkarlar temelinde siyasal mücadele içinde tutuyor. Savunma dışında hiç bir askeri etkinliğe başvurmuyor. Halk, partisi ve Önderiyle bir bütün olduğunu her düzeyde ortaya koyuyor. Türkiye demokrasi güçleri toplumsal muhalefetini ortayaya koyuyor. Cezaevleri F tipi uygulamalarına karşı kaynıyor. Oligarşi içinde demokrasi eğilimleri uç veriyor. Uluslararası güçler derin devlet ve çetelerle, özel savaş kurumlarıyla yönetilen, kürtle, demokrasiyi, insan haklarını inkar eden bir TC'ni kabul etmiyor. Bu, emperyalizmin çıkarlarına ters bir durum oluyor. Kısacası, yönetenler ve yönetilenler eskisi gibi yönetemiyor, yönetilemiyor. Yani 20. yüzyılın temel belirlemesine göre Türkiye bir devrim anını, 21. yüzyıl özelliklerine göre tepeden tırnağa bir demokratik dönüşüm anını yaşıyor. Türkiye'nin çıkarını düşünenler, hiçbir gerekçe ve kaygıya kapılmadan bunu anlamalı ve gereğini yerine getirmelidir. Partimiz PKK, bu konuda kararlı ve Kürdistan halkı her zaman olduğu gibi Türkiyenin sorunlarının çözümünde ve özgürlüğe dayalı barışın sağlanmasında kayıtsız şartsız demokrasinin temel gücü olmaya hazırdır. Aynı zamanda tüm oyunları da bozma kararlılığındadır. Bu kararlılıkla, yeni bir sürece giren Türkiye'nin demokratikleştirilmesi için, yeni bir siyasal, hukuksal, toplumsal düzenleme şarttır. Bunun kısa erimli ilk adımı da bu hükümet ve meclis bileşiminin aşılmasıdır. Onun için Avrupa'dan değil Diyarbakır'dan kalkan barış treninin Ankara'da adına barış denilecek olan istasyona ulaşması engellenemeyecektir.

Onun için diyoruz ki, Demokratik Türkiye Cumhuriyeti için tüm ulusal, toplumsal demokrasi güçleri ileri. En geniş demokraritik blok ya da platform etrafında demokrasi mücadelesi bayrağı etrafında birleşelim.

Serxwebûn internet adresi:
www.Serxwebun.com
E-mail adresi:
Serxwebun@Serxwebun.com

Serxwebûn'dan

Bir kez daha her türlü bozgunculuğa ve yıkıcılığa karşı

Önderlik çizgisinde parti birliğini güçlendirelim

PKK Başkanlık Konseyi

Partimiz süreç itibarıyla yoğun bir saldırı ile karşı karşıyadır. Her alandan partiyi bozmaya, yıkmaya, tasfiye etmeye ve dağıtmaya yönelik saldırılar sürüyor. Bu çerçevede partimiz uluslararası komplo ile yüz yüze geldi ve partiyi tasfiye etmeyi amaçlayan bu komplo, hala sonuca ulaşmak için değişen koşullara göre kendisini yeniden planlayıp örgütleyerek saldırılarını devam ettiriyor. Dıştan yöneltilen bu saldırılar, bir kuşatma yaratarak partinin içini etkilemeyi, partiyi içten zayıflatmayı, gevşetmeyi ve dağıtmayı hedefliyor. Uluslararası komplonun partiyi yıkma stratejisi temelinde partiye yönelik saldırılar devam ediyor.

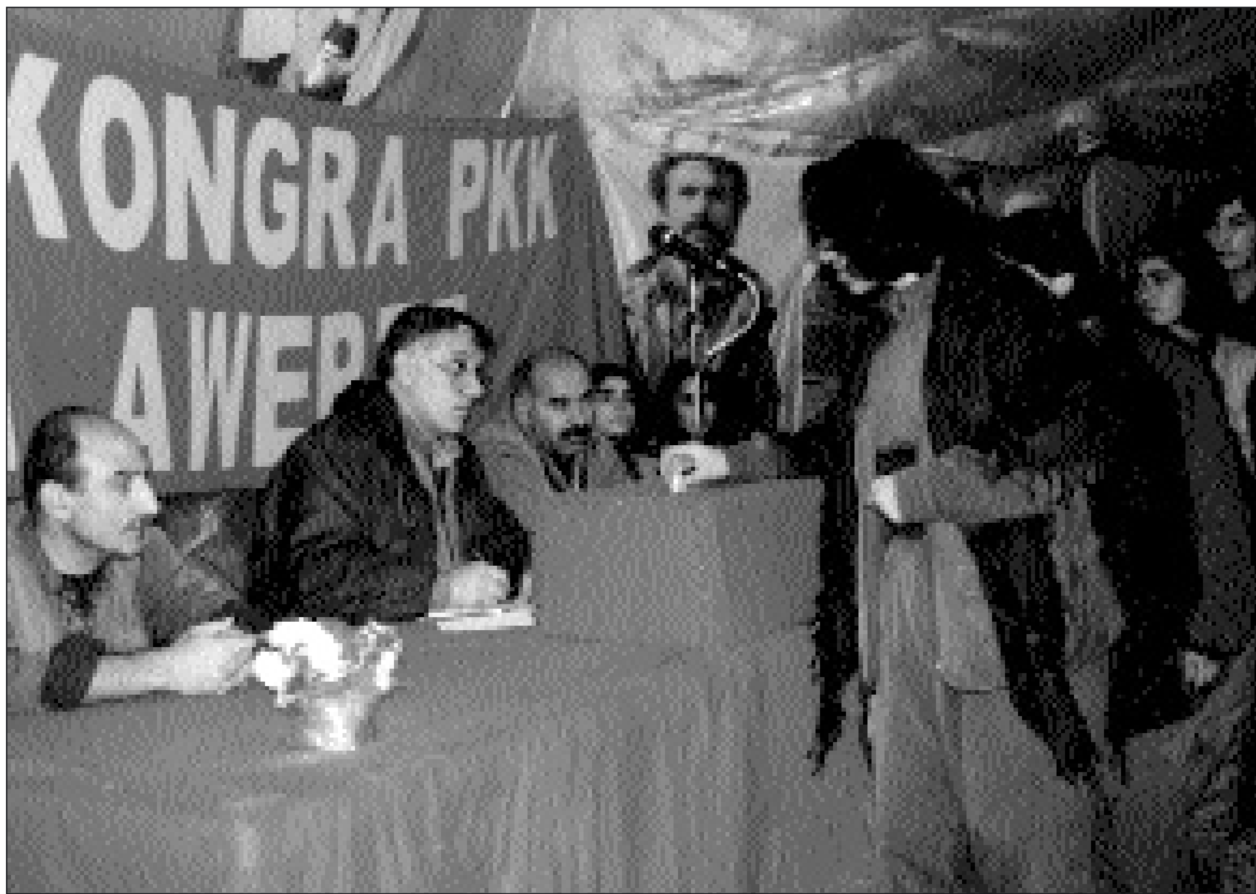
Partimiz, 7. Kongre sonrasında bir yandan süreçten başarıyla çıkmak için daha ileri pratik-örgütsel adımlar atmaya yönelirken, partiye yönelik bu saldırılar açığa çıkan yanıyla daha çok içeri kaydırılarak ilerletiliyor. Bu çerçevede partinin içerden ve dışarıdan baskı ve zorlamayla karşı karşıya olduğu ve ciddi bir mücadeleyi yaşadığı bir gerçektir. Partimiz giderek kendi içinde yeniden örgütlenmeyi, yeniden yapılanmayı ve yeni bir pratiğe yönelmeyi gerçekleştirdikçe, iç mücadele daha açık ve keskin hale geliyor. Yıkıcı, bozguncu ve baskıcı tutumlar, eğilimler ve ruh hallerinin parti açısından ne kadar ciddi bir tehlike oluşturduğu şimdi daha iyi görülebiliyor. Tasfiyecilik olayının özellikle böylesi süreçler bakımından nasıl tehlike olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor. Yine her türlü komplocu ve provokatif girişimlerin partiye yönelik düşmanca tutum olduğu herkesçe daha açık görülüp daha iyi anlaşılabiliyor. Bu çerçevede dıştan geliştirilen baskı, saldırı ve kuşatma ortamında, uluslararası komplonun yarattığı bunaltıcı ortamda partiyi içten zorlayan tutumlar, eğilimler ve ruh halleri daha çok açığa çıkıyor; partileşme ve partisel gelişmeyle daha açık bir mücadeleye giriyor. Bu temelde partisel gelişmeyi zayıf bırakmak, geriletmek, boğmak ve partinin bu süreçten başarılı çıkışını engellemek için saldırılar artıyor. Aslında biraz da son saldırı yöntemlerini kullanma biçimini de ilerletiyorlar.

Bu saldırıların parti içerisinde başlattığı bir iç mücadele var. Bu mücadele giderek biraz daha açık hale gelmeye başladı. Parti örgütlenmemiz de kendisini önemli ölçüde toparlayıp güçlendirdi. Partimiz yeni bir mücadele sürecini geliştirmek için değişik alanlarda açılımlarını ve örgütlenmesini yapıyor. Bu temelde kendini yeniden örgütlendirip yapılandırıyor. Her türlü karşıt tutum bunu boşa çıkartmak için son kozlarını ortaya koyuyor.

Bu gerçeği iyi görmeme ve derinliğine kavrayamama, buna göre doğru ve yeterli tutumu alamama, kendini örgütlü ve disiplinli kılarak sağlam bir parti mücadelesi yürütememe, böyle kritik bir mücadele ortamında istemeden de olsa parti yıkıcılığına zemin ve alet olma, parti içinde epeyce yaygın olan bir durumdur. Bunun yanında karşıt direnişler var. 15 Şubat'tan bu yana örgüte tepki duyan, yönetim şahsında parti örgütlülüğünü kabul etmeyen, kendi bireyselliği ve grupçuluğu içerisinde kalmak isteyen, genelde partileşmeye, parti içinde erimeye ve parti militanı olmaya karşı direnen tutum ve yaklaşım sahipleri kendilerini partiye katmıyor. Çeşitli biçimlerde partiye katılmayı reddederek, giderek partiden kopmayı ve uzaklaşmayı yaşıyorlar. Bunlar, sağlam ve derinlikli bir özeleştiriyle partiye katılmak yerine, yüzeysel, basit ve bireysel tutumlarıyla parti karşısında direnmeyi, dolayısıyla partiyi içten zorlamayı sürdüren kişilikler oluyor.

Bu durum insanı giderek devrim ortamından ve devrimci yaşamdan kopmaya kadar da götürür. Kendisini en büyük komutan sandığı halde, az da olsa düzen içinde sıradan bir insan gibi yaşamayı büyük onur sayacağını söyleyecek kadar sıradanlaşan, parti ve mücadele gerçeğinden kopan ve deyim yerindeyse devrime katıldığından pişmanlık duyacak kadar geri durumlar içimizde ortaya çıkabiliyor. Bunların uç noktası son yaşanan kaçışlar oldu. Bir grup bütün bunları daha ileri götürerek ve kendini biraz da parti karşısında örgütleyerek, yeni bir 19 Mayıs çıkarması diyebileceğimiz yaklaşımla partiye karşı isyan etme, parti dışına çıkarak parti karşıtı mücadeleyi, dışardan partiyi yıkalmaya götürebilir; ama böyle bir süreçte bir bütün olarak partiyi daha fazla güçlendirmek ve örgütlülüğünü geliştirmek için yetmez. Oysa partinin böylesi bir gelişimi yaşaması gereklidir. Bunun için de bu durumları parça parça ele almamak, her durumu kendi özgünlüğü içerisinde ayrıntısıyla değerlendirirken bile birbiriyle karşılıklı bağını görmek, bütünsel yaklaşmak, bu çerçevede parti açısından ne anlam ifade ettiğini ve partiyi nasıl bir durumla yüz yüze getirdiğini görmek önemlidir. Bu konuda eksikliklerimiz, parçalı ve dar yaklaşımlarımız ol-leştirerek partiyi içten çöküşe götürme planının çok aktif bir uygulayıcısı konumuna getiriyor. Bu konuda yanlış veya yetersiz ve tek yanlı değerlendirme, yine politik değeri olmayan ve niyetleri içeren bir değerlendirme içinde kalmamamız gerekiyor. 19 Mayıs'tan bu yana geçen süre içinde yaptığımız çalışmalar, yürüttüğümüz mücadele, edindiğimiz bilgiler, soruşturma ile ortaya çıkardığımız sonuçlar, bizi böyle bir sonuca götürmüş bulunuyor. Bu oldukça açık bir durumdur. Bu çerçevede karşıt faaliyet de sürüyor.

Bu çıkış, kuşkusuz bir serseri, bir düşkünlük çıkışıdır; lümpen, parti terbiyesi almamış, partinin amaçlarıyla bütünleşmemiş, bireyci, yaşam düşkünü ve maceracı, yine Kürt deyimi ile 'kekoluk' denilen şeyi aşamayan ve onda tıkanıp kalan kültürün, gelişen parti karşısında kendisini parti dışına atmasıdır.

ma mücadelesini yürüten güçlerle de yakın ilişki ve birlik içinde yürütme durumuna yöneldi. Bu anlamda ciddi bir provokasyon ve bir komplo ile karşı karşıya bulunuyoruz. Hatta iç darbe gibi bir tutum diyebileceğimiz yaklaşımlar ortaya çıktı.

Partinin bu dönemde başarıyla ilerletilmesi için, içinde bulunduğumuz güncel siyasal durumu parti tarihimiz çerçevesinde doğru bir değerlendirmeyle yerli yerine oturtmak, buradan doğru ve yeterli sonuçlar çıkarmak, sağlam ve etkili, önderlik çizgi ve tarzına uygun bir duruşla çok aktif ve sonuç alıcı bir mücadele yürütmek bir zorunluluktur. Birlik içinde, bütünlüklü ve topluma öncülük eden bir parti haline gelebilmek açısından bunun sağlanması mutlaka gereklidir. Sağlam bir militan topluluğuna ulaşabilmek için bu şarttır. Parti Önderliğimiz de bu duruma önemle dikkat çekmiş; gecikmeden, ertelemeden ve yanılgıya düşmeden, doğru tutum ve tarzla bu tür girişimlere karşı mücadele edilip mutlaka sonuç alınması ve tehlikenin bertaraf edilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Bu durum partinin nasıl bir tehlike ile yüz yüze olduğunu ve bu tehlikeyi bertaraf etmek için nasıl bir mücadele içinde olmamız gerektiğini bize açıkça gösteriyor.

Bütün bunları çok yönlü ele alıp değerlendirmek gerekir. Bazı sonuçlara bakarak durumu dar ve yetersiz değerlendirmek belki bizi tutum du. Her olayı kendi özgünlüğünde görüp genelle bütünleştirmede ve görmede zayıflıklarımız oldu. Tek yanlı ve dar değerlendirmeler içerisinde kaldık. Son provokatif çıkışı da tek yanlı değerlendirdik. Şimdi bunun aşılması ve yeterli kılınması gerekiyor.

Bu çıkış, kuşkusuz bir serseri, bir düşkünlük çıkışıdır; lümpen, parti terbiyesi almamış, partinin amaçlarıyla bütünleşmemiş, bireyci, yaşam düşkünü ve maceracı, yine Kürt deyimi ile 'kekoluk' denilen şeyi aşamayan ve onda tıkanıp kalan kültürün, gelişen parti karşısında kendini parti dışına atmasıdır. Bu işin bir yönüdür. Böyle değerlendirmek yanlış değildir, fakat yetersizdir ve bütünlüklü olmaktan uzaktır, siyasi değeri azdır. Zaten mevcut olayın anlamı da bundan farklıdır; bu yönleri olmakla birlikte, kendisini bununla sınırlandırmıyor, kendisini siyaset olarak adlandırıyor. İddialıdır ve kendisine ad koyuyor; kendisine sözümona *"Özgürlük İnisiyatifi"* diyor. Siyasal ilişkiler kuruyor ve örgütlenmeye çalışıyor. Hem de bunu çok bilinçli, planlı ve parti için çok büyük tehlike arz edecek bir biçimde yapıyor. Nerede partinin ilişkisi ve imkanı varsa, güç alma ve soluklanmayı nereden sağlıyorsa, o imkanı kurutmayı, o ilişkiyi bozmayı ve o nefes borusunu tıkatmayı esas alıyor. Böyle bir anlayış ve plan doğrultusunda hareket ederek, kendisini uluslararası komplonun boğucu bir kuşatması ile bir-

Şimdi bu karşıt faaliyetin ne anlama geldiğini, köklerinin nerede bulunduğunu ve dayanaklarının neler olduğunu, içinde bulunduğumuz süreç açısından bunun ne anlam ifade ettiğini, buna karşı tutumumuzun ve görevlerimizin neler olması gerektiğini çok kapsamlı değerlendirmemiz, tartışmamız ve anlamamız gerekir. Her şeyden önce bunu parti ve mücadele tarihimiz içerisinde sağlam bir yere oturtabilmek zorunludur. Bu açıdan parti tarihine bakmak ve tarihi dersleri açığa çıkarmak, bu dersler ışığında partinin yarattığı birikim temelinde kendimizi donatarak daha sağlam mücadele yürütmek zorundayız.

Parti tarihimiz kuşkusuz bir önderlik tarihi, bir önderliksel gelişme tarihidir, büyük bir mücadele tarihidir; Kürt halkının ulusal diriliş, demokratik gelişme ve toplumsal özgürlükte en kısa sürede en büyük gelişmeleri yaşadığı bir tarihtir; Kürt insanının bilinç, irade ve örgüt kazandığı bir tarihtir. Bunlar partimiz ve mücadelemizin bir gerçeğidir. Kendisini kişiliğinde toplumsal yaşama katmış olan güç, kimsenin inkar edemeyeceği ve çarpıtamayacağı bir gerçektir. Fakat bütün bunlar, kendiliğinden olmuş, kolaylıkla sağlanmış değildir. Bunlar parti tarihimizin, Parti Önderliği'nin deyişiyle *"sıfırdan başlayıp iğne ucuyla kuyu kazar"* gibi bir mücadele ve çalışma tarzıyla, tamamen halkın öz gücüne dayanma temelinde yürütülen bir çalışma sonucunda gerçekleşmiştir. Yine Kürt insanı ve toplumunun kendi içinden gelişen saldırıların yanı sıra, dıştan hakim devletler ve uluslararası güçlerden oluşan bir blokun yürüttüğü çok yönlü ve kapsamlı karşı saldırılara karşı yürütülen, dişe diş bir mücadele ile kazanılmış ve yaratılmış gerçeklerdir. Bunlar gerçeğimizin mücadelecilik yanı, mücadele gerçeğimizin başat yanıdır.

Tartışmasız PKK'yi böyle görmek, böyle anlamak ve algılamak, PKK'ye böyle katılmak ve PKK içerisinde böyle yaşamak bir zorunluluktur. O açıdan parti tarihimizin büyük bir mücadele tarihi olduğu kesindir. Bu mücadelenin çok değişik biçimleri ve yöntemleri vardır. Kendilerine karşı mücadele yürütülen çok değişik güçlerle, devletler ve ordularla mücadele edildi. Kürt toplumunu ve halkını yok sayan uluslararası sistemle, her türlü işbirlikçi, reformist, teslimiyetçi ve ilkel-milliyetçi eğilim, anlayış ve stratejiyle mücadele edildi, ediliyor. Yine her türlü gerilik ve gericilikle, mevcut düzenin toplum ve bireye kazandırdığı gerilikler ve gericiliklerle mücadele edildi. Bütün bu mücadeleler birbiriyle bağlantılı ve ilişkilidir. Hepsinin içinde en zorlusu, örgütü içten zorlayan, iç mücadeledir. Biz buna sınıf mücadelesi, ulus mücadelesi, cins mücadelesi diyoruz. Partimiz, genel özgürlük gelişiminin önünde engel oluşturan her türlü tutum, davranış ve anlayışı aşma mücadelesi olarak, içindeki bu mücadelede somutlaştı. Bu bir iç mücadele tarihi olarak ortaya çıktı.

Parti tarihimiz bir de içten her türlü özgürlükçü ve örgütsel gelişmeye karşı kendisini dayatan geriliklere ve gericiliğe, dıştan partiye karşı yürütülen saldırılarla en azından objektif olarak ilişki ve ittifak içerisinde olan anlayış ve tutumlara karşı mücadele tarihi oldu. Parti tarihimizin bir de bu yönü vardır. Provokasyonlara ve tasfiyeciliğe karşı derinlikli bir kavrayış, örgütlü bir duruş ve keskin bir örgüt mücadelesi ile yürütülen çizgi mücadelesi, partileşme ve örgütlenme mücadelesi söz konusudur. Parti tarihimizin bu yönünü görmek, onu doğru algılamak, partiyi ve örgütü doğru öğrenmek, doğru ve sağlam mücadele yürüten bir parti militanı olmak bize kesinlikle kazandırır.

Parti Önderliği, her zaman sağlam bir örgüt savaşçısı, örgüt alanında çizgi savaşçısı olarak militanlaşmanın sağlanabileceğini, kendisinin en büyük özelliğinin de örgütsel çizgi savaşçılığı olduğunu ifade etti. Örgütlülüğü geliştirmenin, örgüt kurma ve örgüt yaratmanın bununla mümkün olduğunu bize öğretti. Şimdi bu mücadeleyi doğru algılamak ve anlamak, bu mücadele tarihinden doğru dersler çıkartabilmek, günümüzdeki sorunları aşabilmek açısından hem gereklidir, hem de önemli avantajlar sağlayan bir kaynaktır.

Parti tarihimizde iç mücadeleye, provokasyonlara, partiyi yıkma ve bozma girişimlerine karşı mücadele nasıl gelişti? Bu, partinin günlük mücadelesiyle, partinin bütün tarihiyle bağlantılı ve süreklilik arz eden bir olaydır. Bazen olan, bazen olmayan, bazen de durumun özelliklerine göre şiddetlenen veya biraz zayıflayan, ikincil veya üçüncül duruma düşen bir mücadele oluyor. Biz bunu mücadelenin şiddetlendiği dönemlerin mücadelesiyle çözümlemeye ve anlamaya çalışıyoruz. Yoksa genel sürekliliği görmemek, bu düzeyde bir değerlendirme içinde kalmak yetersiz ve dar olur, bizi sınırlı bırakır.

Böyle bir mücadelenin şiddetlendiği dönemler bakımından parti tarihi nasıl ele alınabilir diye sorulursa, cevabı şöyle ifade edilebilir: Birincisi; partileşme sürecinde, parti olmaya doğru adım atılırken, dıştan gelen baskılara paralel olarak içte ortaya çıkan yıkıcı girişim,

'78'de kendine *Tekoşin* adını veren, parti dışına çıkan ve dışardan parti ile mücadele etmeyi öngören girişimdi. Bir ideolojik grup, bir gençlik grubu olmasının ardından kendisini Kürdistan'a yaydığı ve gruplaşmasını tamamladığı süreçte, parti hareketimizin dıştan saldırı ile yüz yüze geldiği biliniyor. Bu, 18 Mayıs 1977 Antep saldırısında, Haki Karer yoldaşın katledilmesinde kendisini gösterdi. 1977 Mayıs'ı sıradan bir zaman dilimi değildi. 1 Mayıs 1977'de, Taksim'de özel savaş tarafından otuz yedi ilerici-emekçi işçi katledildi. Başarıya ulaşmadı, ama Türkiye 3 Haziran'da MHP patentli bir darbe girişimiyle yüz yüze geldi. Kürdistan'da devrimci bir grup olarak gelişen hareketimize karşı saldırı da bütün bunların içinde en önde yer alıyordu. Bu, bir bütün olarak devrimci gelişmeye, bunları yürüten gruplara karşı bastırma, sindirme ve korkutma hareketiydi.

Ankara'da da devam ettirilmek istenen Antep saldırısı, parti hareketimizi dışardan vurarak yıkma tehdit ve saldırısıydı. Parti Önderliğimiz buna ilişkin olarak, *"Daha ileri giderseniz sonunuz bu olacak mesajı bize verilmek istendi; biz bu mesajı, bu tehdidi iliklerimize kadar hissettik"* diyordu. Grup hareketinde ve gruptaki bireylerde kendini yeniden değerlendirme yaşandı. Öyle bir tehdit ki, bunun karşısında devam edip etmemeyi yeniden gözden geçirip, yeni bir karara gitmek gerekiyordu. Parti bu kararı yaşadı. Parti Önderliği, partileşmeyi geliştirmede karar verdiğini, program oluşturmaya ve resmi parti olmaya bu karar temelinde adım adım gidildiğini belirtti. Bunun karşısında bu kararı veremeyen, ürken ve korkan, dolayısıyla geri çekilen ve giderek kopan tutumlar da az gelişmedi. Böyle bir ayrışmanın geliştiği süreçte, iç mücadelenin yaşandığı bir ortamda ve bunu aşmak için partileşme çalışmalarının ilerletildiği bir zamanda, bunları yıkmak ve dağıtmak, partileşmeyi önlemek ve ortaya çıkan devrimci birikimin parçalanıp dağılmasını sağlamak amacıyla, bu tek tek kaçış ve kopuş kendisini bir grupla örgütlü hale getirerek, bir grup biçiminde çıkış yapmaya ve partileşme grubunu bölmeye yeltendi.

Bu, süreçle yakından bağlantılıydı. 18 Mayıs saldırısıyla, fiilen bu gruplaşmayı ve bölünmeyi örgütleyenler arasında bağlantı ve ilişki vardı. Bu olay, grubu dıştan tehdit eden saldırının içte devam ettirilmesinden başka bir şey değildi ve bir provokasyon hareketiydi. Söz konusu girişim, devrimci grup hareketini yıkmakla tehdit eden, yaşanan bu ortama ve yine olaylara dayanan, bu anlamda grup militanları arasında kafa karışıklığı yaratan ve bu karışıklığa dayanan bir girişimdi. Antep'ten sonra Dersim'de de belli gruplar oluştu; ama başta Antep'te çok etkili oldu. Hareket hemen iki karşıt gruba ayrılmış gibi konuldu: *"Apocular-Hakiciler"* çatışmasından söz ederek, kendilerini Hakici gibi gösterenler oldu. Kendileri aslında Haki yoldaşı katledenlerdi. Daha sonra parti bunu açığa çıkardı ve gerekli yargılamayı yaptı. Buna rağmen kendilerini böyle adlandırarak, birlik ve bütünlük içinde geliştirilen hareketi bölüp yıkmayı hedefliyorlardı ve bu birçok militanın kafasını karıştıran bir durumdu. Böyle bir süreçte bu tarz yıkıcı bir durumla karşı karşıya gelinmesi bütün grup ortamını derinden etkiledi.

Buna karşı mücadelede birçok farklı görüşler oldu. Birçok arkadaşımız derhal bunun üzerine şiddetle gidilmesini ve ezilmesini öngördü. Böyle yıkıcı ve provokatif bir gücü düşman ilan edip karşıya alarak üzerine yürümek istedi. Ancak bu bir çözüm yaratmadı, tersine tehlikeyi daha da büyüttü. Aslında bu, provokasyona gelmek anlamını taşıyordu. Parti Önderliği'nin müdahalesiyle mücadeleyi doğru bir tarzla yürütme gündeme geldi. Parti Önderliği söz konusu yaklaşımı provokasyona gelmek olarak değerlendirip buna karşı bilinç aydınlatmasını, bu temelde mümkün olduğu kadar provokasyonların etkilediği militanları aydınlatmayı, onları ikna etme ve etkileme çalışmasının yürütülmesini, dolayısıyla provokatif etkilenmenin en dar bir duruma indirilerek zararsız hale getirilmesini öngördü. Önderlik tarzı, bu tür mücadelelerde daha o dönemde esas alınan, şekillenen ve gelişen bir tarz oldu. Parti Önderliği bizzat böyle bir tarzla güçlerimizin provokasyona gelme tehlikesini önleyerek, yoğun bir çaba ve çalışma yürüttü. Tartışmalar ve değerlendirmeler yapıldı; çıkıştaki amaçlar ve parti mücadelesi açısından bunların anlamı değerlendirmeye tabi tutularak, birçok arkadaşımız aydınlatılıp ikna edildi ve yeniden gruba kazanıldı. Bu işin objektif veya subjektif yıkıcılık düzeyinde bilinçli yürüten elemanları dışında, geniş kesimler partiye kazanılabildi. Böylece bilinçli yıkıcılık iyice daraltılıp sınırlandırıldı. Yıkıcılıktan vazgeçmeyen öğeler devrimci temelde etkisiz hale getirildi. Böylece bu yıkıcı girişim tehlike olmaktan çıkartıldı.

Keskin bir mücadelenin yürütüldüğü ikinci bir dönem, 12 Eylül ve yurtdışı çalışmalarımızın dönemidir. Bu da Parti Önderliği tarafından çok kapsamlı değerlendirmelere tabi tutulmuştur. Fakat içinde bulunduğumuz süreçle kısmi benzerlikleri nedeniyle daha derinlikli anlaşılması gereken bir süreç oluyor. Bir defa burada da önceki gibi dıştan gelen büyük bir bastırma saldırısı vardı; bu her zamankinden daha azgın olan ve 12 Eylül askeri darbesi temelinde yürütülen bir saldırıydı. Amacı, tüm devrimci hareketleri ezmek ve halkları baskı altına almak, ilerici, devrimci ve demokratik eğilimleri tümüyle etkisizleştirip halkları sindirmekti. Yöntemlerini de buna göre geliştirdi. Ordu bir bütün olarak yönetimi ele geçirmişti; kanun ve nizam olmaksızın tam bir askeri darbe saldırısıyla mücadele ediyor ve devrim adına olan her şeyi ezmeyi hedefliyordu. Bunun karşısında duruş ancak geri çekilmeyle, bulunduğu zeminlerde devrim değerlerini ve parti güçlerini toparlayıp güvenceye almakla olabildi. Türkiye ve Kürdistan'da hiçbir örgüt böyle bir saldırıya karşı aktif mücadele ederek karşı koyma gücünü gösteremedi. Partimiz de böyle bir durumu yaşadı. Hatta bu gelişmeleri biraz daha öncesinden gördü. Mücadele etme anlamında da, kendini geliştirme ve savunmaya alma anlamında da açılımlarını bunlara göre yapmayı ve tedbirlerini geliştirmeyi bildi. Tabii ciddi zorlanmalar ve kayıplarla birlikte, bu yaklaşım nedeniyle tedbir alma, devrimi ve devrimci örgütü koruma ve geliştirme çabası içerisine girebildi. Yurtdışı faaliyetleri böylesi bir çalışma oldu.

Geçen süreç aslında biraz da Unitacılıkla PKK'lilik arasında bir çatışmadır ve henüz bitmiş değildir. UNİTA çizgisi kendisini içte yürütemeyince dışarıya vurdu ve esas güçleriyle birleşti. Partiye karşı uluslararası komplonun düzenlenmesinde önemli bir rolün sahibi oldu. Partiye karşı savaşımını bu biçimde uluslararası komplo çerçevesinde yürütmeye çalıştı.

Partimiz, Ortadoğu'nun önemli bir alanında, Lübnan-Filistin direnişi içinde, bir geri çekilme ve toparlanma içinde kendisini böyle bir baskı sürecinin saldırılarından koruyup eğiterek, buna karşı devrimci mücadeleyi yürütebileceği bir konuma getirmeyi amaç edindi. Böyle bir süreçte dışardan devrimi ve devrimci örgütü ezme saldırısına bağlı olarak iç saldırılar da gelişti. Doğal olarak, bu dış saldırı ve baskının içte yarattığı ciddi zayıflıklar, parti dışılıklar, ideolojik ve örgütsel her bakımdan zayıflamalar ortaya çıktı. Umut kırılması, devrim inancında zayıflık, kayıpları hazmedememe, mücadelenin şiddetine ve uzun süreliliğine dayanamama, dolayısıyla pişman olma ve kaçış eğilimi, bireysel ve düzen yaşamına özlem duyma eğilimleri, örgüte, örgütlülüğe ve disipline gelememe, en azından düşünsel ve fiziksel rahatsızlıkların ortaya çıkması, dolayısıyla örgüt çalışmasında ve örgütsel işleyişte ciddi gevşeme ve zayıflıkların olması bu dönemde yaşanan bir olgu oldu.

Bu süreç iyice devrimcileşemeyen, devrim ortamında pişemeyen, kendini devrim militanı olarak eğitemeyen her türlü farklı sınıf etkileri, küçük-burjuva eğilimleri, ruh hali, istemleri ve özlemlerinin kendisini dışa vurduğu ve militanı zorladığı, böylece parti militan örgütlülüğünün zayıfladığı bir süreçti. Tabii parti bunu aşmak için bütün bu eğilimleri bertaraf edip, doğru ideolojik ve örgütsel bilinci geliştirerek bu temelde örgütlülüğü artırmak üzere bir çalışmayı Önderlik etrafında yürüttü. Bu çok yoğun bir çalışma oldu. I. Konferans ve II. Kongre böyle bir dönemin zayıflıklarını ve eğilimlerini aşmak, daha çok netlik yaratmak, partiyi daha planlı ve örgütlü hale getirmek üzere yapılan çalışmalar oldu.

Parti bunlar temelinde, bu baskı döneminin içeride yarattığı zayıflıkları giderip aşarak yeniden örgütlenip yeni bir mücadele sürecine yürümek için çalışırken, diğer yandan bu eğilimlere, ruh hallerine ve tutumlara dayalı olarak partiyi yıkmak isteyen, partiyi tasfiye etmeyi ve böyle bir devrimci gelişmeden alıkoymayı amaçlayan bir eğilim ya da akım gelişti; bir provokasyon, partinin en çok üzerinde durduğu ve en tehlikeli provokasyonlardan birisi ortaya çıktı. Bu provokasyon, böyle bir dönemde bu eğilimleri ve duruşu kendine zemin yaparak partiyi yıkmak istedi. Sadece bununla da yetinmeyip objektif olarak dıştan gelen saldırılara dayanamadı, kendisini emperyalizme, -Avrupa'ya dayandırmak istedi. Semir'in öncülük ettiği provokasyon girişimi böyle ortaya çıktı. Semir'in öngördüğü *"Demokratik PKK"*, Avrupa emperyalizmine ve Türkiye'de 12 Eylül faşist-askeri darbesinin saldırılarına dayalı olarak, Ortadoğu'nun direniş ortamında kendisini geliştirmek, yeniden örgütlemek ve Kürdistan'a taşımak isteyen parti mücadelesini yıkmak üzere kendisini dayattı.

Bu dönemin ve provokasyonun özellikleri ve çabaları partimiz açısından önemli dersler içeriyor. O zamanın birçok söylemi şimdi de dillendiriliyor ve birçok tutum şimdi de var. Hatta partimiz bu demokrasi kavramının üzerinde o zaman da duruyordu, şimdi de duruyor. Provokasyonu demokrasi gibi algılama, anlama ve dejenere etme tehlikesi şimdi de yaşanıyor. Örgütü gevşetme, militanı bireyselleştirme, her türlü liberalizmi, hatta biraz da serseri bir yaşamı esas alma ve hakim kılma, provokasyonun örgütü dağıtmada kullandığı temel yöntemlerdi. Alman-İsveç ajanlığı olarak, provokasyon sırtını bu devletlere de dayayarak, II. Kongre ve daha sonrasında dışarıdan fiilen partiye karşı bir mücadele yürüttü. Provokatör, *"Ülkeye dönülmez, savaş yapılmaz, gerilla olmaz, Hakkari'de bir kişi bile kendini yaşatamaz"* diyordu. O zaman olması gereken devrimci ulusal kurtuluş çizgisinden vazgeçip Avrupa'ya giderek, emperyalizmin işbirlikçisi, bu isyanlardan sonra ilkel-milliyetçi ve reformist çizgi olarak ortaya çıkan tasfiye olmuş örgüt ve çizgilerden biri haline gelmek, emperyalist güçlerin elinde ve onların çıkarları doğrultusunda kullanılan bir konum kazanmak, istediği ve öngördüğü şeydi.

Tabii provokatör bunu farklı sözlerle cilalıyor, her türlü bireysel yaşam dürtülerine hitap ediyordu. Hak ve hukuktan söz ediyor, herkesin durumuna göre nasıl partiye karşı çıkabilecekse öyle bir hitap geliştiriyordu. *"Senin hakkın şudur, fakat parti bunu vermiyor, o zaman partiden iste"* diyor, bunu sürdürüyordu. Zaten bunu söylemesine çok gerek de yoktu. Bu tür talepler dönemin bir özelliği olarak kendisini yeterince devrimcileştiremeyen kişiliklerde zaten vardı. Bu eğilim bu durumu iyice körükledi. Eğitim yapıyoruz adı altında, eğitim sahalarımızda el altından bu eğilimleri çok kışkırttı. Özellikle I. Konferans'a kadar örgüt yapımızda bu tutumlar ve anlayışlar çok ileri düzeyde gelişmişti. Eğitim yaparken parti gücü tümüyle partiye saldıran, hep bir şeyler talep eden konumda oldu. Ancak Konferans böyle bir durumun önüne geçip durdurabildi. O zaman neden böyle olduğu iyi anlaşılamamıştı. Bu çalışmalarına dayanarak, Semir daha sonra *"Örgütün dörtte üçü beni destekliyor"* dedi. Fakat Konferanstan sonra eğitim yapmasına izin verilmedi. Eğitim başka bir biçimde yürütüldü. Kendisi bunun dışında kaldı. II. Kongre'ye geldiğinde, ortaya çıkan militan düzeye bakıp, *"Bunların beyni yıkanmış; devrim, mücadele, parti ve savaş dışında hiçbir şey düşünmüyorlar"* dedi. I. Konferans'tan II. Kongre'ye kadar yürütülen eğitimle ortaya çıkan militanlaşma ve partileşmeyi böyle değerlendirdi.

Böyle bir çaba ve mücadele olduğu için provokasyon etkisiz kılındı. İçten tahrik ederek ve bireyleri kışkırtarak örgütü parçalayamayacağını ve insanları kaçırtamayacağını görünce, provokatör derhal gruplaşmaya ve çeşitli parti imkanlarını ele geçirmeye yöneldi. Parti buna karşı da tedbirler geliştirdi ve örgütü esas mücadele sahası olan Kürdistan'a taşıdı. Böyle bir durumun geliştiğini görünce, şimdiki çıkış gibi kendisini dışarı vurdu. Öyle ki, *"Erken doğum yaptım"* dedi. Kendisini Avrupa'da çeşitli emperyalist güçlere dayayarak dıştan partiye karşı mücadele etmeyi esas aldı. Parti hem daha önceki eğitim sürecinde, hem de böyle bir durum ortaya çıktığında geliştirdiği kapsamlı eğitimle partiyi aydınlatmayı, insanlara doğru örgüt bilinci vermeyi, partinin militan gücünü geliştirip disiplinli parti örgütünü ortaya çıkarmayı esas aldı ve bununla önemli gelişmeler sağladı. *"Her Türlü Bozgunculuğa ve Yıkıcılığa Karşı Parti Birliğini Güçlendirelim", "PKK'de Gelişme Sorunları ve Görevlerimiz", "Kürdistan'da Kişilik Sorunu, Parti Yaşamı ve Devrimci Militanın Özellikleri", Ülkeye Dönüş ve Görevlerimiz"* adlı kitaplar ile küçük-burjuvazi üzerine bir kitap, Parti Önderliği'nin, bu dönemde militan ölçüleri kapsamlı olarak irdeleyen, parti militanını aydınlatmayı ve bilinçlendirmeyi, militanları görevleri üzerinde doğru bir örgütsel duruşa ve çalışmaya yöneltmeyi, böylece de her türlü provokatif-tasfiyeci tutumu ve anlayışı bertaraf etmeyi amaçlayan çalışmalar oldu.

Bu eserler bugün de parti ve parti militanlarına yol gösteren bir özelliğe sahiptir; her türlü provokatif girişime karşı bunları doğru anlamada, bunlara karşı doğru bir duruş ve anlayışın sahibi haline gelmede hepimiz ve bütün parti militanları için yol gösterici olan, bizi doğru bir bilince ve tutuma ulaştıracak olan temel değerlendirmelerdir. Günümüz açısından geçerliliğinden ve öneminden hiçbir şey kaybetmeden, benzer girişimlere karşı mücadelemizde hepimize ışık tutacak özellikler taşımaktadır. Provokasyonların oluşturduğu tehlike karşısında, böylesi çok kapsamlı değerlendirmeler vardı. Bu çalışmalar parti militanını bilinçlendirdi, etkiledi ve örgütlülüğü geliştirdi. Provokasyonlarda ısrarlı olan kişilikleri daha çok açığa çıkardı, teşhir ve tecrit etti. Bu çerçevede parti ile mücadele etmekte sonuna kadar ısrar gösterenleri devrimci yöntemlerle etkisizleştirmeyi bildi.

Önderlik tarzı hem aydınlatma hem de sonuca götürme, düşünce olarak partinin bu biçimde bölünüp parçalanmasına ve dolayısıyla yıkılmasına ne pahasına olursa olsun izin vermeme, en kapsamlı ve derinlikli aydınlatma, en esnek politik yaklaşıma ve oradan en şiddetli mücadeleye kadar her yöntemi yerinde, zamanında ve birlikte uygulayarak mutlaka sonuç alma çizgisi biçiminde içimizde ortaya çıktı. Bu tür durumlarda veya böyle bir mücadelede önderlik çizgisi nedir denilirse, bunu burada görmek gerekir. Yine provokasyonun neye dayandığını ve neyi zemin aldığını, sağlam bir örgüt duruşuna sahip olamama, örgüt mücadelesi yürütememe ve iyi bir örgüt militanı haline gelememenin kime ve neye hizmet ettiğini ve kimler tarafından kullanıldığını görmek açısından, bu dönemin provokasyonu önemli ve anlamlıdır. Yani bu kesinlikle öyle sıradan bir olay veya bazı cesaretli kimselerin partiye kafa tutması değildi. Yine çok güçlü bir grubun parti içinde ortaya çıkması hiç değildi. Gücünü ve cesaretini partinin ve parti militanının yaşadığı zayıflıklarda gördü. İster bilsin, ister bilmesin; istesin veya istemesin her türlü parti dışılığı, zayıflığı ve partiye doğru katılamamayı kendisine zemin yaptı. Bunları değerlendirdi ve kullandı. Bütün bunlar kullanıldı. Parti en kritik ve en zorlu süreçlerinden birini böyle bir dönemde yaşadı. Öyle ki, çok sayıda parti militanı partiye katılma etkinliğini kaybetti. Uzun yıllar parti mücadelesine doğru katılamadı.

Bu provokasyon sürecinde bir de şu ortaya çıktı: Böyle bir provokasyonu zamanında ve yeterince derinlikli göremeyen, tutum alamayan ve dolayısıyla küçük-burjuva ruhu, duygusu ve tutumlarından kendisini kurtaramayan, yani her türlü bireysel tutumu aşıp parti içinde erime ve parti kolektivizmine katılma yönünde ilerleyemeyen kişiliklerde bir kemikleşme ve katılaşma, kaçmasalar ve öyle kaba bir biçimde partiye ihanet etmeseler bile, partiyle yeniden bütünleşememe gibi tehlikeli bir durum ortaya çıktı. Bu süreç bizi çok zorladı. Böyle provokasyon gruplarının etkisinde kalan arkadaş gruplarının varolması, partinin pratik çalışmalarını zorluk içinde tuttu.

Bu olay zamanında görülüp doğru tutum alınamaz ve kişi kendisini büyük bir çabayla eğitmezse, tersine kendini uzun süre provokasyonun etkisine verirse, daha sonra değişimi yaşamak çok zor, hatta imkansız oluyor. Bizzat Parti Önderliği yıllarca bazı kişilikler şahsında bu değişimi yaratmak için çaba harcadı, ama çoğunlukla sonuca gidemedi. Bunlar partinin sonuç alamadığı kişilikler oldu. Bu nokta önemlidir; şunun için önemlidir: Gafil olmamak, yani biz yavaş yavaş öğreniriz dememek, kendini bu tür olaylar ve parti karşıtı tutumların etkisine böyle ölçüsüz, donanımsız ve sınırsız bir biçimde kaptırmamak gerekiyor. Bu tehlikelidir. Provokasyon, insan beyni ve bilincinin çarpıtılması demektir; parti, mücadele ve halk değerleri karşısında onlarla karşı karşıya gelmek, fakat bunun bilinmez bir konuma getirilmesi demektir. Etkilemesi ve çarpması çok tehlikelidir.

O dönemin provokasyonunda şunu gördük: Parti karıştırılıyor, fakat kimin bunu yaptığı görülmüyor. Süreç ilerledi, parti birçok gücün üzerinde durdu, mücadele etti. Daha sonra görüldü ki, işleri çeviren aslında hiç de görülmeyen biridir. Bu tür çabaları yürütenler parti içerisinde gizli kalıyor ve çok ustalıklı davranmaya çalışıyorlar. Semir işte böyle bir kişilikti. En azından arkada işleri bu kadar karıştırıp kışkırtırken, önde ise kendisini çok masum, mülayim, sessiz ve hatta partiye bağlı göstermesini bildi. Onun önünde bir yığın başka tip çıktı. Kendisini sürece katamayan, ondan kopan ve bireysel eğilimler taşıyan kişilikleri öne sürerek ve onların arkasına gizlenerek tehlikenin zamanında yeterince görülmesini önledi.

Örneğin bu dönemde Baki-Fatma çatışması gibi bazı çatışmalar öne çıktı. Provokasyon, Davut olayında görüldüğü gibi tamamen kendisini sürece katmayan, savaş çizgisini benimsemeyen, ruhsal, düşünsel ve fiziki olarak da böyle bir çizgiye girmeyen, dolayısıyla böyle bir çizgide yürümek isteyip de partiye girdiğinde bundan pişmanlık duyan, fakat ondan kopmayı da kendi gururuna yediremeyen bir kişiliğin ortamı bulandırmasından ve deli gibi parti ortamına olumsuzluklar saçmasından yararlandı. Bu dönemde böyle şeyler çıktı. Bir hak arayıcılığı gelişti. Sözümona birbiriyle mücadele ederek partiyi zorlama, böylece parti üzerinde hesap yapma ve Önderlik çizgisini geliştirmeme eğilimi oldu. Yani partiden kopma ve bireyselliğini yaşama, ama bunu sağlayamayınca bu tür tutkularla parti ortamını bozma tutumları oldu. Provokasyon, bütün bunların arkasında durup kışkırtan, fakat bunların arkasında da kendisini gizleyen bir süreci yaşadı. Böyle bir tarzı esas aldı. Ortam netleştikçe, parti bu tür eğilimlere karşı mücadele edip kendi militanı şahsında bu tür eğilimleri mahkum ettikçe ve örgütlülüğü gelişip mücadele sahasına yürüdükçe, artık kendisini böyle bir parti içerisinde gizleyemeyeceğini gördü; dolayısıyla yakasından tutulunca bu eğilim kaçtı. Şimdiki kaçış da biraz buna benziyor. Aralarında benzerlikler var.

Üçüncü bir halka, 1987-'88 sürecinde gerillanın gelişimine karşı dayatılan, yine Avrupa'ya dayalı ve buradan geliştirilen provokatif eğilimdir. Avukat Hüseyin Yıldırım ve Fatma gibi bazı kişilikler buna öncülük ettiler. O da kendisini *"PKK-Devrimci Birlik"* olarak ifade edip tanımlamaya çalıştı. Tümüyle NATO çerçevesinde, partiye ve onun gerillasal gelişimine karşı, bu gelişimi tasfiye etmek amacıyla oluşturulan planlı saldırının iç parçası oldu. Bu saldırı '88 yılında yürütüldü. Türkiye'de Özel Savaş Rejimi, Olağanüstü Hal, Özel Kuvvetler bu dönemde örgütlendirildi. Avrupa buna tümüyle katıldı. Parti Önderliği'ne, ülkedeki gerillaya ve yurtdışındaki parti örgütüne karşı komple bir biçimde tüm partiyi ezmek, denetlemek, tutuklamak ve böylece denetim altına alıp tasfiye etmek amacıyla uluslararası kapsamlı bir saldırı planlanıp yürütüldü. Bu düzeyde planlı ve uluslararası alana da taşmış olan saldırının iç parçası böyle bir provokatif girişim oldu.

Kuşkusuz bu dönemdeki duruş bir açığa çıkıştı, bir sonuçtu. Daha önceki süreçte şekillenen, mayalanan, yine parti içindeki zayıflıklara dayanan bir çıkıştı. Sonuç olarak partiye karşı bir çıkıştı. Bu zayıflık, gerillanın, dönü-

şümün karşısındaki zayıflıktı. Bu daha ülkeye dönüşten ve yine 15 Ağustos sürecinden itibaren, III. Kongre'ye giderken, daha çok Kongre sürecinde açığa çıkan, gerillasal gelişimdeki her türlü zayıflığa, kendini gerillaya verememeye, küçük-burjuva ruh halinin eğilimlerine, bireysel tutumları aşamamaya, partinin devrimci sosyalist gelişimi ve gerillayı geliştirmesi karşısında dağılma, tepki duyma, bireyselleşme ve tutucu kalma eğilimlerinin parti içerisinde yarattığı zorlanmaya, bunların partinin 15 Ağustos mücadelesini çok etkili bir biçimde geliştirmesini zayıflatmasına ve engellenmesine dayalı olarak gelişen bir saldırıydı. Zaten dıştan bu düzeydeki planlı saldırı buna dayanılarak örgütlendirildi. İçte de bir provokatif girişim, aslında bu parti içi durumu ve militanın gerillaya yaklaşımındaki zayıflıkları kendisine veri yapmayı esas aldı. Yani dayanabileceği zemini gördü.

Şu hesaplanıyordu: 'Tamam, parti buraya kadar geldi, 15 Ağustos çıkışı da oldu, buna bir isyan denilebilir; ama bu orduya, gerillaya ve uzun süreli bir kurtuluş savaşına dönüşemez; bunun militanı olunamaz, bunun komutanı ortaya çıkmaz; Kürt toplumunda, Kürdistan'da ve Türkiye'de bunun çıkmaması gerekiyor; bu süreçlerde bu konuda ciddi zayıflıklar var, bütün bu zayıflıklar kışkırtılırsa, bir isyan biçiminde kendisini ortaya koymuş olsa da, kısa sürede çözülmeye gider; önü alınmazsa bu gelişme Kürdistan'da yepyeni bir durum yaratır!'

Bu iç mücadele III. Kongre'de yaşandı. Bu anlamda III. Kongre hem partinin ve partileşmenin ileri bir adım attığı ve kendisini yeniden şekillendirdiği, hem de gerilla adımının atıldığı, gerillanın gerekliliği ve ölçülerinin açığa çıkartıldığı ve bunların kararlaştırılıp planlandığı bir kongre, yani bir iç mücadele kongresi oldu. Genelde parti buna partileşme kongresi dedi. Bu kongremiz partileşme önündeki her türlü küçük-burjuva eğilim veya ruh hali, tutum ve talep durumuna karşı bunları aşan, devrimci militanı ve dolayısıyla böyle bir militanlık temelinde oluşan partiyi yaratmayı esas alan, onun ideolojik ve örgütsel temellerini yaratan bir kongre oldu.

Parti Önderliği şöyle diyordu: *"Siz diyorsunuz ki, 'bu dünyada her şey biraz küçük burjuvaca, ne olur bizimki de biraz küçük burjuvaca olsun!' Fakat öyle değil, Kürdistan'da işler küçük burjuvaca yürümüyor. Yani Kürdistan işlerini böyle yürütemiyoruz. Belki biraz küçük burjuvaca hakkımız olabilir, ama bizim devrimimizin işleri küçük burjuvalıkla yürümüyor, küçük burjuvalığı aşmamız gerekiyor."* Önderlik bu temelde değerlendirmeler ve çözümlemeler geliştirdi. *"Burada çözümlenen kişi değil toplum, an değil tarihtir"* belirlemesi çerçevesinde kişilik çözümlemesi yapıldı; kişilikleri her türlü küçük burjuva ve diğer değişik sınıf etkilerinden kurtarmak için toplumsal çözümleme, bu temelde örgüt militanlığı, örgütsel şekillenme, dolayısıyla mücadele tarzında ve gerillada gelişme ve derinleşmenin teorik temelleri ve kararları ortaya çıkartıldı. Partinin büyük bir çabayla, kongre çabasıyla gerillalaşma karşısındaki zayıflığı aşıp büyük bir gerilla hamlesi başlattığı ve bunu Kürdistan'a hakim kılmaya yöneldiği bir ortamda, provokasyon her türlü gerillalaşma zayıflıklarına dayanarak partiyi içten yıkma ve parçalama amacıyla boy verdi ve çıkış yaptı. Tabii bu yine yukarıda sözü edilen dıştan baskı ortamına dayalı olarak oldu.

Parti bu dönemde önemli bir donanım sağlamış ve biraz da etkili bir pratiğe yönelmişti. Yine değişik alanlarda örgütlülüğünü geliştirmişti. Bu anlamda bu tür bir provokasyon biraz da ölü doğan ve geç kalan bir provokasyon oldu. Fakat buna rağmen birçok alanda etkili de oldu; gerillayı ciddi biçimde zorladı, hatta gerillanın tarzını zorladı. Feodal komplocu eğilim veya çete denilen eğilimler böyle bir saldırı ortamında gerillaya tebelleş oldu. Yurtdışındaki parti örgütü tümden denetim altına alınıp tutuklandı. Önderliğe yönelik saldırılar yine Parti Önderliği tarafından etkisiz ve başarısız kılındı. Burada sağlanan başarının gerillaya ve yurtdışı çalışmalarına yansıtılması ile böyle bir provokasyon boşa çıkartıldı. Parti içinde provokatif öğeler daha önceden teşhir edilmiş ve yargılanmıştı. Dolayısıyla kendilerini bu biçimde açığa vurduktan sonra partiden atılmaları ve kovulmaları zor olmadı.

Daha sonraki süreçte dördüncü bir provokasyon girişimi IV. Kongre sürecinde gelişti. Söz konusu provokasyon aslında büyük bir ısrarla yürütülen gerillaya ve gerillasal gelişmeye karşı, gerillanın ordulaşma ve stratejik sonuca gitme imkanı yakaladığı bir dönemde, ona karşı bir engelleme, dağıtma girişimi olarak ortaya çıktı. Böyle bir provokasyon cezaevinde hazırlandı ve dışarıya taşırıldı. Şener denilen kişilik bunu yürüttü. Bu aslında '88 provokasyonunun etkisiz kalmasının ardından, onu tamamlamak üzere devreye konulan bir provokatif girişimdi. O da kendisini *"PKK-Vejin"* olarak tanımlamaya çalıştı. Nerede partinin güç kaynağı varsa ve nereden güç alıyorsa, oraya el atmayı ve partiye karşı çevirmeyi amaç edindi. Gerillaya ve Kürdistan'ın diğer parçalarına böyle yaklaştı; partinin içine ve partinin iç dengelerine böyle yaklaştı. Bu belki çok küçük bir hareketmiş gibi görünebilir, nitekim görünüşte çok fazla etkili olmadı; ama bu provokatif eğilim aslında '90'ların başında stratejik hamle yapma ve stratejik başarı sağlamanın gündeme geldiği ve bunun imkanlarının ortaya çıktığı bir süreçte, partinin sonuca gidememesinde çok etkili oldu. Bunun kesinlikle böyle görülmesi gerekir.

Bu eğilim ordu ve savaş yaklaşımında bir kafa karışıklığı ve bulanıklık yarattı. Parti Önderliği büyük bir çabayla mevcut zayıflığı aşmaya çalışırken, Önderliğin ordulaşma, askerileşme ve gerillalaşmadaki zayıflıkları aştırtma yönündeki çabalarını boşa çıkartmada bu provokasyon etkili oldu. Kafaları karıştırdı, doğru partisel gelişmenin önünü aldı ve onu zayıflattı. Örneğin farklı eğilimleri ve düşünceleri IV. Kongre'de yaydı. Belki Parti Kongresi tarafından karar haline getirilmedi, benimsenmedi ve reddedildi, ama yine de tartışıldı. Açık bir düşünce bile olsa, parti içerisine hitap etti. Zaten zayıflıklar da vardı; bu hitap bu zayıflıkları daha da körükleyip tahrik etti.

Parti Önderliği '90'ların başında topyekün savaş konsepti çerçevesinde partiye yeni bir eğilimin ve karşıt bir çete oluşumunun dayatıldığını ifade etti. Başka ülkelerin deneyiminden yararlanarak, buna *Unitacılık* dedi. Bu, Şemdin Sakık etrafında oluşan bir çete hareketiydi. UNİTA'nın Angola'da hala ciddi bir sorun olduğu biliniyor. Yani Angola Portekiz sömürgeciliğinden kurtuldu, fakat UNİTA çeteciliğinden kurtulamadı. Çatışmalar hala sürüyor. Bizdeki bu çetecilik ulusal kurtuluşu saptırmak; kitle çalışması veya yasal çalışma denen sahalara çekerek, partiyi uzun yıllar yoğun bir çabayla ortaya çıkardığı zafer kazanma imkanları ve ortamından alıkoymak istedi. Böyle bir çetecilik olmasaydı, '70'lerin yoğun ideolojik ve örgütsel hazırlığı ile '80'lerde oldukça yoğun bir mücadele ve çabayla ortaya çıkarılan gerilla gücü üzerinde halkın eyleme giriştiği bir ortamda, '90'ların başında daha büyük bir savaş vermek ve siyasetle daha ileri sonuçlara ulaşmak mümkündü. Dünyada ve Kürdistan'ın diğer alanlarındaki gelişmelerle bölgedeki gelişmeler de buna fırsat veriyordu. İlk çabalar doğru ve yeterli bir biçimde yürütülüp bu imkanlarla birleşseydi, Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesinin çok daha ileri sonuçlara gitmesi işten bile değildi. Belki partinin stratejik planlamasında öngördüğü sonuçlara tamamen ulaşılamayabilirdi; ama ortaya çıkarılanla çok daha ileri bir düzeye gidilebilirdi. Aslında biraz da böyle bir gelişme görüldüğü için, değerlerinden daha fazla düşman patentli ve daha çok bilinçli, planlı olarak, böyle bir provokasyon bu sürece cezaevinden hazırlanmış bir biçimde dayatıldı ve parti zayıflatıldı.

Türkiye'de bir yetkili, *"PKK'ye gidenler var, orda çekicilik var, bu çekiciliği tersine çevirebilmeliyiz, bunu tartışmayla ve fiilen yapabilmeliyiz"* diyordu. Tabii Türkiye yönetimi bu görüş doğrultusunda çaba harcadı; ortaya çıkan büyük savaş durumunu zayıflatmak için girişimlerde bulundu. Provokasyon muhtemelen böyle bir zayıflatma girişimiydi ve önemli rol oynadı.

Burada yanılgıya düşmemek gerektiği halde, bazı yanılgılı tutumlar görülebiliyor. Örneğin *"Daha ötesi olamazdı, süreç daha kapsamlı değerlendirmeyi gerektiriyordu; şimdi bazı çözüm talepleri ileri sürerken, o zaman söylenenler de bu taleplere ters değildi"* denilebiliyor. Yani bunun gibi yanlış, parti mücadelesini inkar eden ve provokasyon zeminine düşen haller ve tutumlar bulunuyor. Geçmişte Semir de *"demokrasi"* demişti. Partimiz şimdi demokratik siyasal mücadele stratejisini esas alıyorsa, bu durumda Semir'in dediğini mi benimsiyoruz demektir? Hayır! Fatma ve Avukat provokasyonu da kendisini daha devrimci ve daha birlikçi güç olarak tanımladı. Şimdi biz birlik üzerinde duruyorsak, onlara mı dönmüş oluyoruz? Hayır! Daha sonraki süreçte, ortaya çıkan koşullara göre izlenecek tutumlar değişmişse, bu farklı bir durumdur. O dönemin temel özelliği nedir, gelişmeler neyi gösteriyor, objektif somut durum neyi ifade ediyor? Devrimci gelişme ne ile mümkün olur? Nasıl bir taktik izlemek doğrudur? Bunların doğru bir biçimde tahlil edilmesi, koşullardaki değişikliğin görülmesi gerekir. O dönemde bu tür yaklaşımlar üzerinde şekillenen provokasyon, kafa karıştıran, dikkatleri başka yöne yönelten ve örgütü muğlaklaştıran, dolayısıyla kritik süreçlerde gerekli devrimci adımları partinin çok etkili bir biçimde atmasına fırsat vermeyen ve onu dalgalandıran bir rol oynadı. Bu çok ciddi bir roldü. Sonucun böyle olmasında, istenene ulaşılamamasında böyle bir eğilimin önemli yeri ve rolü var.

PKK kongre yaptı, değişim kararı aldı, Barış Projesi oluşturdu. Bunu "benimsedik" diyen bir güç yok, aksine karşımızda yer alıyorlar. "PKK'nin siyasallaşmasına izin vermeyeceğiz, ona siyaset yaptırtmayacağız, terörü dağıtacağız, hiç kimseyi muhatap almayacağız" diyen bir hükümet ve devletle karşı karşıya bulunuyoruz. O zaman bu devlet yönetimi elbette kendi amacına gerçekleştirmek için bir mücadele yürütüyor ve buna uygun çaba içerisindedir.

Daha sonra Türk özel savaşının partiye dayattığı topyekün savaş konsepti çerçevesinde örgüt içinde gelişen birkaç provokatif eğilim daha vardır. Bu işbirlikçi çete çizgisi, topyekün savaşla partiyi tasfiye etmeyi amaçlayan topyekün savaş saldırısının parti içindeki bir parçası oldu ve '93 başında partinin yeni stratejik açılımını sabote etti. Daha sonraki süreçte dıştan özel savaş cephesinde gelişen çeteciliğe paralellik arz eden, bir de partiyi zayıf bırakan ve savaşamaz kılan, dolayısıyla dıştan gelen saldırılar karşısında etkisiz kılıp ezilmesine yol açan bir rol oynadı. Gerilla '94'te bu yaklaşım nedeniyle ciddi bir zorlanmayı yaşadı.

Parti daha sonraki süreçte de bu eğilimle ciddi biçimde uğraştı. Bunun dayanağı da yine aslında partinin stratejik olarak sonuç almaya yönelmesi gerektiği bir dönemde, bu yönelimi yapamamasının ve tam giremeyip sonuç alamamasının ardından ortaya çıkan zayıflıklardı. Parti bunu erken iktidar hastalığı olarak tanımladı. İşbirlikçi çete çizgisi her türlü bireysel arayışı, küçük burjuva veya orta kesimin durumunu, mücadelede belli ölçüde görülen kırılmayı, ordulaşma ve savaşta belli bir sonuca gidememeyi, bunun içerisinde direnişi geliştirmede ortaya çıkan zayıflıkları esas aldı. Parti içindeki bu zayıflıklar kendisine zemin yaptı; buna dayandı ve bunu kışkırttı. Tıpkı Semir provokasyonunda olduğu gibi özel savaş rejimi dışardan gerillayı ezici saldırılarını geliştirdikçe, ona paralel olarak içte bir yığın yıkıcı ve bozguncu eğilimi dillendirdi; bireyselliği ve güdülere hitabı dillendirdi. Öyle ki, partinin ölüm kalım ortamında çok şiddetli bir saldırıyla karşı karşıya olduğu bir yerde, gerillanın veya militanın dikkatlerini başka yöne saptırma ve başka türlü arayışlara yöneltme gibi tutumlar içine girdi. Bu eğilim büyük karışıklığa yol açtı; örgüt disiplinini zayıflattı, mücadele azmini kırdı ve ordulaşma iddiasından yoksun düşürdü, partinin örgütlenmesini ve merkezileşmesini dumura uğratıp parçaladı. Giderek parçalanmış, içte büyük bir dağılmayı ve didişmeyi yaşayan partiye ulaşmak istedi.

Bu tür oluşumların en etkilisi UNİTA hareketidir. Öyle ki, şimdi Amerika bile denetleyemiyor; tıpkı Türkiye devleti içerisindeki çeteyi denetlemede devletin bu kadar zorlanması gibi, kendisini yaratanlar bile bu gücü denetleyemez hale geldi. Parti Önderliği, işbirlikçi çete çizgisinin bu dönemde böyle bir eğilim olarak, aslında karşıt bir hareket olarak bu işbirlikçi çete eğiliminin partiye dayatıldığını, sonuç alma ve mücadelede siyasi sonuçlar kazanma sürecinde partiyi boşa çıkartma ve tasfiye etme amacı güttüğünü ifade etti. Bu önemli bir durumdu. Bu değerlendirmeler geçerliliğini hala koruyor. Parti böyle bir değerlendirme etrafında geliştirdiği kapsamlı mücadeleyle bu eğilimi etkisiz kılmaya çalıştı. Geçen süreç aslında biraz da Unitacılıkla PKK'lilik arasında bir çatışmadır ve henüz bitmiş değildir. UNİTA çizgisi kendisini içte yürütemeyince dışarıya vurdu ve esas güçleriyle birleşti. Partiye karşı uluslararası komplonun düzenlenmesinde önemli bir rolün sahibi oldu. Partiye karşı savaşımını bu biçimde uluslararası komplo çerçevesinde yürütmeye çalıştı.

Şimdi karşı karşıya olduğumuz çeteci saldırının böyle bir hareketin devamı olma özelliği bulunuyor. Hareketin sahibi partiden atıldı ve gidip *'topyekün savaşçılar'*la birleşti. Fakat çete hareketinin uzantıları ve örgütlülüğü parti içerisinde kaldı. Bunlar bu mücadelede tavır almadılar. Ama şimdi olduğu gibi toplu ve örgütlü olarak çete komutanını da izlemediler, izleyemediler. Aslında onu izleyecek gücü kendilerinde göremediler. Bunlar ruhsal, düşünsel ve davranış olarak partileşmediler, parti içinde erimediler, partiyi özümseyip benimsemediler, partiye katılmadılar, ama partiden de ayrılıp gitmediler. Ayrı bir parti gibi parti içerisinde kaldılar ve içten verebildikleri kadar zarar vermeye, partiyi dejenere edecekleri kadar etmeye çalıştılar. Parti dışına çıkmayı gerekli ve yararlı görmediler, bunun çabası içerisine girmediler. Büyük bir iç mücadele olarak, bu süreçte kendilerini partiye dayattılar. Tabii sadece parti ortamını dejenere etmek veya biraz zayıflatıp bozmakla da sınırlı kalmadılar. Elverişli dönemler ve koşullar ortaya çıktığı zaman partiyi tümden tasfiye etmeyi esas aldılar. Uluslararası komployla böyle bir dönemin açıldığını gördüler ve aslında VI. Kongre'den itibaren kendilerini örgütlemeye çalıştılar. VI. Kongre'ye dayatma, tamamen böyle bir dayatmaydı.

O zamandan itibaren bazı çevreler kendilerini örgütlemeye çalıştılar. 15 Şubat olayı gündeme girince, bunun yarattığı zayıflıklardan da yararlanan işbirlikçi çete çizgisinin artıkları hızla kendilerini örgütlemeye yöneldiler. Partiyi içten dejenere etmek, parti örgütlülüğünü zayıflatıp içten dağıtmak ve tasfiyeciliği geliştirmek için, 15 Şubat sonrasını elverişli ortam olarak gördüler. Her türlü zayıflığı tahrik edip kışkırttılar. Süreci kendi lehlerine kullanmak amacıyla partinin kompleyu boşa çıkartmak için geliştirdiği mücadeleyi tersine çevirmek ve boşa çıkartmak için yoğun çaba harcadılar. Bu çerçevede bir yığın tutum, davranış ve düşünce geliştirdiler. Bunu partiyi içten parçalamaya kadar vardırdılar. Dönemin, sürecin yol açtığı zayıflıklardan, partileşememe durumundan, yeni bir strateji temelinde yeniden partileşme geliştirilirken bunun ortaya çıkardığı boşluk, tutuculuk, darlık, her türlü bireysel tutum ve arayıştan yararlanarak ve bunları kışkırtarak tümden partiyi başkalaştırmak, dağıtmak ve tasfiye etmek istediler. Bunu günlük yaşamda, toplantılarda yaptılar. Kendilerini kongreye dayattılar; kongrede partiyi reddedecek ve değiştirecek bir sonucun ortaya çıkması için çalıştılar. Bu ortaya çıkmıyor ve başarılı olmuyorsa, en azından Şener'in yaptığı gibi parti içerisinde bir dalgalanma, iç tartışma, iç şüphe, kaygı ve endişe kalsın diye partinin özgür tartışma ortamını her fırsatta kullanıp değerlendirerek, parti karşıtlığını parti içinde yaymaya çalıştılar.

Arkadaşlarımız belki o zaman birçok şeye anlam veremediler; ama şimdi daha iyi anlam verebilirler. Bu kadar sert eleştiri ve partinin tutumları karşısında çete artıklarının sessiz ve tepkisiz kalıp her ortamı görüş açıklamak için kullanmaya çalışmaları bunu ifade ediyor. Bunlar son ana kadar bu noktada diretmek, mümkün olduğu kadar parti içini daha fazla dejenere etmek, parti örgütlülüğünü etkisiz hale getirip dağıtmak, parti yönetimini işlemez ve çalışamaz kılmak, böylece partinin dağılmasını ve tasfiye olmasını sağlamak istediler. Bütün bu çabalara karşın böyle bir duruma izin verilmeyeceğini ve partinin bunları kabul etmeyeceğini anlayıncaya, parti yönetimimiz etkili bir partileşme mücadelesi yürütmenin gerekliliğini görüp bu yönde daha etkili bir eğitim ve pratiğe yönelinceye kadar bunu geliştirdiler. Daha önceki gibi parti örgütlülüğünün gelişimi ve örgütlenmeyi geliştirmek için yürütülen aktif çabalar karşısında kendilerini ele vereceklerini, açığa çıkacaklarını ve dolayısıyla yakalarından tutulacağını gördükleri zaman kaçıp gittiler.

Bunların erken kaçtıkları söylenebilir. Bu da bir erken doğum oluyor. Aslında plan içte biraz daha kalmak ve parti ortamını dejenere etmekti. Öyle ki, bunlar partiyi içten karar alamaz, ortak düşünceye gelemez ve ortak iş yapamaz duruma getirdikten sonra, herkesi dağılmaya, parçalanmaya ve isyana götürmeyi tasarlıyorlardı. Eğer üzerine gidilmezse, böyle bir durum yaratarak şimdi yapılanı aslında o zaman yapacaklar ve bütün partiyi dağılmaya götüreceklerdi.

Bu işbirlikçi çete çizgisi, daha '90'ların başından itibaren topyekün savaş konsepti çerçevesinde partiye dayatılan UNİTA çizgisinin geliştirilmesi ve UNİTA örgütünün bu temelde

mücadele yürütmesi anlamına geliyor. Zaten bunu biraz da UNİTA'nın komutanından aldılar. Komutanları Şemdin Sakık, DGM'de *"Geçmişte kendimi PKK Önderliği'nin emrine vermiş olmaktan utanç duyuyorum"* dedikten ve *"vermemek gerekir"* çağrısını yaptıktan sonra, gerekli mesajı aldılar; böylece *"kendimizi bu partinin emrine vermemeliyiz"* kararına ulaşıp, bu emir doğrultusunda kendilerini partinin emir ve talimat düzeninin dışına çıkartarak, partiye karşı dışardan savaş durumuna yönelttiler. Evet, çağrı oradan geldi. Çete başı durup dururken birden mahkemeye götürüldü ve böyle bir çağrı gelişti. En azından hiç gereği yokken, değişik basın organları günlerce bu mesajı yaydılar. Bu bize kadar ulaştı, herkese ulaştı. Onun takipçiliğini yapan ve örgütlü olan güçler mesajı aldılar ve bu mesaj doğrultusunda harekete geçtiler. Şimdi bu mesajın gereklerini yerine getiriyorlar.

Sözü edilen oluşum, teslim olmuş koşullarda uluslararası komploda birleşerek, partiye ve Parti Önderliği'ne karşı mücadele eden bir örgütün oluşması ve mücadele etmesidir. Başı zindanda, ama parçaları içimizdedir. Böyle bir örgüt ortaya çıkmış durumdadır. Bunu böyle görmek gerekir. Bunun dışında bir değerlendirme kesinlikle doğru bir değerlendirme değildir. Ortada bir çete örgütü var. Zaten bu örgüt hiçbir zaman esas yönetiminden kopmadı. Bu eğilim parti ile birleşmedi, tümüyle partiye katılmadı; ama partiden de tümden kopmadı. Düşünce, ruh, yaşam ve çalışma olarak işbirlikçi çete çizgisini sürdürdü. Parti içindeki pratiği bu oldu. Bunu parti içinde sürdüremeyeceğini görünce, bu biçimde kendisini dışa vurarak dışardan mücadele etmek istiyor. Tabii böyle bir mücadele yürütürken kendisini çeşitli biçimlerde tanımlamak, parti içini çeşitli biçimlerde etkilemek istiyor. Bunların iyi görülmesi gerekir.

Karşı karşıya bulunduğumuz sorunlar bu dönemin özelliklerini taşıyor; daha da karmaşık ve çok yönlüdür. Güncel siyasal durum açısından bunun neyi ifade ettiği çok iyi görülmelidir. Parti bir uluslararası komployla karşı karşıyadır ve komplo devam ediyor. 9 Ekim'le başlayan ve 15 Şubat'la belli bir düzey kazanan komplo günümüzde de sürüyor ve biz parti olarak uluslararası düzeyde konsensüs oluşturan bir gericilik ve gerici saldırıyla mücadele halindeyiz. Bu saldırı kesinlikle bizi tasfiye etmeyi ve ortadan kaldırmayı amaçlıyor. PKK'yi kabul etmiyor ve bu dünyada yaşamamesi gereken bir örgüt olarak görüyor. *"PKK'yi kabul etmiyorum ama Kürdü kabul ederim"* diyorsa da, yalan söylüyor. PKK dışında Kürdü dayatan ve Kürt sorununu çözmek isteyen herhangi bir dayatma yoktur. Bu açıdan bu söylem bir aldatmacadır. İnsanlığı ve uluslararası demokratik ilerici güçleri bu biçimde aldatıp etkisiz kılarak amacına ulaşmayı hedefliyor. Yoksa öyle PKK'siz Kürt sorunu diye bir sorun, böyle bir sorunu çözme niyeti ve girişimi yoktur. Bu konuda yanılmamak gerekir.

Parti Önderliği, *"Eğer sorun bensem, ben bir kenara çekilmeye hazırım, o zaman buyurun sorunu çözün"* dedi; ama hiç kimse çözmüyor. Çözmek istedikleri güç PKK'dir. Ecevit hükümeti hala *"Sorun terör sorunudur, PKK sorunudur ve biz bu sorunu çözmeye çalışıyoruz"* diyor. Onun çözmek istediği şey tarihsel, toplumsal ve ulusal özellikleri olan bir sorunu gündemleştirip çözmek değil, tersine onu çözmek isteyen örgütü dağıtmaktır. Bu anlamda komplo devam ediyor ve Kürt sorununu çözmeyi değil ortada bırakmayı ve böylece Kürt halkı üzerinde uygulanan inkar ve imha siyasetini sonuca götürmeyi hedefliyor. PKK'nin çözülmesi demek bu demektir. Bunu başka bir biçimde anlamamak gerekir. Bunu başka biçimde anlama yaklaşımları ve girişimleri, uluslararası komplonun, dolayısıyla imha ve inkar siyasetinin hizmetine girmektir. Bu konuda asla tereddüt içinde olmamak gerekir. Bilincimiz çarpık olmamalıdır.

Uluslararası komplo, PKK'yi nasıl çözmek istiyor? PKK'ye karşı saldırı stratejisi nedir? Parti Önderliği, daha 15 Şubat'a gelmeden bir çok yönüyle kapsamlı değerlendirmeler yaptı; komployu tanımlamak üzere değerlendirmelerde bulundu. Savunmasında da belli yönlerini ortaya koydu. Önümüzdeki süreçte bunun için fırsat yaratmaya çalışıyor; fırsat oluşturursa, komployu çok daha değişik yönleriyle kapsamlı olarak değerlendirip teşhir etmeyi amaçlıyor.

Önderlik militanıysak ve bundan kuşku duymuyorsak, o zaman gerçek militan olmamız için parti ölçülerini esas almamız gerekir. Bu ölçüleri esas almazsak, biz militanız deriz, ama Önderliğin ve partinin militanı değil, ancak kendi kendimizin militanı olabiliriz. Oysa partinin ve Önderliğin militanı olmamız gerekiyor.

Geçen süreçte parti olarak biz de çeşitli biçimlerde bu durumu tartıştık, soruşturduk, bilgiler topladık, belgeler elde ettik. Komplonun şu esas üzerinde kurulduğunu gördük: Kürdistan irdelenmiş, Kürt toplumu incelenmiş, Kürt insanı tahlil edilmiş ve bunlar temelinde PKK üzerinde çalışmalar yapılmıştır. Varılan sonuç şudur: *"PKK aslında bir örgüt olamamıştır; ideolojik ve siyasal amaçlar etrafında birleşmiş bir örgüt değildir. Bu toplumdan böyle bir örgüt ortaya çıkmaz. Bu toplum ancak güç etrafında birleşebilir. Bu nedenle PKK de güç etrafında birleşmiş bir topluluk olabilir."* Parti Önderliği değerlendiriliyor ve bu çerçevede *"Güç yaratmış, güç elde etmiş ve böyle bir güç etrafında bir topluluk oluşmuş; bu güç var oldukça bu topluluk da var olur ve yıkılmaz. Bu güç ortadan kaldırılırsa bu topluluk dağılacak; bu topluluk bir güç etrafında birleştiği için kendi birliğini ve örgütlülüğünü koruyamayacak; bir arada kalmaz ve birbirini dinlemez, ortak bir amacı örgütlü bir biçimde yürütemez"* deniliyor. Çeşitli biçimlerde yaptıkları araştırmalarda ulaştıkları sonuç budur. Bu temelde partiyi tasfiye etmek için bu gücün ortadan kaldırılması amaç olarak belirleniyor ve komplo mücadele stratejisini bunun üzerinde kuruyor. Bu temelde Parti Önderliği'ne yönelik saldırı gerçekleştirildi. Uluslararası komplo, Parti Önderliği'ni bu amaçla hedefledi. 9 Ekim'de bunu başlattı ve 15 Şubat'ta da bazı sonuçlara götürdü.

Tabii bu komplonun bir aşamasıydı. Plan, amaç ve hesap; 15 Şubat'la birlikte Önderliğin denetime alınmasından sonra artık ortada parti örgütlülüğünün kalmayacağı ve PKK'nin dağılacağı üzerineydi. Bu konuda çeşitli NATO çevreleri tarafından PKK için altı aylık ömür biçilmişti. Bu, NATO düzeyinde alınan bir karardı ve altı ay içinde dağılma öngörülüyor biçiminde bize yansıtıldı. O zaman VI. Kongre sırasıydı. Bu bilgilere sahip olmadan, mücadelenin bir tarafı olarak biz de bu durumu değerlendirdik. Kongrenin bir değerlendirmesi, bir mücadele kararı ve planı oldu. Burada şöyle bir sonuca varıldı: Altı ayda partiyi birlik ve örgütlülük içerisinde mücadeleye sevk eder ve parti üzerindeki saldırıları boşa çıkarabilirsek, o zaman bu komployu boşa çıkartmış oluruz. Altı ay bu partinin yaşaması demek, komplonun saldırılarının boşa çıkması ve parti için yeni bir gelişme sürecinin açılması demekti. Kongre sonrası pratiğe bu temelde yöneldik.

"Ne yaparlarsa yapsınlar bir örgüt olamazlar; bir yönetim gücü, partiyi örgütleyecek bir güç ortaya çıkmaz; Parti Önderliği'nin örgütlülük içinde tuttuğu bir yapıyı herhangi bir güç ayakta tutamaz" denildi. Kongreden sonra Türkiye'nin değerlendirmecileri TV, radyolar ve panellerde tartışıyor ve partiyi örgütleyen yönetimimiz için şunu söylüyorlardı: *"Bu yönetim, APO'nun bir diğer kolunu bulmak bir yana, muhtar bile olamaz; onun için hiç telaşlanmaya gerek yok, dağılacaklar!"* Süreç ilerledi, eksiklikleri ve hatalarıyla topyekün bir direniş yaptık. Ama bu örgütlü bir tutum ve direniş oldu.

Ardından mahkeme süreci gelişti. Önderliğin savunmaları ve açıklamaları oldu; direnişin ardından komployu teşhir eden, Kürt sorununu ve bunda PKK'nin rolünü tartışan önemli bir gelişmeye yol açtı. Arkasından parti olarak 1 Eylül'de; savaşı durdurma, ateşkes ilan etme, temel mücadele yöntemimiz ve mücadele stratejimizde değişiklik yapma kararı aldık. Bu temelde pratiğimizi düzenlemeyi planladık ve 1 Eylül'le birlikte uygulamaya koyduk. Bu süreçte, *"PKK'nin öyle kolay dağılmayacağı anlaşılıyor"* denildi. Türk Devleti'nin Kürt gerillasını öyle kısa sürede ezemeyeceği ortaya çıktı. *"PKK yeniden örgütlendi, Konsey politika yapıyor ve bir yönetim gücü olarak partide etkinliğini geliştiriyor. Konsey yönetimi başarı sağlıyor."* biçiminde değerlendirmeler yapıldı. Bu önemliydi. Parti bu kadar ağır koşullarda değişik kararlar alıyor, farklı politikalar benimsiyor ve taktikler izliyor, üstelik birbirine oldukça karşıt politikaları uygulamaya koyabiliyordu. Son olarak 15 Şubat gibi bir olayın oluşturduğu ortamda strateji değiştirme gibi bir kararı alma cesaretini ve gücünü gösterdi.

Bu kadar savaş stratejisine bağlanmış ve savaşa göre örgütlenmiş bir partiyi ve örgütü bunun dışına çekmek öyle kolay değildir. Kendilerini paralasalar bile bunu pratikleştiremez ve kabul ettiremezler. *"Karşı görüşler ve tepkiler çıkar, dağılma olur, parçalanıp dağılırlar"* umudu ve hesabında olanlar partinin pratik içinde dağılmasını beklediler. Tabii belirtildiği gibi tepkiler oldu, gerillanın içerisinde birçok alanda isyan edenler oldu; süreci doğru anlamayan ve doğru yaklaşmayan tutumlar gerçekten de oldu. Stratejik değişim ve dönüşüm kararını uygulamak kolay olmadı ve ağır bedeller de ödendi. Ama beklendiği gibi bu, partinin dağılmasına yol açmadı. Tersine bu iş örgütlülük içerisinde yapıldı. Bunun üzerinde de örgütlülük açısından hakimiyet kuruldu. Bu sefer eğer böyle olmadıysa kongrede olur dediler. Bir kongre çağrısı yapmıştık. *"Bu koşullarda kongre yapmaları kolay olmaz; başarılı, birlik ve bütünlük içinde bir kongre yapılamaz; yeterince derinlikte bir değerlendirmeyi yapamaz ve süreci ifadeye kavuşturamazlar; değişimi doğru tanımlayamaz ve yeterli kararları alamazlar; bu noktada birlik ve bütünlüğü koruyamazlar; kongre partiyi birçok parçaya bölünmüş olarak dağıtır."* beklentisi içinde olundu.

Yekiti'nin gazetesi *"PKK VII. Kongresi'nde ya partiyi feshettiğini kararlaştıracak, ya da tasfiye olup dağılacak; üçüncü bir yol yok"* diye yazıyordu. Yine Parti Önderliği'nin kongre için hazırladığı değerlendirmelerin partiye ulaşmasına izin verilmedi. Önderlik değerlendirmeleri ulaşırsa, kongre elbette başarıyla gidecek ve süreci değerlendirecek yeterli kararlar alacaktı. Başka birçok şeye engel konulmazken, Parti Önderliği'nin kongre için hazırladığı rapor niteliğindeki kapsamlı değerlendirmenin dışarıya çıkmasına izin vermediler. Tehlike var mıydı? Tabii vardı. Bir kongre yapmak öyle kolay değildir. Hele uzun süre bir strateji üzerine şekillenmiş ve mücadele etmiş bir örgütte strateji değiştirmek önemlidir. Birçok parti strateji değiştiremedi ve tasfiye oldu. Devletler bile tasfiye oldular. Bizse bunu, bir de 15 Şubat'ın arkasından yapıyoruz. Yani partinin kendisini baştan itibaren yaratan, örgütleyen, yürüten yönetim gücünden yoksun olarak girdik. Bundan başarıyla çıkmak öyle hemen bir çırpıda kolay değildi. Gerekli çalışmaları yapmak, değerlendirmeler geliştirmek, kararlar almak ve bunu bütüne mal edebilmek kolay değildi. Birçok örgüt *"dağılırız"* korkusuyla kongre yapamıyor. Böyle kritik bir süreçte, uluslararası komplo saldırısıyla karşı karşıya olunduğu ve onun partiyi tasfiye etmek istediği bir ortamda kongre yapıp da ona karşı kararlar almak öyle kolay olamazdı. Dolayısıyla hesap tümden yanlış değildi, ama tutmadı.

Beklentilerinin ve engellemelerin tersine, yine dıştan oluşturulan bütün baskılara rağmen, kongre, süreci yeterince ifade eden ve değerlendiren, çözüm yönünde kararlar alan ve bu kararları örgütlülük, birlik ve bütünlük içerisinde uygulamaya koyan bir sonucu başarıyla ortaya çıkardı. Kongre ilan edilince ve partinin süreci tanımlayamayacağı veya dağılacağı beklentisinin gerçekleşmediği görülünce, kongre sonuçlarının pratikleştirilmesine karşı partiyi tasfiye etmek için yeni ve planlı bir saldırı hareketi geliştirildi. Kongrenin ilanından günümüze kadar geliştirilen böyle bir planlı saldırı var ve biz son gelişmelerle bu saldırıyı daha net ve daha iyi tanımlar hale geldik. Çeşitli alanlarda parça parça gelişen saldırıları şimdi bütünleştirerek, bütünlüklü bir saldırı ve uluslararası komplonun yeni bir aşamasıyla yüz yüze olduğumuzu gördük. Mücadele ettiğimiz karşı duruş işte böyle bir duruştur. Öyle rahat bir durum yoktur. PKK kongre yaptı, değişim kararı aldı, Barış Projesi oluşturdu. *"Bunu benimsedik"* diyen bir güç yok, aksine karşımızda yer alıyorlar. *"PKK'nin siyasallaşmasına izin vermeyeceğiz, ona siyaset yaptırtmayacağız, terörü dağıtacağız, hiç kimseyi muhatap almayacağız"* diyen bir hükümet ve devletle karşı karşıya bulunuyoruz. O zaman bu devlet yönetimi elbette kendi amacını gerçekleştirmek için bir mücadele yürütüyor ve buna uygun çaba içerisindedir.

Kongreden sonra, kongrenin ortaya çıkardığı sonuçlara karşı komplo nasıl sürüyor? Son siyasi, askeri ve örgütsel gelişmeler bunun ürününü ortaya koydu. Bu dönem komplo saldırısının diplomatik-siyasi yönleri var. Türkiye tüm Avrupa'da ve Ortadoğu'da çok yoğun bir diplomasi yürütüyor, her yerde PKK'ye karşı ortak mücadele anlaşmaları yapıyor. PKK ile ilişkilerini ve desteklerini kesmeleri için bütün devletlerle anlaşma içerisinde bulunuyor.

Yine Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'de kitle çalışmaları, yasal siyasal, kültürel ve basın-yayın faaliyetleri üzerinde çok yoğun bir polis baskısı var. Öyle ki, kültür dernekleri bile kapatılıyor. Belediye başkanları ve parti yönetimlerine hapis cezaları verildi. Aydınlar, politikacılar, sendikacılar, gazeteciler, kültür faaliyeti yürütenler hapse dolduruluyor. Öyle yoğun bir baskı var ki, Türkiye'de ve Kürdistan'da siyaset yapılamaması ve örgütlenilememesi için ne gerekiyorsa o yapılıyor. Her türlü baskıyı çok açık olarak uyguluyorlar. Son istatistikler ve değerlendirmeler, Türkiye'de işkence ve polis baskısının son süreçte daha da arttığını gösteriyor.

Bu saldırının askeri boyutu da var. Kongre arkasından kış koşullarına bakılmadan her alanda bir askeri operasyon başlatıldı. Kuzey'de bütün eyaletlerde yapıldı ve hala devam ediyor. Operasyon uzun bir hazırlıkla Güney'e yayıldı. Bu konuda KDP ve YNK ile ittifaklar yapıldı, yine İran'la görüşmeler yapıldı. Bu çerçevede örgütü kuşatacak ve üzerinde baskı oluşturacak kapsamlı bir askeri hareketlilik başlatıldı ve bu hala sürdürülüyor. Ön bir alan olması itibarıyla bu, Haftanin'de bir çatışmaya yol açtı. Diğer alanlarda ise parti güçleri ve gerillanın kuşatılması çerçevesinde sürdürülüyor. Operasyon bitmemiştir. Eylülde AB, birliğe katılımı için yerine getirmesi gereken şartları içeren yeni bir paketi Türkiye'ye sunacak. Parti Önderliği de geçen notunda bunu belirtmişti. Ekimden itibaren yeni gelişmeler olabileceği söyleniyor. Anlaşılıyor ki, eylüle ya da güze kadar bir süreç tamamlanmış olacak; onun sonuçlarına göre yeni siyasal kararlar alınacak. Operasyona çıkan Yekiti güçleri, *"Biz hemen geri dönemeyiz, Ağustos'a kadar bu hareket devam edecek, bizi anlayışla karşılayın"* diyorlardı. Buradan ağustosa kadar PKK'nin bu yönetim tarafından tasfiye edilmesi ve dağıtılmasının planlandığı anlaşılıyor. PKK'yi tasfiye edecek bir saldırı diplomatik, siyasal, askeri ve polisiye her alanda sürdürülüyor. Mevcut operasyon böyle bir operasyon oluyor.

Türkiye yönetimi buradan sonuca ulaşır ve PKK'yi tasfiye etmiş olursa, eylülde ya da ekimde AB'ye girmesi için kendisinden istenen koşulları yerine getirmiş olacak. Demokratikleşme ve bunun için Kürt sorununun çözümünden söz edecekler. Sonuçta 'bunu isteyen yok zaten, biz bunu yaptık' diyecekler. Bazı yasal değişiklikler de yapacak. 'İşte bunları yaptık, bunun dışında terör sorunu vardı, ama bu sorun halledilmiştir, ortada sorun kalmadı' denilecek. Eğer PKK'yi tasfiye edemezse, PKK'nin Kürt sorununu çözme ve dolayısıyla demokratik değişimi yapma dayatması sürerse, o zaman Türkiye AB'ye giriş için kendisinden bu yönlü değişiklikler yapması biçimindeki isteme yanıt vermek zorunda kalacak. Ne yapacak? Eğer kabul edecek olursa, o zaman değişiklikler yapacak. Kürt sorununu ve çözümünü kabul edecek, bunun için demokratikleşme yönünde gerçekten adımlar atmak durumunda kalacak ya da bunu reddedecek. Bu da AB ile karşı karşıya gelmesi, AB'ye girişten kopması ve Amerika'yla ilişkilerinin bozulması anlamına gelecek. Çünkü Amerika, artık Ortadoğu'da değişiklik ve yeni düzenleme istiyor, Ortadoğu'nun bu biçimde kalmasını artık kaldıramıyor.

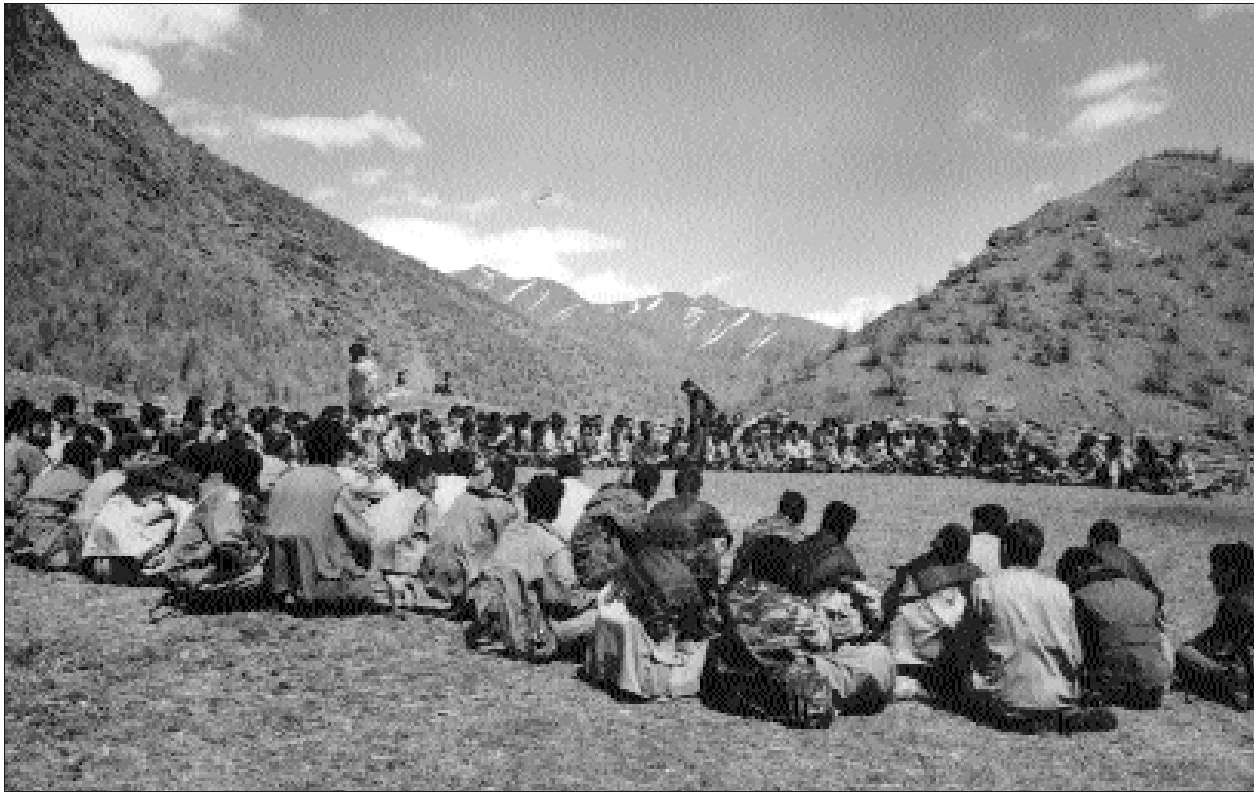
Rusya kendisini yeniden örgütledi, Kafkasya ve Orta Asya'da etkinlik kurmaya çalışıyor. Hindistan ve Çin ile ittifak oluşturursa ve İran'la ittifaka girerse, ABD'nin dünya hegemonyası boşa çıkartılmış olur. Amerika'nın böyle bir karşı faaliyeti engelleyebilmesi için, Rusya'nın gelişmesini önlemesi gerekiyor. Bunun için ABD Başkanı, Hindistan ve Çin'e geziler yapıp bu ittifakları engellemek istiyor. ABD, Rusya'nın İran'la ilişkilenmesini ve ittifak kurmasını da engelleme çabası içerisinde bulunuyor. Rusya'nın, Kafkasya ve Orta Asya'da etkinlik geliştirmesini önlemesi gerekiyor. Bunu yapabilmesi için Ortadoğu'ya sağ-

lam bir biçimde dayanması şarttır. ABD artık dayanamadığı ve güç alamadığı bir Ortadoğu'yla, Rusya'nın Kafkasya'daki etkinliğini geliştirme mücadelesine karşı duramıyor. Bunun için Türkiye, Amerika'yla da karşı karşıya geliyor. Bu nedenle Türkiye, eylül ya da ekimde pratik anlamda adımlar atmak üzere ciddi politik kararlar vermekle karşı karşıya gelecektir. Bu noktada istediği biçimde karar verebilmek ve mevcut sistemini koruyabilmek için, PKK'nin dağıtılmasını ve tasfiye edilmesini öngörüyor. Bu süreçte PKK'yi tasfiye etmek üzere planlı bir saldırı yürütüyor. Bu noktada AB ile ABD'nin de desteğini almış görünüyor. Çünkü operasyon olunca Avrupa ses çıkarmadı. ABD, *"Biz Türkiye'nin teröre karşı mücadelesini destekliyoruz"* dedi ve destek verdi. Türkiye'nin 'Bana güze kadar mühlet verin, istediğiniz sorunları çözeceğim' dediği ortaya çıkıyor.

Peki nasıl çözecek?

Tabii tasfiye ederek çözecek. Bu dönemde karşı karşıya olduğumuz durum böyle bir tasfiye durumudur ve partimize yönelik saldırı böyle bir saldırıdır; böyle ağır bir baskıyla yüz yüze bulunuyoruz. Hiçbir gücü olmadığı halde, Yekiti'nin bu kadar gücü getirip bizim hattımıza dayatması, İran'ın bütün hatlarda üzerimize gelmesi boşuna değildir. Şu bir gerçektir: 9 Ekim'de etkisizleştirmek üzere Önderliğe yönelik olarak başlayan komplo, bu aşamada gerillayı ve gerillayı örgütleyerek partiyi ayakta tutmak isteyen parti yönetimini etkisizleştirmeyi hedeflemiş olarak, böyle bir plan çerçevesinde sürüyor. 9 Ekim'de Suriye'ye yönelik saldırının bir benzeri, bu amaçla İran'a karşı yürütülüyor. Bir iki aydır açıkça böyle bir saldırı var. Türkiye Devleti bin bir türlü yalan ve hileyle İran'ı, PKK ile çelişkili ve çatışmalı hale getirmek için Amerika destekli her türlü çabayı yürüttü, her türlü provokasyonu yaptı ve hala da yapıyor. Bu noktada İran'ı oldukça zorladı ve hala zorluyor. Gerillanın hareketine imkan vermemesini, gerillayı kendi alanında barındırmamasını ve PKK ile ilişkili olmamasını İran'ın önüne koyuyor. 'PKK ile çatışmaya girersen ilişkilerimiz düzelir', diyor. İran'ın da Türkiye ve Amerika'yla ilişkilerini düzeltmeye ihtiyacı var. Bu nedenle iki aydan beri yoğun bir baskı altındayız. Alandaki hareket imkanımız daralmış durumdadır. Suriye'nin 9 Ekim'de geliştirdiği yaklaşımlara benzer tedbirleri şimdi de İran kendi açısından almış, kararlaştırmış ve bize karşı uygulamaya koymuş bulunuyor. Hedeflenen şey İran'daki imkanları kapatmak, mümkünse PKK ile çatışır hale getirmektir.

Türkiye, Yekiti'ye de bir yığın vaatte bulundu. Yekiti ve KDP ile anlaşmalar ve görüşmeler yapıldı. Bunlarla Güney'den, İran'la Doğu'dan güçlerimizi kuşatmak istiyor. Kuzey'de zaten kendi gücü bulunuyor. Böylece gerillayı kuşatmaya almayı, yaşamını daraltmayı, bazı rahatsız unsurlarla örgüt içerisinde bunalım yaratıp dağılmayı geliştirmeyi hedefliyor. Buna karşı mücadele eden, karşı duran ve örgüt olmak isteyen güçlerin yıkılması hedefleniyor. Mevcut yönetimi bu biçimde işlevsiz hale getirip etkisiz kılarak dağıtmak, böylece gerillanın ve dolayısıyla partinin tasfiyesi gerçekleştirilmek isteniyor. Bu operasyon ve baskı, geçmişte gerillaya karşı olan operasyon gibi cepheden ve askeri güç kullanarak vurma ve ezme biçiminde değildir. Kuşatıp baskı altına alarak, bunaltarak, daraltarak, her türlü kaçış eğilimini ve bireyci eğilimi körükleyerek, örgütü içten dağıtmaya yöneliktir. Bunun için de bunu ortadan kaldırmak isteyen yönetimin etkisiz kılınmasına yönelik geliştiriliyor. Bu yönlü girişimler var. Yekiti'nin Başbakanı Kosret Resul Ankara'da, Cuma ve Ferhat arkadaşların Parti Önderliği gibi kaçırılması anlaşmasını yaptı. Bu konuda elimizde sağlam bilgiler bulunuyor. Fakat, Yekiti'nin buna destek verdiğinin bilinmemesi ve Türkiye'nin Yekiti'den destek aldığını söylememesi öngörülüyor. Planlanan budur. Yine Cemal arkadaşı Avrupa'dan kaçırmak için uçak götürdüler. Bunu ajanlarıyla Almanya ve Romanya üzerinden yapacaklardı. Almanya durumu fark edince kaldıramadı, böyle bir olaya zemin olmak istemedi ve Türkiye'yi durdurdu. Türkiye ile Almanya'nın arası açıldı. Karşılıklı elçilerini sınır dışı ettiler. Böylece aslında operasyonla örgüt daraltılmak, mevcut örgütlülüğü yürüten parti yönetimi yıkılmak istendi. 9 Ekim'de

gerçekleşen uluslararası komplonun planladığı gibi, bununla birleştirilen yönetim ortadan kaldırılarak örgütlülüğü dağıtılmak, parçalanmak ve ezilmek istendi.

Şimdi üzerimizde böyle bir saldırı uygulanıyor. Biz buna karşı direniyoruz. İşte böyle bir saldırı içerisinde bu biçimde bir karşı çıkış ortaya çıktı. Bir grup örgütleniyor, parti ve Konsey yönetimine en ağır ithamlarda bulunarak, adeta bir yönetim darbesi yapar gibi dışarı çıkıyor; parti yönetimini dinlememesi ve isyan etmesi için bütün partiyi isyana çağırıyor. Bu da uluslararası komplonun bu dönemde uygulanmak üzere Türkiye yönetiminin PKK'yi tasfiye etmek için geliştirdiği çabaların çok somut bir parçası oluyor. Bu grup bu temelde çalışma yürütüyor. Bizim öyle basit suçlamalara ihtiyacımız yoktur. Yaptıkları iş her şeyden önce İran'la ilişki kurmak; ikincisi, Yekiti ile ilişki kurmak ve PKK'ye karşı ortak mücadele ittifakı geliştirmek; üçüncüsü, İran ve Yekiti'ye dayanarak gerillanın üslendiği sahaların etrafında çember örüp gerillayı ve partiyi daha fazla kuşatarak bunalmasına katkı sunmak ve böylece içte isyanı daha çok körüklemektir. Kısacası partiyi dağıtmayı öngörüyorlar. Tamamen Türkiye yönetiminin Güney'de, İran'da ve genelde partiye karşı yürüttüğü tasfiye saldırısının en aktif ve en kritik yerde uygulayıcısı oluyorlar. PKK nereden güç alıyorsa ve nerede biraz imkan varsa, gerilla bu süreci neyin üzerinde aşmaya çalışıyorsa, bunu ortadan kaldırmaya çalışıyorlar. Tamamen bunun üzerinde kurulmuş bir çabaları var. Karşıdaki gücün çabası kesinlikle böyledir.

Tam da en kritik süreçte ve böyle karşılıklı mücadelenin en keskin hale geldiği bir dönemde bunu başarıya götürmek üzere böyle yapıyorlar. Kaçıp bir araya gelmişler, toplanıp tartışmışlar. Başka yerlere gitme ve kendini yaşatma eğilimleri olmakla birlikte, açık eğilim bu biçimde kendilerini planlayarak partiye karşı mücadele etme tarzında şekillenmiş oluyor; bu biçimde kararlar alıp planlama ve işbölümü yaparak böyle bir faaliyete yönelmişler. Yürüttüğümüz mücadele, yaptığımız tutuklamalar ve soruşturmalardan edindiğimiz bilgiler böyledir. Elimizde bir mektup var: Bir heyet Yekiti'ye gitmiş, YNK yöneticisi ile görüşmeler yapmış. Bu görüşmeyi yapanları yakalayıp tutukladık. Bunlar Yekiti'nin KDP'den nasıl ayrıldığını sorup bu konudaki tecrübelerini kendilerine aktarmalarını istemişler. Politik ayrılıklarının olduğunu belirtmiş ve kamp kurmak için kendilerine yer verilmesini istemişler. PKK içinden kaçıp Yekiti'ye gelecek olanları kendilerine teslim etmelerini talep etmişler. PKK'ye karşı mücadelede ortaklık istemişler. Bu temelde görüşmelerde bulunmuşlar. Sözde bir heyetleri İran'a gitmiş. Yine bunlar Avrupa'yla görüşmeler yapıyor, Avrupa örgütümüzü ve Avrupa'daki ilişkilerimizi etkilemeye çalışıyor ve İran'la görüşmeler yapmak istiyorlar. Öyle bir duruma gelindi ki, bunların hareketleri de dikkate alındığında, her an bir provokasyon ve çatışma durumu olabilir. İçinde bulunduğumuz durum kesinlikle böyledir.

Geriye kalanlar da üslenmeler yapıyorlar. Her yere bol miktarda erzak ve araç-gereç siparişleri vermişler. Partinin üslendiği sahaları adım adım kendi sahaları haline getirerek, sözümona partiyi tasfiye edecekler. Kaçanlar, bulup örgütleyerek kaçırtmak için adam göndermişler. Kaçışlar devam edecek diye görevlendirme yapmışlar. Haziran'ın ortasında ve Temmuz'da PKK içerisinde büyük başkaldırılar olacak, kendileri de etrafta bunu körükleyip kuşatmaya alacaklar, böylece parti yıkılacak ve mevcut örgütlülük dağılacak diye düşünüyorlar. Plan budur ve hedefledikleri böyledir. Bunu bu biçimde açık söylüyorlar.

Peki, burada mevcut örgütlülük dağılıp yönetim yıkılır ve gerilla etkisiz hale gelirse, PKK'den geriye ne kalır? PKK'nin çok fazla bir gücü kalmaz. Geriye Avrupa örgütlülüğü kalıyor. Avrupa örgütünü etkisizleştirmek de o kadar zor olmayacaktır. Uluslararası komplonun ardından, Cemal arkadaşın Avrupa'ya göndererek belli bir denetim sağlayabildik. Zaten bunun üzerine Almanya, hemen bütün merkezimiz için tutuklama kararı çıkardı. Cemal arkadaşın tutuklanması ve Türkiye'ye iade edilmesi için yüzlerce sayfayı içeren raporlar hazırlandı. Kaçırmak kendilerini zorluyorsa, vurmak veya tutuklayıp etkisiz hale getirmek öyle zor olmayacaktı. Geçen gün Türk Adalet Bakanı, *"Türkiye'de idam cezası olduğu için Avrupa teröristleri teslim etmiyor, o nedenle iade istemi yerine, olduğu ülkede yakalanıp yargılanmaları talebinde bulunacağız; kendi yasaları da terörizmi cezalandırıyor, kendi yasalarına göre cezalandırmalılar"* diyordu. Bu uygulanacak ve bu biçimde partimizi tasfiye etmek isteyecekler. Şimdi karşı karşıya bulunduğumuz kaçış olayının içinde yer aldığı planlı tasfiye saldırısı böyledir.

Bu hareket öyle güncelliğe sahip, planlı ve komplonun bir parçası olan saldırının bir uzantısı konumundadır. Bunu başka türlü algılamak ve değerlendirmek kesinlikle doğru değildir. 15 Şubat'tan sonra parti dağılacak biçimindeki beklenti gerçekleşmeyince, 1 Eylül'den sonra, yine geri çekilişte ve kongre sırasında 'parti bölünüp parçalanır' beklentisi suya düşünce, kongreden sonra bu işi gerçekleştirmek için böyle bir saldırının yürütüldüğü kesindir. Mevcut hükümet uluslararası komplonun hükümetidir; Ecevit komployu yürüten başbakandır ve hala yürütüyor. Bu komplonun içinde vurma da var, kaçırma da var, içte darbe düzenleme de var. Amaç dıştan her türlü baskıyı oluşturmak, operasyonlarla imha etmek, partinin yeni açılımlarının önünü tıkatmak ve böylece boğuntuya getirerek dağılmayı, parçalanmayı ve tasfiye olmayı ortaya çıkartmaktır. İçteki mevcut gelişmeler tamamen böyle dıştan gelen planlı saldırıyla bağlantılıdır. Bu onun içimizdeki uzantısı, içimize sarkması oluyor. Başka türlü anlamak ve algılamak mümkün değildir. Buna göre yeni hareket kendisine ad koyuyor. Kendisine *"Özgürlük İnisiyatifi"* adını veriyor. Kuşkusuz buna bir lümpen-serseri inisiyatifi ya da hareketi demek daha doğrudur. Fakat tehlikeli bir inisiyatif oluyor ve UNİTA çeteciliğinin ta kendisidir. Bu konuda çaba harcıyor, direniyor ve bütün gücünü kullanıyor. Hemen öyle kolay geri adım atmışlığı yoktur.

Biz buna karşı parti olarak bir mücadele yürüttük ve gerekli tutumları aldık. Aslında esnek yaklaşmanın en aşırısı gösterildi. Tartışma ve ideolojik aydınlatma olarak da epey çaba harcadık. Kongre oldu, kongre sonrasında etkilemeye çalıştık. Eğitim ortamlarında tuttuk. Fakat böyle bir durumun aslında zaaf sayıldığı görüldü. Hele bir dönem yönetimimizin de zayıfladığı bir ortamı fırsat bilen ve adeta bu yaklaşımı zaaf sayan çete artıkları, amaçlarını gerçekleştirmek üzere çabalarını yoğunlaştırdılar. Biz bu tehlikeli durumu görünce, parti yönetimi olarak bunu etkisizleştirmek ve aşmak için yeni değerlendirmeler yaptık ve kararlar aldık. Değerlendirmeler ve talimatlarla bunu bütün parti örgütüne yaydık. Pratikte de herkesin buna göre davranmasını ve doğru bir örgüt yaklaşımı içerisinde olunmasını geliştirmek istedik. Bunlar parti yönetimi ve örgütlülüğünün artık buna fırsat vermediğini görünce içten bozmaya yöneldiler. Bu konuda belli tedbirler de alındı. İşte o zaman kaçış gerçekleşti. Kendilerini dışarıya attılar ve dışarıdan böyle bir faaliyet yürütür hale geldiler. Bu hareketin amacı kesinlikle budur. Yani hareket, partiyi tasfiye etme çabalarının doğrudan bir parçasıdır. Bunu başka türlü görmek ve değerlendirmek kesinlikle doğru değildir, yetersizdir, eksik kalır. Bu nedenle buna göre de tanımlayıp tavır almak gereklidir.

Tavır almak nasıl olur, buna karşı mücadele nasıldır? Böyle bir hareket, partiye bu kadar zarar veren bir şey nasıl kendisini bu biçimde var edip pratikleştirdi? Elbette bunun da değerlendirilmesi gerekir. Biz bu son süreçte bazı tedbirler aldık. Parti yönetimi olarak Avrupa'ya ilişkin tedbirler aldık; yine gerilladaki yönetimimiz üzerindeki hesaplara karşı tedbirler aldık. 15 Şubat'tan itibaren de bazı tedbirlerle hareket ettik ve örgütü geliştirmek üzere çalışmaları hızlandırdık. Örgütlülüğü geliştirmek üzere dış alanlarda pratik faaliyetlerimizi geliştirmeye çalıştık. Bir de bütün eksikliklere ve karşı duruşlara rağmen, etkili bir politik mücadele yürütmenin gereğine inandık. Yeterli olmasa da, bu tür duruşlar sergilemek istedik.

Bütün bunlar birer tedbir oldu ve şimdiye kadar bu biçimde komplonun başarıya gitmesini önledi; provokasyonu ve komplonun uzantısı olan iç provokatif durumu partinin dışına atacak bir etkinliği ortaya çıkardı. Fakat tehlikeyi tümden gidermedi.

Bu biçimde partiyi tasfiye etmek için yürütülen saldırılar hala tümden boşa çıkartılmış değildir. Türkiye yönetimi bunu başarmak için bütün çabalarını sürdürüyor. Güney ve İran üzerinde bizi kuşatma ve nefes borularımızı kapatma çabaları devam ediyor; gerillaya yönelik baskı devam ediyor, operasyonlar ve askeri harekatlar devam ediyor. Daha fazlası da olabilir. Bunların hepsini dikkate almak gerekir. Fakat hepsinin gelip odaklaştığı nokta parti içi durum oluyor. Yani bu dönemde uluslararası komplonun partiyi tasfiye etme stratejisi parti örgütlülüğünü dağıtmak üzerine kurulmuştur. Onun için parti içi durum önemli oluyor. Bu çeteci UNİTA grubunu partinin dışına çıkarma, partinin içine içten zarar verme durumunu önleme gerçekleştirildi. Fakat tümden etkisiz hale getirilemedi. Partinin ilişkilerini bozma ve imkanlarını daraltma yönündeki çabalarını hala sürdürüyor. Komplonun boşa çıkartılması ve yürütülen tasfiyenin etkisiz hale getirilmesi için, bu çabaların ortadan kaldırılması ve etkisiz kılınması gerekiyor. Böyle bir UNİTA grubunun varlığının kesinlikle yok edilmesi, ortadan kaldırılması ve bu tür çabaların etkisiz kılınması gerekiyor.

İçinde bulunduğumuz süreç böyle bir mücadele sürecidir. Bizim başarımız bu sonucu almakla olacaktır. Bu sonuç alınır ve partiye dayatılan bölünme ve parçalanma ortadan kaldırılırsa, her türlü bozguncu ve yıkıcı saldırı kırılırsa, o zaman parti içini sağlamlaştırmak, yeni bir örgütsel ve partisel gelişmeyi bir hamle düzeyinde yürütmek mümkün olacaktır. Bu çaba ilerleyecek, parti birliğimiz ve bütünlüğümüzün gelişmesine yol açacaktır. Bu da mevcut Türkiye hükümetinin üzerinde yürüdüğü komplo planının boşa çıkarılması anlamına gelecektir. O zaman eylülde veya ekimde büyük ve yeni siyasi gelişmeler olacak, Türkiye hükümeti yeni kararlar vermekle yüz yüze gelecektir. Eğer biz kendi örgütlülüğümüzü geliştirip birlik ve bütünlük içerisinde komploları ve tasfiye girişimlerini boşa çıkartarak Türkiye'ye karşı mücadelemizi dayatırsak, Eylül veya Ekim'de Türkiye yeni bir siyasi kararla karşı karşıya kalacaktır. Türkiye o zaman ya demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünü kabul edecek –ki bu zaten bizim istemimizdir ve yeni stratejimizin pratikleşmesi oluyor; biz bunu istiyoruz ve böylece değişim sürecini geliştireceğiz. Yirmi beş yıllık mücadelemiz pratik kalıcı sonuçlar vermeye başlayacak ve değişim süreci ilerleyecektir– ya da reddedecek, o zaman AB ile ilişkileri kopacaktır; daha önce de belirtildiği gibi ABD ile politik bütünlüğü bozulacak, müttefikleriyle arası açılacak, kendi aralarında iç mücadele gelişecektir. Söz konusu güçler böyle bir Türkiye'yi kabul edemeyeceklerdir.

Bu durum bize daha etkili mücadele etme imkanı ve fırsatı verecektir. Kendi müttefiklerinden bile soyutlanmış bir Türkiye'ye karşı mücadele etmek ve onun bu çözümsüz yapısını çözmek zor olmayacaktır. O zaman biz buna uygun mücadele yöntemleriyle hareketlenerek oligarşik yapıdaki çözülmeyi, dolayısıyla demokratikleşme ve ulusal sorunun çözümü yönündeki gelişmeleri ilerletip gerçekleştirebileceğiz.

Demek ki, örgütün şu anki iç durumu kader belirleyici bir durumdur. Gelişmelerin nasıl olacağını belirleyen bizim çalışmalarımızdan çok, PKK'nin örgüt olarak varolup olmaması, varlığı ile birliğini ve bütünlüğünü koruyup koruyamaması sorunudur. PKK'nin birliği, bütünlüğü ve örgütlülüğü böyle büyük önem taşıyor. Her türlü tasfiyenin gerçekleşmesi, Türkiye'nin oligarşik yapısıyla kendisini dünya üzerinde yaşar kılması bu tasfiyeye bağlıdır. Örgütün iç durumu, örgüt birliği ve bütünlüğü her türlü bozguncu ve yıkıcı tutumu aşarak gelişirse, bu durum Türkiye'deki mevcut politikaların değişmesi, barış ve demokratikleşme yönünde gelişmenin yaşanması anlamına gelecektir. Birlik ve bütünlük olmaz da dağılma ve bölünme olursa, o zaman Türkiye'nin mevcut diktatoryal yapısı hakim olacaktır. Gücü ne olursa olsun, kendi içinde bölünmüş, birlik, bütünlük ve dayanışma halinde olmayan bir gücü kimse

Tasfiyecilik bizim içimizdedir; ruhumuz, duygularımız, güdülerimiz, bilincimiz, davranışımız, keyfiyetimiz ve alışkanlıklarımızda saklıdır. Bunlar denetim altına alınıp eğitilmezse, bu temelde kişi kendini örgütleyemezse, bunları yapmadan söyleyeceği söz ve göstereceği davranış bozgunculuk ve tasfiyecilik olarak ortaya çıkar, örgütü bozan ve dağıtan bir durum olarak ortaya çıkar.

ciddiye almayacaktır. PKK bölünüp parçalandı denildiğinde, o zaman hangi parçanın gücü nedir hesabı olmayacak; Türkiye yönetimi *"terör etkisiz hale gelmiştir, bölünüp parçalandılar, dağılma sürecine girdiler"* iddiasını elinde bir koz olarak tutacaktır. Zaten şimdiden bu yönlü çok yoğun bir iddia vardır ve bu da o iddianın kanıtı olacaktır. Bu durumda artık kimse böyle bir gücü muhatap almayacak, bu gücün bir siyasi değeri kalmayacak, siyasette tasfiye olmuş sayılacaktır.

Denilebilir ki, güç var, parçalanmayı dayatanlar zayıftırlar. Bu biliniyor. Öyle olsa da güç olunduğu, siyaset yapılabileceği ve siyaset ortamını etkileyebileceği katınlanmalıdır. Kanıtlamazsan kimse muhatap kabul etmez ve ciddiye almaz. Siyasal bir gücün varolduğunu kanıtlamak da öyle kolay değildir. Parti, gücünü yirmi beş yıllık mücadelesiyle kanıtladı. Şimdi ***"Türkiye'de demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünün anahtarı PKK'dir"*** deniliyorsa, bu boşuna söylenmiyor; adı PKK olduğu için de böyle denmiyor. Yirmi beş yıllık mücadelenin ortaya çıkardığı gelişmelere dayalı olarak bu söyleniyor. PKK kendisini bir çözüm anahtarı haline getirdiği, politika yapabildiği ve politik ortamı etkileyebildiği için bu söylenebiliyor. 15 Şubat'la bunun ortadan kalktığını söylüyorlardı. 15 Şubat'tan sonra yaşanan gelişmeler, bunun kalkmadığını biraz gösterdiği için, PKK hala zorlayıcı bir güçtür diye görülüyor ve muhatap bir siyasal güç konumunda kalıyor. Şimdi yeniden böyle bir güç olunduğunu kanıtlamak elbette kolay değildir; bu öyle tez zamanda gerçekleşecek de değildir. Bu artık ciddi bir kayba ve zarara gitmek, devrim açısından gerçekten ciddi bir tasfiye sürecini yaşamak anlamına gelir. Tehlike bu anlamda büyüktür ve hiçbir şekilde hafife alınamaz.

Bunu hafife almayacaksak, süreç bu kadar kritikse ve tehlike bu kadar büyükse, böyle bir tehlike nasıl, neden ve neye dayalı olarak ortaya çıktı? Bunu görüp çözümlememiz bizim açımızdan çok daha önemlidir.

Parti tarihinde başka provokasyonlar da olmuştu. Başlangıçta büyük kısmı Avrupa'ya ve başka devletlere dayandı. Oraya dayalı olarak partiye karşı isyan başlatıp mücadele ettiler. Yani silahlı mücadele alanında partinin silahlı güçlerine karşı koyan bir çıkış olmadı. Şener gerilla ortamından kendisini kurtarınca, en erkenden 'sırtımı Avrupa'ya dayarım' çabası içerisinde oldu. Şemdin Sakık'ın başını çektiği işbirlikçi çete eğilimi, ilkin bir çizgi olarak gerillada ortaya çıktı; ama, gerillanın içinde bir grup olmadan, mümkünse gerillayı ele geçirerek istemlerini ve amaçlarını partiye dayatarak gerçekleştirmeyi öngördü. Bu açıdan içimizdeki UNİTA hareketi ilk defa burada ortaya çıktı.

Bunun öncesi de var. Parti bunu 4'lü çete olarak tanımladı. Bu, 1987-'88 özel savaş komplosu ve planlaması çerçevesinde gerillaya dayatılan bir çizgi olmuştu. Bunun doğrudan o çizgiyle bağlantısı var. O zaman bir çete eğilimiydi; gerillada gelişmeyi zayıf bırakma, sabote etme, saptırma ve gelişmesini engelleme, hatta zarar vererek güçsüz bırakma pratiği olarak ortaya çıktı. '93'ten itibaren ise bütün gerillayı ele geçirme, böylece kendini partiye dayatarak amaçlarını gerçekleştirme çizgisi haline geldi. Şimdi hem gerillaya karşı, hem de partinin binlerce silahlı gerillasının olduğu bir ortamda, bu silahlı güce karşı isyan ederek bu çizgiyi pratikleştirmek istiyorlar.

Peki, neye dayanarak bunu yapıyorlar? Bu gücü ve cüreti nereden alıyorlar? Bu bizim için doğru anlaşılması ve ciddi biçimde sorgulanması gereken bir husustur. Partinin silahlı güçlerinin çok zayıf olduğu dönemde, hiç kimse bu güçlere karşı koymaya cüret edemedi. Ama bu kadar büyük ordusunun olduğu bir dönemde beş on kişilik silahlı grup buna cüret ediyorsa, o zaman mevcut ordu düzeyimizin ve mevcut duruşumuzun çok ciddi biçimde sorgulanması gerekir. Bu cüret nereden ortaya çıktı? Neye güveniliyor? Şunu açıkça gördük: Bizi aldatmaya çalıştılar. Kendilerini tutuklayan arkadaşlarımıza, *"durun, biz sizin için çalışıyoruz"* dediler ve nerdeyse arkadaşlarımızı duraksattılar. Gerçekten öyle olabilir mi? Tabii biz esnek davrandık. Yönetimimizi aldatmaya çalıştılar. En son böyle geleceklermiş gibi, bazı eleştirileri ve şikayetleri varmış gibi bir hava yarattılar. Bir not göndermişler ve görüşmek istemişlerdi. Gidip cihazla kendileriyle konuştuk. Eleştirilerinin olduğunu, baskı gördüklerini, üzerlerine gitmememiz gerektiğini ve görüşlerini parti ortamına aktarmak istediklerini söylediler. *"Şimdilik söyleyeceklerimiz bunlardır"* dediler. Öyle ki, üzerlerine gidilmesini engelleyecek gevşek bir ortam yaratmak için oldukça usta davrandılar. Fakat bizim kendilerinden iki kişiyi yakaladığımızı görünce anında bölündüler.

Geleceklermiş gibi izlenim verenler nasıl böyle birdenbire kayboldular derken, adamların yalan söylediklerini gördük. Yani ortada büyük bir yanıltıcılık var. Amaçları çok farklıdır. Örgütlenmişler ve partiyi yıkmakla uğraşıyorlar. Ele geçirilenlerin bu niyetlerini açığa vuracaklarını ve bu çerçevede kendi üzerlerine gideceğimizi anladıkları için öyle bir karşı cepheye geçtiler. Bu çok doğal bir durumdur. Eğer böyle bir süreç olmasaydı, hala partimizin içini etkilemek üzere çalışacaklardı. Hemen yanı başımızda kendilerini üslendirme kararı almışlar. Neye dayanarak bunu yapıyorlar? Çok açık ki, hesapları ve dayandıkları bazı şeyler var. Kimse partiye sahip çıkmaz diye düşünüyorlar. *"Kim PKK'ye sahip çıkacak? PKK için kim üzerimize gelecek? Parti içinde çoğunun bir kulağı PKK'yi dinliyorsa, bir kulağı da bizi dinliyor, üzerimize gelmezler. Biz daha örgütlüyüz, gücü küçülmüş bile olsak rahatlıkla karşılarında dururuz, bu yönetim bizim üzerimize güç sevk edemez. Kimse yönetimi dinlemiyor, dinlemeyecek hale gelmiş; yönetimi bu kadar etkisiz kıldık; bu nedenle yönetim üzerimize gelme kararı alamaz"* diye düşünüyorlar. Zaten yönetimimizin içiyle de uğraşmaya çalıştılar. Mümkünse içten parçalamak için çaba harcadılar.

Arkadaşlarımızdan bazılarını kastederek, *"Filan kişiyi biraz daha iyi görüyoruz"* diyorlar. Bu çok haince bir yaklaşım oluyor ve çok amaçlıdır. Bizim yönetimimiz içinde böyle bir hareket yoktur. Biz hiç böyle ortaya çıkmadık. Fakat çok bilinçli olarak dışarıdan parti içine böyle bir hava yayılmaya çalışılıyor. Neden, bu mümkün mü, yönetimimizin içi etkilenebilir mi? 15 Şubat'tan beri Konsey olarak aşağıdan yukarıya şöyle bir taktikle karşı karşıya bulunuyoruz: Kendinizi örgütleyin, bireysel davranın, kolektif olmayın; ben seni dinlerim ama ötekini dinlemiyorum, sen ötekine karşı çık! Yönetimimiz yeni yaklaşımlar tarafından böyle teşvik edildi ve zorlandı. Biz yönetim olarak bunu değerlendiriyoruz. Bütün bunları dikkate alan bir yaklaşım içinde oluyoruz. Partimizin Konsey Yönetimi, parti örgütünden gelen, fakat parti örgütlülüğüyle çelişen bu durumlarla karşı karşıyadır. Bunun bilincinde ve bu tür oyunlara düşmemek için artık bunu dikkate alarak hareket ediyor.

Provokatörler bunu yaydılar. Birçok arkadaşımız da bunu gerçek sanıyor. Çete artıkları yönetimi bu duruma getirdiklerini de belki hesap ettiler. "Bu yönetim çok etkili karar alamaz. Çünkü yönetimi parça parça yapmışız. Karar alsa bile üzerimize birlik sevk edemez. Çünkü savaşa sürecek gücü kalmamıştır. Bizi savaşa sokacaklar diye tepki yarata yarata partide ve gerillada savaşma gücünü zayıflattık. Öyle parti mücadelesi için de üzerimize gelmezler" diye düşündüler. Dayandıkları zemin budur, hesapları böyledir. İyi veya kötü olur, acıdır veya değildir, bu ayrı bir meseledir; ama durumumuz üzerinde böyle bir hesap yapıldığı ve ona dayanılarak böyle bir isyana girişildiği kesindir. Bu da partililik açısından oldukça kötüdür.

Şunu artık net söylememiz gerekiyor: 15 Şubat'tan bu yana parti içerisinde parti yönetimini reddetme ve Konsey aleyhtarlığı yapma yaklaşımı, örgütlülüğü kabul etmeme ve sömürgeciliğin yarattığı örgütsüz kişiliği esas almaya dayalı olarak ortaya çıkan bir eğilim, partiyi tasfiye etmek üzere dıştan dayatılan uluslararası komplonun bir iç uzantısı oluyor. Bu konuda hiç kimse farklı eğilim göstermesin. 'Biz öyle demedik, eleştiri yaptık' denilmemelidir. Eleştiriler her zaman olur. Kaldı ki, bu yaklaşımlar nedeniyle örgütümüz içerisinde sağlıklı bir eleştiri-özeleştiri yürütemez hale geldik. Yönetimimiz neredeyse kendi içinde eleştiri yapamayacak duruma düştü. Tehlikeyi görünce bu oyundur dedik. Parti olarak kendi dar yönetimimiz içerisinde meseleleri ele alıyor ve kendi eleştirimizi içimizde yürütüyoruz. Kendi içimizde eleştiri yapamazsak, o zaman yönetim ve örgüt olamayız. Bu tehlikeyi görüp eleştirdik. Bir ret vardı. Kaynağı ve bağlantıları nasıl olursa olsun, bu ret durumu kesinlikle sosyal temelleri olan ve tarihi derinliklere dayanan bir kişilik şekillenmesinin sonucu oluyor. Uluslararası komplo *"PKK dağılacak"* der ve Önderliği denetim altına alırken, *"Geride kalanlar bir araya gelmezler, birbirini dinlemez ve örgüt olmazlar, dağılır ve birbirini reddederler"* derken, bunun üzerinde hesap yapıyor.

Parti ve örgüt yönetimle olur. Bizim partimiz bir hiyerarşik sistem içerisinde örgütlenmiş bir yönetim topluluğudur. Yönetim aleyhtarlığı, yönetim düşmanlığı, yönetim karşıtlığı demek, örgütü ve partiyi reddetmek demektir. Şimdi haklarında soruşturma yürüttüğümüz bazı arkadaşlarımız var. Hala *"Biz öyle yapmadık, yönetimi reddetmedik, bizim niyetimiz ve amacımız farklıydı, bizim bunlarla ilişkimiz yok"* diyorlar. Bu yönlü kaygılar dile geliyor. PKK çizgisi bu kadar diyalektiksiz, bu kadar apolitik bir yaklaşımı kabul edebilir mi? Hayır, edemez. Türk generalleri '60'da İsmet İnönü'ye gitmiş, *"Gelin darbe yapalım, askeri darbe yapacağız, siz başa geçin"* demişler. İsmet İnönü'nün ilginç ve biraz da öğretici bir cevabı var. *"Darbe yaparız, başarılı da olur; ama biz bu kapıyı açarsak, arkasından bu kapıdan kimlerin geçeceği belli olmaz"* diyerek, daha başından darbeye katılmayı reddetmiş. Şimdi sen bir tek girişiminle parti yönetimini reddedersen, parti yönetimine isyan edip retçiliği ve isyancılığı geliştirirsen, senin yönetimine ne olursa olsun, sen o kapıyı açtın mı o kapının içinden herkes geçebilir. Sen trafik polisi veya parti müfettişi değilsin, kimin geçeceğine karar veremezsin. Arkasından her türlü ajan geçer, provokatör geçer ve de geçmiştir.

Bu anlamda 15 Şubat'tan beri yaşadıklarımız irdelenmeye muhtaçtır. *"Biz bu yönetimin emir ve talimatı altına girmeyiz, kendimizi bu yönetime kullandırtmayız, bu iradeyle bütünleşmeyiz; gelin yönetimi paylaşalım, yetki paylaşımına girelim; kimin ne kadar etkisi ve yetkisi olacak, pazarlık yapalım"* türünden yaklaşımlar tasfiyeci yaklaşımlardır. Bizde bu, dönemin gereği olarak bir yaklaşım olarak geliştirildi. Bu yaklaşım, sömürgeciliğin, egemen feodal-aşiretçi sınıfın ve burjuvazinin yetiştirmesi ve parti içerisine salınmasıdır; bu özelliklerin parti içerisinde hortlatılıp konuşturulmasıdır. Bu açıdan bozgunculuk, yıkıcılık, tasfiyecilik ve provokasyonun ne olduğunu iyi anlamamız gerekir. Bunlar birbirine bağlıdır. Ama bu bir yerlerden ve bir tutumdan güç alıyor, zemin buluyor. Her türlü bozgunculuğa, hoşnutsuzluğa ve yıkıcılığa hazır tasfiyeci tutumu kendisine dayanak yapıyor. Bazıları içimizde "Acaba filan kişilere haksızlık mı yapılıyor? Örgüt biraz sıkmıyor mu? Bu örgütlü yaşamda baskı var. Bu yönetim dinlenmeli mi, dinlenmemeli mi? Bu yönetim acaba talimat verebilir mi, veremez mi? Yönetimin talimatını dinlemeli miyiz, dinlememeli miyiz? Konseyin talimatını okumalı mıyız, okumamalı mıyız? Okuyunca alkışlamalı mıyız, alkışlamamalı mıyız?" biçiminde tartışmalar yapıyorlardı. Kulağımızın biri bir tarafta ise, diğeri öbür taraftaydı. Bu orta yolculuktur. Orta yolcu yaklaşım, geçen süreçte hakim bir yaklaşımdı. Bir yandan parti dinlendi, parti reddedilmedi, partiden kaçılmadı, tümden partinin dışına düşülmedi; ama diğer yandan her türlü bozguncu, provokatif ve tasfiyeci sözler bazıları tarafından hoşnutlukla dinlendi. Bu tür eğilimlere hoşnutlukla kulak kabartıldı. Bu tür hoşnutsuzluklar belirtildi. Öyle ki, muğlak, ortada, örgütü reddeden, her türlü bireysel yaşamı arzulayan ve dayatan, bu çerçevede her türlü hoşnutsuzluğu ve dedikoduyu geliştiren ve parti içerisine bin bir türlü hastalığı yayan tutumlar çok fazla oldu.

Bunlar boş şeyler değildir, hepsi bununla bağlantılıdır ve sürecin ortaya çıkardığı durumlardır. Ama provokasyona zemin olma, dolayısıyla komplonun ve partiyi tasfiye etme çabalarının zemini haline gelme oluyor. Bilelim veya bilmeyelim, isteyelim veya istemeyelim, bunun üzerinde yükseliyor. Böyle olmazsa, beş on bozguncu elbette PKK'ye kafa tutamaz; cüretle çevremizde ve ilişkilerimiz içerisinde hareket edemez. Ancak içeride kendisini dinleyenin çok olduğunu biliyor. Semir, *"Bu partinin aslında dörtte üçü benim görüşlerimi benimsiyor. Bunlar nereden çıktı? Bunların beyni yıkanmış"* diyordu. I. Konferans ile II. Kongre arasında partinin yürüttüğü eğitime beyin yıkama adını veriyordu. O zaman parti çok büyük bir eğitim faaliyeti yürüttü. Parti stratejisini izah eden, parti militanlarını bu stratejik düşünce etrafında eğiten ve düşünce sistemine kavuşturan materyaller ortaya çıkarıldı. Şimdi de kongre belgelerimiz var; bu belgeler üzerinde de daha fazla açılım yapmak üzere tartışmalar yapıyoruz. Yeni stratejik çizgimizi değişik yönleriyle daha ayrıntılı izaha ve ifadeye kavuşturmak istiyoruz. Bunu yapabiliriz; bunun için zamanımız da, gücümüz de var. Yeter ki bunları geliştirmekten yana olunsun. Fakat, bu tür olumsuzluklar bunları geliştirmekten yana olmayan ve geliştirmeye hizmet etmeyen eğilimler oluyor.

Bu çerçevede birçok tutumu netleştirmemiz gerekiyor. Böyle özeleştiri vermeyen bir tutum karşı cepheden direniştir; partiye karşı bir direnme, parti iradesini reddetme ve bu irade ile bütünleşmeme anlamına geliyor. 'Benim canım sıkılıyor, şöyle rahatsızım, şunu istiyorum' demek bireysel taleptir, parti örgütlülüğü içerisine girmemektir. 'Parti içerisinde hakkım hukukum yendi, şu çalışmayı yapamıyorum, şuna hazır değilim' veya tersinden 'ben en iyisini yaptım' biçimindeki tutumlar, aslında bireysel ve partileşmeyi reddeden yaklaşımlardır. Bunlar ilerletilirse, bireyci duruşu ve partiden kopuşu getiren yaklaşımlar oluyor. Parti içinde dedikoduculuk yapmak bozgunculuktur. Parti resmiyeti dışında parti çalışmalarını tartışmak veya tartıştırmak Tüzüğe göre suç, örgüte göre bozgunculuktur. Ahbap çavuşluk bozgunculuktur, ilerletilirse yıkıcılık olur. Partinin resmi organlarını çekiştirmek bozgunculuktur; onlara karşı tutum geliştirmek yıkıcılıktır. Parti yönetimlerini işletmemek, yönetimi kabul etmemek ve kendini yönetim haline getirmemek bozguncu bir tutumdur; bu belki çok açığa çıkmadı, ama bozguncu bir tutumdur. Tabii yönetime katılmamak, kendini özerk ve ayrı bir yönetim olarak tutmak, soruşturulan bazıları gibi kendini yalnız başına partide yönetim gibi görmek ve partinin kongrelerle ortaya çıkmış yönetimlerinde birikmiş iradesini tanımamak demek, partiyi tanımamak demektir.

"Ben Parti Önderliği'ni kabul ediyorum, ama öbür yönetimi kabul etmiyorum" demek, eğer bir bilinçsizlik değilse, bir ajanlık bile olabilir. Çünkü tehlikelidir. En çok Zeki bunu söyledi. Bu doğru değildir ve örgütü reddetmektir. *"Benim kadro ile ilişkim iyi ama yönetimi kabul etmiyorum"* demek, yine örgütü reddetmektir, yıkıcılıktır, partiyi reddetmektir. Parti, iradesini orada somutlaştırıyor. Örgüt olmak, yönetim olmak demektir. Sen onu kabul etmiyorsan, o zaman neyi kabul ediyorsun? *"Ben emri ve disiplini kabul etmem, düzeni kabul etmem, her şeyin keyfime göre olmasını isterim, keyfime göre olursa iyi bir particiliktir, bunu kabul ediyorum"* demek, örgütü reddetmek demektir. Bu tür tutumlar bozguncu ve yıkıcıdır. İçimizde böylesi tutumlar çok fazla vardır. Kendini çok fazla beğenen ve mükemmel gören, her şeyin kendisine verilmesini isteyen, ama hiç hesap sorulmasını istemeyen tutumlar çok fazla var. Bu, partiyi reddetmek, partiyi gasp etmektir. *"Parti bana imkanları versin, ama nerede ve nasıl kullandığımı sormasın"* demek olmaz. Bu tutum örgütü bozar ve reddeder.

Geçen süreçte öyle bir hava estirildi ki, gerçekten her türlü provokasyonun örgüt ortamında at oynatması için oldukça elverişli bir zemin yaratıldı. Elbette bu tür anlayışlar ve tutumların tümü yanlıştı. Bunları düzeltmek gerekir. 15 Şubat'tan beri yönetim üzerinde yaratılan bütün spekülasyonların ve yönetim eleştirisi adı altında parti yönetimimize yöneltilen saldırıların hepsi parti karşıtlığıydı. Bunları aşmak şarttır. Partimiz ve parti yönetimimiz uzun bir süre sabretti. Bu, provokasyona kapıyı aralamaktır. Provokatörler bunu tahrik ettiler. *"Biz yapmadık, biz aslında eleştiri yapıyorduk, eleştirilerimiz de haklıyız, ama başkaları provokatördür, art niyetlidir, teşvik ve tahrik etmişler, bu bizi ilgilendirmez"* denilemez. Bu, metafizik bir değerlendirmedir ve diyalektikle herhangi bir bağı yoktur.

Komployu boşa çıkartacak yegane güç, kendi militanlığımızı biraz daha derinleştirmek ve parti örgütünü daha da sağlamlaştırmaktır. Güç kaynağımız sadece budur. PKK tek bir iradedir, irade birliğidir. Böyle bir örgüt olursa, o zaman her türlü komployu ve dıştan gelen her türlü saldırıyı boşa çıkartabiliriz.

Şu net olarak söylenebilir: Bu süreçte Konsey'i zayıflatan bütün davranışlar, komplonun uzantısı olan provokasyonun yedeği ve hizmetçisi haline gelmiştir. Bunları düzeltmek gerekir. Böyle olmadığını söylemek doğru değildir. Hiç birimiz gerçeğin böyle olmadığını, tutumlarımızın bu anlama gelmediğini ve gelemeyeceğini söylememeliyiz. Bunu söylemek de partiye karşı direnmektir ve bozgunculuğu sürdürme anlamına gelir. Bu tür tutumlar ve yaklaşımları sürdürmekten vazgeçmeliyiz. Senin niyetin ve eleştirilerin başka olabilir, hatta yapmak istediğin şey eleştirmek de olabilir; eleştirilerini yerinde ve zamanında yapıp yapmaman da o kadar önemli değildir. Önemli olan yaptığının neye hizmet etmiş olduğudur. Burada önemli olan sonuçtur. Sonuçta bu eleştirilerin az bir bölümü partileşmeye hizmet etti, büyük çoğunluğu yönetimimizi zayıflattı.

Sağlam bir Konsey yönetimi örgütleyemedik veya bir yanı zayıf kaldı. Örneğin bayan tarafı çok zayıf kaldı ve bunu telafi etmeye çalışıyoruz. Bir grup bunu sabote etmek için bütün direncini sürdürüyor. Bu tehlikeli bir tasfiyeci direniştir. Bir yönetim karar alamazsa, üç kafadar çıkar kafa kafaya verip her türlü darbeyi yapar. Çünkü bizim gücümüz örgütlülüğümüzden geliyor. Bu, karar alma noktasında ortaya çıktı. Yönetimimizde küçük bir nüans ayrılığı bile olsa, bu aşağı doğru büyük bir delik olarak ortaya çıkar ve oradan her türlü tasfiyeci, provokatör ve ajan geçer; operasyon da geçer ve partiyi yıkar. Bu açıdan parti yönetimi hassastır. Biz bütün partimizi yönetim olarak tanımlıyoruz. Bizim partimiz içinde nüans farklılıkları ve görüş ayrılıkları olmaz. Ayrı görüşte olan insanlardan bir parti oluşmaz. 'Ben bu partideyim, ama görüşlerini kabul etmiyorum, benim kendi görüşlerim var' denilerek partileşme yaratılamaz. 'Biz de filan grubuz, bizim görüş ayrılıklarımız var, ama yine de parti içinde kalacağız' demek olmaz. Bireylerin istemine ve özelliklerine göre parti şekillenemez. Bireylerin partiye tabi olmaları, kendilerini partiye göre değiştirmeleri ve partiyle bütünleştirmeleri gerekir. Parti kesinlikle grupların toplamından oluşan bir güç değildir. O, özerkliği ve grupçuluğu reddeder. Parti yukarıdan aşağıya doğru homojen olarak örgütlenmiş, demokratik merkeziyetçi işleyiş temelinde kendisini işlerliğe kavuşturmuş, rapor-talimat sistemiyle işleyen homojen bir örgüt gerçeğidir. Diğer türlü örgütlülükleri kabul edemez.

Parti Önderliği, *"Biz de ayrı duralım"* yaklaşımını çetecilik olarak tanımladı. Geçmiş süreçte de bu tür gruplaşmaları çetecilik olarak tanımladı ve bunları dağıtmak için gerektiğinde en şiddetli mücadeleyi yürüttü. Çete ve grupçu eğilimlerden, ahbap çavuşça yaklaşımlarla birbirine yaklaşmaktan vazgeçmek gerekir. Parti içerisinde yoldaşlar arasındaki bağ ideolojik ve politik bağ olmalı; insanlar birbirine ve herkes partiye onlarla bağlanabilmelidir. Herkes şu veya bu kişiye değil partiye bağlanmalıdır. Bunlar özgürleştirici ve militan bağlar değil, köleleştirici, bireyci ve insanı partiden kopartan bağlardır; her türlü parti karşıtlığına hizmet ettirebilecek bağlardır. Kişinin bunu istemesi veya istememesi önemli değildir. Öyle bağlarla bağlı olduktan sonra, kişi bu bağlar nedeniyle her türlü parti karşıtlığına gidebilir ve partiye karşı kullanılabilir. Bu nedenle ilişkilerimizi ve bağlarımızı ideolojik, politik ve örgütsel bağlar yapmakla yükümlüyüz. Her birey parti ile bağlanıp birbirine bağlanacaktır. Ancak birey parti ile bağlanırken de onunla anlaşma yapamaz. Biz ittifak yapmıyoruz, örgüt kuruyoruz. Parti Önderliği V. Kongre Tüzüğümüzde, ***"bir üyenin kendi iradesini en üst düzeyde parti iradesiyle bütünleştirmesini"*** üyeliğin bir koşulu olarak koydu. Yoksa başka türlü olmaz. Yine de bütün bunlar hala içimizde yaşanıyor.

Bu süreçte çok yanlış anlayışlar gelişti. Değişik örgüt anlayışları ileri sürüldü, örgüt liberalize edilmek istendi ve örgütsel ilişkilerimiz gevşetildi. Birey ve örgüt karşı karşıya getirilmek istendi. Kaynağı toplumsal zeminden gelen ve güncel olarak da emperyalizmin empoze ettiği ideolojiler ve örgüt anlayışları partimiz içerisine sokulmaya çalışıldı ve hala çalışılıyor. Düşman bu yönlü çok yoğun çaba harcıyor. İçimizde de buna alet olanlar var. Sanki yeni bir şeymiş gibi, bazıları yenilik yapıyoruz diye kendini kandırarak partiyi yıkacak düşünceye ve tutuma alet oluyor. Bu yanlıştır ve düzeltmek gerekir. Parti karşısında birey olarak durunca, iradeli duruş sahibi olunduğu sanılıyor. Oysa bu, partiyi yıkıcı duruştur. Partiyi yıkmanın da herhalde iradesi olamaz. O irade PKK, Önderlik ve militan iradesi değil, düşman iradesidir. O zaman neyin iradesini aradığımızı iyi bilmemiz gerekir. Örgütü dağıtacak veya gevşetecek bazı tutumları örgüte dayatmamak gerekir. Önderliğin örgüt ölçüleri, örgüt çizgileri vardır. Bunlar çok kapsamlı değerlendirmelere tabi tutulmuştur. Burada bazı temel değerlendirmeler ve kitapların adları verildi. Eğer Önderlik militanıysak ve bundan kuşku duymuyorsak, o zaman gerçek militan olmamız için bu ölçüleri esas almamız gerekir. Bu ölçüleri esas almazsak, biz militanız deriz, ama Önderliğin ve partinin militanı değil, ancak kendi kendimizin militanı olabiliriz. Oysa partinin ve Önderliğin militanı olmamız gerekiyor.

Bütün bu yanlış yaklaşımlar ve tutumlar kaynağını nereden alıyor? Bunların kaynağı derindir, tarihsel derinlikler içerisindedir. Parti Önderliği, *"Bizim suçumuz yok, düşman bizi böyle yaptı diyebilirsiniz; tamam, düşman sizi o hale getirdi, ama parti de düzeltmek istiyor. Neden düşmanı o kadar dinlediniz de partiyi dinlemiyorsunuz? Biraz da partiyi ve bizi dinleyin"* diyordu. Tabii tasfiyecilik öyle dıştan gelen bir olgu değildir. Bozgunculuk ve yıkıcılık öyle dıştan gelen, bazı ölçülere girmiş kalıplar değil, toplumsal bir olgudur. Kaynağı toplumun ve tarihin derinliklerinden geliyor; farklı toplumsal kesimler ve sınıfların ruh halini, eğilimini, duygusunu, düşüncesini ve davranışını ifade ediyor. Bu, Kürdistan'da yabancı egemenlik ve işbirlikçi gericilikle, feodalizm ve aşiretçilikle bağlantılıdır. Bunların ortamında oluşup şekillenmiş küçük burjuvazinin izlerini taşıyor.

15 Şubat'tan bu yana parti içerisinde parti yönetimini reddetme ve Konsey aleyhtarlığı yapma yaklaşımı, örgütlülüğü kabul etmeme ve sömürgeciliğin yarattığı örgütsüz kişiliği esas almaya dayalı olarak ortaya çıkan bir eğilim, partiyi tasfiye etmek üzere dıştan dayatılan uluslararası komplonun bir iç uzantısı oluyor. Bu konuda hiç kimse farklı eğilim göstermesin.

Tasfiyecilik, devrimin ve devrimci örgütün zorlandığı, karşı-devrimci baskıların arttığı ve devrimci imkanların azaldığı ağır baskı koşullarında, bu tür baskılara karşı kendinde mücadele gücü ve direnci oluşturamayan küçük burjuvazinin her türlü sıkıntısını, kaçkınlığını, pişmanlığını, kaypaklığını, gerilemesini ve dağılmasını ifade eder. Bu açıdan devrimci yükseliş dönemlerinde herkes devrime katılır. Devrimci yükseliş dönemleri en çok küçük burjuvaziyi heyecanlandırır ve onu sürükleyip devrime çeker. Bu tür dönemlerde böyle tasfiyeci eğilimler ortaya çıkmaz; insanların iç durumu ve özellikleri tam belli olmaz. Militan şekillenme, devrimci yükselişin eylem tarzını öğrenme anlamında gelişir; ama her türlü baskı ortamında parti mücadelesini sonuna kadar dirençle yürüten militanlığı ortaya çıkartmaz. Bu tür militanlıklar ağır baskı koşullarında ortaya çıkar. Baskı koşulları mücadelenin şiddetlendiği, devrimci hareketin zorlandığı, imkanların azaldığı, partiye çeşitli imkanlar için gelmiş olanların partiden kopup kaçtığı, parti mücadelesinin en yürekli, en inançlı ve en bilinçli militanların sırtında kaldığı dönemlerde, böyle bir militan olup olmamak arasında ortaya çıkar. Böyle bir militanlığın gerektiği bir yerde, kendisini böyle bir militan olmaya yöneltemeyen, kendisini devrime vermek yerine devrimden bir şeyler almayı ve en azından kendisini devrim içinde yaşatmayı hesaplayan ve yaklaşımını bunu üzerinde kuran, bu olmadığında düzen yaşamı ve bireysel yaşam özellikleri depreşen, devrime katıldığı için pişmanlık duyan, bu anlamda inancını ve umudunu kaybeden bir yaklaşım olarak ortaya çıkar.

Biz buna küçük burjuvazinin yaklaşımı, bu tür özeliklere küçük burjuva özellikler diyoruz. Bunlar ağır baskı koşullarında küçük burjuvazinin özelliklerini yansıtıyor. Küçük burjuvazi dirençsizdir, kaypaktır, sert mücadele ortamlarına gelmez, hesap yapar. Küçük burjuvazi partiye bir şeyler katmaz, partiden kendine kapmak ister; kolektif olmaz, bireysel kalır; örgüt iradesi ile bütünleşmez, kendisini esas alır; hokkabazlık yapar, kendisini bilmiş sayar, her şeyin en iyisini ben biliyorum der. Küçük burjuvazi böyle dönemlerde baş belası olup çıkar. Parti Önderliği orta yolculuğu tanımlarken, böyle ağır dönemlerde küçük-burjuvazinin parti ve devrim için bir baş belası olup çıktığını söyledi.

Bu noktada bir şeye daha işaret etmeliyiz: Küçük burjuva etkileri aşmaya çalıştığımız ve Semir tasfiyeciliğinin olduğu dönemde, Parti Önderliği Kürdistan'da küçük burjuvazi ve küçük burjuvazinin özellikleri üzerine kapsamlı bir değerlendirme yapmıştı ve bu değerlendirme kitaplaştırıldı. Parti Önderliği bu yapıtında küçük burjuvaziyi bütün yönleriyle inceledi. Arkadaşlarımız bu dönem açısından küçük burjuvazinin ne olduğunu, hangi özelikleri taşıdığını ve bunları aşmak için ne yapmak gerektiğini araştırmak isterlerse, buradan daha iyi öğrenebilirler. Bunun için kendilerine bu eseri salık veriyoruz. Çünkü o dönemde gerçekten küçük burjuva bir dayatma vardı ve bunu aştırtmak için yürütülen büyük eğitim mücadelesinde Parti Önderliği'nin yaptığı çözümlemeler çok yönlü ve derinlikli oldu. Bunlar şu anda aynen geçerliliğini koruyor. Bizde böyle yaklaşımlar var mı? Kuşkusuz var. Birçok küçük burjuva özellik açıkça sırıtıyor.

Bir süreden beri adeta şu kabul edilsin denilir hale getirildi: Biraz da küçük burjuva olsak ne olur, bu parti de küçük burjuva olsun! Tıpkı III. Kongre sürecinde Parti Önderliği'nin belirttiği duruma benzer bir durum görülüyor. Bu yanlıştır. Tabii bu ustaca dillendiriliyor. Parti Önderliği sözümona *"sınıflar artık aşıldı"* demiş! *"O zaman feodal, küçük burjuva, aşiretçi kalmadı; hepimiz bir bütün olduk, biz neysek en iyisi odur"* deniliyor. Bu bir yanılgıdır, Parti Önderliği'ni tahriftir, saptırmadır. Öyle bir şey yoktur. Öyle olur mu? Dar sınıf yaklaşımlarının eleştirilmesi ve aşılmak istenmesi ayrıdır, toplumun sınıflardan oluşmadığını, sınıfların kalmadığını ve sınıf mücadelesinin olmadığını söylemek ayrı bir şeydir. İkincisini hiç kimse söyleyemez. Çünkü onu ABD yönetimi ve ideologları söylüyor. Biz Amerikancı değiliz, emperyalist ideolojiye, baskı ve sömürüye karşıyız. Biz sosyalist ve özgürlükçü bir hareketiz; hem de en derin toplumsal özgürlüğü savunuyoruz. PKK'yi hiç kimse tehdit edemez. Onun için de *"PKK içinde her tür eğilim, her türlü anlayış, her türlü tutum varolabilir"* demek yanlıştır, yanılgıdır. PKK bunları kaldıramaz. PKK'yi bu duruma götürmemeliyiz. Öyle bir PKK anlayışı yanlış, çarpık ve PKK içinde tutmayacak bir anlayıştır.

O açıdan biz de bu toplumun içinden çıktığımıza, insan olduğumuza, bu dönemde yaşadığımıza ve yoğun baskıcı saldırılar altında bulunduğumuza göre, bütün bunların bizim üzerimizde de etkisi vardır. Bozgunculuk ve tasfiyecilik nerede dediğimiz zaman kendi içimize bakacağız. Önderlik eğitiminde ***"İçimizdeki Düşman"*** diye bir ders vardı; tasfiyecilik, ***"İçimizdeki Düşman"*** adı altında inceleniyordu. Bu doğru bir tanımlamadır: Tasfiyecilik bizim içimizdedir; ruhumuz, duygularımız, güdülerimiz, bilincimiz, davranışımız, keyfiyetimiz ve alışkanlıklarımızda saklıdır. Bunlar denetim altına alınıp eğitilmezse, bu temelde kişi kendini örgütleyemezse, bunları yapmadan söyleyeceği söz ve göstereceği davranış bozgunculuk ve tasfiyecilik olarak ortaya çıkar, örgütü bozan ve dağıtan bir durum olarak ortaya çıkar. Bu da örgütün ahengini ve düzenini bozmak, örgütü tasfiye etmek demektir. O zaman tasfiyeciliği ve bozgunculuğu kendi içimizde göreceğiz. Kendimizi eğitmezsek, bunları görüp kendimizi çözmezsek, bu anlamda kendimiz üzerindeki mücadeleyi derinleştirip kendimizi yeniden eğitip örgütlemezsek, o zaman parti davranışlarımız, tutumlarımız ve sözlerimizden zarar görür. Bu tür söz, davranış ve tutumumuz hep bozgunculuk olarak ortaya çıkar ve bu da provokasyon zemini olur.

Bu dönemde uluslararası komplonun yarattığı ağır baskı ortamında, bütün parti militan yapımızda bu tür özellikler depreşiyor. Biz komployu boşa çıkartacak gücü, kendi militanlığımızı biraz daha derinleştirmekte ve parti örgütünü daha da sağlamlaştırmakta buluyoruz. Güç kaynağımız sadece budur. PKK tek bir iradedir, irade birliğidir. Böyle bir örgüt olursa, o zaman her türlü komployu ve dıştan gelen her türlü saldırıyı boşa çıkartabiliriz. Zaten komplo, ortak irade olamayacağımız varsayımı üzerine kuruldu. O zaman komploya karşı mücadele etmek istiyorsak parti iradesi ile bütünleşmeliyiz, parti iradesini ve birliğini daha fazla geliştirip güçlendirmeye çalışmalıyız. Zorlanıyorsak zorlanmalıyız, sıkıntıya düşüyorsak düşmeliyiz, bireyciliğimiz zarar görüyorsa görsün. Bundan korkmamalıyız. Bundan korkup da bireysel hak ve hukuktan söz etmemeli, 'şöyle canım sıkıldı, şunlar ağırdır, şöyle rahatsızlık duyuyorum, bana şu verilirse iyi olur' dememeliyiz. Bunların hepsi kompolya hizmet etmektir; en azından komplo karşısında görevini yerini getirmemektir.

Arkadaşlarımızın içinde şöyle bir eğilim var: Ortada duruyor ve hiçbir şeye katılmıyorlar, ardından *"biz partiye zarar vermiyoruz"* diyorlar. Görevleri sanki parti içinde hakem edasıyla durmakmış gibi davranıyorlar. Zarar vermiyoruz denilebilir mi? Bu kadar çekiştirmede bulunduk, bu kadar dedikodu yaptık, bu kadar yönetimi zayıflatmaya çalıştık ve provokasyon yönetime darbe yapmak için isyan bayrağı kaldırdı. Peki, zararı kim verdi? Bu, zarar değil mi? Nereden çıktı bu isyan, nereden çıktı bu provokasyon grubu? Bizim içimizden çıktı, bizim ortamımızda örgütlendi; yanımızda yaşadı, birlikte konuştuk, bizim yarattığımız sistem içerisinde kendini örgütledi. *"Bizim için öyle değil, bizimki iyi niyetlidir"* diyoruz. Kural tanımaz ve her şeyi bozarsan, sen belki iyi niyetli olabilirsin, ama gerisi de kötü niyetli olur, orada rahatlıkla bir ajan faaliyeti yürütür ve parti içinde yıkıcılığı geliştirir, nitekim geliştirmiştir.

O zaman provokasyona ve yıkıcılığa karşı mücadelenin en temel yöntemi nedir? En temel yöntem, örgütü ve örgütlülüğü geliştirmektir, herkesin örgütlülüğü geliştirmesidir; herkesin örgüt kurallarına uyması, son derece disiplinli ve örgütlü olması, parti yaşamına eksiksiz uyması, partinin emir ve talimat düzeni içinde her zaman göreve hazır bir vaziyette yaşamasıdır. Militan böyle olursa ve bu temelde bununla çelişen tutumlara karşı mücadele ederse parti kazanır. Parti örgütümüz bu şekilde örgütlenir ve böyle militanlardan oluşursa, o zaman partinin içinde hiçbir provokasyon ve yıkıcılık hareket edemez. Birisi buna bir dönem daha başkaldırmak istediğinde yakayı ele verir, parti açığa çıkarır ve hesap sorar. Bu açıdan bütün bu eğilimlere, provokasyona ve yıkıcılığa karşı mücadelenin tek doğru tarzı, kendimizi sağlam parti militanı haline getirmek, parti örgütlülüğümüzü geliştirmek ve partimizi tek bir irade olarak bütünleşmiş bir örgüt haline getirmektir. Parti Önderliğimizin örgüt anlayışı da budur; yürüttüğü örgüt mücadelesi bu temelde bir örgüt mücadelesidir, yaratmak istediği ve yarattığı örgüt böyle bir örgüttür. PKK, temeli böyle atılmış bir partidir; PKK örgütü böyle oluşmuş bir örgüttür. Her türlü parti dışılığı alt etme gücünü de böyle bir örgütlülükten alıyor.

Bu durumda herkesin bu örgüte katılması; böyle bir örgütlülük karşısında bunu bozan her türlü davranışa karşı kendinde ve kendi dışında mücadele ederek, parti dışılıklara zemin olmaz ve fırsat vermez bir konumda bulunması gerekir. Böyle olursa, bu temelde parti birliğimizi ve bütünlüğümüzü koruyup güçlendirirsek, parti örgütlülüğümüzü Parti Önderliği'nin örgüt değerlendirmelerinde çizdiği temel esaslar etrafında geliştirirsek, o zaman biz her türlü komployu yenecek bir örgüt oluruz. İçimizde bazı ajanlar ve provokatörler parti ortamımızı bozmak isteseler de, hemen yakayı ele verirler; yakalarından tutar ve kendilerinden hesap sorarız; her türlü tasfiyeciliği bu biçimde aşar ve her türlü zorluğu yenebiliriz. Parti olmanın ve parti örgütü olarak başarı kazanmanın yolu budur. Doğru parti militanı olmanın, partiye doğru katılmanın ve parti militanı olarak görevleri yerine getirmenin tek yöntemi de budur. Bunlar herkes için geçerlidir. Böyle olumsuz özellikler taşıyan bir süreçte, olumsuzlukları ve parti dışılıkları yenmenin, yeniden partileşmeyi önderlik çizgisinde doğru ve etkili bir biçimde geliştirme ve başarmanın tek yöntemi de budur. Hepimizin bu temelde partiyi güçlendirme, partiye doğru katılma ve sağlam bir parti militanı olma görev ve sorumluluğumuz vardır. Hepimiz hiç zaman kaybetmeden bunu yapmakla yükümlüyüz.

Ayrıntıda daha özgün olarak belirteceğimiz bazı hususlar da var. Öyle sorunlarımız var ki, anlık olarak bile yaşadığımız sorunlar daha fazla ve daha farklıdır. Bunun için değerlendirmeler yapacak ve tartışacağız. Çünkü bu önemlidir. Otuz yıllık bir parti pratiği, oldukça kapsamlı tahlil edilmiş bir parti gerçeği, yine kuralları, yasaları, yönetmeliği, tüzüğü, gelenekleri

ve işleyişi ortada dururken, kendine göre değerlendirme ve bireysel yaklaşım çok fazladır. Böyle ilginç bir durum var. Parti Önderliği, *"Kendini ciddiye almayanı kimse ciddiye almaz"* diyordu. Şimdi bireysel düzeyde kendini inkar görülüyor, parti gerçeğini inkar var. İnkarcılık, ciddi ve tasfiyecilik içinde çok tehlikeli bir eğilim olarak varlık gösteriyor. Düşünce ve davranışta bu inkarcılığı aşmak için geçen süreçte de epey tartışma yapmaya çalıştık, fakat bu öyle kolay aşılmıyor. Bireysel tutum çok fazladır; partiyi ve örgütü inkar etme, kendi birey gerçeğini bunun yerine koyma ve bunda ısrarlı davranma aşırı derecede var. Partideki zayıflıklara, örgütsel ve politik gelişme eksikliğine, 15 Şubat'la birlikte partide ortaya çıkan zorlanma ve zayıflık durumlarına dayanarak, adeta partiyi reddedecek ve kendini parti yerine geçirecek bir konuma yöneltme aşırı derecede var. Bunları ağırlıklı olarak tartışıyoruz. Bu öyle bir durumdur ki, partinin yirmi beş yıldır başkaları için yaptıkları bir çırpıda yok sayılabiliyor. 'Ben partiden böyle istiyorum, benim istediğim yapılmalı' diyebiliyoruz. Partinin sözümona en yetkili adamları, partiden en çok imkan almış insanlar bu noktaya kadar gidiyor. Parti geçmişini inkar bu düzeydedir. Değişim yapalım denilince, bu çerçevede buna dört elle sarılındı. Değişiyorsak, her şeyimizi inkar edelim denildi.

Partiyi inkar nedir?

Partiyi inkar, sömürgeciliğe dönüştür. Bu, sömürgeciliğin partiyi inkarı oluyor ve diyalektik bir yaklaşımdır. Yabancı egemenliğin ve ona dayanan işbirlikçiliğin inkarı PKK'yi yarattı. PKK'yi inkar ise sömürgeciliğe, daha ileri bir teslimiyet ve uşaklık biçimine dönüşür. Bu diyalektik bir kuraldır. Provokasyon, partiyi inkar hareketidir. Semir, *"Ben bir gecede PKK'ye katıldım, bir gecede ayrıldım"* diyordu. Biz gidip bu son kaçan adamlarla konuştuk. *"Biz partiden ayrıldık"* diyorlardı. *"Eyvallah bile demeden nasıl öyle bir gecede ayrıldınız? Bu parti öyle bir şey miydi? Merhaba deyip girdiniz veya merhaba demeden gelip bir ucundan girdiniz, keyfinize göre bir ucundan çıkıp gittiniz"* dedik. Öyle parti olur mu? Partiye böyle girilip çıkılır mı? Parti böyle girişi, katılmayı ve ayrılmayı kabul edebilir mi? Elbette edemez.

Demin de belirtildiği gibi, şimdiki söylemlerin büyük kısmı aslında geçmişte Semir tarafından dile getirilmişti. Önderlik, çözümlemelerinde bu tür söylemleri çok fazla eleştirdi. Ama 'bunlar eskidi ve geçmişte kaldı, hepsi geçersizdir, bunları değiştiriyoruz, biz şimdi kendimize göre yeni bir şey tutturalım' gibi bir hava yaratıldı. Hayır, bu doğru değildir. Bunlar Önderliğin reddi ve inkarıdır. İnkarcılık bu noktada değişimi çarpıtarak Önderliği inkara götürüyor; Önderlik inkarı bayağı savunuluyor. Tabii açıktan böyle denmiyor. Kaçanlar da bize *"Önderliğe haber göndermişiz, cevap bekliyoruz"* dediler. Bir de baktık ki, YNK'ye adam göndermişler ve cevap bekliyorlar; adamların önder dedikleri Talabani'ymiş! Böyle kullanılıyor. Bu açıkça söylenmiyor, ama Önderliği anlama ve inceleme, Önderlik ölçülerini ve örgütlülüğünü kavrama çok az ve çok zayıftır. Önderlik incelenmelidir. Kürt çözümü, Önderlik'te gelişen çözümdür; başka çözüm yoktur. Bunun için insan sağda solda her şeyi inceleyebilir; ama oldukça dejenere olmuş ortamlarda, emperyalizmin halkları ve insanlığı çökertmek için geliştirdiği dejenerasyon içinde çözüm aranmamalıdır. Bu çözümün gereği olarak böyle bir eğilim var; çok fazla savrulma ve kayma, değişik arayışlar ve kendini bu arayışlar içinde tanımlamaya çalışma var. Bu nedir, ne değildir, neye hizmet ediyor? Hiç bakmadan, kime ait olduğu ve hizmet ettiği sorgulaması yapılmadan güzel diyerek sarılma eğilimi var. Bunlar yanlıştır.

Bizim ölçülerimiz Önderlik ölçüleridir. Parti ve örgüt ölçülerimiz de öyledir. Onun için de Parti Önderliği sıkça *"Benim adıma yanlış yapmayın, yanlış ele almayın. Birçok hususu netleştirmek için yüzlerce ciltlik kitap yazdık; bakın inceleyin"* diyor. Parti Önderliği hiçbir zaman 'değişim yapıyoruz, geçmiştekileri bir tarafa attık; artık herkes istediği gibi düşünebilir, istediği yerde kendine PKK arayabilir' demedi ve demez de. Bu doğru değildir. 'Neden hep orada arayalım ki, belki öylesi daha iyi' diyenler bulunabilir. Bu da bir düşünce olabilir, fakat PKK'ye ait olanın gelişme ve başarı yarattığı kanıtlanmıştır. Eğer başka bir şeyde iddiası veya arayışı olan varsa, pratikte başarı ile kanıtlar. O zaman bu da gelişme yaratan bir yol olur ve ancak o zaman kendisine inanılır.

Biz PKK'ye öyle doğruluğu kanıtlanmadan inanalım demedik. Kürdistan PKK ile varoldu, ulusal gelişme PKK ile doğdu, Kürt uluslaşması PKK ile başladı, ulusal hareket PKK'de temsil edildi. Arkadaşlar hata yapmasınlar; başka çizgiler var. Bazıları "ulusal kurumlar" diyor ve PKK'nin dışına çıkıyorlar. Bizim kendi emeğimiz ve paramızla oluşturduğumuz kurumlar, kendi örgütlerimiz PKK'nin dışında Kürt ulusu arıyorlar. PKK'ye bu kadar karşı çizgi dayatması var. PKK bununla hep mücadele etti. Bir Önderlik mücadelesi var. Tasfiyecilik ve provokasyon, gelişen devrimci önderliği tasfiye etme hareketidir. Bu komplonun en temel amacı da budur. Önderliği tasfiye etmek demek, kuşkusuz partiyi tasfiye etmek demektir. Önderliği tasfiyeye götürmede başarı, ancak partiyi dağıtarak olur. Onun için de bu tasfiyecilik partiyi tasfiye etmek için bir yeni çabaya dönüştü. Kısaca gerçekten partiyi iyi anlamak, iyi görmek ve sahiplenmek, Önderliği iyi anlamaya çalışmak, hatalı ve kendine göre yorumlara girmemek gerekir.

Yine Parti Önderliği mevcut koşullarda çok zor bir ortamda mücadele yürütüyor. *"Tüm mücadeleyi yürütemiyorum, benim adıma hata yapmayın"* diyor. Önderlik, *"yanlış politika yapmayın"* diye uyarıda da bulundu. Tabii çizginin doğru temsilinin yapılması, doğru sahiplenilmesi ve doğru uygulanması gerekiyor. İdeolojiler öyledir; siyaset de, örgüt de, askerlik de öyledir. Yani ulusal demokratik hareketin, özgürlük hareketinin bütün alanlarında öyledir. Bizi parti yapan olgu budur; bunun dışında herhangi bir kuvvet değildir. Hiçbir yerde kimse kendisine parti, ölçü ve değer aramasın. Bu yanlıştır. Fakat bu konuda zayıflıklarımız var. Bu zayıflıklar içten ve dıştan partiye saldıranlara müthiş cüret kazandırıp güç veriyor.

Bugün PKK'yi tartışma toplantısı yapıyorlar. Biz de bir toplantı yapıyoruz; işbirlikçiliği, ihaneti, sömürgeciliği ve tasfiyeciliğin her türünü PKK ile yargılayıp mahkum etmeye çalışıyoruz. Başkaları da PKK'yi mahkum ediyorlar. İçimizde ve dışımızda olan her olay, böyle bir mücadele içinde olan bir olaydır. Bunun dışında bir değerlendirme olmaz ve yoktur. Hiç kimse 'benim tutumum, benim sözüm, benim davranışım başka değerlendirilsin, ben bunun içine girmiyorum' diyemez. Bugün Köln'de ve burada iki ayrı toplantı yapılıyor. Herkesin durumu bu iki yargılama içinde ölçülüyor. Kimin hangi durumda olduğunu ölçüp değerlendireceğiz. Senin durumun nedir, bu savaşın neresindesin? PKK'yi yargılayanlardan mısın, yoksa PKK ile ihaneti, işbirlikçiliği, egemenliği ve feodalizmi yargılayanlar içinde misin? PKK ile gericiliği yargılayanların içinde olmayanlar PKK'yi yargılıyorlar. Tasfiyecilik işte budur. Bunun için illa karşı cepheye geçmek ve karşı cepheden saldırı yapmak gerekmiyor. Sen doğru bir cephede misin? O cephenin aktif bir militanı ve iyi uygulayanı mısın? Görülen ancak bu olabilir. Yoksa ortada durur, hiçbir şeye sahip çıkmaz, her tarafa kulak kabartır ve böyle bir beklenti içinde durursan –ki yönelimin en temel özelliklerinden birisi beklemektir–, bununla PKK'lilik ve parti militanlığı olmaz. Parti davası böyle savunulamaz. Eğer kendi davasının savunucuları bu duruma düşmüşse, o parti çok zor duruma düşmüş demektir. Partinin zorluğu buradan ileri geliyor. Yani bu kadar çok ipe sapa gelmez adamların partiye kafa tutması bununla doğrudan bağlantılıdır.

Sonuç olarak, Tekoşin provokasyonunun boşa çıkartılması temelinde PKK partileşti ve siyasal bir hareket olarak gelişti; Semir provokasyonunun boşa çıkartılması temelinde ülkeye geri dönüşü ve 12 Eylül rejimine karşı şanlı 15 Ağustos Atılımı'nı geliştirmeyi başardı; Fatma-Avukat provokasyonunun boşa çıkartılması Kürdistan'da gerillanın yayılmasına ve kökleşmesine yol açtı; Şener provokasyonunun aşılması büyük serhildan dalgasını ve 1990-'92 devrimci yükselişini ortaya çıkardı; Zeki Unitacılığı olan işbirlikçi çete çizgisine karşı mücadele '93 sonrasının büyük direnişini ve partinin stratejik değişiklik yapabilmesini yarattı. Binlerce kahraman şehidimizin kanı ve milyonlarca halkımızın emeği üzerinde gelişen bu kutsal mücadeleyle; PKK yenilmez bir öncü, bir Ulusal Önderlik, dirilen bir ulus ve yepyeni bir yaşam coşkusu kazanan bir halk haline geldi. Şimdi bu UNİTA artıklarının aşılmasıyla da partimiz, yeni stratejisi temelinde yeniden yapılanmasını yaratacak, kendisini yeniden partileştirecek, uluslararası komployu tamamen boşa çıkartarak halkımızın ulusal demokratik kurtuluşunu zafere götürecektir.

Bu temelde bir kez daha tüm parti militanlarımızı ve tüm halkımızı, partimize karşı dayatılan uluslararası komploya ve onun içimizdeki uzantıları olan her türlü provokasyona ve tasfiyeciliğe karşı duyarlı ve örgütlü olmaya, Önderlik çizgisinde ve Başkan Apo'nun sarsılmaz yönlendiriciliğinde parti ve halk birliğimizi daha da güçlendirmeye, kişi olarak kendi içimizde ve dışımızda her türlü parti dışılığa karşı daha fedakar ve cesaretli mücadele etmeye çağırıyoruz.

– Yaşasın Halkımızın Kahraman Öncüsü PKK!
– Bıji Serok APO!

18 Haziran 2000
PKK Başkanlık Konseyi

Halkımıza ve Kamuoyuna!

PKK Başkanlık Konseyi'nin, Başkan APO'ya verilen idam kararının yıldönümünde yaptığı açıklama

Binlerce yıl yabancı egemenlik ve baskı altında tutulan ve bunun sonucunda köleliği adeta doğal bir yaşam tarzı olarak kabul eden bir halktan, fedaileşmiş ve özgürlüğe aşık bir halk gerçeği yaratan Başkan APO'ya idam cezası verilmesinin birinci yıldönümünü yaşıyoruz.

Bu yalnızca Başkan APO'ya değil, Kürt halkına verilmiş bir idam kararıdır. Partimiz ve halkımız adına bu kararı kabul etmediğimizi ve etmeyeceğimizi egemenlerin ve tüm uluslararası güçlerin bilmesi gerekir.

Başkan APO'yla bir yıldır fiziki olarak ayrı yaşamaktayız. Hem parti hem de halk olarak bunun acısını derinden hissediyoruz. Onun büyüklüğü bu bir yılda daha fazla anlaşılmıştır. Hem büyük bir devrimci önder olması hem yarattığı değerler açısından, bu boşluk doldurulamayacak düzeyde büyüktür.

Uluslararası komplocular Başkan APO'yu etkisizleştirmekle partimizi yok edeceklerini ve ulusal kurtuluş mücadelemizi tasfiyeye uğratacaklarını düşünüyorlardı. Ancak uluslararası komplocuların bu umutları geçen bir yılda boşa çıkarılmıştır.

Yarattığı değerler ve kişiliğiyle Başkan APO'nun fiziki varlığından öteye ölümsüz bir önderlik olduğunu bu bir yıl içinde daha iyi anlamış bulunuyoruz. Uluslararası komplocuların Önderliğimizin esaretinden bekledikleri sonuç gerçekleşmediği gibi, ABD Dışişleri Bakanının deyimiyle ulusal düzeyde beklenmedik bir sahiplenme ortaya çıkmıştır. Fedaileşen halkımız ve tüm militanlarımız Ulusal Öndeliğimiz için yaşamlarını ortaya koyacaklarını göstermişlerdir.

Mücadelemizin tasfiye olması bir yana, Başkan APO'nun ortaya koyduğu yeni stratejiye sarsılmaz bağlılığını gösteren bu halk ve militan gerçekliğimiz geleceğe de kararlılıkla yürümektedir. Halkımız, partimiz ve parti yönetimimiz, Ulusal Önderliğimizin düşüncelerini ve mücadelesini özgür geleceğe taşımak için, dün olduğu gibi bugün de Onun yaşam çizgisi ve talimatları doğrultusunda çalışmaya hazırdır ve çalışmaktadır.

Ulusal Önderliğimizin yeni Kürt stratejisi daha şimdiden tüm bölgeyi, Türkiye'yi ve hatta dünya dengelerini etkileyecek ve Kürt halkının geleceğe umutla bakmasını sağlayacak gelişmeleri ortaya çıkarmıştır. Kuşkusuz Kürt halkı hala özgürlüğünü elde edememiştir. Yine uluslararası ve egemen güçler, Kürt halkının siyasal, ulusal ve kültürel taleplerini kabul etmemişlerdir. Kürt halkının özgürlüğü ve varlığı üzerinde hala tehlikeli oyunlar sürmektedir. Kopenhag Kriterlerinin uygulanması ve bu çerçevede Kürt sorununun çözümüne karşı bir direniş gösterilmektedir. İnkarcı ve imhacı siyasi yaklaşım sahipleri, Kürt halkının "Türkiye'ye Demokrasi, Kürdistan'a Özgürlük" sloganını ellerinin tersiyle itmektedir.

Bu kadar inkarcı, baskıcı ve şovenist yaklaşımların sürdüğü bir dönemde, Başkan APO'nun yarattığı değerlerin daha büyük bir titizlikle korunması gerektiği açıktır. Kürt halkının en doğal siyasi, kültürel ve insani haklarının yaşama geçirilmesi için daha büyük bir çaba gösterilmesi gerektiği ortadadır.

Başkan APO'ya verilen idam cezası ne hukuki ne de meşrudur. Türkiye'deki mevcut hukuk evrensel hukuk ölçülerine olduğu gibi, insan haklarının evrensel gelişimine de terstir. Bu nedenle yapılan yargılamanın evrensel hukuk açısından hiçbir değeri yoktur. Yine bu yargılama Kürt halkının varlığını kabul etmeyen bir hukuk çerçevesinde gerçekleştiği için hiçbir meşruiyeti bulunmamaktadır.

Bundan dolayı evrensel hukuka dayanmayan ve meşru olmayan bu kararı olmamış sayıyoruz. Bu kararı halkımıza karşı on yıllardır sürdürülen tek taraflı savaşın en uğursuz, en trajik ve en kabul edilemez sonucu olarak görüyoruz.

Bu karar ortadan kalkmadan ve Kürt halkının en doğal talepleri kabul edilmeden, Kürdistan'da barışın yaratılması ve süreklileştirilmesi mümkün değildir. Kürt halkı Türkiye'nin ayrılmaz bir parçası olarak görülüyor ve kendisiyle barış isteniyorsa, şimdiye kadar onun Ulusal Önderliğine karşı sergilenen tutumdan vazgeçilmesi şarttır. Çünkü Kürt halkının yüreği, beyni ve vicdanı bu kararı kabul etmiyor. Çünkü bu karar Kürt halkının onuru, gururu ve moraliyle oynamak ve değerlerine saygı duymamak oluyor. Saygı duyulmayan ve değer verilmeyen bir halkla barışı gerçekleştirmenin de kolay olmayacağı açıktır.

Partimiz ve Kürt halkı sürekli barış istiyor. Türkiye'nin siyasal sınırları içinde ve halkımızın dili, kültürü ve kimliğinin kabul edilmesi temelinde Kürt sorununun çözümünü talep ediyor. Ancak Türk Devletinin bu makul ve uygulanabilir taleplere yaklaşımındaki yetersizlik Türkiye'nin siyasal geleceği açısından da kaygı vericidir. Türkiye'yi gerçekten seven yurtseverler ve demokratlarla Kürt halkını kardeş sayan herkes bu yaklaşımı kabul etmemelidir.

Türk ve Kürt halklarının Türkiye'yi barış ve birlik içinde 21. yüzyıla taşıma sorumluluklarını yerine getirmeleri acil bir görev haline gelmiştir. Bu gerçeği dikkate almadan geçecek her saniye Türk ve Kürt halkının aleyhine işleyecek, on yıllarca telafi edilemeyecek siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik yaralar ortaya çıkaracaktır. Bunun da hiç kimseye fayda getirmeyeceği açıktır.

Hala tecrit koşulları altında tutulması ve sağlığını bozan bir mekanda yaşatılması, Başkan APO konusunda partimizin ve halkımızın kaygılanmasına yol açmaktadır. Partimizin çağrısı ve halkımızın tepkilerine rağmen bu durumun halen devam ettirilmesi, Başkan APO'nun durumuna sorumsuz yaklaşımın devamı olmaktadır.

Başkan APO ile Kürt halkını birbirinden ayrı görmek ve Onun gerçekliğini dikkate almadan Kürt sorunu ve Türkiye'deki demokrasi sorununu çözmek mümkün değildir. Bu yaklaşım içinde olanlar ancak kendilerini kandırabilirler.

Bu günlerde Türkiye'de idam cezalarının kaldırılıp kaldırılmayacağı tartışma konusudur. Bazı çevreler Başkan APO'nun durumu netleştirilmeden idam cezasının kaldırılmasına karşı çıktıklarını söylemektedirler. Bunların Kürt halkına karşı yürütülen savaşta şovenizmi körükleyen ve savaş çığırtkanlığı yapan çevreler olduğu herkesçe iyi bilinmektedir.

Şunu açık ve net olarak belirtmek istiyoruz: Hiç kimse Parti Önderliğimizin yaşamı üzerinde siyaset yapmamalıdır. Başkan APO'nun yaşamı üzerinde geliştirilen siyasal yaklaşımlar kesinlikle ters tepecektir. Bütün ilgili çevrelerin bunu bilmesi gerekir.

Partimiz ve tüm parçalardaki halkımız, Başkan APO hakkındaki idam kararının bir tehdit aracı olarak kullanılmasını asla kabul etmeyecektir. Doğru olan, Onun yaşamını Türkiye'de demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünün vazgeçilmez gerekçesi yapmaktır. Egemen güçlerin de bunu böyle görmesinde halklarımız açısından yarar vardır. Bu nedenle idam tartışmalarının kısa sürede sonuçlandırılması ve Başkan APO'nun yaşamı üzerinde siyaset yapmaya son verilmesi gerekmektedir.

Başkan APO'nun kendisi de yaşamına mal olsa bile Kürt halkını özgürleştirme ve Türkiye'yi demokratikleştirme hedefinden vazgeçmeyeceğini defalarca ortaya koymuştur.

Burada Başkan APO'nun yakalanmasından sorumlu olan güçlere de çağrı yapıyoruz. Başkan APO'nun Türkiye'ye teslim edilmesinden ve idam cezası almasından ilgili tüm uluslararası güçler sorumludur. Bu nedenle bu güçler sorumluluklarının gereğini yerine getirmelidirler. Kaldı ki, Başkan APO'nun yakalanması uluslararası bir korsanlık eylemi olduğundan, uluslararası hukuk açısından da hesap verilmesi gereken bir durumdur. Dolayısıyla hem uluslararası hukuk hem de Kürt gerçeğini kabul etmeyen Türk hukuku açısından Başkan APO'nun yargılanması meşru değildir. Yargılanması gerekenler, uluslararası komploya alet olanlar ve Kürt halkının varlığını yok sayan mevcut Türk siyasal sistemidir. Bu gerçek uluslararası kamuoyu, Türkiye'deki demokratik güçler ve Kürt halkı tarafından iyi bilinmektedir.

Partimiz ve halkımız açısından ağır olan bu karar tarihsel bir suçtur, bir insanlık ve uygarlık suçudur.

Partimiz ve halkımız Ulusal Önderleri Başkan APO'ya sonsuz bağlıdır ve Onun yaşamını hem barış hem de savaş gerekçesi olarak kabul etmektedir. Başkan APO'nun durumu ancak bu çerçevede değerlendirildiği taktirde gerçekçi sonuçlara varılabilir.

Başkan APO'ya verilen idam cezası kararının birinci yıldönümünde, bu kararı tekrar protesto ediyor ve asla tanımayacağımızı belirtiyoruz.

Halkımız ve partimiz, Başkan APO'nun tecrit koşullarının kısa sürede kaldırılmasını, özgürlüğe ulaşma yollarının hazırlanmasını ve sonuç olarak Türkiye'ye demokrasi-Kürdistan'a özgürlük gelmesini istemektedir.

-Yaşasın Başkan APO!

-Yaşasın Başkan APO'nun Yarattığı Özgürlük Partisi PKK ve Fedai Kürt Halkı!

29 Haziran 2000
PKK Başkanlık Konseyi

Ortadoğu'da Hafız ESAD'ın Ortaya Çıkardığı Birikim İyi Değerlendirilmeli

Hafız Esad'ın aniden gelen ölümü, hem Suriye açısından, hem de Ortadoğu açısından çok önemli bir durum yarattı. Birçok güç kendi çıkarları doğrultusunda otuz yıllık Hafız Esad yönetimini, politikalarını ve yönetimi altındaki Suriye'nin bölgede oynadığı rolü değerlendiriyor. Kimisi dünyanın bir diktatörden daha kurtulduğunu, kimisi ise Ortadoğu'nun önemli bir istikrar politikacısını kaybettiğini ifade ediyor. Yani bu konuda çok yönlü değerlendirmeler yapılıyor.

Hafız Esad, modern Suriye'nin kurucusu, Arap ulusal hareketinin seçkin bir önderi ve politikacısıydı. Otuz yıllık bölge politikasıyla Ortadoğu'da rol oynayan büyük bir kişilikti. Dünyanın hemen her halkıyla ilişkilenmiş bir yönetime sahipti. Tabii Kürt halkıyla da ilişkilenmiş ve Kürt halk mücadelesine de politikalarıyla destek vermişti. Bölgede tutturduğu stratejik duruş, Kürt ulusal demokratik hareketinin stratejik duruşuyla tam çakışmasa bile birçok yönüyle ortaklık sağlamış, resmen ve fiilen ittifaklar oluşturmuştu. Bu, Kürdistan'ın bütün parçaları açısından böyleydi. Ki bu süreç, bölgede şiddetli bir mücadele ve savaş süreciydi.

Hafız Esad, yönetime savaş içinde geldi. Bir general, daha sonra başbakan ve ardından da devlet başkan oldu. Arap-İsrail savaşı içinde yönetimini sağladı. Genelde savaş stratejisi izledi. Fakat pratikte çok az savaştı. Düşük yoğunluklu bir savaşı değişik güçlerle birlikte yürüttü. Politikayı şiddetli bir tarzda sürdürdü. Bu anlamda etkili bir politikacı olmayı bildi. Bu biraz da Şam gerçeği ile bağlantılı gelişti. 'Politikayı Şam'da öğren' diye bir deyim vardır hatta.

Şam: Uygarlık tarihi gelişimi içerisinde güneyden kuzeye hareketlilikte önemli bir yer. Çölle dağın birleştiği bir merkez ve eski bir yerleşim alanı. Toplumların gelişimi içinde de önemli bir siyaset merkezi. Çevresiyle birlikte kuzeyden güneye, doğudan batıya güç ilişkileri bakımından çok değişken olan, hareketlilik içeren bir saha. Bu açıdan orada politikanın dili farklı. Ve yine politikanın çok etkili yapıldığı bir yer. 'Şam politikacılığı' deyimi buradan geliyor. Orada yaşam politikayla sağlanıyor. Bunu en son ve en açık bir biçimde Hafız Esad yönetimi gösterdi. Politika, ekonominin yoğunlaşmış biçimi denilir ve ekonominin politikalarından söz edilir. Fakat Şam'da durum farklı. Şam'da ekonominin, üretimin maddiyatı politikayla yaratılıyor. Hafız Esad, Suriye halkının karnını politikalarıyla doyurdu, parayı politika ile kazandı. İster '70'lerde, ister '80'lerde, isterse '90'ların başındaki Körfez Savaşı'ndan tutalım da Lübnan'la ilişkilerine kadar hepsinde bu vardı. Ve bu politika Suriye insanını ekonomik olarak yaşatan bir güç, bir kuvvet oldu. Şayet böyle etkili bir politika yapılmazsa, çok değişken, ilkeli ve son derece esnek bir politik yaklaşım içinde olunmazsa, Şam'da bir gün bile ayakta durulamaz.

Şam, dinlerin geliştiği bir sahanın içinde yer alıyor. Hıristiyanlık, Yahudilik ve daha sonra İslamiyet ve Hıristiyanlık mücadelesinde çok önemli bir mücadele merkezi oldu. Tarih boyunca şöyle bir kavga hep verildi; İstanbul, Şam ve Kahire arasında merkezi anlamda bölgeye hakim olmak için bunlar arasında yoğun bir savaş sürdü. Ve yine Tahran ve Bağdat da bunların doğu ucu oldu. Fakat bu üç saha, tarih içerisinde hep birbirine üstünlük sağlama, bölgeye hakim olma mücadelesi yürüttü. İstanbul üzerinden hakimiyet kurma mücadelesine karşı, Mısır'dan, Tahran'dan etkilenmelerle birlikte, Şam üzerinden yürütülen büyük bir mücadele var. Ve İslamiyet'in gelişmesiyle birlikte burası önemli bir merkez oldu. Daha sonra Haçlı seferleri sırasında da Selahattin Eyyûbi'nin yönetim merkezi oldu. İslamiyet, Şam'da farklı bir aileyi iş başına getirdi. Mezheplerin bölünmesini doğurdu. Ama diğer yandan da Hıristiyanlık karşısında İslamiyet'in ayakta kalmasını sağladı. Daha sonra Anadolu'da Türk hakimiyetinin gelişmesiyle birlikte Osmanlı İmparatorluğu yönetimi altında önemli bir merkez olarak 20. yüzyıla kadar geldi.

Savaşta imparatorluk parçalanınca, parçalara ayrılan önemli bir kesim Şam etrafında yönetim oldu ve İkinci Dünya Savaşı sonrasına kadar da Fransız etkisi altında kaldı. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra da adım adım modern bir devlet olmaya yöneldi. Tabii yabancı egemenliğinin reformcu bir yolla tasfiyesi belli bir süre aldı. Modern bir Suriye devletinin gelişimi, Arap milliyetçi ulusal hareketin gelişimi ve iktidar olmasıyla şekillendi. Ve bunun Suriye'deki temsilcisi de Hafız Esad oldu. Mısır'da, Irak'ta ve diğer Arap ülkelerinde Arap ulusal önderliğinin temsilcileri de vardı, ama hem ideolojik-politik çizgi bakımından Arap ulusal stratejisini oluşturmada, hem de bunu istikrar içinde kararlı bir biçimde savunma ve Arap alemine hakim kılmada Hafız Esad kadar istikrarlı ve etkili bir biçimde yürüten olmadı! Kuşkusuz başka ülkeler de vardı; Mısır'da Cemal Abdül Nasır, Irak'ta Saddam Hüseyin, Libya'da Muammer Kaddafi ve Filistin'de Yaser Arafat gibi ulusal önderlik içerisinde yer alan liderler bulunuyor. Fakat yine de bunlar içerisinde en önemli şahsiyet Hafız Esad'tır. Esad'ın ulusal bilinç ve birliği geliştirme yönünde önemli çabaları var. Örneğin Irak ve Mısır'la bütünleşmede önemli rolü oldu. Arap ulusal birliğini yaratmada Hafız Esad yönetimi çok çaba harcadı, ancak istendiği kadar başarılı olamadı.

Yine modern bir Arap ulusunun sosyal gelişiminin yaratılmasında Hafız Esad yönetiminin çabaları önemlidir. Maddi zenginlikleri diğer birçok yere göre sınırlı da olsa, yine de Suriye'yi modern Arap ülkelerinden biri haline getirmeyi başardı. Suriye, diğer birçok Arap ülkesine göre zenginlik kaynakları bakımından sınırlı, fakat tanınıyor ve bu modern yapılanması Hafız Esad yönetimi altında oldu. Daha öncesinde böyle bir gelişme yoktu. Hafız Esad büyük bir politik açılım yaratarak, kapsamlı bir modernleşme planı uyguladı. Büyük bir seferberlik düzeyinde halkı çalışmaya sevk etti. Şimdiki durumu biraz farklı olsa da, '70'lerdeki ve '80'lerdeki Suriye böyle bir yönelim içerisindeydi.

Türkiye'deki Mustafa Kemal artı İsmet İnönü dönemleri eşittir Suriye'deki Hafız Esad'ın yönetim dönemi olarak tanımlanabilir. Hem ekonomik, sosyal, siyasal gelişme bakımından hem de milliyetçi ideolojik yaklaşım açısından yakınlıkları ve benzerlikleri var.

Hafız Esad'ın ulusal kurtuluş politikası sosyalist bir politikaydı

Hafız Esad'ın bölgedeki politik rolü çok daha önemlidir: Adeta bir çizgi ve o çizginin dirayetli bir uygulayıcısı oldu. Bunu politikayla, askeri duruşla yaptı. Kendisini, stratejik savunma içerisinde olan bir yönetimin savaş duruşu olarak tanımladı. Stratejik dengeye ulaşmak ve çözüm bulmak çabasını ifade etti ve buna göre bir bölge siyaseti uyguladı.

Hafız Esad yönetimi çok ağır şiddet de uyguladı. Bu şiddetten zarar görenler de oldu. Lübnan'la ilişkilenmesi bu biçimdeydi. Lübnan çok hareketli ve çok değişik güçlerin üzerinde mücadele yürüttüğü bir ülke. Lübnan'ın kendi gücüyle ayakta kalması, biraz da Suriye ile ilişkilenmesiyle bağlantılıydı. Her şeyi iyi yaptı demek kuşkusuz zor. Fakat Lübnan üzerindeki etkisi ve Lübnan'ın bu düzeye gelmesinde, -şimdi yeniden kendi kimliği, kişiliğiyle bağımsız demokratik bir ülke olma yönünde gidiyor- buna ulaşmasında Suriye'nin yeri, etkisi ve rolü çok önemli.

Filistin direnişinde de yine buna benzer bir etkisi oldu. Filistin siyasetine çok fazla müdahale etti. Özellikle '82 de Beyrut'un boşaltılması ve geri çekilmesinden sonra Arafat yönetimiyle çok ciddi çelişki ve çatışma yaşadı. Böyle bir çatışma yürütmekten bir an bile geri durmadı. Hareket içerisinde etkilediği güçleri örgütleyerek uzun bir savaş yürüttü. Bu tür çatışmalarda; hareketin enerjisinin azalmasında, kaybedilmesinde rolü oldu. Fakat diğer yandan istikrarlı duruşuyla Hafız Esad yönetiminin çizgisi izlendi.

Esnek ve dalgalanmaya açık olan Arafat yönetiminin sonuç alabilmesinde ve bir duruşa sahip olabilmesinde Suriye yönetiminin zorlamaları önemli rol oynadı. Ve her zaman Filistin politikası Suriye etkenini dikkate almak durumunda kaldı.

Hem Filistin'de, hem Ortadoğu'da savaşı başka güçler çıkarabilir, ama barışın olması Suriye'ye bağlı. Onun için bir çözüm gelişecekse Suriye ile gelişecekti ve Suriye yönetimi bir çizgi biçiminde bu süreci yürüttü. Bazıları bunu zarar verme olarak değerlendiriyor. Tabii böyle bir değerlendirme de yapılabilir. Ancak arkasına Amerika'yı ve dünyayı almış İsrail karşısında eğer Arafat yönetimi bir muhatap olarak kabul edilmişse, bunda Arap aleminin desteği esastır. Bu destek içerisinde Suriye'nin yeri birinci ve belirleyici plandadır. Bunu bazen ilişki ve ittifakla, bazen de çelişki ve savaşla yaptı. Ve bu düzeyde Filistin kurtuluş mücadelesinin yürütülmesinde yer aldı. Bunu Siyonizm'e karşı bir Arap ulusal mücadelesi düzeyine de çıkardı.

Suriye, Hafız Esad yönetimi altında Arap-İsrail savaşına da katıldı. Ve bu savaşta bazı topraklarını da kaybetti. Hala onu çözmeye çalışıyor. Aslında emperyalizm ve Siyonizm'in bölgeye karşı yürüttüğü saldırıda Hafız Esad yönetimi, bunlara karşı direnişte önemli bir mücadele gücü olarak işlev gördü. Tabii bu çerçevede düşmanlıklar da kazandı. Değişik güçler onu çok farklı biçimde tanımladılar. Bu yönlü saldırılar yapıldı. İsrail'den ve müttefiklerinden gelen saldırıya karşı kendisini savaş yürüten konumda gördü ve bir savaş yönetimi olarak yer aldı. Savaş konumunda ordusunu büyüttü, geliştirdi. İç örgütlenmesini, sistemini böyle bir savaşın gereklerine göre kurdu ve askeri yönetim denen özelliği bu yönetimin kendi içinde hakim oldu.

20. yüzyılın son çeyreğinde dünyanın iki kutba ayrıldığı ve bu ayrılığın bölgeye de yansıdığı ve bölgeyi iki cepheye böldüğü yerde bir cephede öncü olarak yer aldı, -ki buna ilerici cephe de denebilir. İran'da İslam devriminden sonra İran ile geliştirdiği yakın ilişki ve Arap devletleriyle kurduğu ittifakla -daha çok da kurtuluş örgütleriyle oluşturduğu ilişki ve ittifak temelinde- bölge düzeyinde bir mücadele yürüttü. Böyle bir mücadele ile değişik örgütsel ittifaklar kazandı. Mesela bu durum Irak'ta cepheleşmelere kadar vardı ve en azından bir tarafın arkasında Suriye yönetimi vardı.

Yine Suriye yönetiminin bazı yakın ilişkiler ve daha ileri düzeyde ittifak arayışları oldu. Belki ileri düzeyde bir cephe ortaya çıkmadı, fakat fiilen böyle bir cephe vardı ve bu temelde ABD ve İsrail'in bölge üzerindeki hakimiyetine karşı savaş yürüten bir yönetim olarak mücadele etti. Böyle bir mücadelenin gereği olarak Türkiye ile de çelişkileri oldu. Irak yönetimiyle farklı çelişkiler yaşadı. Bütün bunlara karşı mücadele etti ve bu mücadeleler içerisinde Kürt örgütleriyle, hareketleriyle ilişkilendi, destek verdi. Resmen veya fiilen böyle bir konum içerisinde bulundu. Bu çerçevede 20. yüzyılın son çeyreğinde dünya düzeyinde yürütülen mücadelede Suriye yönetiminin etkin rolü oldu.

Suriye yönetimi, ABD-Sovyet çatışmasında Ortadoğu'da Sovyetler Birliği ile ittifak içerisinde ve Sovyet sisteminin yürüttüğü mücadelenin bir parçası oldu. Hem bölgede yürüttüğü mücadele ve hem de dünyadaki mücadele ile bunu birleştirdiğinde, Suriye '70'li ve '80'li yıllarda Sovyetler Birliği'nin kurmadığı ilişkileri kuran ve yürüten bir ülke oldu. İkinci Dünya Savaşı öncesi ve hemen sonrasında Sovyetler Birliği'nin dünya halkları ve ulusal kurtuluş örgütleri bakımından taşıdığı önem ve oynadığı rolü, '70'li ve '80'li yıllarda Suriye oynadı. Öyle ki, emperyalizme karşı ulusal kurtuluş mücadelesi yürütüp de Suriye ile ilişkilenmeyen hiçbir örgüt yoktu.

Şam, yetmiş iki milletten örgütün bir arada olduğu ve kendisini örgütleyip geliştirmeye çalıştığı bir saha oldu. Belki dünyadaki hakim devletlerle çok ileri düzeyde ilişkisi olmadı ve dünya hakim devletleri tarafından 'terörist devlet' diye tanımlandı, ama dünya halkları ve onların ulusal, demokratik kurtuluş örgütleriyle ilişkileri sürekli oldu. Eğer 'terörist devlet' diye tanımlandıysa, o tanıma götüren önemli bir neden kesinlikle böyle bir konuma sahip olmasındandır. Bu yönetim, ulusal kurtuluş hareketlerinin doğal müttefiki ve doğal destekleyicisi oldu. Ulusların kaderlerini tayin hakkından yana olma ve onun gerçekleşmesi için çalışma çizgisini izledi. Kendi çevresinde bunu bütünüyle ileri düzeyde hayata geçirememiş olabilir, ama bölgede ve dünyada ulusal kurtuluş mücadelesi veren güçlerle bu politika doğrultusunda ilişki ve dayanışma içerisinde oldu. Dünyaya hakim olan güçler bu nedenle 'diktatör, terörist' dediler. Halklar ve bu halkların öncüleri ve kurtuluş hareketleri ise bu yönetimi dost olarak gördüler. Bunun için Hafız Esad yönetimine ilişkin değerlendirmeler farklıdır ve farklı olmak zorundadır. Hafız Esad yönetimi ulusal kurtuluş hareketleri noktasında değişik politikalar izledi, ancak hep bir çizgi sahibi oldu. Politik değişiklikler yapabildi. Mesela Körfez Savaşı'nda, Irak'ın karşısındaki cephede yer aldı. Yani bir Arap ülkesine karşı oluşturulan uluslararası ittifak içerisinde yer almaktan çekinmedi ve oldukça temkinli, fakat cesaretli bir politik çizgi izledi.

Türkiye'deki Mustafa Kemal artı İsmet İnönü dönemleri eşittir Suriye'deki Hafız Esad'ın yönetim dönemi olarak tanımlanabilir. Hem ekonomik, sosyal, siyasal gelişme bakımından hem de milliyetçi ideolojik yaklaşım açısından yakınlıkları ve benzerlikleri var. Fakat Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin geliştiği ve dünyanın iki sisteme ayrıldığı, sistemlerin şiddetli çarpışma yürüttüğü bir dönemde, Hafız Esad yönetimi bir bütün olarak Sovyet müttefiki olarak yer aldı ve halkların kurtuluş hareketleri ile sürekli ilişkili oldu. Bu anlamda ilerici-sosyalist mücadele saflarında yerini aldı. Ancak Türkiye böyle yapmadı. Türkiye'de bu politikalar '25'e kadar izlendi. Daha sonra giderek bu politikadan uzaklaşma, karşı cepheye geçme, Avrupa ve ABD bloku içerisinde yer alma, NATO üyesi olma, bir çizgi olarak gelişti. Mustafa Kemal ve İsmet İnönü yönetimleri bu çizgiyi hazırlamıştı ve bu daha sonra gelişti.

Hafız Esad yönetimi, Türk ulusal kurtuluş savaşı döneminde izlenen politikaların benzerini bir bütün olarak izledi, ancak bu konuda daha belirgin ve etkili bir çizgi sürdürdü. Özellikle toplumsal, ekonomik gelişme bakımından böyle bir politika yürüttü. Devlet olarak Suriye devletinin kuruluşu ve bir sistem kazanması gerçekleşti. Modern bir ekonomik kuruluş, bir sosyal gelişme ve bir İslam ülkesinde sosyalitenin gelişmesi bakımından Hafız Esad yönetimi çok önemli bir rol oynadı. Suriye, Ortadoğu'da Türkiye'den sonra gelen ülkelerden birisi ve Arap aleminde modern yaşamı temsil eden sayılı devletler içerisinde yer alıyor.

Kuşkusuz Suriye'nin altyapı anlamında ekonomik örgütlenmesi güçlü değil. Fakat önemli bir alt yapı inşası da var. Üzerinde açılımlar yapabilecek kadar bir temel gelişti. Bu bakımdan Suriye, bu yönetim altında bir düzey kazandı ve önemli bir birikim edindi, ortaya çıkan ekonomik, sosyal gelişmeye göre bunu ilerletecek bir yeniden siyasal yapılanma aşamasına geldi. Türkiye'nin 1945-'50 açılımına benzer bir açılım dönemini Suriye de belli bir süreden beri yaşıyor ve bunu gerçekleştirecek arayışlar içerisine girmiş bulunuyor. Ve uzun süredir bunun çabası içerisinde olduğu da biliniyor. Mevcut politikalar ve politik yapılanma bu ülkede sağlayacağı kadar gelişme sağlamış ve o sistem altında daha ileriye gidemeyeceği ortaya çıkmıştı. Son yıllarda Suriye'de yaşanan durum budur. Esad yönetimi bunu gidermek

Devamı Sayfa 27'de

Demokratik Çözümün İçi Doldurulmalı ve Kitleselleştirilmelidir

Kaçanlar fiemdin'in ikinci bir versiyonudur

19 Mayıs olayı ve YNK'de toplanma, küçük burjuva nitelikli bir oluşum ortaya çıkarma çabasıdır. YNK'nin bunda ne kadar pay sahibi olduğu önemlidir. Bununla yoz yaşama dayalı ilkel bir yapı oluşturulmaya çalışılıyor. Tasfiyecilik, özgürlük hareketini bölüp parçalama ve demokratik çözümün önünü alma gayretidir. Bu ne demokratik, ne de sosyalist içerikli bir gelişmedir. Tamamen yoz yaşam üzerine kurulu bir çıkıştır. Bunlar Şemdin'in ikinci bir türevi, ikinci bir versiyonudur.

Daha önce de bu şekilde gelişen çabalar vardı. Süleyman ve benzerlerinin hareketi yeni değil, '94'te derinleştirdikleri eski bir çizgidir. Biz o zaman bunların Selim Çürükkaya ile ilişkileri üzerinde fazla durmadık. Bu aşamada yapılan şey ihanettir; KDP'nin yanına gidenlerin yaptıkları gibi bir şeydir. Avrupa'da Selim'in örgütlediği kişilerle ilişkisi vardır. Bu olay, Lice'de iken Şemdin'in yaptığına benziyor. Bunlar doğrudan Avrupa ile görüşebilirler. Konseyin bunları eskiden beri çok iyi tanıdığını biliyorum. Bunların faaliyetleri çetecilik anlayışıdır.

Tabii savaş koşullarında bunun kuralları gelişim gösterir. Suçları ağırdır, ihanettir, iç ihanettir. Bunların yaptığı şey tam bir tasfiyecilik hareketidir; üzerinde sıkı durulmalıdır. Savaş koşulları en kritik dönemlerdir. Dolayısıyla en ağır müeyyide uygulanmalıdır. Eğer hala bunlardan ikna edilebilecekler varsa değerlendirilmelidir. Şemdin'in neler yaptığını görüyorsunuz; bugünlerde bir mahkemesi vardı, basına da yansımıştı. Bu aşağılık adam onursuzca yaşıyor. Dışarıda oldukça vurdulu kırdılı bir tarzı vardı. Kadınlara yoz ve ahlaksız bir yaklaşımı vardı. Sonuçta gelip Türkiye Devleti'ne teslim oldu. Bunların da geleceği yer işte budur. Avrupa devletleri bunları kullanabilir, başka güçler de kullanabilir. Geçmişte Selim'in neden Lübnan'dan Avrupa'ya alındığı iyi biliniyor.

Kaçışlar bilinçlidir, YNK'ye bağlı bir oluşum yaratma girişimi ve çabasıdır. Bu, YNK'nin eski sanatıdır. Doktor Süleyman alçak, çürümüş ve tehlikeli bir sapıktır. Bunun dayatmaları olmuştur. Kızlara bomba bağlayıp sağa sola gönderiyordu. Aynı aileden iki kardeş vardı; Diyarbakır'dan Erganili Marangoz ailesi. En son yaşlı bir adam bombayla Diyarbakır'da yakalandı. Bunun yapan Süleyman'dır. Sapıktır. Kaçmadan cezasını görseydi daha iyi olurdu. Gitmesi de iyidir, pisliktir. Talabani bu kaçkınları Türkiye'ye karşı kullanmak isteyecek, Avrupa ajan olarak kullanacaktır. Gerçi Avrupa eskisi gibi bunlara ihtiyaç duymaz.

Tarihteki yanlışları düzeltmek bize düşüyor

İsyanlar tarihi iyi bilinmeli ve doğru algılanmalıdır. Geçmişte yaşanan isyanlar ilkel milliyetçiliğe dayalıdır. Bazıları benim için Kemalizme kayıyor diyebilirler. Savunmalarımda bazı sözcükler yanlış anlaşılmış olabilir. Savunmalarımın tam anlaşılamadığını sanıyorum. Kaldı ki, Kemalizm düşmanlığı Kürtlerin lehine değildir. İlk Kürt isyanları Batı'ya dayanıyordu. Söylemek istediğim şuydu: O dönemde hem Kürtler üzerinde, hem de Türkler üzerinde emperyalizmin oyunu vardı. O zamanki isyanlara önderlik edenler bunu göremediler. Önderliklerin gerici yanlarını görmek gerekir. Bu oyun hala devam ediyor.

Sorguda bir askeri yetkili, *"bu oyunu, bu kardeş kavgasını bozacağız"* demişti. Ben buna değer verdim ve varım dedim; zaten yıllardır yapmaya çalıştığımız da budur dedim. Aslında Kemalizm, yani 1919-'24 yılları arasındaki çizgi uygulanmadı. Bunda isyan etme var, kendini pazarlama ve oyuna gelme var. Bunları sorguda da söyledim ve TC'yi de uyardım. Sınırlı da olsa anlaşıldı sanırım.

Fakat feodal aşiret önderlikleri, emperyalistlerin yedeği olmaktan kurtulamadılar. Tarihteki yanlışları düzeltmek de bize düşüyor. Bizim bu süreçte yaptığımız da budur. Geçenlerde bana Mustafa Kemal'in o dönemdeki konuşmalarını derleyen Doğu Perinçek'in bir kitabını verdiler. O konuşmaları inceledim. Ancak orada söylenenler uygulanamadı. Ama neden uygulanamadığına ciddi, tutarlı ve bilimsel cevap vermek gerekir. Biz geçmişte her şeyi 'Türk solunun yanlışlığıdır' diyerek tümden reddediyorduk. Bu doğru değildi. Savunmalarımda yeterince açmıştım.

Tarihten gelen yanlışlıklar bugün de hala sürüyor. HADEP'i dışarıya bağlamak da yanlış bir tutum olur. Çözümü içerde aramak gerekir. ABD temsilcileri ile fazla ilişki kurulması yanlıştır. İlişki olmasın demiyorum, ama ABD'ye bel bağlamak doğru değildir. Örneğin Diyarbakır ile Teksas şehri kardeş ilan ediliyor. Bu doğru değil. Türkiye'den kardeş şehir olabilir; sözgelimi İzmir olabilir, başka bir şehir olabilir. Sorun içerde çözülmelidir. Bu sorunu Türkiye'nin iç meselesi haline getirip kardeşlik ve demokrasi içinde çözmek gerekir. Meseleler karmaşıktır; son derece duyarlı olmak gerekir.

Batı niye beni harcadı? Çünkü biz gerçek anlamda bağımsızlıkçıyız. Bunun için, yani kendilerine alet olmayacağımızı bildikleri için beni imhaya yatırdılar. Talabani gibi adamlar için rahatlar, çünkü onları kullanıyorlar. Komploda işin içinde imham da vardı. Bunun iyi anlaşılması gerekir. Türk-Kürt meselesinde bu, Türkiye meselesi haline getirilmelidir. Türkiye'de demokratik çözümün oluşması Kürt sorununu çözecektir. Bu durumdan KDP, YNK ve bunlara benzer işbirlikçi anlayışlar zarar görür. Çünkü bunların Kürt halkı için bir amacı yoktur. Kendi dar aile ve aşiret çıkarları için politika yapanlardan hiç kimseye fayda gelmez.

Böylesi kişilikler HADEP içinde de var. Bunlar kırk yıllık ağadırlar. Çözüm olunca koltukları ellerinden gidecek, bunlar da bu çözümden rahatsız olacaklardır. Bu yüzden çözümü engelleme çabaları olacaktır. PKK'nin zayıf düşürülmesi için devlet elinden gelen her şeyi yapabilir. Ancak devletin asıl geliştirmek istediği şeyin demokratik çözümün önünün açılması olacağını düşünüyorum. Ordu içinde de bu yönlü gelişmeler yaşanacaktır; ben buna inanıyorum. Fakat hükümetin yapısı ve Meclis aritmetiği demokratik yapıya sahip olmadığından, geçen süre içinde fazla gelişme olmamıştır. Ancak Ahmet Necdet Sezer'in cumhurbaşkanlığına getirilmesi önemlidir. Sezer'in bir cümlesi vardı, ben geçen görüşmede de bunu dile getirmiştim. Sezer, *"Siyaset demokratikleşmeli, devlet de hukukileştirilmelidir"* diyordu. Devlet de kendi içinde birlik değildir, içinde farklı düşünenler de var. Tabii çatışacaklar.

İsyan pratiklerini gözden geçirmek gerekir

İsyan boyutu önemlidir. İsyan pratiklerini gözden geçirmek gerekir. İsyan Kürt egemenlerinin yaklaşımıdır. Barzani ve Talabani'ye dikkat edilmeli. Kürt halkını da Kemalizmi de bu hale getiren isyanlardır. 1919-'24 sürecini anlatan kitap okunmalı. Mustafa Kemal 1919'da Kürtlere bütün özgürlükleri tanıyacaktı. *"Oyuna gelmeyin"* dedi. *"Kürdistan Devleti kurma oyununa, Ermeni Devleti kurma oyununa gelmeyin"* dedi. Cumhuriyetle birlikte Kürtlerin bütün özgürlükleri tanınacaktı. Doğrudur, Atatürk stratejik açıdan yaklaştı. Bu '24'e kadar sürdü.

Kürtler önemli oranda İstiklal Savaşına katılmışlardır. Hatta bizim aşiret de katılmıştır. İngiltere ile Musul-Kerkük petrolleri gibi sorunlar var. Şeyh Said İsyanı taviz koparma amacıyla Kürtleri ateşe atmıştır. Bu isyan Kürtler için büyük felaket oldu. Barzani ve Talabani böyle ortaya çıktı. Kürt namusuyla oynandı, ateşe atıldı. Bush ve İngiltere öyle yaptı, "Kürtlere devlet vereceğim" dedi. Bunların hepsi hikayeydi. Sonuçta içinden çıkılmaz bir Kürt ve Kürdistan doğdu. Sonuç trajedidir. Bu tarihi açmak gerekiyor. Bu görev bilim adamlarına düşüyor. Bilim kurulları kurularak bu konular kapsamlı araştırılmalıdır.

"Demokrasi ve hukuk devletin temel biçimi olacaktır. Devrimcilikten sosyalizmden vazgeçtiğimizi iddia etmek ahmakçadır. Mesele bu değildir. Halka zarar veren tarzdan, ihtiraslardan kurtulmak gerekir. Yoğun bir örgütlenme ve propaganda ile Türkiye halkına sahip çıkılması gerekir. Bundan Türkiye'nin kendisi kazanır."

Kürt hareketinde öncülük sırası PKK'ye geldi. Biz neden aşamadık? Biz de yine Talabani, Barzani yüzünden aşamadık. Bunlar '90 sonrasında Kürt meselesini, taviz koparmak için yiyebilecekleri kadar yiyip, satabilecekleri kadar sattılar. Öyle devlet kurma durumları da yoktur. Bu yüzden biz işin içine yoğun olarak girdik. Bunlar da PKK'den grup koparmaya çalıştılar. Türkiye şimdi bunlara fazla sıcak değildir. Ecevit işin iç yüzünü biliyor, fakat çaresizdir.

1993'te çözüm için fırsat bulamadık. '97'den sonra 28 Şubat süreci, MGK konsepti gelişti. Genelkurmayın *"askeri gücünüz fazla"* anlamında değerlendirmesi önemlidir. Ateşkes için *"gücünüzü çekin, dışarı çekin"* denilmedi. Sanırım tüm güçlerin dışarı çekilmesinden rahatsız da oldular. Talabani ve Barzani'nin bu güçleri kullanmasından korktular. Şimdi durumlarını daha iyi kavramışlardır. Ben de, komplolara fırsat vermemek için güçleri sınırların dışına çektim. Şemdin, Selim, Küçük Zeki, Süleyman gibi kişilikler gerillada oldukça etkili hale geldiler. İlkel ve eşkiyavari bir tarzda işin içine girdiler. Bunlara yüklendim, kafaları sertti. Bilindiği gibi Savcı bana *"'93'ten sonra bunları niye önleyemedin?"* diye sordu. Savcıya *"Ben bunlarla savaşıyorum, açın kitaplara bakın"* diye cevap verdim.

Gelinen noktada isyan pratiğini kesin gözden geçirmek gerekir. Ağadır, şeyhtir, bir kısmı Hizbullah oluyor. Türkiye bunu kullanmak istedi. Kemalist aydınları mahvetti. Kimin elinde olsa kötü kullanılıyor. Talabani de, bunları yedirip içirip kullanarak atacak.

1925 isyanı ve bastırma, iki taraflı şiddet cumhuriyeti ve Kemalizmi olumsuz etkiledi ve demokrasi kaybetti. '24'e kadar Mustafa Kemal'in çizgisi önemlidir. Kürt isyanları devreye girince cumhuriyet tökezledi. Mustafa Kemal bilinçliydi; bu işbirlikçileri tanıdı. Mustafa Kemal'in Cemile Çeto için, *"Kendi halkına bu kadar ihanet edenin bana da hayrı olmaz"* dediği söylenir.

O zaman bir Komünist Partisi vardı. Mustafa Kemal'in her taraftan kuşatılması vardı. Bunun sonucunda otoriter yönelim gelişti. Daha sonra Kürt özgürlüğü konusunda ağzını açmadı. Elli yıl böyle sürdü. Demokrat Parti ile ağalar ve şeyhler parlamentoya taşındı. Sonuç olarak PKK isyanı, şimdi bunu çözmek istiyor. Gelinen nokta ateşkestir. Güney'de *"Demokratik federasyon, demokratik irade bir Demokratik Ortadoğu Birliğidir. Güney çözümü, Kuzey çözümü olabilir"* dedim. Bu da zincirleme Ortadoğu demokrasisidir.

Kimler aşılıyor? İran'da Mollalar, Irak'ta Talabani, Barzani ve Saddam hanedanları. Suriye'de rejimin küçük-burjuva karakteri var. Demokratik açılım sürecine girilmiştir.

Güney'de yapılacaklar var. PKK'nin Güney'deki güçlerine veya Güneyli güçlerine ilişkin pratik olarak söyleyeceklerim var. Güney'de onların parlamentosu varsa, arkadaşlarımızın önderliğinde üçüncü kuvvet olarak yerel bir parlamento kurulmalı, yerel bir hükümet oluşturulmalı, yerel valilikler geliştirilmelidir. Askeri güçlerini yeniden gözden geçirip alanlara hakim olsunlar. Bunu yaparlarsa hanedan oyunu bozulur. Bu durumda demokratik uzlaşma gelişir, kim gelirse onlarla yürünür.

Askeri ve siyasi olarak sistemi iyi kurmak gerekir. Garê merkezli üç bölgede yapılabilir. Parlamentonun yarısı Avrupa'da olabilir. Pratik güçler içeride olur. Saddam, Talabani ve Barzani gelirse onlar da katılabilirler. Bunu PKK yapsın demiyoruz; PKK destek olsun, oradaki halk yapsın. Bu, Türkiye'ye de anlatılabilir. Türkiye'nin çıkarlarına aykırı değildir. Onların Türkiye'ye "bize para ver, biz bunu hallederiz" yaklaşımını bozar.

Bu, Cumhuriyet ideolojisine aykırı değil. Türkiye'ye en iyi yardım '25 Musul-Kerkük oyununu bozmaktır. Türkiye'ye demokratik hizmet etmektir. Önemle üzerinde durulmalıdır.

Biz sosyalizmin demokrasisi diyoruz

Görüyorsunuz, en değme Kemalistler harcandı. Bu cinayetlerde İran'dan medet umuyorlardı. Son derece duyarlı olunmalıdır. 28 Şubat süreci önemlidir. Aslında Kemalizmi yeniden incelemek gerekir. Kemalizmde Kürtlere yer olduğu kesindir. Kemalizmin güncelleştirilmesini iyi irdelemeliyiz. Kemalizmin, Avrupa Birliği kriterlerine göre kendisini yeniden demokratik ve çağdaş bir temelde düzenlemesi söz konusudur. Nasıl ki İslam'da demokratikleşme yaşanıyorsa, Kemalizmde de bu yaşanıyor. Herkes kendisini yeniden gözden geçirmek zorunda hissediyor.

Biz Türkiye için düşündüğümüz çözümü diğer parçalar için de düşünüyoruz. Daha önce de söylemiştim; Suriye parçası ve diğer parçalar için demokratik çözüm gelişirse, bu durum Kürt sorununun çözümüne katkı sunar. Böyle olunca Barzani ve Talabani gibi tipler bizim aleyhimize çalışamaz. Burada bir görevli Barzani'leri kastederek, *"Onlar köylü düşmanı"* diyordu. Öyleleri Türkiye'de de var; HADEP'in önünü kesmek istiyor ve demokratik halk partisine engel oluyorlar.

1925'te isyan çıkarıp sahipsiz bırakanlar şimdi de iş başındadırlar. PKK de, HADEP de bunlara karşı uyanık olmalıdır. Burada Barzani'nin Avrupa ve İran ile ilişkileri var. İran ve Avrupa bizi sürekli olarak Türkiye'ye karşı ellerinde bir koz olarak tutmak istiyorlardı. Şimdi tabii bunlar rahatsız olacaktır. Türkiye ile ilişkilerimizi düzeltmemize engel olmak istiyorlar. PKK ve HADEP dikkatli olmalıdır. Kaldı ki, Kemalizm artık '25'lerdeki Kemalizm değildir. Kemalizmde de demokratikleşme var. 28 Şubat sürecinde olan şey Kemalizmin demokratik öngörüye gelmesidir. Bu dönemde güç dengesinden rahatsız olan gerici kesim var.

Bizim sosyalizm anlayışımız da açıktır. Biz sosyalizmin demokrasisi diyoruz. Biz geçmişte *"Önce Türkiye'den ayrılır, sonra özgür olarak birleşiriz"* diyorduk. Şimdi ise *"Ayrılmadan birleşerek, özgürlük ve eşitlik temelinde demokratik çözüm yapalım"* diyoruz. Burkay gibiler Avrupa'da yaşıyor. Avrupa da Kürt kozunu elinden bırakmak istemiyor. Talabani gibiler de bu biçimde kullanılıyor.

Biz ölsek de, cezaevinde veya darağacında da olsak, Türkiye'de onurluca ölürüz diyoruz. Ali Sapan ve öteki arkadaşların gelişi bu nedenle onurludur. Onlar Avrupa'da kral gibi yaşıyorlar. Oysa orada gençleri mahvediyorlar. Orada bizden birçok kişi kendisini yaktı. Kendilerine fırsat vermiyorlar. Ancak ilişkide olursan destek veriyorlar. Avrupa Selim'i Lübnan'dan niye aldı? Elbette kullanmak için, çözüm için değil.

HADEP'i dışarıya bağlama çabalarına engel olunmalıdır. Kemalizm de demokratikleşiyor. Barışı zorlamak gerekiyor. Türkiye bunu iyi anlamalı, üzerimizdeki oyuna engel olunmalıdır. Dışarıdaki güçlere de bunu iyi anlatmak gerekir.

Çizgi sorununda da demokrasi önemlidir. Irak'taki silahlı güçlerimizi Demokratik Kurtuluş Ordusu olarak orada tutmak istiyoruz. Talabani ve Barzani bunu istemiyor. Biz Demokratik Irak, Demokratik Suriye istiyoruz. Kürtler arasında demokrasi olmalıdır. Türk ordusu ile karşı karşıya gelmemek için özen gösterilmelidir. Buradaki güçlerimiz nicel ve nitelik olarak artmalıdır. Yoksa çözüm zorlaşır.

Türkiye'de derinliğine demokrasi iradesi ortaya çıkarılmalı, sivil toplum kuruluşları ile demokrasi bloku oluşturulmalıdır. CHP ile blok oluşturulmalıdır. Tartışma olmalı, Türkiye'de barış sürecinin gelişmesi ile ilgili olarak ilkeler düzeyinde ittifak olmalıdır. Ayrılık olmasın, kardeşlik olsun, şiddet olmasın, ama demokratik bir birlik içinde demokratik çözüm olsun. Sonuna kadar birlik, sonuna kadar kardeşlik, sonuna kadar dostluk anlayışı ve sloganını ön plana çıkararak çalışmalar yapılmalıdır. Bu temelde seçim sürecine hazırlık olmalıdır. Sekizer kişilik barış grupları çıkıp gelmiş. Demokratik çözüm oturtulmalıdır. Bence Demirel de bu sürece hizmet edecek şekilde bunu geliştirmek istiyor. Demirel eylülde gelir. Sağ blok oluşuyor, sol blok da olmalıdır. Ekim ile birlikte bazı ilerlemeler yaşanabilir.

Ben bir buçuk yıllık gelişmelerden elbette tatminkar olmadım. Ama ortam daha fazla şiddete boğulmamalıdır. Süreç er ya da geç gelişecektir. Fakat Türkiye'de bu çözüm sürecini engellemek isteyen güçler olacaktır. Bu husus doğaldır. Ancak demokratik çözüm yolunda ısrarlı ve kararlı bir şekilde gitmeye büyük bir çabayla devam edilmelidir. Çözüm burada yatmaktadır. Türkiye'nin de bu çözümü doğru bulduğunu zannediyorum. Kanımca bir iki yıl içinde demokratik çözümün gelişmesi konusunda ilerlemeler olacaktır. Genel Kurmay Başkanı'nın daha önce Eylül 1999'da yaptığı geniş bir açıklama vardı. Ben o açıklamayı önemsiyorum. Yapılan son açıklama fazla resmi değildir.

Bazıları tutuklanmış olsa bile demokratik mücadeleyi geliştirin. Silahlı olanın dışında, tüm demokratik mücadele yöntemleri kullanılmalıdır. HADEP politika yapmalıdır. Buna engel olmak isteyecek çeteler var. Ama HADEP demokratik sistemde öncü olabilir. Gerçek kardeşlik için onurluca birleşmek gerekir. Kültürün gelişmesine engel olunamaz. Tutuklama ve ölüm de olabilir. Sonuna kadar kardeşlik olmalıdır.

Demokratik çözümün içi doldurulmalı ve kitleselleştirilmelidir. Ancak halk hareketi demokrasiyi geliştirir. Yoksa klasik sağ-sol çatışmaları olur. Geçmişte bu çok yaşandı ve sonuç vermez. Şimdi demokrasi gelişir. Cumhuriyet gazetesi çevresi ile görüşülmelidir. İlhan Selçuk ve ötekiler eskisi gibi olamazlar. Kemalistlerle ilişki geliştirin, onlar da dönüşüyorlar. Birlikte Mustafa Kemal'in sözleriyle yürüyelim. Geçmişte böyle söylemediysem, bu benim eksikliğimdi. Konumumuz nedeniyle böyle oldu. Demokratik çözüm Türk halkı için de güzel bir çözümdür, bir şanstır.

Fırsatım olsa '25 komplolarını yazarım; eskiden söylediklerimden daha da çok ve daha güçlü yazarım. Biz Türkiye'ye demokrasiyi getirmek istiyoruz. Benim idam cezam var, ama ben rahatım. Çünkü doğru olanı, realiteye uygun olanı ortaya koydum. Çünkü bir eksiklikten kurtuldum. İsyanlar tehlikeliydi. İsyanların gerçek özü ortaya konabilseydi, bu kadar kan dökülmez ve Mustafa Kemal de bu kadar tehlikeli olmazdı. Kürt sorunu mutlaka demokratik çözüme kavuşur, ama çözüm kendiliğinden gelişmez.

Eğer HADEP ve diğer kurumlarda bir zorlanma ve ciddi engeller olursa, söylemdeki Kürt sorununun çözümü yerine demokrasinin gelişmesi öne çıkarılmalıdır. Söylem daha net ve daha anlaşılır bir hale getirilmelidir. Kurumların gündemi demokrasi olmalıdır. En iddialı çözüm bizdedir. Kitleselleşme için ciddi ve önemli ittifaklar olmalıdır. HADEP cesur davranmalıdır. Cumhurbaşkanı ile görüşmeler istenmelidir. Kimse buna karşı çıkmaz. Körce isyan savunulmamalıdır.

Bir subay, *"İdamlar fazlaydı, yanlıştı"* dedi. İsmet İnönü de *"Keşke idamları yapmasaydık"* demiş. İsyanlar döneminde olanlarla güncel gelişmeler arasında bağ kurmak gerekir. İngiltere, Kani Yılmaz'ı zorla tutmak istedi. Bana yönelik hesapları vardı. Celal Talabani, Avrupa'nın gözdesidir. Avrupa'da arkadaşlarımıza yönelik haksız tutuklamalar var, bizi ezmek istiyorlar. Avrupa bize engeldir. Asıl çözüm içerde gelişecektir. Tutuklanmalar, kayıplar önemli değildir; kardeşçe birlik atağı önemlidir. Ancak ordu ve diğer kurumlar içinde de farklı görüşler var. Fakat biz orduda gelişecek asıl çizgiyle bu sorunu çözmek istiyoruz.

Meşru savunma esastır

Türkiye için şunu söyleyebilirim: Mevcut durumu inandırıcı bulmuyor gibi görünüyorlar. Bazı şeyleri netliğe kavuşturmak gerekir. Güney'deki güçlerimiz her an içeri girebilir diye düşünüyorlar. Bu doğru değildir. Dışarı çıkış ilkelidir. İçeride beş yüz kişi kalmış diyorlar; onların da çıkmasına gerek yoktur.

Ateşkesi doğru anlamak gerekir. Stratejik olarak silahlı devrim olmaz, demiştim. Pratikte Meclisin ve hükümetin karar alması gerekir. Karar yoktur; karar çıkarsa beş bin kişi gelir. Biz çıkarabildiklerimizi çıkardık. İçeride kalanlar Dersim, Botan ve Zağros'ta var. Bunlar da ateşkes pozisyonlarını koruyorlar. Bir yıldır çatışma olmadı ve bu olumludur. İçeride kalan güçler kalmalıdır. Kalanlar kendilerini iyi korumalı, barışa kadar çatışmaya girmemelidir. Bunlar barışa hizmet ve katkı gücü olabilirler.

Gazetelerde Genel Kurmay'ın kabul edilebilir şiddet ölçüsünden bahsediliyor. Soruşturma komisyonundakiler *"Sizin güçleriniz bu düzeye çekilmeli ve şiddete bulaşmamalı"* diyorlardı. Bunun için kendilerini savunmalıdırlar. Meşru savunma esastır. Şu andaki durum fena değil, iyidir. Ancak derinleştirilmelidir. İlkel isyancı yaklaşımları olanlar gitmeli, aklı başında olanlar gelmelidir. Telsizle fazla konuşulmamalıdır. Her gün telsizle konuşma içeride bir çatışma havası yansıtıyor. Bu yapılmamalıdır, buna gerek yoktur.

"Kadının özgürlüğünü çok önemsiyorum ve bu konuda eskisi gibi düşünüyorum. Demokratik hareket sorunudur, demokratik hareketin içinde duruşu ile bağlantılıdır. Önümüzdeki dönemde kadının kurtuluş programı, örgütlenme ve hareket tarzı önemlidir. Bu ise demokratik hareket tarzıdır. Kadının demokratik hareketi barış hareketidir"

Botan ağırlıklı Zağros kesimi dikkatle ele alınabilir. Güç kalmamalı, ama varsa olabilir de. İki yüz gerilla civarında kalabilir. Bu gerilla gücü barışa hizmet gücü olarak kalmalıdır. Kabul edilebilir düzeyde kalınabilir. Eşkiyalıktan sıyrılma sağlanmalıdır.

TC yetkilileri, Talabani ve Barzani kullanabilirler diye aslında güçleri çıkarmamızdan hoşnut değillerdi. Güçlerimizin tümüyle dışarıya çekilmesi benim istemimdi. İçeriyi zorlar, provoke ederdi. Biz samimiyiz. Ne kadar güç olsak da saldırı durumumuz olmaz. Meclis ve hükümet karar almalıdır. Cumhurbaşkanının Mecliste yaptığı konuşma çerçevesinde politik ve hukuki sisteme katılabiliriz. Ancak ortada gelin diye çağrı bile yoktur. Bunu beklemek gerekir. HADEP ve Avrupa Parlamentosu Avrupa çapında girişim başlatmalıdır. Anti-terör yasası geridir. Ali Sapan'ların durumu var. Yeni yasa çıkarılmalıdır.

Tez olarak 'Kürdistan' kavramı hep kullanılıyor. ***"Demokratik Türkiye-Özgür Kürdistan"*** sloganı olabilir. Türkiye bunun siyasal sınırlarıdır. 'Kürdistan' terimi ise Sultan Sencer'den Atatürk'e kadar söylendiği gibi tarihi, coğrafi ve demografik bir kavramdır. Burada siyasal bölücülük yapılmıyor. Bütün meşru sınırları kabul ediyoruz. 'Kürdistan' kavramını aydınlar ve bilim adamları gibi demografik, tarihi ve kültürel bir kavram olarak kullanıyoruz.

Bizimkiler Irak'ta silahlı Halk Savunma Birlikleri'ni istedikleri kadar büyütüp eğitebilirler. İçte ve dışta güçlerimizi tasfiye etmek isteyenler olacaktır. Buna karşı mücadele edilmelidir. Çok sıkışırlarsa Botan'a girebilir, Dersim'de kalabilirler. Bunun için en uygun yeri en iyi kendileri bilir. Meşru savunma önemlidir. Bunu çok ciddi ele almak gerekiyor. Güçlerimiz kendilerini en iyi nasıl koruyorlarsa, orada ve öyle konumlansınlar. İç ihtiyaçları iyi çözülmelidir. YNK kendilerini sıkıştırabilir. İçerde iflah olabilenleri eğitmek ve düzeltmek gerekir. Ben çerçeveyi verdim. Aksi taktirde savaş yasaları işler. KDP için de böyledir. Kaçış hareketi tehlikelidir. Tekrar söylüyorum, YNK bunu Batı ile planlamış olabilir.

Demokratik çözüm giderek ordu içinde de hakim eğilim haline gelebilir. Burada meşru savunma üzerinde tekrar tekrar durulmalıdır. '97'de bize gönderilen mektupta, *"Sizin de haklarınız var, mevziye çekilebilirsiniz, kendinizi o mevzide koruyabilirsiniz"* deniliyordu. Meşru savunma çizgisi için yer önemli değildir; ülke içinde veya dışında fark etmez. Sorgulanmam sırasında ordu temsilcileri bana *"bir çizgiye çekilirsiniz, orada kendinizi savunabilirsiniz"* demişlerdi.

Daha önce de söylemiştim; savaşın bu şekilde sürmesi her şeyi zorluyordu. Güçlerin sınır dışına çekilmesini sağlayarak çözüm için şartları oluşturdum. Ancak şu anki Meclis aritmetiği henüz çözüme uygun değil; burada sıkıntı ve tıkanma var. Bozmak isteyenler olabilir. Neden sonuç vermeyen şiddette ısrar edeyim? Politikacıysam çözüm üretmem gerekir. Bunun için yaratıcılık gerekir. Meşru savunma ayrıdır; bu tür bir savunmayı burada da yaparım. Hakaret ederse ben de hakaret ederim, öldürmek isterse kıyameti koparırım.

Kadının demokratik hareketi barış hareketidir

Kadın hareketi konusunda da bazı değerlendirmelerde bulunmak istiyordum. Geçen hafta süre kalmamıştı. Parti veya birlik isminden hangisi uygunsa o olur, ona kendileri karar versinler. Önemli olan reel sosyalizmin kadın eleştirisinin, liberal kapitalist sistemde kadın eleştirisinin iyi konulmasıdır. Kadının kölelik tarihi, erkek egemenlikli toplumun gelişimi işlenmelidir. Kısa bir tarihi gelişim incelenmelidir. Aynı şey kadın hareketi için de olur; kadın hareketinin tarihi ve bunun toplumsal gerçeklerle ilişkisi de incelenmelidir. Toplumsal gerçekliğimizde kadının yeri nedir? Kadına yaklaşım daha derinlikli olmalı, kadının objektif gerçekliği dile getirilmelidir.

Bir kadın hareketi neden var? Bir cinsiyet hareketi değil, ancak cinse dayalı baskı, sınıflaşma ve ayrımcılık neden ve nasıl gelişiyor? Bunlar objektif olarak incelenmelidir. Bu sorun, sadece kadın sorunu değil, aynı zamanda erkek sorunudur. Ardından da bir kadının özgürlüğü veya kadının kurtuluşu programı çıkarılmalıdır. Adına *"kadının özgürlük problemi nasıl çözümlenebilir"* denilebilir.

Kadının özgürlüğünü çok önemsiyorum ve bu konuda eskisi gibi düşünüyorum. Bu program ve hareket tarzı önemlidir. Bu, kadınların horlanması ve sömürülmesine karşı geliştirilmesi gereken bir harekettir. Demokratik hareket sorunudur, demokratik hareketin içinde duruşu ile bağlantılıdır. Önümüzdeki dönemde kadının kurtuluş programı, örgütlenme ve hareket tarzı önemlidir. Bu ise demokratik hareket tarzıdır. Kadının demokratik hareketi barış hareketidir. Çocuklar bunun bağrından çıkar. Çocuklara, ihtiyarlara, zor durumdaki kimsesizlere sahip çıksınlar.

Demokratik Cumhuriyet'in kadın hareketi yaratılmalıdır. Demokratik toplum, demokratik anayasa, demokratik yaşam için örgütlülük ve eylem önemlidir. Bu eylemleriyle özgürlük hareketinin teminatı biziz derler. Şiddet ortamından mümkün olduğunca uzaklaşmaları gerekir. İntihar eylemleri olmamalıdır, bunlar acıdır, biz çok acı çektik. Bu tarz eylemleri artık hem siyasi hem de ahlaki açıdan doğru bulmuyorum. Bunun yerine demokratik hak arama eylemleri geliştirilmelidir. Demokratik hareketin gelişmesi ve kalıcılığı için, kendilerini demokratik ve legal bir tarzda yetiştirmeleri ve eğitmeleri gerekir. Dil, kültür, sanat konusunda, demokrasi konusunda kendilerini müthiş derecede geliştirmeleri ve eğitmeleri gerekir.

Cinsel tercihler meselesi sonuna kadar netleştirilip dönüştürülmeli, köleliğe değil özgürleşmeye hizmet edecek şekilde kurumlaştırılmalı ve saflara yayılmalıdır. Çözüm dili hakim kılınmalı, ihanete bulaşan boyutları ortadan kaldırılmalıdır.

Bütün bunlar erkeklerle nasıl bir ilişki, nasıl bir dünya, nasıl bir toplum, nasıl bir çevre, nasıl bir ekonomi, nasıl bir aile yapısı, nasıl bir kadın istiyoruz sorunlarına cevap olmak için yapılmalıdır. Söylediklerim bu şekilde verilebilir. Burada daha önce söylediklerim de vardı. Onlarla bir araya getirilir, genel bir değerlendirme olarak hazırlanabilir. Bütün bu çalışmalar için Türkiye'deki ortamın İran veya Suriye'den daha uygun olduğunu da ayrıca belirtmek istiyorum. Bu temelde başarılarını diliyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

20. yüzyılın maskesini düşüreceğim

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yapılan başvuru konusunda dört ülkeye ilişkin önerilerim, ülkelere ilişkin savunmalarım olacak. Türkiye beşinci ve son sırada yer alacak. Bunlardan dördü Avrupa Konseyi üyesi ülkelerdir. Önemli hukuk ihlalleri yapıldı. Maddi ve manevi tazminat da önemlidir. Burada tarihli savunmalar yapacağım; 21. yüzyılın savunması gibi bir şey geliştireceğim. Türkiye için de kapsamlı savunmalar geliştireceğim. Avrupa hukuku asıl olarak Avrupa tarafından çiğnendi. Korkunç komplolar var. Bunlar on beş yıl önceki Olof Palme ve Ağca olayına kadar dayanıyor. Bunu ortaya koyacağım.

Mahkemedeki savunmama bu kadar kapsamlı yaklaşmamın nedeni, uluslararası komplonun aynı zamanda Türkiye'ye de karşı geliştirilmesidir. Uğur Mumcu ve Ahmet Taner Kışlalı'ya sahip çıkılamıyor. Dış güçlerin bunları geliştirdiklerini açacağım. Kürt sorununu '25'ten bugüne kadar getireceğim. Kürt işbirlikçiliğini ortaya koyacağım. Savunmamı demokratik cumhuriyet çözümü ile sonuçlandıracağım. Beni mutlaka dinlemeleri gerekir. Bir sürü oyunu açığa çıkaracağım. Rusya'nın beş-altı milyar dolar IMF kredisi alması var; İtalya'nın durumu var. Yunanistan üzerinde daha kapsamlı durulmalıdır.

"Atina İhaneti" isimli bir roman olabilir. M. Baksi daha kapsamlı yazmalıdır. Atina'nın iç yüzünü ben de bilmiyorum, Türkiye de bilmiyor. Politikalar geliştirildi, *"Türk-Yunan aşkı"* vb. geliştiriliyor. Magazin haberlerine kadar indirgediler. Böyle aşk mı olur? Bunları açıklayacağız. Halkımızı, halklarımızı aydınlatmak istiyoruz. Primakov'un maskesini düşüreceğiz. Bunların hepsi komplocu. Bunlar tarihin aydınlığına çıkarılmalıdır. Bizim de hatalarımız var.

Beni dinlemelerini sağlamak gerekir. Sonuna kadar söz ve düşünce özgürlüğünü isteyeceğim. Çok iyi bir planlama yapıp tarihi savunmaları vereceğim. İlgili hukuk çevrelerini bu davayla ilgilenmeye ve delil ve belge bulmaya davet ediyorum. 21. yüzyılın maskesini düşüreceğim, hainliklerini ortaya koyacağım. Savunmam, devrim, sosyalizm ve gerçek hukuk adına olacaktır. Bu kadar çektikten sonra böyle aklanmayı sağlamamız gerekmektedir.

Hafız Esad'ın mirası iyi korunmalı

Hafız Esad'ın mirasının demokrasi ve barışa dönüştürülmesinde üzerime düşeni yapacağım. Ortadoğu halkı, barış ve demokrasi için gerekeni yapacağım. Barış ve demokrasi için Hafız Esad'ın mirası iyi korunmalı ve kullanılmalıdır. Bundan sonra bu temelde gelişebilir. Biz de bunda olumlu rol oynayabiliriz. Türkiye-Suriye çekişmesine gerek yoktur. Cumhurbaşkanı Sezer'in Suriye'ye gitmesi ve konuşması iyi oldu. Türkiye-Suriye birlikteliği Ortadoğu'ya hizmet eder. Türkiye son derece içten ve duyarlı hareket etmelidir. PKK'yi tasfiye temelinde Suriye'yi kullanmak yanlıştır. Kürtleri ve PKK'yi demokratik çözüm için köprü olarak görmek gerekir. Ben Suriye'nin adamı değilim, kullanma ve kullanılma durumum da yoktur. İlişkilerimizde bir dostluktan bahsedilebilir. Ancak zayıftılar. Dostluğu kaldıramadılar, ama zarar da vermediler.

Hafız Esad'ın Ortadoğu'da barış ve demokratik bir mirası olduğunu düşünüyorum. Yalnız diktatörlük olarak değerlendirmek eksikliktir, yanlıştır. Halklara yakınlığı, demokrasi özü vardır.

Türkiye halkı ve grupları ile demokratik birliktelik gelişmelidir. Türkiye demokrasisine giderken halklar, aydınlar ve gruplar düzeyinde kardeşliği tesis etmek gerekir. Bize karşı oportünist vb. türünden değerlendirmeler yanlıştır. Biz solun otuz yıldır yapamadığını yaptık. Dayanışma içinde birbirimize saygılı olmamız gerekir. Demokrasi ve hukuk devletin temel biçimi olacaktır. Devrimcilikten, sosyalizmden vazgeçtiğimizi iddia etmek ahmakçadır. Mesele bu değildir. Halka zarar veren tarzdan, ihtiraslardan kurtulmak gerekir. Yoğun bir örgütlenme ve propaganda ile Türkiye halkına sahip çıkılması gerekir. Bundan Türkiye'nin kendisi kazanır. Demokrasi blokunun gelişmesi küçümsenmemelidir. Ucuz ve sahte yaklaşmamak gerekir. Şimdiden blok hazırlığı olabilir.

Suriye'de bir ulusal-demokratik parti vardı. Bu parti geliştirilmelidir. Sempatizanlar ve dostlar burada yer alabilirler. Bu partinin temeli güçlüdür. Suriye toplumunu ve demokrasisini güçlendirmeli, rolünü oynamalıdır. Beşar demokratik açılım yapabilir.

İran üniversitelerinde Kürtçe eğitim veriliyormuş, dil özgürlüğü verilmiş; bu gelişme önemlidir ve iyi değerlendirilmelidir. İran'da da demokratik açılımlar var. Bunlar doğru değerlendirilmelidir. Sempatizanlar ve taraftarlar rejimin sınırları içinde değerlendirilmelidir. Kültürel açıdan dil, gazete, kitap vb. çıkarma olabilir. Doğru yaklaşmak gerekir.

Milyonlar örgütlenmelidir

Sivil kurumlarla mektuplaşacaktım ancak zamanım yok. Tiyatro ile uğraşanlar Shakespeare ve Goethe'yi okumalı, eski tiyatro tarzı ve eski edebiyat anlayışı aşılmalıdır. Ben şimdi Gordon Childe'ı okuyorum. Etimoloji ve klasikler önemli, edebiyat önemlidir.

HADEP kadın kolları aktif olmalıdır. Türkiye'de birlik önemlidir. Barış ilkesel bir tarzda ele alınmalıdır. Milyonlar örgütlenmelidir, çünkü halk hareketi önemlidir. Yoksa kaybederler. Genel Kurmay da dahil ileride hiç kimse karşı çıkmaz. Köylere, halka gidilmelidir. Türk köylüsü, Kürt köylüsü buna açıktır. Çözüm burada olacaktır. Köylere silahla değil beyinle gidilmelidir. Cumhuriyete açıkça karşı çıkılmaz, demokrasi denir. Bu şekilde gitmeye kimse karşı çıkamaz. Tekrar söylüyorum, ordu da buna karşı çıkmaz.

Birbirinize sahip çıkmalısınız. Sonuna kadar örgütlülük ve özgürlük geliştirilmelidir. Sağlığımı iyi tutmaya çalışıyorum. Sağlığım geçen yıldan kötü değil. Ölüm çözüm değildir. Öyle olsaydı ölüm orucuna girerdim. Ölümüm halka ve ülkeye zarar vereceği için bunu düşünmedim. Ölümden bunun için korktum. Faydası olmayan bir yaşam bana göre değildir. Bunun için yaşamak gerekiyor. Ama onursuz bir yaşamı da asla düşünemem. Hem benim için, hem Türkiye için onursuz bir yaşam olmaz. Ama benim yaşamım demokratik hareketin başarısından geçer. Sağlığım ne kadar zorlasa da götürürüm.

Fırsatım olsa eski yazdıklarımdan on kat daha fazlasını yazar, demokratik çözüm çizgisinin haklılığını ispat ederim. İşte Şemdin denilen aşağılık adamı gördünüz. Çok kan döktü bunlar. Binlerce gencin kanına girdi. Tuzaklara düşmemek gerekir. Sağlığımı korurum. Koşullarda bir iyileştirme sağlanırsa iyi olur.

Feridun Yazar iyi konuşmuş. Zorla da olsa ayrılmayız. Türkiye'nin her tarafı bizimdir. Ancak Kürtlerin diline ve kültürlerine sahip çıkılmalıdır. Benim dilimi yasaklayamazsın. Sonuna kadar vatan-ulus birliği diyoruz. Kürtlerin Çanakkale'de payı var. Cumhuriyetin kuruluşunda hepimiz savaştık, payımızı istiyoruz. Demokrasi gelişir, dil ve kültür gelişir. Genel Kurmay da söyledi; demokrasi gelişirse her şey gelişir; HADEP, dil, kültür gelişir. Bilim kurulları kurulur, tez olarak bunun üzerinde çalışır.

"Ölüm çözüm değildir. Ölümüm halka ve ülkeye zarar vereceği için bunu düşünmedim. Faydası olmayan bir yaşam bana göre değildir. Ama onursuz bir yaşamı da asla düşünemem. Hem benim için hem Türkiye için onursuz bir yaşam olmaz. Ama benim yaşamım demokratik hareketin başarısından geçer."

Yayın organları, politikacılar eksik yaklaşıyorlar. Ben iki şey söyledim: Ne siyasal bölücülük yapılacak, ne de şiddet hortlatılacak. Demokratik Türkiye hepimizindir, demokratik ölçüler temeldir. Eski ranta dayalı politikaya karşıyız. Bilimsel tezlerimiz var. Yolsuzluk ve bölücülüğe temelden karşıyız. Benim fırsatım olsa, kim bölücü kim değil, iyi ortaya koyardım.

Ecevit'in Diyarbakır konuşmasında, siyasallaşmadan kanımca HADEP hedefleniyor. Bilim kurulları oluşturulmalı, çok kapsamlı ve bütünsel cevap verilmelidir. Eğitim kurulları oluşturulmalı, kadro yetiştirilmelidir. Binlerce kişi parti eğitim okullarında eğitilmelidir. Zorla mı bölücülük yaptıracaksınız? Bölücülüğü başkalarına yaptırtıyorlar. Bu oyuna artık düşmeyeceğiz. Buna fırsat vermeyeceğiz. Biz birlik istiyoruz. Süreç bu temelde işliyor.

28 Şubat süreci tümüyle demokratik uzlaşmadır demiyorum, ama tezlerin karşılıklı uzlaşmasıdır. Beş on yıl sürer. Yüzde yüz evet ya da hayır demek mümkün değildir. Savunmamda bunları söyledim. Bunlar öylesine söylenmiş sözler değildir. Anayasa değişiyor, seçim ve partiler yasası değişiyor; PKK de değişiyor. Sonuç uzlaşmadır. Bu bir çizgidir. Yaşadığımız süreci böyle derinleştireceğiz. Yaşadığım ve sağlığım elverişli olduğu sürece bunu pratikleştireceğim.

HADEP gibi demokrasi güçleri milyonları örgütlemelidir. Yeni bir vatandaşlık kavramı geliştirmeniz gerekir. Nasıl bir cumhuriyet vatandaşlığı, nasıl bir anayasal vatandaşlık? İyi bir cumhuriyet vatandaşlığı, iyi bir toplum sorununun çözümü buradadır. Binlerce kişiyi eğiterek, demokratik cumhuriyet vatandaşlığı temelinde örgütlenip, giderek yukarıda doğru birleşilir.

Benim adıma yanlış yapılmasın. Güçlü olunmalıdır. PKK için ateşkes önemlidir. Ağırlaştıran değil, çözümleyen yaklaşım önemlidir. Partinin, kaçan çeteleri önceden çözmemesi eksikliktir.

Mezopotamya TV'nin kültür televizyonu olarak açıldığını sanıyorum. Tiyatro okulu kurulmalıdır. Kürtçe tiyatro çok iyi yapılabilir. Folklor ve sinema uygundur. Kültürel çalışmalar, sorunun çözümünün yarısıdır. Sorunun çözümünün yarısı demokratik çalışma, yarısı kültürel çalışmadır.

Avrupa'ya takılmadan, komşuların da oyununa gelmeden başka özgün çalışmalar yapılmalıdır. Türkiye'nin kıymeti her şeyden çok bilinsin. Türkiye denince yanlış anlaşılmasın, bundan emeğin sahiplerini kastediyorum. Ne toptan ret ne de toptan kabul; kardeşçe birlik olmalıdır. Biz kendimizi Türkiye halkına anlatamadık. Demokratik gelişmeyi kendimiz yaratacağız. 'Garnizon, vali bırakmıyor' deniliyor. Tabii ki bırakmaz, faaliyetleri engellemeye çalışır. Bu onların görevidir. Senin görevin de bu sorunları aşacak tarzda demokratik mücadele vermektir. Demokratik mücadeleyi isyan değil, boyun eğmeyen yaratıcı bir demokratik mücadele olarak anlamak gerekir. Sonuna kadar bilinçli, sonuna kadar özgür birlik dedin mi, komutan da vali de eninde sonunda sana merhaba demek zorunda kalır. Bu dili egemen kılmak gerekir.

TÜM PJKK MİLİTANLARINA!

Zafer Kişiliği Yaşamsallaşan Zilanlardır!

Kadın Özgürlük Hareketinin Yaşadığı Gelişim Sorunlarını, Yaşayan ZİLAN'lar ve SEMA'lar Olarak Aşalım!

29 Haziran Kararını Gelişme Önündeki Geriliklerimizin İdam Kararı Yapalım!

Mücadele tarihimizin önemli dönemeçlerini barındıran Haziran ayını yaşıyoruz. Haziran sıcak bir ay. Sıcaklığını herkes kendine göre yükler belki, ama bizim için Haziran'ı sıcak kılan, yakıcı-kavurucu kılan, kahramanlarımızın bedenlerinden yükselen ve insana ait tüm gerilikleri, çirkinlikleri ve zayıflıkları küllere çeviren, bütün güzellikleri ise gökyüzü katına çıkarıp yüceleştiren ateştir. Haziran ayı sıcaklığında, Haziran ateşinde yandığını, kavrulduğunu, sarsıldığını hissedememek, bunun sorgulatıcı, kendi geri, zaaflı yönlerini yargılatıcı ve bunlardan arındırıcı bir muhasebesini yapamamak PKK gerçekliğini, militanlığını ve ruhunu anlamlandırmamak ve yaşamamaktır. Bizde her kahramanlık günü ya da büyük şehadetleri anma günü, Parti Önderliğimiz tarafından bu büyük insanlar karşısında yeniden kararlaşmanın, onların temsil ettiği gerçekliğe daha ilkeli ve güçlü bağlanmanın ve onları yaşamsallaştırmanın sözleşmesi olarak ele alınmış ve öyle değerlendirilmiştir. Parti Önderliği bütün büyük şehitlerin anısına görkemli başarılarla cevap verme ve en üst düzeyde layık olma gücüne ulaştıysa, bu en başta yaşanan büyük kahramanlıklarla, ideolojik, örgütsel ve yaşamsal açıdan biçtiği anlamlarla bağlantılıdır. Bu kahramanların yaşamlarıyla, sözleriyle, eylem zamanlamaları ve biçimleriyle verdikleri mesajlardan tüm anlamları derinliğine çıkararak ve verilmesi gereken cevapları başta kendi kişiliğinde yaratarak, partiye, halka, insanlığa mal etmiştir. Yani şahadetleri en üst düzeyde yaşamsallığa dönüştürmüştür. Önderlik Gerçeğinde bu şehadetler karşısında oluşan ilk tepki hep "anlam verebilmek ve gerekeni yapmak" biçiminde olmuştur. Her büyük şehadete büyük cevap yaratma ilkesi parti tarihimizin seyrini hep belirlemiştir.

Haki Karer yoldaşın şehadetinde, onun hareketin askeri ve siyasi ruhu olma gerçeğini gören bu ilkesel yaklaşım PKK'yi yarattı. Mazlum arkadaşın, Dörtler'in ve 14 Temmuz direnişçilerinin eylemi ve kahramanlığından çıkarılan anlam "ülkeye kesin, inançlı ve başarılı yürüyüşün emredici ifadesi" oldu. Ülkede kökleşmenin ve yeni yaşamı yaratmanın tek gücü olan gerillayı tasfiye etme planları sonucu katledilen Agit arkadaşın şehadetine cevaben yaratılan ordulaşma, Agit arkadaşın ruhunu yaşamsallaştırmaktı. Zilan'ın *"Anlamlı ve büyük bir yaşamın sahibi olmak istiyorum"* çağrısına, Parti Önderliğimizin yarattığı cevap *"küçük içerikli yaşamları yerle bir etme"* ve *"özgür yaşama kilitlenme"* temelinde oldu. Ve hala yürüttüğümüz mücadele de, Zilan yoldaşın ve diğer tüm kahraman şehitlerimizin bombalarda, ateşlerde paramparça ettikleri ve yaktıkları bencil, küçük duygu ve düşüncelerden, yaşamlardan sıyrılma ve halklara, insanlığa, kadın özgürlüğüne adanmış yüce yaşamı bu kahramanların küllerinden yaratma savaşımıdır. Onların yaşamsallaştırılması savaşımıdır. Çünkü Parti Önderliğimizin de belirttiği gibi *"Her gün kendini yeni bir güçle yaşama katmak öyle kolay değil. Böyle eylemsel, böyle örgütlü, böyle düşünülmesi bile insanın nefesini kesen bir sembol olmayı ve onu her an yaşamsallaştırmayı kim nasıl sağlayacak? Sorunun ağırlığı burada."*

Bu Haziran'ın sıcaklığını hücrelerimize kadar hissettiren bu ateşten gerçekliğin önemli iki temel halkası olan Zilan ve Sema arkadaşların şehadet yıldönümleri vesilesiyle; bu kahramanlığın yücelik aynasında kendimize bakmak ve onların temsil ettiği değerler karşısındaki yerimizi ortaya koymak ve bu temelde bir gerçekliğe daha azimli ve kararlı, daha aydınlanmış olarak ulaşma savaşımını hızlandırmak, biz kadın militanların verebileceği ve Önderlik, özgürlük sembolü olan bu soyluluk karşısında onur kazanacağımız yegane cevap olacaktır. 29 Haziran'da, Parti Önderliğimizin şahsında halkımıza, insanlık ve özgürlük değerlerine verilen idam kararının alındığı bir günde de kendimizi sorgulamanın ve İmralı gerçeğinin yaratılmasına yol açan hatalarımızı, zaaflarımızı ortadan kaldırmanın çok büyük bir önem kazandığının bilincinde olmak durumundayız.

Parti Önderliğimizin, *"Tarihte biliyorsunuz kıblegâhlar var, kutsal mabetler var; onların içinde kutsal Tanrı veya Tanrıçalar vardır ve onların ardılları, onların mensupları uygun günlerde gidip o mabetlere kapanırlar, affet bizi diye secde ederler, yalvarırlar, yakarırlar. Bu yoldaşlar öyle yoldaşlardır. Bir mabede gider gibi huzurlarında eğileceksiniz. Secdeye kapanacaksınız. Artık böyle bir dininizin, imanınızın olması gerekiyor. Kesinlikle hem bunu hak etmiş büyüklüklerdir, hem de çok ihtiyacımız olan kutsallık derecesindeki mabetsel değerlerimizdir"* değerlendirmesini esas alarak; bu büyük yoldaşların temsil ettiği ruhun ve değerlerin önünde, onları ne kadar anlamlandırdığımızın ve ne kadar yaşamsallaştırdığımızın güçlü sorgulamalarını ortaya koymak durumundayız.

Uzun bir süredir kadın özgürlük hareketinin yaşadığı sorunları, içinde olduğu tıkanmayı aşma yol ve yöntemlerini, arayışlarını tartışıyoruz. Karşı karşıya kaldığımız yeni koşulların, değişim ve dönüşüm sürecinin değerlendirmelerini yaparak, "doğru çözüm ve çıkış nasıl olmalıdır" sorusunun cevaplarını yaratma temelinde değerlendirmeler yapıyoruz. Ulaştığımız temel sonuç; böylesine ağır çelişkileri, sorunları, belli boyutlarıyla net olmayan durumları objektif ve bilimsel değerlendirme gücüyle bir netliğe ulaştırma ve doğrultumuzu keskinleştirmedir. Bu anlamda giderek keskinleşen bir nokta da "ya mevcut koşulların özgünlüğünü de içeren ve dönemin ihtiyaçlarına, sorularına cevap yaratan bir doğrultuyu ve çıkışı yaşayacağız, ya da büyük mirasımıza ve potansiyelimize denk olmayan, hem Önderliğe hem kendimize, hem de partiye ve sürece ters düşen mevcut konumla bir aşınmayı ve yozlaşmayı, giderek de bir kaybedişi yaşayacağız." Çünkü bir birey, bir örgüt, bir parti ne kadar güçlü tartışırsa tartışsın, ne kadar derin teorik çerçevelere ulaşırsa ulaşsın, bunun gerektirdiği pratik adımları yaratamazsa, yaşamsallaşmayı sağlayamazsa çürür, yozlaşır, yaşam akışkanlığında aşılır. Elbette tercihimiz; yaşamın akışını değiştiren ve yaşamı doğru kaynakta akmaya sevk eden büyüklükleri, kahramanlıkları bağrından çıkaran PKK zemininde, onun ideolojik, siyasal özü olarak doğmuş ve geliştirilmiş bir özgürlük partisi olarak bu gerçekliğe layık bir çıkış yapmak olacaktır. Ancak tarih ve yaşam niyetlerle, istemlerle ve salt ideallerle yazılmıyor, yaratılmıyor. Bu istemlerin, iddiaların özünü yakalamanın çok üst düzeyde çabasına, emeğine ve savaşımına dayanıyor. Bunun en çarpıcı örneği Zilan arkadaşın 30 Haziran eylemidir. Yani yaşamın anlamı ve ciddiyeti, çabanın ve emeğin büyüklüğüyle bağlantılı olarak yaratılıyor. Zilan yoldaşın eyleminin büyüklüğü, arayışının, çözüm gücünün ve kararlılığının büyüklüğüdür. Bizler de doğruları ve mevcut gerçeklikleri birlikte ele alarak yaşamsallaşma savaşımını verdiğimiz bu günlerde; bu büyüklüğün ilk önce bu yönünü kavramak durumundayız. Çünkü Zilan yoldaşı böylesine tarihsel bir çıkışa götüren temel kavrayış noktası buydu. Bunu kadın yoldaşlarına yazdığı mektupla da çok açıkça dile getirmiştir:

"Bugün gelinen düzey, kadının gelişimi ve özgürlüğü noktasında çok ileri bir düzeyi ifade etmektedir. Ancak kadının yitirilişi o kadar kötü ve ciddi ki, neredeyse insanlık tarihi ile birlikte başlıyor. Bu noktada kadının özgürleşmesi ve kendi ayakları üzerinde durması öyle bir çırpıda gerçekleştirilecek bir olgu değildir, uzun bir sürece ihtiyaç vardır. Kadın olarak korkunç geriliğimiz, Parti Önderliği'nin bu yönlü çabalarına denk düşen bir gelişmeyi sağlamaktan uzak kalmamıza neden olmuştur. Mevcut durumumuzla, savaşımızın genel seyrine denk, dönemsel görevlerimizi yerine getirmekten uzağız. Özgürleşmenin yolu savaşmaktan geçmektedir. İyi savaşabilmek için iyi örgütlenmek gerekiyor. Güçlü bir örgütlenmeyi gerçekleştirebilirsek güçlü bir iradeden bahsedebiliriz. Kadın özgürlüğünün savaştan geçtiği, bugün kanıtlanan bir gerçektir... Kürdistan toplumunun geri bırakılmışlığına, özelde ise kadın köleliğine olan o büyük öfkemizi düşünce ile, ideoloji ile ve politika ile birleştirerek dönemsel görevlerimizi yerine getirmeli, ulusal kurtuluş mücadelesi içindeki rolümüzü oynamalı, hem de özgürleşmenin pratik adımlarını atmalıyız.... Kadın özgürlük şehitlerimiz ve büyük direnişçilerimizin izinde yürümek, onların mirasına doğru bir biçimde sahip çıkmak çok şerefli bir duygudur. Bu şerefli görevin sahibi olacağım için kendimi şanslı görüyorum. Kürdistan dağlarında özgürlük mücadelesi veren bütün kadın savaşçılarımızı özgür yarınları kendi elleri ile yaratacaklarına olan inancımla selamlıyorum."

Bu temel noktada bir kavrayışı yaşadıktan sonra tartışmalarımızda çok sıkça dile getirdiğimiz "çözümsüzlük" de aşılacaktır. Çünkü mevcut gerilikleri aşmanın, özgürleşmenin ve kendini gerçekleştirmenin savaştan geçtiğinin, bu savaşın da gereklerinin yerine getirilmesinin gereğine inanarak kendisini yaratan Zilan yoldaşın gerçeğinden, vasiyetinden çözüm gücü üretememek mümkün değildir. İçinde bulunduğumuz mevcut durumun çözümleri tartışma, yaratma noktasındaki baskısını oldukça anlamlı bir çıkışa ve çözüme dönüştürmek bizim elimizdedir, biz belirleyebiliriz. Zilan arkadaş çok fazla zorlanmasına, yalnız kalmasına rağmen en derin çelişkileri bu kadar kapsamlı çözme gücünü kendisinde yaratabildiyse, Zilan çizgisinin yaşamsallaştırılması misyonunu taşıyan bir örgüt olarak bizim de bunu başarmamamız kabul edilemez, affedilemez. Zilan, özgür yaşamın, özgür kadının sembolüdür. PJKK ise bu sembolü an be an yaşamsal kılmanın örgütüdür. Bu kahramanlığın dördüncü yıldönümünde şimdiye kadar anlamlandıramadığımız boyutlarını fark etmek ve derinlikli yaklaşmak kadar, anladığımız yönlerini ne kadar yaşamsal kıldığımızın da sorgulamasını, muhasebesini yapmalıyız. Çünkü 'söz ve adım' birliktedir, yerindedir Zilan arkadaşta. Bizler de sorgularken salt bu yıldönümü dolayısıyla bir değerlendirmeye tabi tutmak değil, bu gerçeklik karşısında bütün yaptıklarımızın, yapamadıklarımızın hesabını vermek durumundayız. Eğer tartışmalarımızda "kararlılık ve çözüm düzeyimiz tartışmada kalıyor, pratikleşemiyor" diyorsak, bunun doğru olmadığını kabul etmek durumundayız. Çünkü gerçek anlamda yaşanan ve ulaşılan kararlılık mutlaka kendisini pratikleştirme gücüne ulaştırır. Eğer biz tartışmalarda çok açık, derinlikli ve kapsamlı ele alabiliyor, ama bunun yaşam düzeyini ortaya koyamıyorsak, bunun engellerini, nedenlerini bulmak zorundayız. "Çözüm arayışı var ama netliğe ulaşma yok" diyoruz. Bu, kendimizi çözüm gücü olma, çözüm yaratma noktasında yeterince yormadığımızı; aslında belli kesimlerde yaşansa da çözümü yakalayabileceğimize inancımızın güçlü olmadığını göstermektedir. Çözüm dilini yakalayan ve çözüme kilitlenen bir yaklaşım, önündeki engelleri önce tanır, değerlendirir ve sonra aşmanın ve yenmenin savaşımını verir. Belirleyici olan temel nokta, çözüme inanmak ve bunun çabasını sergilemektir. Yaşamın ve mücadelenin sorunlarıyla ve engelleriyle karşılaştığında afallayan, duraksayan ve içe büzülen değil, yaşamın kendisinden, akışından gelişimin, çözümün dilini ve yöntemini yakalayabilmek gerekiyor. Tıpkı Zilan yoldaşın anladığı ve yaptığı gibi.

Mücadelemizin iç ve dış yönelimlerle en fazla kızıştığı bir dönemde gerçekleştirilen 30 Haziran eylemliliği bütün parti karşıtı saldırıları önemli oranda sabote etmiştir. İşbirlikçi çete çizgisinin parti içinde kadro yapımızın çeşitli zayıflıklarını da kullanarak hakim olma ve merkezileşmenin en fazla oturtulmak istendiği süreçlerde merkezileşmeyi, karargahlaşmayı içten çökertme yaklaşımlarına ve tüm saldırılara karşı mücadelenin karargahı, beyni olarak ayakta kalan Parti Önderliği'ne yönelik suikast girişimlerine, en etkin ve sarsıcı cevap olmuştur. Zilan yoldaş yeni dönemin karakterini, ihtiyaçlarını yerinde gören ve değerlendiren, bu anlamda yaşamın, mücadelenin önündeki engelleri hissetme ve aşma gücünü kendinde yaratan bir tarzı yaşamsal kılmıştır. Yani karşılaşılan güçlükler, zorluklar, yönelimler karşısında bir çözümsüzlüğü değil çareyi yaratmıştır. Hem de çok özgün ve yaratıcı bir biçimde. Bu cevap sadece işbirlikçi-çete çizgisine ve dış saldırılara değil, bu saldırılara zemin olarak bunları güçlendiren içimizdeki parti dışı, çizgi dışı eğilim ve anlayışlara da indirilen güçlü bir darbe olmuştur. Yani Zeki'nin "olmaz"ı dayattığı bir süreçte Zilan yoldaş olmazın bütün teorilerini, gerekçelerini yok etmiştir. Yine bireyciliğini, güdülerini yaşamayı "yaşam" diye sunan bu eğilime cevap olarak; kendisini bir halk, Önderlik, parti için adamanın anlamlı ve büyük bir yaşam olduğu gerçeğini tüm beyin ve yüreklere kazınacak biçimde haykırmıştır. Bir halkın en temel yaşam garantisi, yeni yaşamın üreten gücü olan gerillayı bitirmek isteyen Zeki'nin anlayışlarını ve planlarını; "İşte böyle savaşılır, böyle kazanılır"ı gerillaya göstererek yerle bir etmiştir. Yani Zilan yoldaş yaşamın üzerindeki tehditleri, özgürleşmenin önündeki engelleri sadece görmek ve değerlendirmekle kalmamış; "nasıl aşılır, çözüm nasıl yaratılır"ı da çok net ve çarpıcı bir biçimde yaşamsallaştırarak öğretmiştir. Parti Önderliği, *"Zilan ideolojik, politik, örgütsel cesaret ve fedakarlık çizgisidir."* derken bu gerçekliği belirtiyor. Aslında Zilan ve Zeki çizgisi arasında yaşanan savaşımda, Zilan çizgisi Zeki çizgisini kaçışa ve teslimiyete, yenilgiye götürerek, parti içinde zafer çizgisi olarak somutlaşmıştır.

İçinden geçtiğimiz süreçte cılız da olsa Zilan'ın zafer çizgisine karşı Zeki çizgisini dillendirmek, onu parti yaşamımıza, kültürümüze, ahlakımıza dayatmak ve meşru kılmak isteyen çabalar yine kendisini göstermek istiyor. Özellikle bu durum son tasfiyecilik olayında somut yaşandı ve netleşti. Halk olarak, parti olarak, kadın militanlar olarak en fazla kazanmaya ve onurluca, eşit ve özgür yaşamaya yakınlaşma şansını yakaladığımız böyle bir süreçte, dönemin genel ihtiyaçlarını, çalışmalarını düşünmek, bütün gücünü, enerjisini genelle bütünleştirmek yerine bireysel, düşkünce ve tüm manevi değerlerden soyunmuş bir yaşam arayışını, hak iddiasını yaşatan ve partiye dayatan bu tasfiyecilik, Zeki çizgisini içimizde yaşatmak istedi. Yaşam, örgüt, ilişki vb. yaklaşımları, anlayışları tamamen aynı olan ve aslında örgütsel yaşamı, uğruna savaştığımız tüm manevi değerleri dinamitleyen, yerle bir eden bu çizgiyi; biraz da dönem itibariyle partinin içinde olduğu zorlanmaları, kadronun yaşadığı çelişki ve zayıflıkları kullanarak örgütlemenin, daha önce Parti Önderliği ve Zilan çizgisi karşısında yenilgiye uğrayan bir anlayı-

Zilan, özgür yaşamın, özgür kadının sembolüdür. PJKK ise bu sembolü an be an yaşamsal kılmanın örgütüdür. Bu kahramanlığın dördüncü yıldönümünde şimdiye kadar anlamlandıramadığımız boyutlarını fark etmek ve derinlikli yaklaşmak kadar, anladığımız yönlerini ne kadar yaşamsal kıldığımızın da sorgulamasını, muhasebesini yapmalıyız. Çünkü "söz ve adım birliktedir, yerindedir" Zilan arkadaşta.

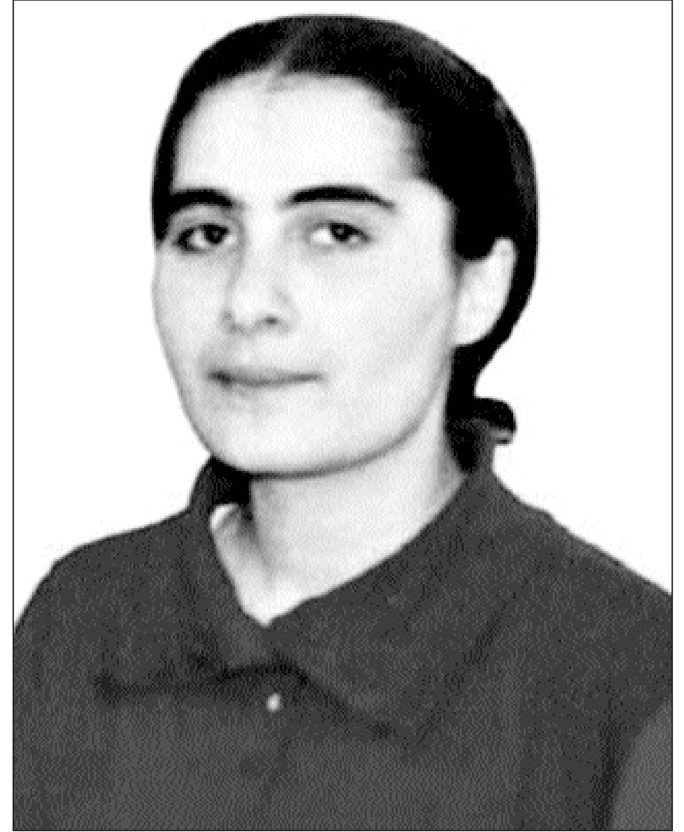
şı yeniden hortlatmanın girişimi ve çabalarıydı. Ve parti içinde yaşam, örgüt anlayışı olarak böyle bir çizginin yaşam hakkı olmayacağını anladıkları anda da partiden kaçmayı tercih ettiler. Aslında bu, Zilan yoldaşın *"Anlamlı bir yaşamın sahibi olmak istiyorum."* çağrısına cevaben Önderliğimizin küçük içerikli yaşamları yerle bir etmesinin ve bunu bir çizgi olarak PKK'de yaşamsallaştırmasının ortaya çıkardığı bir sonuçtur. Yani büyük yaşam arayışları partide yer bulabilir, anlamlı yaşam istemi partide dillendirilebilinir. Yücelik ve güzellik partide savunulur ve yaşanılır. Ancak düşkün, cüce ve basit güdülere kilitlenmiş yaşama partide yer yoktur; dile de getirilemez, yaşam şansı da verilemez. Gelişmede, büyümede ve yücelmede parti her militanına sonuna kadar özgürlük tanır, ama yüreğin, beynin, bireyciliğin çirkinliğinde kokuşmuş hiç kimseye bu çirkinliği yaymanın, meşrulaştırmanın fırsatını tanımaz. Çünkü bu, partiyi kahramanlıklarıyla, özgürlük ateşleriyle yaratanların vasiyetlerine ters düşmek olur ki, PKK kendi özüne ve yüceliğine ters düşmeyi asla kabul etmez. Bu nedenle aslında Başkan Apo'nun belirttiği, başından beri temsilini bulan, en son Zilan'da somutlaşan, yine Semir'den başlayıp Zeki'ye kadar uzanan iki çizgi arasındaki savaşım; belli boyutlarıyla bu tasfiyeciliğin de dayattıkları ve hakim kılmak istedikleri karşısında yaşandı. Onlar yaşam, örgüt, ilişki tarzıyla, anlayışlarıyla Zeki çizgisi adına partiye saldırdılar; parti de Zilan çizgisi temelinde savunmasını yaptı ve tedbirlerini aldı.

noktaları oldukça güçlü bir sorgulama temelinde ele almalı ve "PJKK olarak partinin içinden geçtiği sürecin sorunlarını, görevlerini nasıl paylaşabiliriz ve parti karşısında uluslararası kompoloyla bağlantılı gerçekleştirilen saldırılar karşısında duruşumuz ve cevabımız ne olmalıdır" sorularına pratiksel anlamda güçlü cevaplar yaratmalıyız. Yaşadığımız bazı sorunlar, bizi sergilememiz gereken duruş noktasında zayıf kılmış olsa da; PJKK'nin Zilan ve Sema yoldaşların gerçeğiyle taçlanan örgüt ve Önderlik bağlılığının; sürecin bütün özgünlüklerine ve zorluklarına rağmen sergilenmesi gereken ve yaşadığımız örgütsel sorunlar ne olursa olsunbunları örgüt zemininde çözüme kavuşturma yaklaşımını esas alacağı da kuşku götürmez bir gerçekliktir. Parti tarihi boyunca ortaya çıkan tüm tasfiyeci yaklaşımlar, kadınla partiyi vurmak girişimleri, zayıf gördüğü kadın zeminine el atmış ve kullanmak istemiştir. Yine emperyalizmin bu anlamda *"Önce kadınları vurun"* belirlemesi anlamlıdır. Bu gerçeklikten dolayıdır ki, parti içerisinde tüm geri feodal yaklaşımlara rağmen kadına önemli bir yer ve rol veren Parti Önderliğimiz, kadının tarihsel geriliklerini ve erkeğin egemenlikli, feodal yaklaşımlarını çözümleyerek, tasfiyeciliğin ve partiyi bitirmek, yozlaştırmak isteyen kesimlerin el attığı kadın potansiyelini özgün olarak örgütlemiş ve PJKK'yi bir silah olarak geliştirme ve Önderliğin militanı yapma yaklaşımını geliştirmiştir. Yani parti çizgisini ve yaşamını her koşul altında en radikal, en güçlü savunan bir güç konumuna getirmeyi hedeflemiştir ve bunu PJKK'-gibi, örgütsel zeminde sorunları, karşı karşıya kalınan tehlikeleri, yapılması gereken atılımları vb. bir bütünen gündemi belirlemede ve doğru tartışmada, sorgulamada kadın etkili ve belirleyici olabilmelidir. Bunun için kadının da kendi gündemini doğru belirleme, bunu genel gelişmelerle, örgütsel sorunlarla bağlantılı kılma ve dar yaklaşımları aşıp geniş bir pencereden bakabilme yetkinliğini yakalaması gerekiyor. Kendi zemininde bunu yaratan bir güç, bunu çevresine de güçlü yansıtabilir. Nitekim Zilan arkadaş eğer düşman cephesini, parti zeminini bu kadar sarsan, şoke eden güçlü bir çıkışı yaşadıysa, bu, birey olarak kendi gündemini ve yoğunlaşacağı esas noktaları doğru belirlediği ve güçlü yoğunlaştırdığı içindir. Kendinde bu kadar yoğunluğu ve doğru gündemler temelinde takip etmeyi güçlü yaşamasaydı, dönemin ihtiyaçlarını ve karakterini doğru tespit edemez ve gerçekleştirdiği eylem de böyle sarsıcı etkiler yaratamazdı. Zilan'ı yaşamsallaştıracağımız temel bir nokta da bu olmalıdır. Bu başarıldığında, parti içerisinde, yine kadın cephesinde bazı geri yaklaşım ve çizgi dışı anlayış sahiplerinin kendi hesapları açısından kullanacakları zeminin kurutulması gerçekleştirilecektir. Çünkü işin esasına kilitlenmiş bir gücün ondan koparılması kolay olmayacaktır. Bu anlamda kadın da bütün gündem saptırmalarına ve farklı yaklaşımlara rağmen, kendi içinde esas amaca kilitlenmeyi yaşamalı ve amaca ulaşmalıdır. Bu, kadını da parti zemininde daha güçlü bir duruşa ve katılıma kavuşturacaktır. Nitekim Zilan arkadaşın eylemine kadar da parti içindeki bütün eğilim de "an'ı yaşama" adı altında izah edilmektedir. Bu yaklaşım eğer parti militanları tarafından ideolojik, örgütsel ve hatta ahlaki olarak doğru ele alınıp tahlil edilmezse ve ideolojik bir savaşım verilmezse, partiye oldukça tehlikeli durumları yaşatabilecektir. "An'ı yaşamak nedir? An'ın devrimciliği nedir" sorularının yanıtlarını Parti Önderliğimiz yaşam ve mücadele tarzıyla ortaya koymuştur. Bunu en iyi anlayan ve güçlü bir takipçisi olan da Zilan yoldaştır. An'ı yakaladığı anda özgürlüğü ve ölümsüzlüğü yakaladı. An doğru yakalandığında ve cevaplar doğru verildiğinde, yaşamın ve mücadelenin doğal seyri devam edecektir. Ancak teorisi yapılan ve içimizdeki örgüt disiplinini, yaşam ve özgürlük ölçülerini reddeden "an'ı yaşamak" yaklaşımı ise örgütü tasfiye etmenin farklı bir formülünü sunmaktadır. Bu anlamda PJKK militanları olarak Zilan ve Sema yoldaşların an'ı yaşama ve yakalama tarzını sürekliieştirmek, bireysel ve düşkünce yaşamın kılıfı olarak ortaya sürülen "an'ı yaşama" yaklaşımını ve bunun örgüt ortamında yaratacağı tahribatları önleyecektir. Bu temelde Sema yoldaşın şu sözleri oldukça net bir yaklaşımı ortaya koyuyor: *"Mübalağasız, kişiliğimde yaşanan çatışma düzeyinde bin yılların çatışmasını hissediyor, duyumsuyorum. Bu aynı zamanda kendimi aştığım an'ı ifade ediyor. Bunun tesadüf olmadığını biliyorum. Bu durum Başkan Apo şahsında Kürt gerçekliği içerisinde verilen insanlaşma, sosyalleşme, özgürleşme mücadelesinin 'savaşta zafer, yaşamda özgürlük' aşamasına gelmesiyle yakından ilişkilidir. Şu gerçeği daha* aynı açıklığı ilk önce kendisine karşı ve partiye karşı göstermiştir. Kendi duruşunun parti çizgisi, ideolojisi karşısında neyi temsil ettiğini ve bunun nedenlerini duygularda, düşüncelerde, hatta güdülere kadar çok açık dile getirmiştir. Ve buna ulaştığı içindir ki an'ı doğru kavramış ve sonsuz kılmıştır. Aslında bunu yakalaması çok kolay gelişmemiştir. Büyük iç çatışmalar, çelişkiler içerisinde yaşadığı yoğunlaşma ve düşünce düzeyinde yakaladığı derinlik Sema yoldaşa böyle bir çıkışı yaptırmıştır.

Kadın özgürlük hareketi olarak Sema yoldaşın bu çıkışından çıkarmamız gereken önemli sonuçlar var. Son süreçte geliştirilen toplantı ve tartışmaların ortaya çıkardığı önemli noktalar; kadında kendine karşı savunmacı, kendini değerlendirmede tutuculuk ve geçmişin analizini sağlıklı yapamama, "ya hep, ya hiç mantığı" oluyor. Bu temelde yeni sürece göre kendimizi örgütlemede, ele alıp tartışmada yaşadığımız önemli zorlanmalar var. Ve tüm gelişmelerin açığa çıkardığı ve bizler açısından yakıcı kıldığı önemli bir olgu, cesaret olgusu olmaktadır. Yani sahip olduğumuz potansiyeli, gücü, birikim ve tecrübeleri, taşıdığımız özü tartışmak kadar; yanılgılı yaklaştığımız, anlayış ve pratik düzeyde yanlış olduğumuz, bu temelde olumsuzluklara ve kayıplara yol açtığımız yönleri de objektif, bilimsel ele alıp değerlendirebilmeliyiz. Bu noktada gücümüzün, güçlü yönlerimizin, güçsüz, olumsuz, başarısız ve çirkin yönlerimizi ortadan kaldıracak ve doğruyu yaratacak düzeyde olduğuna güvenmeliyiz. *"Özgürleşmenin kaçışla olmayacağını, bunun bir iç savaş olduğu-*

"An doğru yakalandığında ve cevaplar doğru verildiğinde, yaşamın ve mücadelenin doğal seyri devam edecektir. Ancak teorisi yapılan ve içimizdeki örgüt disiplinini, yaşam ve özgürlük ölçülerini reddeden "an'ı yaşamak" yaklaşımı ise örgütü tasfiye etmenin farklı bir formülünü sunmaktadır. Bu anlamda PJKK militanları olarak Zilan ve Sema yoldaşların an'ı yaşama ve yakalama tarzını sürekliieştirmek, bireysel ve düşkünce yaşamın kılıfı olarak ortaya sürülen "an'ı yaşama" yaklaşımını ve bunun örgüt ortamında yaratacağı tahribatları önleyecektir."

Değişik alanlarda yürütülen tartışmalarda ortaya çıkan bir sonuç da; PJKK gücünün parti çizgisini ve yaşamını sahiplenmede, çizgi savaşını yürütmede daha aktif ve güçlü olması gerekliliği ve bu konudaki yaklaşımın salt tartışma düzeyinde değil, pratik adımlarıyla da gerçekleşmesinin gerekliliğidir. Fakat örgüt olarak içinde olduğumuz durum ve yaşadığımız sorunlar, böyle bir pratikleşmeden ve kadının örgütsel çizgi savaşımında katılımcı ve güçlendirici olmaktan çok, seyirci ve beklenti içerisinde kalan konumu aşamamadır. Yine kadın yapısının yaşadığı zorlukların özellikle bu son tasfiyecilik tarafından değerlendirilmek ve kendi anlayışları temelinde kullanılmak istendiği de bir gerçekliktir. Bu anlamda kadının kendi içinde örgütsel sorunlarını aşamayan, netleşemeyen, sürece her anlamda güçlü katılımı gerçekleştiremeyen gerçekliği nedeniyle; örgütsel çizgimizi Parti Önderliğimizin PJKK'ye biçtiği misyon temelinde korumak, güçlendirmek ve yaşamsallaştırmakta zayıf ve geri bir konumu yaşadık. Bu durumda niyet ne olursa olsun objektif olarak, partinin, örgütün garantisi olan bir güç olarak katılmaktan uzak kalındığı gibi, parti karşıtı, partiye bireysel anlamda tepkili olan, değişik hesapları olan kesimlerin tepkilerini bizimle birleştirme arayışlarına da götürmüştür. Bu noktada Parti Önderliğimizin PJKK'ye biçtiği *"gece gündüz ben herkesten, her şeyden önce partiyi esas almalıyım. Çünkü benim varlığım bu partiyle mümkündür"* misyonunun, dönemin gereklilikleri, hassasiyetleri ve ihtiyaçlarına cevap veren bir biçimde oynanması gerçekleşmemiştir. Bu nin temel işlevlerinden birisi olarak tanımlamıştır. Yani tasfiyeciliğin, parti dışındaki güçlerin kadına dayalı partiyi çözme ve güçsüz bırakma yaklaşımına karşılık, kadınla partiyi güçlendirmeyi, geliştirmeyi esas almıştır.

Bu temelde Zilan yoldaşın bu şehadet yıldönümünde PJKK olarak bu misyonumuzu, en kısa zamanda yeni stratejinin ve barış sürecinin yaşamsal kılınmasını hızlandırmak ve güçlendirmek açısından da çok güçlü yerine getireceğimizin yeniden kararlaşmasını yaşıyoruz. Ayrıca Parti Önderliğimizin *"Yaşayan Zilanlar olmalısınız"* talimatının da gereği olarak, Zilan yoldaş şahsında dorukta yaşanan; partinin, halkın gündemini belirleme; kadın olarak değil bazı politikaların zemini olmak, partiye ve halka, kadına yönelik birçok tehlikeli politikayı görme ve bunları alt üst etme gerçeğini bu dönemde esas almalıyız. Çünkü partiye karşı yürütülen saldırıların kullandığı önemli bir yöntem de parti yapısının gündemini saptırma; suni gündemlerle, suni kaygılar ve yaklaşımlar oluşturmakla esas gündemde kilitlenmeyi engellemektir. Yine kadın olarak geçmişte olduğu gibi apolitik, siyasi olgunluktan uzak, öngörülü olamayan ve bu anlamda uzun vadeyi hesaplayamayan yaklaşımlarımızla içine girdiğimiz yanılgılardan dolayı, örgüt gündemine girme ve bu temelde kendisinin belirlediği yer ve zamanda, biçimde değil, kendi dışında belirlenen biçim ve zamanda gündemleşme, bu anlamda sorunun doğru ve iradeli çözümünü üretme şansını yitirme durumundan hızla sıyrılmamız bir zorunluluktur. Zilan ve Sema yoldaşın ortaya koyduğu fedakarlığına ve emeğine rağmen "ağırlıktır" diye sürekli suni gündemlere konu edilen kadın, bu eylemden sonra bunun bütün teorilerini ortadan kaldırmıştır. Yani eylemiyle, teorisiyle, iradesiyle bunun böyle olmadığını, herkesin tartışma götürmez bir biçimde kabullenmesini sağlamıştır. Yani kadını ucuz yaklaşımların ve tartışmaların hedefi olmaktan, kendisinde yarattığı yücelikle kurtarmıştır. Bu anlamda 2000'li yılların ilk 30 Haziran'ında ulaşacağımız en anlamlı bir kararlaşma da, 'belirlenen olmak değil, belirleyen, ortak belirleyen olmak'tır. Bunun için de muazzam bir örgüt iradesini, yaşam gücünü yaratmaktır. Bu anlamda yüzyıllardır kadına reva görülen kimliksizlikten, basit yaklaşımların ve değerlendirmelerin konusu olmaktan çıkıp, sonuna kadar siyasal, örgütsel ve ideolojik kapsamı olan bir kadın kimliğine ulaşmaktır. Çünkü bu yüce kahraman yoldaşlar, aynı zamanda kadın kimliğinin bu temelde zirveleştiği bir gerçekliğin de temsili olmaktadırlar. Savundukları ve sahip çıktıkları değerleri, kendilerini paramparça ederek, kül ederek yaşamsallaştırmışlar ve Tanrıça katının dokunulmazlığına böyle ulaşmışlardır. Bu yoldaşların bu anlamda temsil ettikleri gerçekliğin bütün PJKK militanlarında yaşam bulması, özgür insanı, özgür yaşamı yaratacak en temel noktadır. Parti Önderliğimizin bu gerçeği, *"Kadın cephemizden, militanlarımızdan beklediğimiz, Zilan kişiliğinin her geçen gün daha da somutlaşmasıdır."* biçiminde dile getirmektedir.

İçinden geçtiğimiz sürecin ortaya çıkardığı çok önemli bir yanılgı ve bu temelde gelişen bir *iyi kavrıyorum: 'Nasıl ki gökyüzünde iki güneş yoksa ve olmayacaksa, bir insan için, özgürleşmek isteyen bir kadın için iki yaşam seçeneği, iki moral merkezi olamaz. Bu satırları yazdığım an, kendimde düşünsel, moral ve yaşamsal açıdan Başkan Apo'yu tek merkez haline getirdiğim, kendimdeki tüm iç engelleri aştığım an'dır."* Evet, Sema yoldaş an'ı böyle yakaladı ve böyle ölümsüzleşti. Ve yine bu yüce kahramanın belirttiği gibi; *"Marjinalleştirme politikasının her alandaki değişmez silahı geleneksel kadın ve erkek egemen kişilik yapılarıdır"* gerçeğini derinliğine kavrayarak; partiyi tasfiye etmenin ve marjinalleştirmenin parti içinde dillendirilmesi olarak algılanması gereken "an'ı yaşamak istiyorum" yaklaşımının tehlikesi ve bununla mücadele etmenin PJKK'nin de önemli bir misyonu olduğunu bilerek yaklaşım geliştirmeliyiz.

Zilan çizgisi temelinde bir pratikleşmenin sembolü olan Sema Yüce yoldaşın da gerçekliğinin özgün yönlerini kavramak ve bu temelde kendimizde güçlü bir çıkışın zeminini yaratmak bizim açımızdan hayatidir. Sema yoldaşın gerçekleştirdiği anlamlı çıkışın temelinde yatan esas olgu; yaşadıklarını, kişiliğini, parti içindeki duruşunun ifade ettiği anlamı çok büyük bir cesaret ve açıklıkla tartışması ve ortaya koymasıdır. Bu açıklık yaklaşımını benimsemesinde, parti içindeki tartışmaların süreci halka kavrattığına ve bu açıklık politikasının güncel olarak düşmanı püskürttüğü kadar, gelecek toplumun inşası açısından da önemli bir dinamik olduğuna inanması önemli bir etken olmuştur. Çünkü *nu giderek bilince çıkardım. Bu iç savaşı hiçbir zaman, hiçbir geleneksel duygu, ya da düşünceyle tanımlamadım. Bu savaşı kazanırsam partileşeceğim dedim."* Bu sözlerle Sema arkadaş aslında günümüzde yaşadığımız mevcut tıkanmanın aşılması temelinde partileşmenin yolunu oldukça net ortaya koymaktadır. Yine kendisini, parti içerisindeki duruşunu değerlendirirken, hiçbir gerekçeyi, niyetselliği veya istemi söz konusu yapmadan, *"Bu duruş, sınıf, cins ve halklar ilişkisine ideolojik bir saldırıdır."* radikal değerlendirmesiyle, parti çizgisine göre olmayan her yaklaşımın, davranışın, niyet ne olursa olsun parti ideolojisine bir saldırı olduğunu çarpıcı bir biçimde ifadelendiriyor. Bu anlamda, 'kadının kendisini ifadelendirme sorunu var. Bu nedenle de genel zeminlerde katılımsızlık ve tavırsızlık gelişiyor; ya da kadın, erkek egemenlikli geri yaklaşımlar tarafından kendisine göre dillendiriliyor' yaklaşımımızın da cevaplarını veriyor. Yani kadın kendisini parti ölçülerine ve ilişkilerine vurarak, çizgisel duruşunu güçlü ve cesaretli değerlendirmesinde, bütün çalışmalarda ve zeminlerde kendisini güçlü ortaya koymasının imkanlarını da yaratmış olacaktır. Kadındaki Önderliğe ve partiye bağlılık ve inanç, bu yaklaşımı sağlıklı pratikleştirmesinin yöntemlerini de oluşturmasını sağlayacaktır. *"Nasıl ki, partileşmeye dönük niyet, istek, çaba ve planlarıma coşku ve moralle sahip çıkıyorsam, yine benim gerçekliğimin bir ürünü olan, hiçbir şekilde dıştan dayatılmayan bu eğilim ve dürtülerimin anlamını, yol açtığı sonuçlarını da aynı samimiyetle sahiplendiğimi ve*

bunu kendimi militanlaştırmanın gerekçesi yapacağımı belirtmek istiyorum.” derken, hem kendisine, partiye bağlılığına ve inancına, bu temelde de güçsüz yanlarını aşacağına olan güvenini, hem de bu noktada partiye olan güvenini belirten Sema yoldaştan bu anlamda öğreneceğimiz ve çıkaracağımız dersler oldukça anlamlıdır. Bu temelde geliştireceğimiz bir yaklaşım, parti dışı, çizgi dışı yaklaşımlara, duruşlara karşı, yine erkek egemenlikli geri yaklaşım ve yönelimlere karşı da kadının güçlü bir iradi duruş ve yapılanma içerisinde olmasının imkanlarını ve gücünü yaratacaktır. Bu, kadının parti içi sınıf savaşımında oynaması gereken asıl rolün de gereklerini gerçekleştirmeyi beraberinde getirecektir. Sema yoldaşın da kadın özgürlük hareketine biçtiği misyonu *“YAJK hem Başkan Apo’nun kadınla yoldaş olabileceği inancının eseridir, hem de inanıyorum ki Başkan Apo öğretisinin kurumlaşmasının, yayılmasının, derinleştirilmesinin önemli silahlarından birisi olacaktır.”* biçiminde dile getirirken, bunun en görkemli yaşamsallaştırılması için, kendi bedenini ateşlere verecek kadar tutkuyla inandığını da ortaya koymaktadır.

Yeni stratejimiz temelinde bir değişim ve dönüşümü yaşadığımız bu süreçte, bu misyon temelinde kendimizi eğitmek, hazırlamak ve güçlendirmek oldukça önemlidir. Çünkü bir geçiş aşamasını yaşadığımız için örgütün, kadroların karşı karşıya kaldığı sorunları, zorlanmaları fırsat bilerek parti yaşamına, ideolojisine hem dıştan, hem içten geliştirilen yönelimler, saldırılar karşısında kadın kendisini partinin ideolojik, örgütsel gücünün somut ifadesi haline getirirse, bu parti tarihi boyunca parti içerisinde kaynağını halk, parti, kadının öz çıkarları karşısındaki bireycilikten, düşkünlükten ve sistemden kopmayan alışkanlıklarından, ilişki biçimlerinden alan farklı eğilim, anlayış ve yaklaşımların önünü alacak ve hem partiyi, hem de kadın özgürlük hareketini sağlıklı bir gelişim rotasına oturtarak güçlendirecektir. Zaten parti yaşamının korunup güçlendirilmesinin güçlü bir silahı olarak Parti Önderliği tarafından örgütlendirile kadın özgürlük hareketinin, içinden geçtiğimiz aşamada da parti ideolojisine ve yaşamına kendini adamaktan başka bir seçeneği asla tercih edemeyeceğinin görkemli ifadesi olan Zilan ve Sema yoldaşın anısına bağlılığın da kadın açısından başka bir anlamı olamaz. Bunun da en önemli gerçekleşme ve yine kadının kendi iradesini yeni sürece göre, partimizin kararlaştırdığı strateji doğrultusunda geliştirme zemini de, kısa bir süreç sonunda gerçekleştireceğimiz 3. Olağanüstü Kadın Kongresi olacaktır. 3. Olağanüstü Kadın Kongresi’ne doğru gittiğimiz bu günlerde yaşadığımız çelişki ve bunların gerek kendi içimizde, gerekse de örgütsel zeminde ortaya çıkardığı çatışma ve sorunlardan doğru bir çıkışı ve çözümü yakalayacağımıza olan inancımızı; bütün alanların yürüttüğü tartışmalardan aldığımız cesaretle belirtebiliriz. Son bir iki yıllık süreçte Kadın Özgürlük Hareketi’nin yaşadığı sorunları; sıkça özeleştirisini verdiğimiz “ya hep, ya hiç” dogmatik mantığını ve pratik yaklaşımlarını aşarak ele almak, kendine güvenerek cesaretli ve belli dar kalıplara, kısa vadeli çözüm ve yaklaşımlara kilitlenmeden, Sema arkadaşın *“Siyasetin süreklilik olduğu, bunun yolunun da örgütlenmeden geçtiği derinden kavranılmamış, ciddiyeti derin yaşanmamıştır.”* özeleştirisini kendi özeleştirimiz kılarak aşabiliriz ve kazanımları, temelleri kalıcı olacak yeni bir aşamaya sıçratabiliriz. Bu tartışma ve değerlendirmeleri yaşarken, bu süreçte en fazla bizi zorlayan ikili ruh halini, muğlaklığı, çelişkili gidiş gelişleri en azından temel noktalarda aşabilmeliyiz ki, güçlü bir kararlaşmayı ve geleceği planlamayı ortaya çıkarabilelim. Ama hep muğlak, tartışıp sonuca ulaşmayan, kendi içinde kısır bir döngü ve bakış açısını aşmayan bir yaklaşım, bizi süreç, dönemsel görevler ve parti gelişmeleri ve Önderlik karşısında çok geri ve sorumsuz bir konumda tutar ki, bu en başta bugün anlamını derinliğine hissederek tartışmaya çalıştığımız bu büyük kahramanlara ihanet etmek olur ve Önderliğimizin belirttiği gibi, “Tanrıyı inkar eden çarpılır”. Bu noktada şu gerçeği kabul etmemiz gerekir: Doğruyu yakalama isteği, çabası ile gerçekliği arasındaki büyük uçurum, pratikte sürekli yanlış yapma, yanlışlardan öğrenme gibi en geri öğrenme biçimine götürüyor. Bizim bu öğrenme tarzından kurtulup, politik, öngörülü olabilen ve mücadele önündeki engelleri önceden tespit edip buna göre plan, politika, yaklaşım belirleyebilen bir duruş sahibi olabilmek, süreci kazanmak açısından hayatidir. Bundan sonraki süreçte güçlü bir kararlaşma için, geçmiş süreci güçlü analiz edebilmek ve geçmişte -ki geçmiş derken, pratik süreç boyutu kadar kişiliklerimizde düzenden, sistemden kalan ve mücadeleyi sekteye uğratan her şeyi kastediyoruz- atılması gereken, kurtulunması gereken yönlerden hızla kurtulmak ve bu temelde güçlenmek gerekiyor. Bu yaklaşım Zilan arkadaşta çok nettir. Kabul edilmesi ve reddedilmesi gereken yönleri çok somuttur. Zilan arkadaş Kürt tarihi açısından, parti tarihi açısından ve kadın cinsi açısından kaybettiren ve aşılması gereken yönleri çok net ortaya koymuştur. Yine Sema arkadaşta çok üst düzeyde yaşanan iç sorgulamanın anlamı budur. Parti Önderliği’nin belirttiği gibi, “kabul edilmemesi gerekenleri yakıp kül etme, kalması gerekenleri yüceltme” vardır. Biz de Kadın Özgürlük Hareketi olarak Parti Önderliği’nin bize biçtiği misyonu ne kadar yaşamsallaştırdığımız noktasından başlayarak; kendimizi kandırmadan ve cesaretle yeni başlangıçları ve çıkışları yaratabilmeliyiz. Bu, süreç açısından da oldukça önemlidir. Çünkü, *“küllerinden yeniden doğmayı başaran, bunun kıvılcımı olan her Kürt kadını özgür Kürdistan’ın dokuyucusu olacaktır”* diyen Sema arkadaş, Kadın Özgürlük Hareketi’nde yaşanacak her gelişmenin, güçlenmenin geneli de etkileyeceğini ortaya koymuştur.

“Zilan ve Sema yoldaşların gerçekleştirdikleri çıkışlarda kadın olarak yaşadıkları çelişkiler, zorlanmalar, sorunlar ve bundan çıkış yapma, çözüm üretme arayışları belirleyicidir. Her iki kahraman yoldaşta da kadının güçsüz, zayıf düşüren geri ve köleci yönlerine ve yine erkek egemenliğinin yaklaşımlarına müthiş bir tepki ve bunlar karşısında kendisini güçlendirme, alternatif kılma yaklaşımı vardır.”

Zilan ve Sema yoldaşların gerçekleştirdikleri çıkışlarda kadın olarak yaşadıkları çelişkiler, zorlanmalar, sorunlar ve bundan çıkış yapma, çözüm üretme arayışları belirleyicidir. Her iki kahraman yoldaşta da kadının güçsüz, zayıf düşüren geri ve köleci yönlerine ve yine erkek egemenliğinin yaklaşımlarına müthiş bir tepki ve bunlar karşısında kendisini güçlendirme, alternatif kılma yaklaşımı vardır. Sema Yüce yoldaş, *“Asla düşüren ve düşürülen bir kadın olmayacağım”* derken, hem kadın köleliğinin, hem de erkek egemenliğinin parti zemininde yarattığı tahribatlara karşı durma kararlılığını dile getirmiştir. Bu anlamda kadın kurtuluş ideolojisini çok anlamlı kılan Sema yoldaşın eyleminde Önderlik tarafından geliştirilen bu ideolojinin rolü belirleyici olmuştur. Bu noktada çıkarılması gereken dersleri Parti Önderliği şöyle belirtiyor: *“Kendimi cins savaşımının da en yoğunlaşmış ifadesi haline, ulusal ve sınıfsal savaşta yoğunlaşan, eşitlik ve özgürlük noktalarındaki o dağ gibi cins savaşımının gerçekten bir erkeği durumuna getirmişim. Ne yapayım? Sosyalizmi ilerleteceksek, ulusal kurtuluşta çok ciddi engelleri ortadan kaldıracaksak, örgütlenmede bir yıkılma, çözülme nedeni olmaktan çıkarıp, bir sürükleme nedeni haline getireceksek cins savaşımının yoğunlaşmış ifadesi olmaktan başka çareniz yok.”* Önderlik ideolojisinin kadın boyutuyla anlaşılması gereken bir yanı da budur. Sema yoldaşın bahsettiği nokta da budur. Bu gücü göstermek gerekir.

Zilan ve Sema yoldaşların eylemlerini ve büyüklüklerini anlamlandırmaya çalışırken, bu büyüklüğü klasik egemen erkeklik gerçekliğini aşarak takip etme gücünü yakalayan Fikri Baygeldi yoldaşı da anmak ve anısının bize emrettiklerini yaşamsallaştırmak bizim açımızdan yakıcı bir görevdir. Fikri arkadaş da partinin içinden geçtiği dönemin ihtiyaçlarını derinliğine görmüş ve bu temelde partiye karşı gerçekleştirilen saldırılara güçlü cevaplar yaratmanın arayışıyla eylemini gerçekleştirmiştir.

“Bir toplum, bir sınıf olduğun içindir ki emperyalizm bu kadar pervasızca sana yöneliyor. Emperyalizm ve onun uzantılarının en çok korktuğu şey Kürdün iktidar gücü olmasıdır. Bugün Kürdün bu aşamaya gelmesinin en temel dayanağı senin büyük çabalarındır. Senin kararlı ve inançlı bir biçimde köle Kürdün üzerine gitmendir. Senin bu büyük çabaların bugün meyvelerini tek tek veriyor. Partiye dayatılan marjinalleştirilme olayı boşa çıkarılmıştır. Senin uyguladığın tarz UNİTA cılığı ölü doğurmuştur. Ve Şemdin unsurunun şahsında boşa çıkarılmıştır. Hiçbir güç PKK’yi artık durduramaz. Çünkü PKK insanlığa mal olmuştur. İnsanlığın ve doğanın kurtuluşunu hedefleyen ve bunu pratiğinde kanıtlayan bir harekettir.” Mektubundaki bu kısa alıntıyla bile PKK karşısındaki yönelimlere, saldırılara büyük öfkesini çok güçlü dile getiren Fikri yoldaştan parti militanları olarak çıkaracağımız güçlü sonuçlar olmalıdır. Yaşanan son tasfiyecilik olayı da Şemdin’in parti içinde yaşamsal kılmaya çalıştığı çizginin yeniden hortlatılmak istenmesinin bir girişimiydi. Yine son süreçte yaşadığımız dönemin yüksek bir fedakarlık, inanç ve yüce bir ruh gerektiren görevlerine bireyci, çirkin ve insanlık değerlerinden soyunmuş küçük dünyalarıyla güç getiremeyen bazı kesimler tarafından dillendirilen “an’ı yaşamak istiyorum” felsefesi, aslında PKK’nin bütün yüceliklerine, kahramanlıklarına yöneltilen aynı içerikteki saldırının kendisini farklı bir biçimde formüle edişidir. Bütün parti militanlarının bu eğilim ve partinin ideolojik özüne saldırı içinde olan yaşam anlayışları karşısında Fikri yoldaşın yaşadığı öfkeyi hissederek, onun ruhunun yaşamsallaştırılmasının da bir gereği olarak güçlü bir çizgi savaşımını yaşaması, devrimciliğin dönemsel vazgeçilmez görevidir.

Sonuç olarak; kadın özgünlük hareketi olarak bu büyük şehadetlerden çıkaracağımız en temel sonucu şöyle belirtebiliriz: Bu çıkışların özüne denk bir çıkışı örgüt olarak yaratabilmemiz ve bu temelde bu şehadetlerin temsil ettiği gerçekliği yaşamsallaştırmamız hayati bir zorunluluktur. Eğer bunu başaramazsak ve onların vasiyetlerine göre bir özgürleşme düzeyini yaşayamazsak çok kötü bir düşüş ve kaybedişi yaşayacağımız ve yaşatacağımız açıktır. Kadın Özgürlük Hareketi’nin çok değerli şehadetleri ve yarattığı oldukça anlamlı miraslar var. Zilan ve Sema yoldaş bu mirasın taçlanması, zirveleşmesidir. Güçlü bir miras temelinde kökleri olan her örgüt ve hareket gibi PJKK de bu miraslardan çıkarması gereken sonuçları çıkarmasını bilecektir. Onların kadının gücüne duydukları güveni ifade eden “geleneksel bakış açılarıyla kadını bir daha asla değerlendirmeyeceğim, kadındaki yaşam ve zafer gücünün varlığına inancımı maddi ürüne dönüştüreceğim” ifadesindeki kadınla sözleşmelerine sonuna kadar özgürlük temelinde bağlı kalma gücünü gösterecektir. Ancak Parti Önderliği’nin *“Bu bir ilke meselesidir, yaşama an be an hükmedilmesi gereken yaşamsal bir sorundur”* sözünün bilincinde olarak pratik yaşam gücümüzü ortaya çıkaracağız.

Bugün 29 Haziran! Başkan Apo’ya idam kararının verildiği gün! Bu karar aslında insanlık açısından en büyük utançtır. İnsanlık adına, halklar adına, güzellik ve yaşam adına her türlü fedakarlığı ve emeği sergileyen bir öndere verilen bu haksız kararı, hiçbir zaman kabul etmedik, etmeyeceğiz. Çünkü hukuk dışıdır, insanlık dışıdır. Çünkü karanlık ve kirli oyunlar temelinde alınmıştır. Bu kararın uygulamaya geçirilmemesinin ve Parti Önderliği’nin yaşamının temel koşulu, geçmiş süreçteki pratiklerimizin de güçlü özeleştirisini vermenin tek yolu olarak yeni stratejimiz temelinde barış ve demokrasiyi geliştirmek ve bunun sağlam militanları olmaktan başka bir yaklaşım kabul edilemez. Zaten ZİLAN, SEMA ve FİKRİ yoldaşların, aynı zamanda sahte özeleştirilerin yıkılmasının ve özeleştirinin eylem, yaşam tarzıyla ortaya konulmasının da adı olduklarını biliyoruz. Bu temelde 29 Haziran kararına karşı en doğru ve devrimci yaklaşımımız, İmralı gerçeğini yaratan erkekten ve kadından kaynaklı tüm geriliklerimizi, bu kahraman kişiliklerin ateşlerinde yakmak olacaktır. Güçlenmenin, güzelleşmenin, yücelmenin ve kazanmanın da bundan başka yolu yoktur.

Bu temelde bütün Parti militanlarını ve PJKK militanlarını, yaşayan Zilan’lar, Sema’lar ve Fikri’ler olmaya çağırıyor ve bütün yapımızın bunu başaracak güç ve bağlılıkta olduğuna inanıyoruz.

Devrimci selamlar ve saygılar
PJKK Merkez Komitesi

YURTSEVER HALKIMIZA VE KAMUOYUNA!

Yüreği özgürlük ateşiyle, özgürlük tutkusuyla yananların tanrıçası Zilan Günü olan 30 Haziran’ın sıcaklığı ve heyecanı ile İmralı’da bu yangının ilk kıvılcımını tutuşturan yüce önderimiz Başkan APO’yu, yurtsever halkımızı, tüm demokratik çevreleri ve dostları kutsal Mezopotamya topraklarından selamlıyoruz.

30 Haziran 96’da Dersim’de gerçekleşen büyük cesaretin, fedakarlığın, kararlılığın, bağlılığın eylemi olan bu yaşam eylemi, halkımızın ve kadının yazısız tarihinin bir dönüm, bir başlangıç noktası olmuştur. Gerçekleştirdiği özgürlük eyleminin ateşiyle tüm kölelikleri, çirkinlikleri, karanlıkları yıkarak özgürlüğü, güzelliği, aydınlığı ortaya çıkartan Zilan, insanlığın yaratıcısı Kutsal Ananın, aşkın ve bereketin tanrıçası İştar’ın Mezopotamya’da binlerce yıl sonra yeniden canlanışıdır. Bu anlamıyla geçmişin tüm köleleştiren yönlerinden intikam alarak özgür yaşamın yeni yaratıcısıdır Zilan Yoldaş.

Eylemin gerçekleştirildiği dönem itibariyle Önderliğimize, partimize ve kadına yönelik içten ve dıştan gelen tüm yönelimleri göz önüne getirerek böylesi bir hedef ve planlama düzeyine ulaşması ve çok hassas, duyarlı, dikkatli, cesaretli adımlarla sonuca ulaşarak zaferi yakalaması büyük bir kahramanlık örneğidir. Bununla birlikte; sosyal, siyasal, tarihsel açıdan da anlam yüklü bir eylemdir. Zilan Yoldaş “Yaşam iddiam çok büyük, anlamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum” derken, bir kadın olarak iliklerine kadar özgürlük tutkusunu yaşamsallaştırmak istemiştir. AN’ı doğru yakalayarak gerçekleştirdiği yaşam eylemiyle, ölümsüzlüğe ulaşmıştır.

Zilan Önderlikle zirvede buluşmayı başaran kadın gerçeğidir. Bu buluşma Önderlik Gerçeğindeki özlemlerle, tutkularla, duygularla kucaklaşmanın ifadesidir. Önderlik ve kadının ideolojide zirvesel düzeyde bütünleşmesi olan bu eylem, hem bilimsel hem de sanatsal bir gerçekleşmenin adıdır. Bu anlamıyla 30 Haziran Eylemi, hiçbir alışılageldik yaklaşımla ifadelendirilemeyecek, zaman ve mekanla sınırlandırılamayacak, yarattığı özgürlük değerleriyle ilk ve son olma anlamını taşır. Bu açıdan, kadının Önderliğe, toprağa, ülkeye, insana, doğaya ve mücadeleye olan sınırsız bağlılığının somut ifadesi olarak gerçekleşen bu Tanrıça büyüklüğünün ancak takipçisi, emireri olunur. Bundan sonra yaşanacak büyüklüklerin, kahramanlıkların ilham alacağı, besleneceği bir kaynak olduğu kadar, insanlığın tüm değerlerinin bileşkesi olarak hep ilerletilecek bir çizgidir.

Önderliğimizin “Partimizin ideolojik, politik değerleri Zilan kişiliğinde tanrıçalaştı. Bunu YAJK’ın ruhu ve çizgisi yapmak en değerlisi olacaktır.” sözünden hareketle tanrıçalaşan Zilan gerçeği, özgürlüğe kendini adamış kadının kendi özgücü ve iradesiyle yarattığı sistemin ve tarzın ifadesidir. Dolayısıyla Prometeus’un tanrılardan çaldığı ateşle yüreğini ve beynini arındırarak yüceleşen kadının, toplumun ve yüceleşen insanlığın sembolü olmuştur.

Bu bağlamda PJKK’li militanlar olarak yaşadığımız tüm engelleri aşarak yenilmemecesine özgür yaşamı yaratmak, bunun ideolojik, politik, örgütsel temellerini Zilan’la kutsanan özgürlük çağrısıyla yaşamsallaştırmak en ilkesel hedefimizdir. Zilan Yoldaşın yarattığı manifesto niteliğindeki değerleri sahiplenmek kadar, O’nu düşüncede ve eylemde an be an yaşatarak, her alanda özümseme, derinleştirme çabasında olmak bu kahramanlıklara halk ve kadın cephesinden yaratacağımız cevap olacaktır. Bu temelde geliştireceğimiz özgür yaşam, Önderliğimiz şahsında halkımıza karşı geliştirilen uluslar arası komployu boşa çıkaracak ve Önderliğimize, O’nun şahsında insanlığa ait tüm güzel değerlere verilen idam kararını da hükümsüz kılacaktır. Çünkü 1996 30 Haziranında yüceltilen insanlık, 1999 29 Haziranını ve sonrasında gerçekleştirilecek bütün ölüm fermanlarını ölümsüzlük ruhuyla çoktan geçersiz kılmıştır. Ölüm Kürt halkı ve kadın için 30 Haziran da öldürülmüştür.

Savaşta zaferin garantisini yaratan Zeynep Kınacılar gerçeği yeni dönemde de barışın ve demokrasinin yolunu açmanın ve sürece öncülük yapmanın sembolüdür. Kadın olarak büyük yaşam tutkusu, ozgurluk ve barış özlemi, onu zirvede gerçekleşen böylesi bir eylem gerçeğine yöneltmiştir. Bu Zilan’ın büyük öngörüsüyle geleceği hissedişidir. Dolayısıyla Zilan kişiliği tanrıçalara özgü aşkın, sevginin ve barışın en soylu ifadesidir.

Sonuç olarak PJKK militanları olarak,dördüncü yıldönümünde Zilan Yoldaşın yaşam eylemini bir kez daha anarken, kadının Önderlik Gerçeğiyle buluşmasının en görkemli günü olan bugünde her zamankinden daha fazla özgürlük mücadelesinde kararlıyız ve inançlıyız. Zilan dönemin ihtiyaçları temelinde yapılması gerekeni gördü ve bunun önündeki tüm engelleri, gerilikleri kendisiyle birlikte yakıp, kül etti. PJKK olarak yeni sürecin ihtiyaçlarını görerek ve barış, demokrasi önündeki engelleri dönemin diliyle Zilan tarzında yakıp kül ederek, bu özgürlük çizgisini yaşamsallaştırmak, ve bu şekilde Önderlik Gerçeğiyle zirvesel bir buluşmayı yaşamak, temel görevimiz olduğu kadar vazgeçilmez bağlılık yeminimiz ve ilkemizdir.

Bu temelde yüreği ve beyni barış, demokrasi ve özgürlüğe kilitlenmiş olan herkesi, Başkan APO’nun halkalara yaptığı anlamlı çağrılar temelinde birlik olmaya ve özgür bir yaşamı yaratmak için güçlerimizi birleştirmeye, bu temelde Zilanlara yaraşır bir tarzda , Kürt ve Türk halklarını, ilerici insanlığı ve savaşın acılarını barışın görkeminde eritmeyi çoktan hak etmiş Kürt ve Türk kadınlarını bu barış mücadelesinde buluşmaya çağırıyoruz.

Özgür ve insanca bir yaşam için saç tellerine kadar kendisini eriten bu kahramanlık ateşinde, 29 Haziran kararını ve insanlığa layık olmayan tüm çirkinlikleri yakmaya çağırırken, bu büyük eylemi saygıyla selamlıyoruz.

-Yaşasın Başkan APO!
-Yaşasın Özgürlük Tanrıçamız ZİLAN
-Yaşasın Özgür Yaşamın Örgütlü Gücü Partimiz PKK-PJKK!
-Yaşasın Demokrasi ve Özgürlük Mücadelesi!
-Kahrolsun 29 Haziranı Yaratan Hertürlü Gericilik ve Egemenlik!

29 Haziran 2000
PJKK Merkez Komitesi

Demokratik Dönüşümde Kitlesel Mücadele

Cemal ŞERİK

Parti Önderliğimiz yeni dönem stratejisini anti-oligarşik Demokratik Cumhuriyet yaratma biçiminde belirlerken; bu stratejiyi gerçekleştirmek için, temel taktik olarak da barışçıl, demokratik mücadeleyi formüle etmiştir. Bu çerçevede dönemin üslubu ve tarzını yakalamada kitlesel mücadelelerin önemi daha da öne çıkmaktadır.

Kürdistan ve Türkiye halklarının tarihinde bugüne kadar kitlesel mücadeleler yaşanmakla birlikte, o günkü koşullar nedeniyle asıl rollerini de oynayamamışlardır. Ama, buna rağmen çıkarılması gereken dersler olduğu gibi, sahiplenilmesi ve yaşatılması gereken değerler olarak Kürdistan ve Türkiye halklarının tarihindeki yerlerini almışlardır.

Yeni dönem stratejisi ve taktiğinin temel ayakları olarak Kürdistan ve Türkiye halkları belirleyici bir öneme sahiptirler. O nedenle geliştirilecek olan kitlesel mücadeleye ön ayak olacak örgütlenmeler bu iki temel ögeye dayandırılmak durumundadır. Bunların nasıl sağlanarak pratik bir olgu haline getirileceği ise, dönemin çözümlenmesi, çeşitli toplumsal sınıf ve kesimlerin karşılıklı ilişki ve etkileşimleri, halkların karşılıklı duruşları, buluştukları ortak noktalar, tüm bunları tamamlayacak olan araç ve yöntemlerin ortaya konulması ile mümkün olacaktır.

Gerek halklar, gerekse de çeşitli toplumsal sınıf ve kesimler nezdinde bunu gerçekleştirme koşullarının bugün her zamankinden daha fazla olduğunu düşünüyoruz.

Ortak miras, geleceğin üzerinde şekilleneceği bir zemindir

Geçtiğimiz günlerde otuzuncu yıldönümünü karşıladığımız 15-16 Haziran işçi hareketleri ve son süreçte sıkça tartışılan cumhuriyetin kuruluşunda asli ögeler gerçeği, ders çıkarılması gereken ve birer miras olarak kabul edilerek geleceğin şekillendirileceği birer temeldirler.

Gerek 15-16 Haziran işçi eylemlerinde, gerekse de cumhuriyetin kuruluşunda yaşanan karşı koyuşlar içinde subjektif bazı yönler olsa da, özünde kitlelerin katılımında kendiliğindenciliğin ağır bastığı, Kürdistan ve Türkiye halklarının ortaklığını ifade eden hareketlerdir. Farklı sonuçlar doğursa da bu bir gerçekliktir. Gelişen Türk ulusal mücadelesi, Kürdistan halkı ile organik ve bütünlüklü bir ilişki geliştirmek zorundaydı. Kürdistan'da Fransızlara karşı Kürtler ayaklandılar. Başta Çanakkale savunması olmak üzere Anadolu'nun çeşitli yerlerinde gelişen muharebelerde Kürtler aktif bir katılımın sahibi oldular. Anadolu'daki kalkışmalar bunlarla bütünlük olarak ele alındığı için sonuca ulaştı. Yine sonraki süreçte gelişen sınıf ve kitlesel hareketler içinde de bu gerçeklik yerini aldı. Bu, 15-16 Haziran ve gelişen mücadeleye bağlı olarak ortaya çıkan kitlesel hareketler içinde daha çarpıcı bir şekilde görüldü.

Bugün, Türk metropollerinin sadece Türk halkından oluştuğunu söylemek doğru olmaz; doğru olmamakla da kalmaz, bir çarpıtma olur. Anadolu'nun sonradan Müslüman ve Türkleştiği bilinmektedir. Bu gerçekleştirilirken Anadolu'nun ve Ortadoğu'nun çeşitli alanlarında bulunan nüfusun hareketlendirilmesinden yararlanılmıştır. Ve bunun içinde Kürtlerin önemli bir yeri vardır. Anadolu'nun bozkırında bulunan Kürtlerin yerleşim öyküleri bu gerçeklikten bağımsız değildir. Kapitalizmin çarpık, dengesiz gelişimi ve karakterinin neden olduğu Kürt göçünün Türk metropollerine akması, buralardaki nüfus bileşimini önemli oranda değiştirmiştir. İstanbul 2,5 milyon Kürdü barındırırken, İzmir, Adana, Mersin vb. illerde neredeyse nüfusun yarıdan fazlası Kürttür.

Nedeni ne olursa olsun, yaşanan bu göçler Kürdistan ve Türkiye halklarını ortak noktalarda buluşturmuştur. Okullarda, fabrikalarda, mahallelerde bir arada bulunurlarken, ortak kullanım alanlarına sahip olarak karşılıklı etkileşime yaşamışlardır. Oluşan bu zemin, ortak hareket ve ortak örgütlenme için bir temel yaratmıştır. O nedenle de, Türk metropollerinde gelişen kitlesel hareketler, bu zeminde bulunan çeşitli kökene sahip halk kesimlerinin ve toplumsal çevrelerin içinde kendini buldukları ve sahiplenmeleri gereken bir muhtevaya sahip olmuşlardır.

1960'lar sonrası gelişiminde ivme kaydeden demokrasi mücadelesi, Kürdistan ve Türkiye halklarının ortak sahiplenmesi gereken bir miras ve geliştirilmesi gereken bir değerdir. '65 seçimlerinde TİP'in 15 milletvekiliyle meclise girmesi ve sonrasında geliştirdiği Doğu Mitingleri, '68 gençlik hareketleri, yüz binden fazla işçinin alanlara aktığı 15-16 Haziran 1970 işçi eylemliliği, '79 İzmir Tariş olayları ve o yıllarda bir bütün olarak gelişen devrimci demokratik hareketlerde yaşanan kayıplar ve kazanımlar hep bu temele sahiptirler.

Ortak yanlar ortak mücadeleye temeldir

Tarihsel olarak gelişimin, kendi seyri içinde ve irade dışı oluşan ortak yönlerin giderek gelişmelere hükmünü kabul ettirmesi son derece olağandır. Bugün, Kürdistan ve Türkiye halklarının yaşadığı gerçeklik bu çerçevede oluşmuştur. Ekonomik ve toplumsal alanda belirli yönleriyle iç içe geçme yaşanırken, kültürel olarak da karşılıklı etkileşimi yaşamışlardır. Gelinen aşamada yaşanan gelişmeler ve edinilen deneyimler, bugüne kadar irade dışında yaşanan ortak yönleri daha ileri boyutlara taşırarak buna iradi, halkların özgürce kararlarını ifade eden düzey kazandırmayı gerekli kılmaktadır.

Kürdistan halkı, bunu karar düzeyinde ortaya koymuştur. İradi, ortak birliği önüne hedef koyarak göstermekte ve Türkiye halkının tavrını beklemektedir. Bu tavır demokratikleşme mücadelesinin de esasını oluşturacaktır.

Bugüne kadar Kürdistan ve Türkiye halklarının irade dışında ortak yönleri olmuşsa da, kendiliğinden gelişen mücadeleleri dışında iradi olarak varlıklarını esas alarak, ortak noktalarda buluşmayı ifade eden ortak mücadeleleri gelişmemiştir. Bunun imkanları da gerekli olgunluk düzeyine ulaşmamıştır. Gelinen aşamada artık bunun koşulları oluşmuştur. Sorunlar ortaklaşırken, hedef noktasında varolan alt ögeler ortadan kalkmıştır. Halklar kendi özgünlükleri içinde ortak noktada kaderlerini belirleyecek düzeye ulaşmışlardır. Kimlik ve irade temsil koşulları vardır.

Mevcut durumda, Kürdistan ve Türkiye halkları kendilerini demokratik sistemde ifade etmek istemektedirler. Halkların bu istemi karşısında engel teşkil eden güçler aynı kesimler olmaktadır. Bu, Kürdistan ve Türkiye halklarının temel ortak yanını ve bu temelde gelişecek olan ortak mücadele hedeflerini ortaya koymaktadır. Bugüne kadar halklar arasındaki ilişkide dengesizliği çıkarına gören, bunu varlık nedeni haline getiren kesimler dışında, bu isteme karşı çıkanlar bulunmamaktadır. Ve bu, çeşitli tutum ve istemlerle açığa vurulmaktadır.

Türk siyasal sistemi içinde varolan sorunlar, ekonomik ve çeşitli baskı gruplarının geliştirdiği tavırlar bunu göstermektedir. İşadamları derneklerinden işçi sendikalarına, kamu emekçilerinden meslek odalarına kadar kendi içinde örgütlü olup belirli toplum kesimlerini ifade eden kesimler, bu eksende öneri paketleri hazırlayarak raporlar sunabilmektedirler. Bu çerçevede Türkiye ve Kürdistan halkları nezdinde oluşan ortak yanlar, giderek çeşitli toplumsal kesimleri de içererek genelleşme içine girmiştir.

"Demokrasi toplumsal yaşamı düzenleyen sistemin kendisi olmaktadır. Demokrasi istemi, sistemle karşı karşıya gelmedir. Ve o nedenle de sıralamada, tüm sorunlardan önceliklidir. Demokrasi sorunu çözüldüğünde buna bağlı olarak diğer sorunlar da çözülecektir. Yıllardır Türkiye'de işçiler ve çalışanlar ekonomik, sosyal taleplerin dile getirmişlerdir. Bunun için gösteriler, grevler yapmışlardır. Bıyık kesme vb. türünden eylemler geliştirmişlerdir. Ama sonuç elde edememişlerdir.

Kürdistan'da özgürlük istemleri bugüne kadar silahlı savaşla dile getirilerek savunulmuştur. Ve bir düzeye geldiğinde bu oynaması gereken asıl rolü oynamış, sorunu sistemle çözebilme boyutuna ulaşmıştır. Bu noktada gerek Türkiye'de, gerekse Kürdistan'da kitleler sorunun çözümünde sistem karşıtlığı temelinde biraraya gelerek demokrasi talebinde birleşmişlerdir.

Halklar ve çeşitli kesimler arasında oluşan bu ortaklık kendini demokrasi istemi biçiminde somutlaştırmaktadır. Bu da, tüm bu kesimleri içererek ortak noktalarda buluşturan mücadele demektir.

Ortak mücadelenin en iyi yöntemi demokratik mücadeledir

Farklı kesimlerin varlığını ve çıkarlarını gözeten sorunların çözümünde daha çok şiddet dışı yol ve yöntemlerin geliştirilmesi olan demokratik mücadele; kendini yasadışılığa itmek isteyen karşıt güçleri yasadışı konuma iterek meşru bir güç olarak üstyapı kurumlarına taşırmayı hedefler.

İstemler daha çok somut, herkesin müşterek noktalarda birleşerek inkar edemeyecekleri temeller üzerinde yükseltilir. Bu anlamda her zaman haklılık zeminini korur. Dayanak olarak alınan bu zemin, istemlere meşruluk kazandırdığı gibi buna karşıt olanları gayri meşru konuma iter ve kendisi için güvenceler yaratır.

Eşitsizliği, baskıyı içeren hiçbir uygulama demokratik değildir. Bu anlamda buna karşı geliştirilen mücadele ve yöntemi de demokratiktir. Karşıtının varlığını reddetmeden ve onu egemenlik altına almayı hedeflemeden örgütlemeyi ve kendini ifade ederek çıkarlarını savunmayı engelleyen herhangi bir yasa olamaz. Hemen hemen herkesin buluştukları ortak noktalar da buna müsaade etmemektedir. Bu anlamda -samimiyet bir yana- varolan koşullar demokratik mücadeleyi esas alan yöntemleri öne çıkarmayı gerekli kılmaktadır. Demokratik mücadele günümüzün esas mücadelesi olarak öne çıkarken, diğer seçeneklere fazla şans bırakmıyor. Diğer seçenekler kullanılsa da, yine dönüp dolaşılarak aynı noktada buluşularak kabul edilmek zorunda kalınacak bir yöntem olarak ortaya çıkmaktadır.

Bilimsel-teknik gelişim, kapitalizmin ekonomik ve siyasal olarak içinde bulunduğu durum, toplumsal sınıf ve kesimler arasındaki karşılıklı ilişki ve etkileşim, eski kaba sınıf yaklaşımlarının günümüz koşullarında gerçekliği ifade etmekten uzak oluşu, toplumsal mücadelelerin gelişim ve çözümünü de büyük oranda etkilemiştir. Bu durumda önceki süreçte olduğu gibi, karşı cepheden ve şiddete dayalı mücadele, öncelikli kullanılan tercih edilir konumdan çıkmış bulunmaktadır. Toplumsal demokratik dönüşüm ve mücadele burada öne çıkmaktadır. Sistemin içinde gelişimin seyrini şiddet yoluyla engelleme veya hızlandırma yöntemi yerine evrim yoluyla dönüştürme esas olarak benimsenmektedir. Bu toplumsal demokratik mücadelelere tarihsel, toplumsal gelişimde rolünü oynatmama ya da gelişimin kendi doğal seyri içinde egemenlerin insafına terk etme anlamına gelmemektedir. Değişen şartlara uygun olarak dönüşümün sağlanması anlamına gelmektedir.

Ortak zeminde bulunan toplumsal kesimlerin yaşayacağı demokratik dönüşüm ise ancak kitlesel mücadeleler ile gerçekleşecektir.

Demokratik Dönüşümde Kitlesel Mücadele

Paylaşılan ortak sorunların varlığı karşılıklı etkileşim, değil kitlelerin bugüne kadar oynamış oldukları rolü yitirmesi, daha fazla önemli hale gelmesine neden olmaktadır. Çünkü ortak sorunlar o noktada buluşanların sorunların kaynaklarına yönelmeleri için gereken koşulları sunmaktadır. Bu, çelişkinin daha yoğunlaşarak çözüme daha fazla yakınlaşması anlamına gelmektedir. Burada rolün sahibi ve öne çıkan kitlelerin mücadelesi olmaktadır.

Kitlesel mücadelenin önemi bugün ortaya çıkmamıştır. Ama yoğunlaşma düzeyi itibariyle ilk defa bu kadar öne çıkmış, kendi içinde incelikler isteyen bir hal almıştır.

Mevcut durumda, Kürdistan ve Türkiye halkları kendilerini demokratik sistemde ifade etmek istemektedirler. Halkların bu istemi karşısında engel teşkil eden güçler aynı kesimler olmaktadır. Bu, Kürdistan ve Türkiye halklarının temel ortak yanını ve bu temelde gelişecek olan ortak mücadele hedeflerini ortaya koymaktadır. Bugüne kadar halklar arasındaki ilişkide dengesizliği çıkarına gören, bunu varlık nedeni haline getiren kesimler dışında, bu isteme karşı çıkanlar bulunmamaktadır.

Geçmiş süreçte ayaklanmalar yaşanmış; grev, gösteri, boykot vb. türünden kitlelere dayalı mücadeleler geliştirilmiştir. Ama bunlar sürecin ya devrimle tamamlanması, ya da devrimin hazırlanmasını ifade eden kitlesel mücadelelerdi ve şiddetle sonuçlanmaktaydılar. Şimdi, dönüşümü içinde yaşayan kitlesel mücadele ve kitleler üzerinde baskı unsuru olan üst yapı kurumlarını yaşamda daha da gereksiz hale getirmeye yönelmektedir ve böyle bir tarz ortaya çıkmaktadır. Bu da zamana yayılan evrimsel dönüşümün gerçekleşmesi anlamına gelmektedir.

Cepheden savaş, kitlesel mücadeleleri karşıt güçlerle direkt olarak kapışmaya götürüyordu. Bu çatışmada ara kesimler çıkarlarına ve güçlü olana göre tavır belirliyorlardı. Son devrim anına kadar da bu böyle devam ediyordu. Dış ve iç koşullar uygun hale gelince açık tavır belirliyorlardı. Kapitalizmin, emperyalizm aşamasında ekonomik, siyasal, askeri hakimiyet toplumun dokularıyla oynayarak bozma ve çeşitli biçimlerde kendileri için tehlike boyutuna ulaşmasını engelleme çabaları, kitlelerin devrimci kalkışması önünde büyük bir engel olarak dikilirken, boğulmasına neden olacak koşulları da yaratmaktadır. Bu durumda devrimci sosyalistler teslimiyet bayrağını değil, yaşanan değişime bağlı olarak dönüşüm yaşayarak, ona uygun yaklaşım ve tarzın sahibi olmuşlardır. Ve bu temelde kitlesel mücadelelere yeni bir içerik ve anlam kazandırmışlardır.

Kürt ve Türk halkları kitlesel mücadelenin asli ögeleridirler

Stratejik önemini koruyan Ortadoğu halklarının demokratik dönüşümünde Kürdistan ve Türkiye halklarının rolü yadsınmamaktadır. Sosyal ve tarihsel gerçeklik, Ortadoğu halkları içinde Kürdistan ve Türkiye halklarını biraz daha öncelikli kılmaktadır. Bu objektif bir zemindir ve subjektif yönlerle tamamlanması gerekmektedir.

Kürdistan'da uzun sürece yayılan silahlı savaşımın objektif zeminde ortaya çıkardığı maddi olgularla demokratikleşmenin dayanakları yaratılmıştır. Bununla da kalmayarak bu doğrultuda oluşan dinamikleri harekete geçirmiştir. Bu dinamiklerin başında da geniş kitlelerin soruna sahip çıkarak çözümü doğrultusunda harekete geçmesi gelmektedir. '90'ların başından itibaren gelişen serhildanlar, genel ve yerel seçimlerde halkın sandıklara yansıyan iradesi, çeşitli vesilelerle yapılan gösteri, anket vb. sergilenen tavır Başkan Apo'nun Roma süreciyle başlayan, tutsak düşmesiyle devam eden dönemde belirlenen tutumda bu çok açık bir şekilde ortaya konulmuştur.

Kürdistan ve Türkiye halklarının ortak coğrafyada yaşayacakları demokratikleşmede bugüne kadar yok sayılan bu gerçeklik, dönemin dayatan demokrasi sorununun çözümünde rolünü oynamaya hazır olunduğunu göstermiştir. Sorun, bu noktada halkların ortak iradesini ortaya koymasıdır.

Bugün, Kürdistan ve Türkiye halklarının gerek kendi özgünlükleri içinde, gerekse de buluştukları ortak noktalarda yaşadıkları gelişmeler çok somuttur. Kürdistan ve Türkiye'de tarihin çeşitli evrelerinde yaşanan gelişmeler ve bunun kitlelere mal olması bunu göstermektedir. Mevcut durumda her iki halk demokrasi ve özgürlük temelinde birleşmişlerdir. Ama istemlerini değişik noktalarda dile getirmekle birlikte güçlerini ortak bir güce dönüştürememişlerdir. Bu durum egemenlerin çıkarlarına olmakla her gün biraz daha derinleşme tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Aşılması gereken nokta burasıdır. Kürdistan'da kitleler özgürlük talebini dile getiriyorlar. Türkiye'de kitleler bunu kendi sorunu olarak görüp harekete geçmediklerinde, egemenler daha güçlü bir şekilde karşılarına dikiliyorlar. Yok edemeseler de, sonuca ulaşmasını da engelleyebiliyorlar. Türkiye'de kitleler demokratik hak ve istemlerini sokaklara dökülerek dile getiriyorlar. Ama kendi egemenleriyle direkt kapışmayı göze alıp, Kürdistan'daki kitlelerin mücadelesiyle birleşmeyince onlar da sonuca ulaşamıyorlar. Ve zamanla reformize olarak iyice güçten düşüyorlar. Yaşanan bu durum Kürdistan ve Türkiye'deki kitleleri hem karşılıklı olarak birbirlerine karşı, hem de ruhsal durumlarını etkiliyor. '89'da Kürdistan'da kitleler *"Botan-Zonguldak el ele"* sloganını atarken; Zonguldak'taki grevci işçiler arasındaki bazı kesimlerin, çevrelerini saran askerlere *"Bizim değil, Doğu'da size karşı savaşanların üzerine gidin'"* biçimindeki yaklaşımları hala unutulmuş değildir.

Hedef somuttur ve hedefe ulaşılması önünde duran engeller de ortadadır. Sorun bunun aşılarak Kürdistanlı ve Türkiyeli kitlelerin rolünü oynamasıdır.

Örgütlülük mücadelede kitlelere rolünü oynatacaktır

Demokrasi istemlerinin kitlelere mal olarak harekete dönüşmesi gerektiği gerçeğini reddeden kimse yoktur. Bunu Türkiye egemenlik sisteminin en etkili organlarında yer alanlar dahi söylemektedir. Burada iş, kitlelere ve onun adına hareket ettiğini söyleyenlere düşmektedir.

Bugün her sorunun gelip dayandığı, çözümlendiği nokta demokrasi olmaktadır. Çünkü demokrasi, toplumsal yaşamı düzenleyen sistemin kendisi olmaktadır. Demokrasi istemi, sistemle karşı karşıya gelmedir. Ve o nedenle de sıralamada tüm sorunlardan önceliklidir. Demokrasi sorunu çözüldüğünde buna bağlı olarak diğer sorunlar da çözülecektir. Yıllardır Türkiye'de işçiler ve çalışanlar ekonomik, sosyal taleplerin dile getirmişlerdir. Bunun için gösteriler, grevler yapmışlardır. Bıyık kesme vb. türünden eylemler geliştirmişlerdir. Ama sonuç elde edememişlerdir. Bir yere gelindiğinde alışkanlık yaratarak; tepkilerin, öfkelerin azaltılıp rahatlama aracı haline getirilmesi sözkonusu olmuştur. Kürdistan'da özgürlük istemleri bugüne kadar silahlı savaşla dile getirilerek savunulmuştur. Ve bir düzeye geldiğinde bu oynaması gereken asıl rolü oynamış, sorunu sistemle çözebilme boyutuna ulaşmıştır. Bu noktada gerek Türkiye'de, gerekse Kürdistan'da kitleler sorunun çözümünde sistem karşıtlığı temelinde bir araya gelerek demokrasi talebinde birleşmişlerdir.

Ortak ya da ayrı noktalardan hareketle örgütlenmek ya da mücadele etmek, ortak mücadele ve örgütlenmelerin reddi değildir. Aynı hedef ve çizgide birleşmek buna ulaşmak için yeterlidir. Çünkü her cepheden aynı noktaya doğru hareket edilirken, aynı hedefe yönelinmektedir. Dolaylı da olsa, doğrudan da olsa bunun adı birleşik mücadeledir. Ve son tahlilde her yönüyle bütünleşmeye kadar gidecektir

Kürdistan ve Türkiye'de kitlelerin, yaşadıkları tüm sorunların başına demokrasi hedeflerini koyarak mücadeleleri geliştirmeleri ertelenemez görevleridir. Yine istemlerini yasal güvencelere kavuşturarak, sistemsel düzeyde değişiklikleri hedefleyerek, kazanımlarının savunucusu ve geliştiricisi haline gelerek, kazanılan mevzilerin terk edilmemesiyle, dağınık değil örgütlü, parçalı değil bütünlüklü, ayrı kanallara değil ortak kanallara akarak güçlü, büyütücü bir tarzı geliştirmekle, kitlesel meşruluğu reddetmeden, marjinalleşme eğilimine düşmeden barışçıl, demokratik metodları esas almakla karşı karşıyadırlar.

Bugün bunun koşulları vardır. Egemen sistem parçalıdır ve kendi içinde arayış içindedirler. Yaşanan demokrasi ve özgürlük sorununun varlığı kabul görürken bu doğrultuda olan arayışlar meşru sayılmaktadır. Ve uluslararası koşullar son derece elverişlidir. İşçiler ve tüm çalışanlar, ekonomik ve temsil gücü yaşayan orta kesimler, dinsel ve kültürel gruplar, çevreciler, ulusal talepleri olan halklar, herkes bu çerçevede sorunun çözümünü dile getirip kendi cephelerinden harekete geçebilirler. Engelleme çabaları olabilir, ama bir son karşı koyuş girişimlerinden öteye gitmez ve gelişen genel bir istem karşısında er geç çözülmek zorundadır. Bu ancak, belirtmeye çalıştığımız gibi ortak noktada bir araya gelip, ortak noktaya doğru hareketle mümkün olabilir.

Ortak yön birleşmeyi, ayrı yön ayrışmayı getirir

Mücadeleler tarihinde karşıt egemen güçlerin yönetim sanatlarında ve egemenlik kurma arayışlarında böl, parçala, yönet ya da yok et taktiğini izledikleri, yine siyasal yaşamda aynıların aynı yerde, ayrıların da ayrı yerde bulundukları bilinir.

Bugüne kadar Kürdistan ve Türkiye halklarının zaman zaman eğilimler görülüp bazı adımlar atılmış olsa da, aynı yönlerini öne çıkardıkları görülmemiştir. Daha çok ayrı yönler öne çıkarılmıştır. Bu durum, her iki ülke halkının da aleyhine sonuçlar doğurmuştur. Benzeri durum ortak yönleri olup birleşme koşulları olan çeşitli toplumsal kesimler için de geçerlidir. Hep ayrık yönleri öne çıkarmışlardır. Bu da egemenler tarafından sonuna kadar kullanılmıştır.

Şimdi koşullar değişmiştir. Bu dönem ayrı yönleri değil, aynı yönleri öne çıkarmayı gerekli kılmaktadır. Sorunların giderek ağırlaşması ve çözüm için daha fazla yan yana gelmenin zorunlu hale gelmesi bunu daha fazla dayatmaktadır. Hiçbir güç artık ortak sorunları tek başına çözemiyor. Buna yöneldiğinde ya ortak yönü olanlarla karşı karşıya geliyor, ya da kendisinden güçlü olan karşıtı tarafından ezilmekten kurtulamıyor. Çeşitli toplumsal kesimlerden etnik, dinsel ve cins sorunlarına yaklaşıma kadar bu geniş bir çerçevede geçerli duruma gelmiştir.

Ortaya çıkan bu durumu doğru değerlendirmek kadar, bugüne kadar çözümsüz kalan sorunların çözümü için adımların sahibi olmak önemli bir hale gelmiştir. Küçülen dünya, azalan doğal kaynaklar ve öne çıkan yönler daha fazla ortak hareket etmeyi gerektiriyor. Bu da sorunların ve çelişkinin çözümünde daha farklı yaklaşımları gerekli kılıyor. Kimliklere dayalı değil de toplumsal yaşamdan kaynaklı sorunlar ve ortaklıklar daha da ön plana geçmiş bulunuyor.

Genel açıdan bu gerçeklik, gerek Kürdistan, gerekse de Türkiye halkı açısından öncelikli olarak ele alınması gereken bir sorun olarak duruyor. Ayrı yönlerin öne çıkarılması birbirini daha fazla itecek ve bu da sorunları daha fazla içinden çıkılmaz kılacaktır. Aynı yönlerin öne çıkarılması ortak noktalarda birleşerek daha fazlalaşmasına neden olurken, ayrılıkların giderek eriyip yok olmasını sağlıyacaktır.

Sonuç

15-16 Haziran işçi eylemlerinin 30. yılını karşıladığımız bu süreçte, toplumsal dönüşümlerde kitlesel mücadelenin önemi bir kez daha açığa çıkmış bulunmaktadır. O açıdan 15-16 Haziran işçi eylemlerinden çıkarılması gereken sonuçlar bulunmaktadır.

15-16 Haziran o zamana kadarki sınıf eylemliliğinin en görkemlisi olurken, hedefe ulaşmada kitlesel mücadelenin önemini ortaya koymuştur. Günümüz koşullarında da toplumsal dönüşümde kitlesel mücadele değişik koşullarda, yöntem zenginliğine ulaşmış olsa da önemini korumuştur.

15-16 Haziran işçi eylemleri, o zaman devlet-halk ilişkisini, doğru yaklaşımın hangi temelde yükselmesi gerektiğini ortaya çıkarmıştır. Şimdi ise bu miras temelinde kitlesel mücadele toplumsal dönüşümde belirleyici bir öneme sahiptir.

Kitlesel mücadele ortak noktalarda bir araya gelenlerin mücadelesidir. Kürt ve Türk halkları aranandan çok daha fazla ortak yönlere sahiptirler. Bu doğrultuda kurulan köprüler ve yaratılan ortak değerler bulunmaktadır. Ve bunlar Türk ve Kürt halklarının ortak savundukları ve sahiplenmeleri gereken değerlerdir. 15-16 Haziran'la yaratılan ortak miras, Haki Karer ve Kemal Pir'lerle kurulan ortak köprü bunun kanıtı durumundadır.

Kürdistan ve Türkiye devrimci demokratik hareketleri en büyük eksikliği, güçlerini iradi olarak birleştirememe noktasında yaşamışlardır. '90'ların başında Kürdistan da gelişen devrimci savaşım ile Türkiye'de demokratik muhalefet bütünleşebilseydi, siyasal anlamda önemli sonuçlar yaratılabilirdi; bunun koşulları oluşmuştu. Ama bu fırsat değerlendirilemedi. Şimdi koşullar değişti, yeni bir fırsat daha ortaya çıktı. Bu, Parti Önderliği'nin geliştirdiği yeni strateji temelinde oluştu. Hakim egemen güçler tarafından bu görülmüş, o nedenle boşa çıkartılmaya çalışılmaktadır. Savaşın durması Kürdistan'a bugüne kadar giremeyenlere siyaset yapma olanağı yaratırken,Türk egemenleri, bizzat Başbakanlarının ağzından *"Siyasal bölücülük yaptırmıyacağız"* açıklaması ile Kürdistan'ı ve Türkiye'yi devrimci ve demokrasi güçlerine kapatma istemini açıkça ilan etmiştir. Egemenlerin bu karşı koyuşu, Kürdistan ve Türkiye halklarının demokrasi istemlerine ulaşmalarını sağlayacak olan kitlesel mücadele ile aşılacaktır.

Tüm bunlar,15-16 Haziran 1970 işçi eylemlerinin yeni bir yıldönümünde, Parti Önderliği'nin belirlediği yeni dönem stratejisinde kitlesel mücadelenin ve kitlesel mücadelede halkların oynayacağı rolü ve önemi bir kez daha ortaya koymaktadır.

19 Haziran 2000

Kürdistan ve Türkiye devrimci demokratik hareketleri en büyük eksikliği, güçlerini iradi olarak birleştirememe noktasında yaşamışlardır. '90'ların başında Kürdistan da gelişen devrimci savaşımı ile Türkiye'de demokratik muhalefet bütünleşebilseydi siyasal anlamda önemli sonuçlar yaratılabilirdi, bunun koşulları oluşmuştu. Ama bu fırsat değerlendirilemedi.

Zilan Yoldaş Ulusal Demokratik Devrimimizin Zafer Tacıdır

Baştarafı Sayfa 28'de

gerçeğinden hareket etmiştir. Çünkü Zilan Ekim Devrimi'dir, Çin Devrimi'dir, Vietnam Devrimi'dir; Zilan 1789 Fransız Devrimi'dir. Zilan insanlık tarihinin demokratik devrimidir, özgürlük devrimidir. Eğer Başkan Apo böyle bir kişilik yaratmışsa ve bu kişiliği bir halk ve parti kişiliği haline getirmişse, artık Kürt halkı için de, insanlık için de gelecek kesinlikle özgürlük ve demokrasiden başka bir şey olmayacaktır.

Bugün büyük bir morali, umudu ve coşkuyu yaşayarak geleceğe bakıyorsak, böyle bir tarih bilincine ulaştığımız içindir. İnsanlık ve halk olarak bu düzeyde bir kültürel devrimi yaşadığımız içindir. Tüm şehitler, tüm özgürlük militanları ve fedai eylemcileri önemli bir değere sahiptir. Zilan'ın büyüklüğü ise bu değerlerin toplamından kaynaklanmaktadır.

Zilan gerçeği, Başkan Apo'nun kadın özgürlük mücadelesine neden bu kadar değer verdiğini de ortaya koymuş bulunuyor. Eğer kadın Zilan yoldaşta olduğu gibi kendi gerçeğinin farkına varırsa, kendi gerçeğinde tüm insanlığı çözebilirse, bunun büyük bir enerjiye dönüşeceğini görebilir ve geleceği yaratabilir. Başkan Apo bu bilimsel gerçeklik nedeniyle kadın sorununu çok önemli bir sorun olarak görmüştür. Bu sorunu, demokratik ve kültür devrimini derinleştiren, insanlığın verdiği bütün özgürlük mücadelelerini tamamlayan bir olgu olarak değerlendirmiştir. Tabii burada sorun sadece bir kadının, kadın cinsinin özgürleşmesi sorunu değildir. Kadın özgürlüğünün yalnız kendisini özgürleştiren değil, tüm insanlığı özgürleştirecek, tüm insanlığı demokratikleştirecek, tüm insanlığı özgürlük dünyasına ulaştıracak bir gerçeği bağrında taşıması nedeniyledir. Kaldı ki, kadının "kadını özgürleştireceğim" biçimindeki dar bir yaklaşımla kendini özgürleştirmesi de mümkün değildir. Kadın ancak genel özgürlük mücadelesini etkileyebildiği, geliştirebildiği ve kendi içindeki değiştirici-dönüştürücü özelliği tüm insanlığa yansıttığı takdirde özgürlüğünü elde edebilir. Dolayısıyla Zilan yoldaşın kişiliği ve eylemi, birkaç yüzyıldır ortaya çıkan kadın özgürlük hareketinin de nasıl olması gerektiğinin ideolojik, politik, kültürel ve pratik çerçevesini ortaya koyması açısından önemli bir değere sahiptir.

Başkan Apo 'kadın ve aile' sorununu incelerken ve bu sorunu çözümlerken "Kürt *kördüğümünün çözülmesi*" olarak değerlendirmiştir. Bu tabii yalnız Kürt kördüğümünün değil insanlık kördüğümümün de çözüm noktasıdır. Zilan, kördüğümün çözülmesi oluyor. Kürt halkı açısından çözülmesi oluyor, insanlık açısından çözülmesi oluyor. Zilan şahsında Kürt kördüğümü ve insanlık kördüğümü çözüldüğünden, önümüzdeki yüzyılın büyük bir çözüm yüzyılı olacağı da şimdiden söylenebilir. Burada doğal olarak çözülen sadece kadın gerçeği değildir, tüm insanlık gerçeğidir. Bu, kadının da erkeğin de çözülmesi, özgür kadın ve özgür erkeğin Zilan gerçeğinde bir arada yaşamasıdır. Zilan'ın eyleminin, kişiliğinin büyüklüğü biraz da buradadır. Bu tabii ki Başkan Apo şahsında erkeğin ve kadının çözülmesi anlamına geliyor. Bu gerçek nedeniyle Başkan Apo kendisini bir erkek olarak -egemenlik ifade ettiği anlamında- görmemekte, erkeği öldürdüğünü söylemektedir. Bu nedenle Başkan Apo özgür erkek ve özgür kadın gerçeğini kendi şahsında birleştiren oluyor. Nitekim Başkan Apo'nun Mahir Sayın'la yaptığı röportajı Mahir Sayın *"Erkeği Öldürmek"* adıyla kitap haline getiriyor. Bunun tanıtımı sırasında bir gazeteci Mahir Sayın'a şunu söylüyor: *"Duydum ki, senle Başkan Apo erkeklikten vazgeçmişsiniz"*. Mahir Sayın bu soruya tebessüm ediyor. Tabii ki aslında soruyu soran, gerçeği bilinçsiz de olsa fark etmiş ve dillendirmiş bulunuyor. İşte Zilan, *"Erkeği Öldürmek"* kitabında ortaya konan yaşam ve özgürlük felsefesinin bir sembolü olmaktadır.

Sonuç olarak; Başkan Apo özgür kadın ve erkeği birlikte temsil ederek tarihteki yerini aldığı gibi, Zilan da özgürleşmiş kadın ve erkek gerçeğini temsil eden bir kişi olarak tarihteki yerini almıştır. Başkan Apo ve Zilan, geri kadın ve erkekten kopuşu, özgür erkek ve kadınla bütünleşmeyi yaşayan kişilikler olarak incelemeye değerdir.

Başkan Apo ve Zilan'ın kadın özgürlük anlayışı, kadın özgürlük hareketinde darlaştıran ve geriye çeken bir sapma olan feminizmin yenilgiye uğratılması ve reel sosyalizmdeki kadın yaklaşımının aşılmasıdır. Bugüne kadar kadın özgürlük sorunuyla daha çok ilgilenenler feministler ve sosyalistler olmuştur. Hem sosyalistlerin, hem de feministlerin kadın özgürlük literatürüne birçok şey kazandırdığı söylenebilir. Ancak kazandırdıkları kadar çözemedikleri, hatta kadın özgürlük hareketine sınırlı ve dar bir yaklaşım içinde oldukları da bir gerçektir. Zilan'da ve Başkan Apo'daki ise, hem reel sosyalizmdeki, hem de feminizmdeki kadın özgürlük anlayışının aşılarak kapsayıcı ve genelleştirici bir özelliğe ulaştırılmasıdır.

Reel sosyalizm, kadın özgürlüğünü ve gelişimini sadece kadının belirli haklara ve kazanımlara sahip olması olarak ele almış, tüm toplumsal faaliyetlerin özgürleştirici ve demokratikleştirici ve dolayısıyla genel insanlık için yaratacağı sonuçları fazla görememiştir. Yine feminist hareket kadın özgürlük hareketini sadece kadına ait ve kadınla ilgili bir olgu olarak görmüş, kadındaki özgürleştirici potansiyeli sınırlamış ve genel özgürlük mücadelesinden kopartarak kadının rolünü daraltmıştır.

Zilan'ın eylemini andığımız bu günlerde, kadın özgürlük hareketinde sapmayı ifade eden feminizm ile, yetersiz yaklaşımı ifade eden reel sosyalist bakışı çözümleyip gerçek bir özgürlük anlayışı bilincine ulaştırmak, Zilan'ın şehadetine verilecek en doğru cevap olacaktır.

yetersiz de olsa katılım göstermiştir. Ancak sözkonusu toplumların erkek egemenlikli karakteri nedeniyle çok fazla rol aldığı söylenemez.

Kadın açısından belki de yeni bir tarihin başlangıcı burjuva demokratik devrimlerle birlikte ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle feodal toplumu deviren eşitlik, özgürlük, kardeşlik sloganıyla toplumsal gelişimde görece özgürlük ortamı yaratan burjuva demokratik devrimin, her şeyden önce kadın için bir devrim niteliği taşıma gerçeği vardır. Feodalizmin çözülmesi, doğal olarak kadın açısından da feodal bağlılıkların -tümden olmasa da- yıkılmasını beraberinde getirmiştir. Bir benzetme yapılırsa; köylü ağasından koparak ücretli işçi haline gelmişse ve bunun insanlığın gelişimi açısından bir aşama sayılması sözkonusuysa, kadın için de böyle bir gelişmeden söz etmek mümkündür. Kadın da feodal geleneksel bağlardan koparak dünyaya kısmen gözünü açmıştır. Feodal erkek egemenliği önemli oranda yıkılmış, kadın bu bağlamda erkek egemenliğinden göreceli bir kurtulma imkanına kavuşmuştur. Bu yönüyle erkek egemenliğinden kurtulmanın başlangıcı olarak değerlendirmek abartılı olmayacaktır. Feodal dönemdeki kadın gerçeğiyle karşılaştırıldığında ise, kadın açısından göz kamaştırıcı bir devrimsel gelişme olarak görülebilir. Erkek kadar olmasa bile giderek bir yurttaş haline gelmesi süreci başlamıştır. Kapitalizmin sömürü mantığı içinde emeğinin ucuz olması nedeniyle kadının fabrikalarda yoğunlaştırılması doğal bir sonuç olarak sosyal ve ekonomik yaşama katılması, göreceli olarak erkekten

alandaki sömürü ve baskıya karşı çıkmak, kadın üzerindeki baskıya da karşı çıkmayı beraberinde getirir. Yine kadın üzerindeki sömürü ve baskıya gerçek anlamda karşı çıkmak için, tüm alanlardaki baskı ve sömürüye karşı çıkmak zorunludur. Sömürü ve baskıya karşı çıkmak bir ideolojik ve felsefi sorundur. Başta Komünist Manifesto olmak üzere birçok değerlendirmelerinde, kadın üzerindeki baskı ve sömürünün en yalın baskı ve sömürü olduğunu ortaya koymuşlardır. Yine evlilik kurumunun ikiyüzlü ve egemenlikçi yanını ortaya koyarak kadın sorununa ilgilerini göstermişlerdir. Dolayısıyla kadın özgürlüğü sorununu önemli bir sorun olarak ortaya koyan ilk sistemli ideolojik yaklaşım sosyalizm olmuştur. Nitekim tüm sosyalist önderlerin her zaman ilgilendiği bir konu olmuştur. Ancak yine de kadın sorununa yaklaşım çok köklü ele alınamamış, kadın cinsinin tarihsel süreç içinde aldığı boyut, yaşadığı çelişkiler ve bunun bağrında taşıdığı olumlu-olumsuz sonuçlar yeterince ortaya konulamamıştır. Kadının çifte baskı altında olduğu söylenerek erkek egemenliği ifade edilmiş, ancak bu sorunun çözümüne derinlikli bir yaklaşım gösterilememiştir. Bu, niyet ve isteklerden bağımsız ortaya çıkan bir yetersizliktir. Eğer o günkü koşullar ve veriler elverseydi, daha çözümleyici bir sonuca mutlaka ulaşırlardı.

Bilimsel sosyalizmin ortaya çıktığı yüzyılda, kapitalizmin baskı ve sömürüsünün çok şiddetli olması, önemli ve yaşamsal sorunların gündemde olması, ister istemez kadın sorunundaki yetersizliklerin anlaşılmasına imkan vermemiştir.

> Başkan Apo bir yandan Kürt ailesini çözümlemeye tabi tutarak,
> Kürt erkeği ve kadınını değerlendirerek sorunun ne kadar derinlikli olduğunu anlamış,
> sorunun çözülmesinin Kürt köleliğinin çözülmesi ve genel özgürlük gelişmesinin düğüm noktası olduğunu
> ortaya koymuştur, diğer yandan Fatma şahsında kadını çözerek kadının özgürleşmesinin ideolojik, teorik, siyasal, kültürel ve sosyal yaşamı derinden etkileyecek bir olgu olduğu ve sosyalizmin gerçek kuruluşunun kadın özgürlüğüyle
> tamamlanacağı doğrultusundaki çözümlemelerini geliştirerek, kadın özgürlük hareketine

Kadın hep yaşadığı çağın gerisine itilmiştir

Kadının ilkel komünal toplumdan sonra tarih içinde etkin yer almadığı biliniyor. Yine ilk egemenlik biçiminin, Başkan Apo'nun deyimiyle ilk karşı devrimin kadın üzerinde gerçekleşmiş olması sözkonusudur. O günden sonra erkekle kadın aynı toplumsal ve ekonomik yaşam biçimleri içinde yer alsalar da, uygarlığın nimetlerinin daha çok erkek tarafından kullanılması, bunun sonucu olarak da erkeğin bütün toplumsal faaliyetlerde etkin bir biçimde yer alması yaşanırken, kadın ise toplumun paryası ya da alt tabakası olarak yaşam içinde yer almıştır. Bu durum ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel ve askeri alanda erkeğin gelişmesine yol açarken, bu alanlarda kadının geri kalmasını beraberinde getirmiştir. Ortaya çıkan birikimleri ve tecrübeyi sürekli olarak erkek birbiriyle paylaşmış, kadın ise uygarlık treninin üçüncü mevkiinde yer alarak bu birikimlerden mahrum kalmıştır. Böylece erkek toplumda etkin olarak yer alırken, kadın toplumun edilgen bir üyesi olarak yaşamaya mahkum olmuştur. Uygarlığın birikim ve nimetleri kadına sadece sızabildiği kadar yansımış, ancak bu düzeyde kendini besleyebilmiştir. Bunun doğurduğu sonuç ise, kadın ile erkek aynı tarihsel süreçte yaşamış olsa da, kadın tarihin çocuğu olarak kalmıştır. Beslenen bir insanın gelişimiyle beslenemeyen bir insanın gelişimi nasıl ki gelişmişlik düzeyleri farklı olan insanı ortaya çıkarmışsa, kadın-erkek somutunda da her alanda bu gerçek kendini göstermiştir. Böylece kadın her zaman yaşadığı çağın gerisinde tutulmuştur, çağın dışına itilmiştir. Çağı yaşayan daha çok erkek cinsi olmuştur. Kürt halkını değerlendirirken nasıl ki çağın dışında bırakılmış olmasından söz ediyorsak, kadın için de bu değerlendirme geçerlidir.

Kadın cinsi, bu konumuyla ezilen bir cins, ezilen bir toplumsal tabaka olarak ortaya çıkmıştır. Bu nedenle insanlık tarihinde özgürleşme ifade eden her türlü gelişme kadının ilgisini çekmiş, özgürlük ve insani gelişme serüvenindeki her ilerlemeye sempatiyle bakmıştır. Sezgisiyle, ezilen cins ve sınıf refleksiyle bu tür gelişmelere

bağımsızlaşması durumunu getirmiştir. Bu gelişmenin, eskiyle kıyaslandığında köylünün özgürleşmesinden daha fazla bir gelişmeyi ifade ettiği söylenebilir. Hatta kadının gözünü tarihe açtığı dönemin, kadın açısından burjuva demokratik devrimlerle geliştiği ve bu devrimlerin tamamlandığı alanlar, yıllar, ya da süreçler olduğu söylenebilir.

Kadın özgürlük hareketi doğru bir tarihsel, ideolojik-politik perspektifle oluşturulmak istenirse, sözkonusu bu gelişmelerin görülmesi zorunludur. Bu gelişmeler görülmeden, burjuva demokratik devrimlerin (özellikle 20. yüzyıldaki demokratik devrimlerin) kadın açısından yarattığı sonuçlar bir bütün olarak değerlendirilmeden, günümüzde hangi anlayışın burjuva ve özellikle küçük burjuva anlayışı olduğu, hangi anlayışın sosyalist özgürlük anlayışı olduğu anlaşılamaz ve arasındaki ayırım da net konulamaz. Çünkü demokratik devrimlerin kadına kazandırdığı çok önemli gelişmeler dikkate alındığında kadın açısından her olumlu gelişme burjuva demokratik devrimlerinden kopuk ele alınırsa, burjuva demokratik içerikli gelişmelerin bir yanılsama yaratarak sosyalist özgürlüğü içeren bir gelişme olarak değerlendirilmesi durumu ortaya çıkabilir. Nitekim günümüzdeki en büyük yanılgılardan biri, kadın hareketindeki gelişmelerin içeriğini değerlendirmede ortaya çıkmaktadır.

Demokratik devrimler ilerledikçe, toplumdaki özgürlük ve demokrasi istemleri daha çok da emekçi sınıfların mücadelesiyle geliştikçe, kadın da cins olarak kendi konumunun farkına varmış, kendi üzerindeki ayrımcılığı ve sömürüyü hafifletmek için özgün kadın örgütlenmeleri içine girmeye çalışmıştır. Kadın, hakları ve kadının toplumdaki yeri açısından ilerlemeler sağlamak için çeşitli örgütlenmelerle mücadele içine girmiş ve kendi konumunu iyileştirmeye çalışmıştır. Burjuva demokratik devrimlerde, daha çok da devrimci güçler kadının haklarından şu veya bu düzeyde söz etseler de, bu konudaki önemli gelişme bilimsel sosyalist ideolojinin ortaya çıkmasıyla görülmüştür.

Marks ve Engels bütün baskılara ve sömürüye karşı çıktıkları gibi kadın üzerindeki sömürüye de, baskıya da karşı çıkmışlardır. Zaten her

Marks ve Engels ve tüm sosyalist önderler, kapitalizmin yıkılması ve sosyalizmin inşasıyla birlikte tüm sömürü ve baskıların olduğu gibi kadın üzerindeki sömürü ve baskının da ortadan kalkacağını düşünmüşlerdir. Yine sosyalizmin ideolojik ve teorik temelleri daha çok kapitalizmin ekonomik eleştirisine dayandığından, tüm sorunlar bu ekonomik eleştiri temelinde ifadeye kavuştuğundan, kadın sorununa da bu yönlü bir yaklaşım vardır. Sosyalizmde kadın ekonomik özgürlüğünü kazanacağından, erkekle ilişkisinde bağımsızlaşacak, böylelikle kadın üzerindeki egemenlik son bulacaktır. Düşünülen budur. Dolayısıyla sorunun ekonomik imkanları elde edip etmeme sorunundan daha derin olduğu, daha kapsamlı olduğu görülememiştir. Kadının egemenlik objesi olmasının tarihsel süreç içinde siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik olarak bir sistem, bir kültür, bir anlayış, davranış biçimi haline geldiği tam görülememiştir. Ekonomik özgürlük kazanılsa da kadın üzerindeki egemenliğin hemen kalkmayacağı anlaşılamamıştır. Bu nedenle kadının özgürleşmesinin ekonomik, siyasal ve kültürel bazı haklar kazanmasına ve bunun hukuksal ifadeye kavuşturulmasına bağlı olduğu yanılgısına düşülmüştür. Bu yaklaşım da kadın sorununu yalnızca kadının bazı haklara kavuşturulması sorununa indirgeyerek genel özgürlük ve demokrasi mücadelesinin vazgeçilmez parçası ve tüm toplumsal faaliyetlerin özünü ve niteliğini belirleyen bir sorun ve hatta bir erkek sorunu olarak görmemiştir. Genelde gelişme olduğu taktirde bunun bire bir kadına da yansıyacağı gibi şematik bir yaklaşıma düşülmüştür. Nitekim kadın sorununun, kadın özgürleşmesinin kadının belirli haklara kavuşmasıyla ve ekonomik imkanlar elde etmesiyle gerçekleşeceği yanılgısı yakın zamanlara kadar sürmüştür.

Bu yanılgı aksi bir doğrultuda feminist hareket için daha fazla geçerlidir. Hatta feminist hareket bu yanılgıyı mutlaklaştırmıştır. Kadın özgürlüğünün yalnız kadının mücadelesiyle ve kadının daha çok da erkeğe karşı mücadelesiyle elde edileceğini sanmış, kadın sorununun genel özgürlükle bağını, siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel sisteme ilişkisini görememiştir. Her dönemde kadının sömürüldüğünü, her alanda geri planda tutulduğunu, erkeğin kadın üzerinde her yerde baskısını sürdürdüğünü söyleyerek, kadının yalnızca kendine has örgütlenmesiyle ve erkeği kayıran hukuksal, siyasal, sosyal, kültürel yasalara karşı mücadele vererek elde edeceğini dile getirmiştir. Bu yönüyle kadın özgürlük sorununu yalnızca kadına ait olarak daraltmış, kadının kendi başına vereceği mücadeleyle özgürlük elde edebileceğini düşünmüştür. Bu da kadına mücadele ve amaç konusunda daraltan bir rol biçtiğinden, ilkel komünal toplumdan bugüne kadar kadının bütün alanlardan dışlanmasına ve kadını kendi içinde yaşayan, kendi içinde alıp veren ve böylelikle tarihin çocuğu olarak kalmasına yol açan konumunu farklı biçimde yeniden dayatmıştır.

Erkek egemenlikli toplumların kadını dışta tutmasına karşılık, feminist hareket de kendisini ayrıksılaştırıp dışlayarak benzer rol oynamış, böylece kadının etkili olmasının koşullarını tıkatmıştır. Feminist hareketin olumlu bir yönünden söz edilecekse, o da, kadın sorununa çok vurgu yaparak başlı başına kadın sorununa ilgilenmesi nedeniyle sosyalistler açısından uyarıcı ve tahrik edici bir işlev görmesidir. Yani kadın sorununun çözümünde erkek egemenlikli yaklaşıma sürekli vurgu yaparak, sosyalist önderlerin ve sosyalizmin değerlendirmelerindeki eksik bir yanı hatırlatması olmuştur. Bu nedenle kadınların, kadın sorununa ilgilerinin artmasına ve sosyalistlerin kadın sorunu üzerinde daha fazla yoğunlaşmalarında bir rollerinin olduğunu söylemek mümkündür. Ancak kadın sorunu genel özgürlük ve demokrasi sorunlarıyla yakından bağlı olduğu ve kadın özgürlüğünün, kadın cinsinin örgütlenme ve mücadelesiyle kendisini siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik sorunların çözümünde içselleştirerek gerçekleştirilebileceği görülmediğinden, kadın topluluğunun enerjisini etkili kullanamamıştır. Kadının cins olarak konumunun bilincine vardığında genel özgürlük mücadelesine yapacağı katkının çok önemli olacağını görememiş, bunun sonucu yalnızca kadın hareketi daraltılmamış, aynı zamanda her alandaki mücadele zayıf düşürülmüştür.

Diğer önemli bir yanılgıysa, bütün alanlardaki sömürü ve baskı olgusuna karşı çıkmadan ve bizzat bunun için mücadele etmeden tutarlı bir özgürlük mücadelesinin verilemeyeceği, bunun da kadın özgürlüğünü gerçekleştiremeyeceği gerçeğidir. Öte yandan feminist hareketler erkek egemenliğine karşı mücadele ettiklerini söylerken tüm kadınların sosyal konumları ne olursa olsun hepsinin aynı tutuma takınacağını düşünmesi ise, sosyal gerçekleri farklı olanların farklı düşünce ve tutum sahibi olacağını görmemesi, bu konuda bilimsel bir yaklaşım içinde olmaması anlamına gelir.

Sonuçta da bu nitelikteki kadın hareketlerinin özgürlük mücadelesi veren tüm sosyal sınıflar ve ezilen uluslarla bağ kuramaması ve bu tür mücadelelere karşı duyarsız kalması ortaya çıkmıştır.

Kadının günümüzde yaşadığı somut koşullar değerlendirilirse, özellikle Avrupa ve Amerika'da kapitalizmin gelişmesi, ekonomik ve hukuksal olarak önemli haklar elde etmesi toplumdaki yerini arttırmıştır. Bunun sonucunda kadının özgürlük ve demokrasi mücadelesinde daha etkin yer alması ortaya çıkmıştır. Kadın kapitalist dünyada sosyal ve ekonomik sorunlardan, bireyselleşmeden ve kültürel yozlaşmadan en fazla etkilenmesi nedeniyle kapitalizmin olumsuzluklarına karşı mücadele eden toplumsal kesimlerin başında gelmektedir. Yine kadın, emekçi sınıflar üzerinde baskı ve sömürü yapan iktidarlara karşı mücadeledeki yerini her zaman almaya çalışmıştır.

Bu nedenle sömürüye ve baskıya karşı mücadele eden, öncülük eden sosyalist hareketler kadın sorunuyla daha fazla ilgilenmeye başlamıştır. Özellikle 20. yüzyılda sosyalist kadın önderler, yine sosyalist ve komünist partiler programlarında kadına önemli bir yer vermişlerdir. Kadının siyasal, sosyal ve kültürel alanda etkili olması için çaba sarfetmişlerdir. Ancak 20. yüzyılda da kadın hareketi tümüyle doğru değerlendirilememiştir. Bunun nedeni, daha önce de belirttiğimiz gibi kadının ekonomik özgürlük kazandığında, hakları yasalarla güvenceye alındığında, hukuk çerçevesinde kadınla erkek eşit

statüye kavuştuğunda bu sorunun önemli oranda çözülebileceğini düşünmüş olmalarıdır. Fakat Sovyetler Birliği'nde de görüldüğü gibi, kadın ekonomik ve sosyal yaşama katılsa da, ekonomik, sosyal ve siyasal alanda yasalarla önemli haklar elde etmiş olsa da yine de kadının toplumda fazla etkili olmadığı, gerçek anlamda bir özgürlük elde edemediği görülmüştür. Kadının Sovyetler Birliği'nde kazandığı haklar en ileri burjuva demokratik hakları da içermektedir. Ancak bunlar, yalnızca kadının durumunun iyileşmesini sağlayan haklar olmuştur.

Kadın özgürlüğünün geliştirilmesinde siyasal, sosyal, kültürel tüm alanları kökten değiştirecek ve her alandaki özgürlük ve demokrasi ruhunu geliştirecek bir espri yakalanmadığı için, genel özgürlük ve demokrasi de geri kalmıştır. Sovyetler Birliği'nde özgürlük ve demokrasinin geri kalmasının önemli bir nedeni de kadın sorunundaki bu dar yaklaşımdır. Yani kadın sorununun yalnız kadına ait olması gibi dar bir yaklaşımla ele alınmasıdır. Bunun sonucu kadın sorunu genel çalışmalarda özgün olarak ele alınamamıştır. Daha önce de belirttik, bir madalyonun ikinci yüzü gibi feministlerin dar yaklaşımının başka bir türden uygulanması oluyor.

Bunları belirtirken, sosyalistlerin kadın sorununda önemli gelişmeler ortaya çıkarmadığını söyleyemeyiz. Yine kadın sorununun genel özgürlük mücadelesiyle ilgisinin hiç görülmediği de söylenemez. Hatta söylemde genelle bağı çok fazla kurulmuştur. Ancak bunun sistemli olarak, ideolojik, politik, örgütsel ve pratik bir anlayışa kavuşturulamaması, kadın cinsinde var olan özgürlük potansiyelinin değerlendirilememesini beraberinde getirmiştir. Eğer kadın özgürlüğü konusunda kapsayıcı bir yaklaşım olsaydı, özgürlük ve demokrasiyi geliştirecek, bunun sonucunda sosyalizmi en fazla sahiplenecek kesim olarak sosyalizme karşı saldırıların kolay savuşturulmasını beraberinde getirecekti. Tabii ki burada reel sosyalizmin çöküşünü yalnız kadın sorununa bağlamak mümkün değildir; ancak bu soruna doğru yaklaşılamamasının, birçok sorundaki yanlış yaklaşımın da ortaya çıkmasını beraberinde getirdiğini söylemek mümkündür. Bu nedenle PKK'nin ve Başkan Apo'nun kadın sorunundaki yeni yaklaşımı; kadın özgürlüğü tüm alanlarda özgün biçimde genelle bütünleştirildiği taktirde sosyal, siyasal ve kültürel alanların gerçek anlamda özgürlük ve demokrasi içeriğine kavuşturulacağının çarpıcı örneğidir. Bu yeni yaklaşımı anlamak için PKK'deki kadın sorununun gelişim çizgisini kısaca izah etmekte yarar vardır:

PKK ilk çıkışında önüne koyduğu ulusal demokratik devrimle birlikte kadın sorununun önemli oranda çözüleceğini düşünmüştür. Doğal olarak sosyalist ideolojinin, sosyalist önderlerin, sosyalist kadın önderlerinin ve sosyalizmin pratiğindeki çözüm anlayışının bir devamı niteliğinde olmuştur. Bu yaklaşım tabi ki yanlış değildir, ancak eksik bir yaklaşımdır. Bunun böyle olması da anlaşılır bir şeydir. Kaldı ki, demokratik devrim kadın açısından büyük bir gelişmeyi ifade etmektedir. Erkek egemenliğinden kopuşun ilk büyük aşaması olmaktadır. Bu yönüyle kadın özgürlük hareketinin gelişmesi açısından böyle bir demokratik devrim zorunlu ve gereklidir.

Kadın, feminist yaklaşımda olduğu gibi yalnızca kadının çabası ve erkeğe karşı mücadele ederek böyle bir devrim aşamasını gerçekleştiremez. Toplumda demokratik bir devrim gerçekleştirmekle kadın özgürlük hareketinde önemli bir gelişmenin ortaya çıkacağı açıktır. Dolayısıyla demokratik devrim her şeyden önce bir kadın devrimidir ve kadın açısından göz kamaştırıcı bir gelişme niteliğindedir. Partimiz de demokratik devrimi geliştirerek ve bunda kadının rolünü arttırarak, kadına özgürlük getiren içeriğini ve kapsamını hiçbir demokratik devrimde olmadığı kadar genişletmiştir. Çünkü demokratik devrimler her ülkede aynı sonuçlara yol açmamıştır. Bazılarında çok köklü gelişmelere yol açmış, bazılarında ise demokratik devrim birçok yönüyle sınırlı kalmıştır.

PKK Önderliği kadın özgürlük sorununun sadece kadını özgürleştiren ve demokratik haklarını veren bir sorun olmadığını, kadın özgürlük hareketinin süreklileştirilip derinleştirilerek geliştirildiğinde tüm ideolojik, siyasal, sosyal ve kültürel yaşamı zenginleştiren, derinleştiren ve güçlendiren bir olgu olduğunu erken görmüştür. Burada somut bir ilişki böyle bir yaklaşım ve çözüm ihtiyacını doğurmuş, kadın özgürlüğünün geliştirilmesinin çok kapsamlı bir sorun olduğunu erkenden Başkan Apo'ya fark ettirmiştir. Bu da Başkan Apo'yla Fatma ilişkisidir. Bu açıdan kadın özgürlük hareketinin yeni bir çözümlemeye kavuşmasında Başkan Apo ve Fatma ilişkisinin çok önemli rolü olduğu söylenebilir.

Başkan Apo bir yandan Kürt ailesini çözümlemeye tabi tutarak, Kürt erkeği ve kadınını değerlendirerek sorunun ne kadar derinlikli olduğunu anlamış, sorunun çözülmesinin Kürt köleliğinin çözülmesi ve genel özgürlük gelişmesinin düğüm noktası olduğunu ortaya koymuştur. Diğer yandan Fatma şahsında kadını çözerek kadının özgürleşmesinin ideolojik, teorik, siyasal, kültürel ve sosyal yaşamı derinden etkileyecek bir olgu olduğunu ve sosyalizmin gerçek kuruluşunun kadın özgürlüğüyle tamamlanacağı doğrultusundaki çözümlemelerini geliştirerek, kadın özgürlük hareketine 20. yüzyılın en büyük katkısını yapmıştır. PKK Önderliğinin bu içerikteki kadın çözümlemelerini hem feminizmi aşan, hem de reel sosyalizmin eksik yönlerini tamamlayan bir ideolojik, teorik çözüm yolu olarak ortaya koyması onun yalnız Kürt kadını açısından değil, dünyadaki tüm kadınlar açısından ideolojik önder olması gerçeğini ortaya çıkarmıştır.

PKK Genel Başkanının evrensel niteliklerinin en başında kadın özgürlük hareketine getirdiği bu katkı gelir. Bu katkı PKK Genel Başkanının yalnızca kadın özgürlük ideolojisinin önderi ve öncüsü olmasını değil, bu alandaki derinleşmesiyle 21. yüzyıl sosyalizminin de büyük bir ideoloğu, öncüsü ve pratikçisi olarak tarihe damgasını vurmasını beraberinde getirmiştir. Dolayısıyla Başkan Apo'nun yaşam felsefesini, mücadele felsefesini, toplumsal projesini anlamadan ve kadına verilen yer ve rol görülmeden ne PKK Genel Başkanı anlaşılabilir, ne de kadın özgürlük hareketi doğru bir çizgide geliştirilebilir. Başkan Apo kadın sorununa getirdiği çözümlemelerle kadın özgürlüğünün genel özgürlükle bağlantısını güçlü koymuş; kadının yalnızca kendi sosyal, hukuksal olarak mevzi kazanması talebiyle yola çıkmasının doğru bir yaklaşım olmadığını tüm açıklığıyla göstermiş; kadının siyasal, sosyal, kültürel ve askeri alan başta olmak üzere toplumun tüm sorunlarına sahip çıkarak, hatta erkekten daha fazla bunların sahiplenicisi iddiasıyla ortaya çıkması halinde kadının özgürlüğünün tümden gerçekleşmesinin imkan dahiline gireceğini tüm açıklığıyla gözler önüne sermiştir. Bu nedenle de Başkan Apo, kadını tüm alanlarda etkili kılmak, toplumun tüm sorunlarına ilgisini arttırmak ve bu sorunların bir numaralı sahiplenicisi haline getirmek için eğitimden örgütlenmesine kadar büyük bir katkı sunmuş ve çaba göstermiştir. Kadına verdiği bu rol kadın tarafından cevapsız bırakılmamış, binlerce genç kadın ulusal kurtuluş mücadelesine akın etmiştir.

Özellikle kadın-aile çözümlemesinde kadın ve erkek gerçeğini kapsamlı bir biçimde ortaya koyması, kadının kendi gerçeğini tanımasına yardımcı olmuştur. Kadın kendi gerçeğini tanıdıkça kölelikteki derinliğiyle birlikte özgürleştirici potansiyelini görmüş, bu derin çelişki kadının saflara kitlesel olarak katılmasına ve mücadelede etkin bir biçimde yer almasına yol açmıştır. Serhildanlarda kadının öncülük etmesi ve ulusal kurtuluş mücadelemizde etkili yer almasıyla birlikte hem ulusal devrimin, hem demokratik devrimin, hem kültürel devrimin derinleşmesi sağlanmış, bu da Kürdistan devriminin yenilmezliğini ortaya çıkarmıştır. Bütün baskılara, bastırma hareketlerine rağmen ulusal kurtuluş mücadelemiz yenilmemişse, bunda Başkan Apo'nun kadına verdiği rol önemli yer tutar. Kadın, ulusal kurtuluş mücadelemizin tüm alanlarında büyük bir çaba göstererek ve bu çabasını büyük bir fedakarlığa dönüştürerek devrimimizin en etkili gücü haline gelmiştir. Gerilla saflarında kadının büyük fedakarlık göstermesi ve fedai halk gerçeğinin öncüsü olması bunun en çarpıcı örneğidir.

Yine ulusal kurtuluş cephesinde kadın kitlesel düzeyde yer almış, ulusal cephenin oluşmasında büyük rol oynamıştır. Kürdün en geri kesimi olan kadının ayağa kalkması ve en ön saflara koşması yalnız kadını değil Kürdün gelişmesini de önemli ölçüde yükseltmiştir. Kürdistan devriminin hangi kazanımları ve birikimleri ortaya çıkardığını görmek gerekirse, bunun en temel ölçütü kadındaki değişimdir. Bu görüldüğü taktirde Kürdistan'da gerçekleştirilen ulusal demokratik devrimin ve kültürel devrimin ne kadar köklü ve boyutlu olduğu daha iyi anlaşılır.

Başkan Apo, kadının devrimdeki rolünü daha da arttırmak için kadının irade kazanıp kendi ayakları üzerinde durabileceği özgün örgütlenmesinin gelişimine önem vermiştir. Böylece tarihte örgüt ve yönetim gerçeği dışına atılan kadın, pratik içinde zorluklar, sıkıntılar yaşasa da belirli bir gelişme göstermiş ve bunun sonunda da önemli bir kadın kadro potansiyeli ortaya çıkmıştır. Başkan Apo bu çalışmayı geliştirirken, kadın özgürlük sorununun yalnızca kadının bazı hukuksal haklar elde etmesi ve böylece erkek karşısında konumunu güçlendirmesi gibi demokratik bir çerçeve ile sınırlı kalmamış, bunun yetersiz olduğunu vurgulamıştır. Böyle dar bir yaklaşımın kadındaki potansiyeli ve enerjiyi açığa çıkarmadığının, cins çelişkisinin ve kadın cinsinin köleliğinin derinliğinin anlaşılmasının bundan öte sonuçlar çıkartacağının altını çizmiştir. Yalnızca kendi özgün sorunlarıyla ilgilenerek ve bazı haklara kavuşarak özgürlüğe kavuşamayacağını; tüm siyasal, kültürel, sosyal ve ulusal alanda etkin yer alarak ve bunların gerçek sahiplenicisi olarak kendini kattığı taktirde genel özgürlüğün ve demokrasinin gelişeceğini ve kadının da bu çerçevede gerçek özgürlüğe kavuşabileceğini açıkça ortaya koymuştur. Kadını tüm çalışma alanlarına fazlasıyla sokmasının ve bu alanlara ilgisini arttırmasının nedeni budur.

Erkek egemenlikli sistemi tasfiye etmeyi yalnızca erkeğe karşı bir mücadele ya da kadınla sınırlı erkekten bir bağımsızlaşma olarak görmemiş, kadın köleliğinin ve erkek egemenliğinin toplumsal faaliyetin bütün alanlarına sindiğini; kadınla erkeğin birlikte özgürleşmeden, erkeğin erkekliğini genel özgürleşme içinde öldürmeden, kadının da özgürleşmesini sistemin içine içermeden erkek egemenli sistemden kurtulamayacağını vurgulamıştır. Böylece Zilan gerçeğinde olduğu gibi kadın bu doğru özgürlük perspektifini ve kendi cinsindeki bu özgürlük potansiyelini görerek mücadelenin her alanına aktif biçimde katılım göstermiş, insanlığın özgürleşmesinin kendisini özgürleştirmekten geçtiği ve bunun için de her alandaki özgürlük mücadelesinde etkili yer almasının zorunlu olduğu neticesine varmıştır. Kadın kendi cins bilincinin ve rolünün kapsayıcı özelliğinin farkına vardıkça da moral düzeyi yükselmiş ve bu moral düzeyini tüm örgüte ve halka taşıyarak mücadelemizin yenilmezliğinin mayası olmuştur. Bu yenilmezliğin sembolü de Zilan arkadaştır.

> 19. ve 20. yüzyılda gerçekleşen demokratik devrimlerle kadın kendi gerçeğinin farkına varmış; cins bilincine varan kadın, erkek egemenlikli sisteme zemin hazırlayan tüm egemenlik sistemleri yıkılmadan özgürlüklerin gerçek anlamda sağlanamayacağını görmüştür. Sosyalistler de kadın özgürlüğü gelişmeden gerçek anlamda özgürlük ve demokrasinin gelişmeyeceğini bilerek, kadının erkek egemenliğinden kurtulmasına destek sunmak ve bunu tüm mücadelesinin bir parçası haline getirmek zorundadır.

Zilan yoldaşın kişiliği ve eylemi, yeniden daha derinlikli partileşmenin ve yeni parti militanlığının sembolü ve yaratıcısı olmuştur. Bu eylemden sonra Parti Önderliğimiz kadın hareketinin gelişmesinin yaratacağı özgürlük gücünü daha da açığa çıkarmak için kadın çalışmasına ağırlık vermiştir. Bir taraftan partiyi ve genel özgürlük mücadelesini güçlendirecek ve geliştirecek özgün örgütlenmesini sağlarken, diğer taraftan büyük emekle eğittiği kadın hareketine, partimizdeki özgürlük bilincinin yükselmesi ve demokratik devrimin hem örgüt içinde hem halk içinde gelişmesi rolü vererek partimizin ve halkımızın dinamik özgürlük ve demokrasi gücü haline getirmiştir.

Önderliğimizin uluslararası komployla Ortadoğu'dan çıkarılmasından sonra fedai eylemlerinin daha da artması bunun kanıtıdır. Yine fedailik ruhunun tüm örgüt yapısını sarması ve tüm halkın fedaileşmesi düzeyinde bir sonuç ortaya çıkarmıştır. Kadının da bu düzeyde fedai haline gelmesi, kendisini tüm insanlığı özgürleştirecek bir güç olarak görmesi nedeniyledir. Kadın özgürlüğünün sadece kadınla ilgili bir mücadeleyle elde edileceği gibi dar bir düşünce olsaydı, kadındaki enerjinin bu düzeyde açığa çıkması mümkün olamazdı. Kadına çok tarihsel bir rol biçilmeseydi kadın bu moral düzeyi bulamaz, bunun sonucunda bu düzeyde bir çaba içine giremezdi. Başkan Apo'nun, hem feminizmin hem de reel sosyalizmin kadın özgürlüğünü yalnız kadınla ya da birtakım haklarla sınırlayan dar yaklaşımını aşması, bu sonuçları ortaya çıkarmasının temel nedenidir. Nitekim Başkan Apo PKK ideolojisini kadın çözümlemeleriyle daha da genişletmiş, bununla PKK'nin ideolojik sınırları genişlediği gibi, ideolojisinin özgürlük ve demokrasi ruhunu daha da derinleştirmiştir. Başkan Apo bu nedenle *"PKK'ye bir kadın partisi de denilebilir"* değerlendirmesi yapmıştır. Bu değerlendirmeyi yapmasının nedeni, kadın cinsinin özgürlükte en derinleşebilecek cins olması ve özgürlüğe en fazla sahip çıkacak bir kesim olmasıdır.

PKK, Başkan Apo şahsında erkekliğini öldüren partidir. Zilan yoldaşta olduğu gibi kadın yoldaşlarımız her türlü egemenlik sistemine darbe vurduğu gibi, erkek egemenliğine de darbe vurmuştur. Yine tüm militan yoldaşlarımızdaki erkek egemenlikli anlayışa da darbe vurmuştur. Bu eylemler genel özgürlük mücadelesini geliştirirken, kadınla birlikte erkeği de değiştirip dönüştürmektedir. Çünkü kadın yoldaşlarımız bu eylemleriyle, çabalarıyla özgürlük mücadelesinin gerçek sahipleri ve en özgürlükçü militanları olarak devrimimize, partimize bu ruhu katmakta; partimizdeki ve devrimimizdeki özgürlük anlayışını derinleştirmektedirler. Kendilerini örnek yaparak özgürlüğe ve demokrasiye bağlılığı arttırmaktadırlar. Çünkü kadın özgürlüğünün değerini, anlamını ve derinliğini bilen bir toplum teslim alınamaz. Kadın özgürlüğünün derinliğinin ve dönüştürücülüğünün bilincine varan her cinsten militan yenilmez militan olur.

Kadın özgürlük hareketi tüm genel sorunları derinden etkiliyorsa, genel özgürlük hareketiyle ilgilenen herkesin kadın özgürlük hareketiyle ilgilenmesi zorunludur. Kadın özgürlük hareketiyle ilgilenmeyen, geliştirmeyen hiçbir örgüt ve özgürlük savaşçısı özgürlüğün derinliğini kavrayamaz. Bu açıdan toplumdaki tüm kadın ve erkeklerin bu sorunu doğru anlaması önemlidir. Eğer erkek, *"Kadın özgürlük hareketinden bana ne!"* der ve bu özgürlük sorununu yalnızca kadını ilgilendiren bir sorun olarak görür ve böyle bir yanılgıya kapılırsa genel özgürlük mücadelesine zarar verir. Yine feminizm ve reel sosyalizmdeki yanılgı gibi kadın sorununu yalnızca kadınla ilgili gören kadın yaklaşımları da kadın hareketinde bir sapmaya götürür. "Kadın sorunu yalnız kadını ilgilendiriyor" demek, kadın özgürlük hareketini anlamamak, kadın özgürlük hareketini tıkamak olur. Eğer kadının özgürleşmesi ideolojiyi, siyaseti, sosyal ve kültürel yaşamı derinden etkiliyorsa tüm toplum ilgilenecektir. Yine toplumun öncüsü olan partiler ve erkek-kadın tüm militanlar da bu sorunla ilgilenecektir. Eğer kadın özgürlük hareketi bu kadar tüm toplumsal faaliyetleri etkiliyorsa, o zaman genel özgürlük sorunuyla ilgilenen herkesin bununla ilgilenmesi zorunludur. Bugün tüm egemen güçlerin, dünya egemenliği peşinde koşan devletlerin bu sorunla yakından ilgilenmesi bu sorunun tüm genel sorunları etkilemesi nedeniyledir. Hem bu kadar geneli ve tüm toplumsal alanları etkileyecek diyeceğiz, hem de tüm genel sorunları çözmek isteyen partilerin ve kurumların bu sorunla her düzeyde yakından ilgilenmelerinin ve bu doğrultudaki politikalarını yaşama geçirmelerinin önüne, bu sorun kadını ilgilendirir gibi dar bir yaklaşımla çıkacağız. Bu doğru olmadığı gibi, kadın özgürlük hareketinde bir sapmayı ve marjinalleşmeyi getirecek bir daraltmayı ifade eder.

Partimizin içinde de bazı kadın yoldaşlarda örgüt anlayışını ve mücadelemizi zayıflatarak daraltacak bu yönlü yanlış eğilimler ortaya çıkmıştır. Kadın özgürlük hareketine Parti Önderliğimizin ideolojik yaklaşımları genel özgürlüğü ilgilendiren bir içerik taşıyorsa, tabii ki partimiz kadın özgürlük hareketini geliştirmek ve öncülük etmek göreviyle karşı karşıyadır. Nitekim bugüne kadar sorunu bu yaklaşımlarla ele almış ve kadın özgürlük hareketinde önemli gelişmelere yol açmıştır. "Kadın özgürlük hareketiyle yalnız kadının özgün örgütü ilgilensin" demek, "parti yönetimi bu işe fazla karışmasın" demek, kadın hareketinin tüm genel sorunları fazlasıyla ilgilendirdiği gerçeğini gözardı etmek olur. Yine özgürlük mücadelesini bütünlüklü yürütülecek ve bu temelde bir hedefe yönlendirilecek bir yaklaşımla ele almamak, küçük burjuvazinin egemenler karşısında mücadeleyi güçsüz düşürecek parçalayıcı konumuna düşmek olur ki, bu başta kadın özgürlük hareketine olmak üzere özgürlük hareketinin bütününe zarar verir.

Parti Önderliğimiz kadın sorununu kapsamlı ve boyutlu gördüğü için çok yakından ilgilenmiştir. Partimizin kadın özgürlük hareketine yaklaşımı, kadın özgürlük hareketini genel özgürlük hareketiyle iç içe geliştirerek mücadeleyi boyutlandırmak ve bu çerçevede kadın özgürlüğünü gerçek düzeye ulaştırmaktır. Başkan Apo'nun kadın özgürlük anlayışının özgünlüğü ve kapsayıcılığı buradadır. Bu nedenle Başkan Apo, kadını özgün örgütlenmesiyle daha da genelleştirmek ve genel sorunlara ilgisini artırmak için çaba göstermiş ve kadını ısrarlı bir biçimde tüm sorunların sahibi yapmaya çalışmıştır. Bu sorun ideolojik, siyasal, örgütsel bir sorunsa, ulusal, toplumsal ve kültürel bir sorunsa, bu sorunun sadece kadın cinsine ait olduğunu düşünmek, yalnızca kadın cinsi kendi özgürlük sorunuyla ilgilensin demek; PKK'nin kadın özgürlük sorununda geliştirdiği ideolojik, politik, pratik, örgütsel yaklaşımları daraltmak, feminizmin daraltıcı yaklaşımlarına indirgemek olur ki, bu durum partimizin geliştirdiği büyük özgür kadın hareketini rolünden koparmak ve giderek dağıtmakla karşı karşıya getirir.

Zilan yoldaşın şehadetinin yıldönümünde bu büyük şehadetin nasıl ortaya çıktığını anlamak önemlidir. Eğer Başkan Apo kadın özgürlük hareketine kapsayıcı bir rol vermeseydi ve ideolojik olarak PKK'nin ideolojisini kadın özgürlük düşüncesini katarak geliştirmeseydi, bugün partimiz yenilgiye uğrar, özgürlüğe aşık bir halk, özgürlüğün fedai partisi PKK gerçeği ortaya çıkmazdı.

Zilan yoldaşın eylemi tüm Kürt kadınlarına ve dünyadaki tüm kadınlara siyasal alandan askeri alana kadar bütün alanlarda etkili olma çağrısıdır. Kadın sorununda sadece demokratik devrimlerin ortaya çıkardığı kazanımlarla yetinmek artık Başkan Apo'nun kadın özgürlük ideolojisiyle aşılmıştır.

Şimdi bütün sosyalistlere, bütün özgürlük savaşçılarına düşen görev, kadın özgürlük hareketini geliştirmek, cins bilincine varan kadındaki özgürlük enerjisiyle 20. yüzyılda öne çıkacak bir sorun olarak görüp kadın özgürlük hareketine en büyük desteği vermek, özgün örgütlenmesinden eğitimine kadar bütün alanlarda kendi iradesini ortaya koyacak ve etkin olmaya götürecek bir anlayışı özgürlük mücadelesine hakim kılmaktır. Eğer kadın kendini özgün biçimde örgütleyip tüm topluma ve çalışma alanlarına etkin bir biçimde yayabilirse, 20. yüzyılda demokrasi ve özgürlüğün daha fazla gelişeceği açıktır.

19. ve 20. yüzyılda gerçekleşen demokratik devrimlerle kadın kendi gerçeğinin farkına varmış; cins bilincine varan kadın, erkek egemenlikli sisteme zemin hazırlayan tüm egemenlik sistemleri yıkılmadan özgürlüklerin gerçek anlamda sağlanamayacağını görmüştür. Sosyalistler de kadın özgürlüğü gelişmeden gerçek anlamda özgürlük ve demokrasinin gelişmeyeceğini bilerek, kadının erkek egemenliğinden kurtulmasına destek sunmak ve bunu tüm mücadelesinin bir parçası haline getirmek zorundadır. Geleceğin sosyalizmi ancak böyle kurulabilir. Bunun dışındaki tüm yaklaşımlar sakat ve eksik kalır. Sakat ve eksik kalan hiçbir şey de tam olmaz. Bu açıdan da artık özgür toplum yaratmak, kadın özgürlüğüyle iç içe gelişmişse gerçek bir özgürleşmeyi ifade eder. Eğer ideoloji ve politika kadın özgürlük ideolojisiyle, kadın özgürlük politikasıyla tamamlanmışsa özgürlük ideolojisi ve politikası olabilir.

Zilan yoldaşı anarken kendisi de bir kadın partisi olan PKK, Zilan yoldaşın anısına bağlı kalacak; büyük yurtseverlikle, büyük özgürlük aşkıyla, büyük insanlık aşkıyla, Zilan yoldaşın şahsında somutlaşan özgürlük tanrıçasının emri altında yürüyecektir.

Zilan yoldaş partimiz için özgürlük komutanıdır, özgürlük bilincidir. Eylemi ise özgürlük manifestomuzdur.

Bu temelde tüm parti militanlarını Zilan gerçeği temelinde yeniden partileşmeye, fedai ruhuyla mücadeleye atılmaya, Kürt ve dünya kadınlarını da Zilan yoldaşın ortaya koyduğu özgürlük manifestosu etrafında birleşmeye, kendilerinde varolan özgürlük enerjisini ayağa kaldırarak yalnız kadını değil, erkeği ve tüm insanlığı özgürleştirme mücadelesine çağırıyoruz.

Sanat ve İdeoloji

Sanat ırmağa benzer.

Irmak kaynaktan doğar, özgür akar ve denize dökülür. Sanat insandan doğar, özgür üretir ve topluma mal olur, evrenselleşir.

Irmak aktıkça vardır, sanat yarattıkça...

Irmak doğa için, sanat insan için vardır.

Irmak kaynağa, sanat insana bağlıdır.

Irmak belli bir mecrada, sanat belli bir ideolojik çizgide ilerledikçe anlamlıdır.

Sanat; büyük düşünce, duygu ve hayal gücünün yaşamın karmaşık gerçekliğini bir oya gibi dantel dantel örmesi, renk, desen ve motifler vererek estetize etmesi, yeniden üretmesidir.

Sanat; duygu, irade ve zihnin, zengin estetik araçlarla makro düzeyde etkilenmesidir.

Sanat; tüm bu özellikleriyle ve özgür demokratik muhtevasıyla çok çeşitli fikirler içeren zengin tartışmalara en açık alandır. Kapsamı, bileşenleri, içeriği, işlev ve etkileriyle hep tartışılmıştır. Bugün de entellektüel tartışma ve polemiklerin ana konusu olmaya devam etmektedir. Sanata dair, sanatla ilgili-ilgisiz bir çok çevre ve grup birbirine zıt bir çok görüş öne sürmekte, doğru yanlış yorumlar yapmaktadır.

Genel olarak tarihte ortaya çıkmış tüm edebi-sanat okulları ve grupları; tüm sanat üslup, biçim ve akımları hep iki kampa bölünmüşlerdir. Biri sanat üretimine yönelir ve uğraşları, eserleri toplumun ilerlemesinde, aşama kaydetmesinde önemli rol oynar. Diğeri ise, sanatın bu vasıflarını inkar eder, inkar edişin sığlığını ve körlüğü ile dış yaşamın kaba ve yanılsamalı yansımalarını vermekle yetinir. Bu özellikleriyle de ileriye, aydınlık geleceğe doğru yürüyüşü baltalayıcı rol oynar. Biri; gerçekçi, geliştirici ve ilericidir. Diğeri; yanıltsamacı, tutucu ve gericidir.

Aynı kutuplaşma ve tartışma güncel planda da sürmektedir. Bir kesim sanatın sınıflar üstü, sınıflardan bağımsız ve ideolojisiz olduğunu öne sürerken; bir kesim de –ki bu doğru görüştür– ideolojisiz sanatın olamayacağını, sanat ile ideolojinin ayrıştırılmamaz bir bütünlük içinde olduğunu savunur.

Açıktır ki; ideolojiler üstülük, ideolojisizlik ya insanüstü bir tanrısallık ya da boş bir kuruntu ve safsatadan başka bir şey değil. Aslında böylesi bir görüşü öne sürmek bile başlı başına bir ideolojik tutum olup, özünde gerici, verili düzen ideolojilerini savunmaktadır.

"İdeolojisiz sanat" düşüncesine günümüzde öncülük edenlerin başında Postmodernistler geliyor. Özünde mevcut sistemin devamından yana olan, sınıfların, ideolojidelerin anlamsızlaştığını, işlevsizleştiğini, hatta ortadan kalktığını, artık tarihin sonuna gelindiğini öne süren, bireyciliği bencillik düzeyinde yaşayan post-modernistler sanatta estetiği, imgeyi, insanı, insan ruh ve güzelliğini dıştalamakta, her şeyin merkezine simgeyi koyarak metalaştırmaktadır. "Gelecek yok, toplum yok, şimdi ve ben varım. O halde dilediğim gibi yaşarım" felsefesi her türlü etkinliklerine yansımakla birlikte, en çarpıcı biçimiyle "sanat etkinliklerinde" kendisini dışa vurmaktadır. Aşağıya aldığımız dörtlük postmodernizm felsefesini ve sanat anlayışını gözler önüne sermektedir:

"Benden önce zaman yoktu
Benden sonra da olmayacak
Zaman benimle başladı
Ve benimle son bulacak." (Daniel Van Czepko)

Oysa ki, ideoloji sınıflı topluma geçişten günümüze farklı biçim ve görüntüler arz etse de, sürekli varlığını korumuş ve insan yaşamına nüfuz etmiştir. "İnsanların yaşam değerleri, felsefi görüşleri, dinsel ya da din dışı inançları oldukça, buna bağlı olarak toplumsal, hatta sınıfsal istekleri oldukça ideolojiler (de) var olacaktır."

İdeoloji bir gelecek öngörüşü, bir gelecek tasarımıdır. Ve sadece bir fikir olarak kalmakla yetinmez, "gerçekliği doğrudan doğruya belirlemek" ister. Bu istenç durağan değil, hareketli ve dinamiktir. Dinamizm, her an canlıdır, hareket ise, hep ileriye dönüktür. Bu nedenledir ki, tarihsel olarak toplumsal akış, ideolojilerin gelişmesi, yaşama geçmesi, hakimiyet kurmasıyla gerçekleşmiştir. Yoksa yaşam kendiliğinden dönüşmez. Onu insanlar dönüştürür. Tabii ki, yaşamın öz koşullarına göre ve belli bir bakışa, düşünceye, felsefeye dayanarak... Zira "ideolojik yapının temelini oluşturan fikirler şu-bu kişilerce düşünüle düşünüle bulunmuş şeyler değildir, onlar yaşamın zihinlerdeki yansılarından örülmüştür." Direkt olarak yaşamın içinden çıkmış, ona göre düşünülmüştür. Bu bakımdan "herkesi ilgilendirir, herkesle ilgilidir."

Bir bakış açısı, bir yaşam biçimi, bir düşünüş tarzı, bir amaçlar örgüsü ve bir değiştirme-dönüştürme istemi olan ideoloji; insana, yaşama ait her oluşa, her eğilime, her eyleme damgasını vurur. İnsanda, insan yaşamında ideolojik olmayan hiçbir durum, tutum, ilişki yoktur. Farkında olsun veya olmasınlar ideoloji insanların tüm davranış, tercih, istek ve eylemine yansır ve hatta belirler.

Sanatın en büyük görevi ve ideolojiyle bağlaşıklığını kuran en temel olğu; sanatın dünyayı öğrenmek, "onun geliştirilmesine, değiştirilmesine katılmak" yeninin eskiye karşı mücadelesini ve toplumun ilerleyişini göstermek yükümlülüğüdür. Sanat toplumsal çelişki ve çatışmalar karşısında kayıtsız ve tarafsız kalamaz. Gorki'nin de dediği gibi sanat mevcut olanı vermekle yetinmez, arzulanan ya da olanaklı olanı da gösterir. Hem de gerçekçi, teşhirci ve alternatif olmak kadar, ideolojik ve devrimci bir biçimde...

Doğrudur, sanat ideoloji ile bir ve aynı olarak görülemez, ama ondan ayrı bir şeymiş gibi de ele alınamaz. Sanat ve ideoloji oldukça sıkı bağlarla birbirine bağlıdır. Atom çekirdeği gibi bir bileşimi oluştururlar. Ayrıştırılamazlar, ayrıştırıldıklarında anlamlarını yitirirler.

Sanat, iki yönden ideoloji ile ilintilidir: "Önce belli bir toplumsal sistemin öğesi olması bakımından, belli bir toplumdaki sınıfların, siyasal, hukuki, ahlaksal, estetik ve felsefi görüşlerinin taşıyıcısı olarak iş görür. İkinci olarak sanat, öz doğası bakımından idelojiktir. Gerçekten de sanat gerçekliği sadece yansıtmakla kalmaz, onu değerlendirir ve ona karşı benimsenen belli bir tavrı dile getirir." Sanatın, sınıflı toplumların ve bu toplumlarda yer alan sınıflar ilişkisini, ayrımını görmesini sağlayan da onun bu ideolojik muhtevasıdır.

İnsanların, sanat eserlerine yaklaşırlarken ki, aldıkları duyum farklı farklıdır. Çünkü insanlar toplumun bir parçasıdırlar ve toplum çeşitli sınıf ve tabakalarından oluşur. Her insan, ait olduğu sınıfa, yaşadığı maddi şartlara, gördüğü eğitimin niteliğine, içinde bulunduğu psikolojik ve fiziksel duruma göre bakar ve algılar. Farkında olsun olmasın, bir kitap okuyan, bir filim seyreden, bir resime bakan ya da bir müziği dinleyen herkes, onu üç açıdan değerlendirir. Kişi baktığı, dinlediği veya okuduğu eserin çekici olup-olupmadığına, doğru olup-olmadığına ve "ne tür düşünceler, heyecanlar, fikirler uyandırdığına" bakar. "Biri estedik, biri bilgisel, biri ideolojiktir." Bu bakımdan, bu üç özelliği yerinde ve ustalıkla kullanan sanat nitelik düzeyini arttırır, dış gözlemcileri etkiler, beğenilerini kazanır ve böylelikle amacına ulaşır.

İdeoloji gibi sanat da bir ihtiyaçtan ötürü vardır. Sanat toplumun insani gereksinimlerinden doğmuştur. Temel uğraş alanı, tıpkı idelojide olduğu gibi, insan, yaşam, toplum ve bunları çevreleyen koşullardır. Sanat insan için vardır, insan için insandan gelir, insana döner. Sanat insanı tanımak, tanımlamak, "insanı insana tanıtmak", topluma yansıtmak, değişim-dönüşümünü etkilemek zorundadır. Bunun için insan, toplum ve yaşam gerçekliğinin bilince yansısını en doğru, en anlaşılır, en incelikli ve estetiksel bir tarzda yansıtmakla yükümlüdür. Sanat bütün çelişkileri, çatışkıları, karmaşıklığı, iyi-kötü, güzel ve çirkin yanlarıyla yaşamın özünü verir. Ama bunu donmuş biçimiyle değil, eğilimi ve hareketi içinde yapar. Çürüme, durgunluk ve tutuculuk sanatın içeriğinde yoktur. Çünkü yaşam dinamiktir, her an yakın olandır. Öyle ki sanat Natürmort, Peyzaj tarzda sadece doğanın yansıtılmasına yöneltildiğinde bile insan ve yaşam olgusunu görmezden gelemiyor. Örneğin; Levita "Altın Güz", Van Gogh "Arles'in Bağları", Çaykovski "Mevsimler" gibi yapıtlarında tamamıyla doğayı yansıtmaya çalışsalar da; aynı eserlerde "doğa figürlerinin insanda uyandırdığı izlenim ve heyecanları" da yansıtmaktan kendilerini alamazlar.

Sanatın en büyük görevi ve ideolojiyle bağlaşıklığını kuran en temel olğu; sanatın dünyayı öğrenmek, "onun geliştirilmesine, değiştirilmesine katılmak" yeninin eskiye karşı mücadelesini ve toplumun ilerleyişini göstermek yükümlülüğüdür. Sanat toplumsal çelişki ve çatışmalar karşısında kayıtsız ve tarafsız kalamaz. Gorki'nin de dediği gibi sanat mevcut olanı vermekle yetinmez, arzulanan ya da olanaklı olanı da gösterir. Hem de gerçekçi, teşhirci ve alternatif olmak kadar, ideolojik ve devrimci bir biçimde...

19. Yüzyıl büyük sanat yaratıcıları otokrasiyi, toprak sahiplerini, kapitalistleri ve yönetimlerini eleştirerek, alay ve yergileriyle teşhir ederek yargılamaktan çekinmediler. Bu tutumlarıyla toplumun ileriye yürüyüşünde birer mihenk taşı olarak tarihteki yerlerini aldılar. Cervantes'in Don Kişot'u bu konuda örnek verilmeye değer ölümsüz bir eserdir. Marks, "Don Kişot yeni doğan burjuva dünyasında erdemleri saçma ve gülünç olan şovalyeliğin çöküşünün epiğidir" diyor. Gerçekten de gelişen burjuvaziye karşı direnen, feodal değerlere göre yaşayan ve bunu uygulamaya çalışan Don Kişot çöken sınıfın durumunu en yaratıcı bir biçimde sergiliyor. Yine Puşkin, Tolstoy, Çaykovski, Golor gibi büyük sanat adamlarının sanatsal eserlerinde Rusya'nın toplumsal çelişki ve çatışmalarını, Rus Çarlığı'nın acımasız eleştiri ve mahkumiyetini görmek mümkündür. Pablo Ruiz Picaso; Alman faşizminin Nisan 1937'de İspanya'nın Kuzey'indeki Guernica kentini bombardımanla yok etmesine karşı duyduğu öfke ve nefreti, fırçasının sihirli dokunuşlarıyla yarattığı dev yapılı eserine cesurca ve ustaca yansıtıyor. Picaso, Alman uçaklarının kustuğu vahşetin insan bilincine yansımasını gözler önüne seren bu kompozisyonunu bütün engellemelere rağmen Almanya'da açtığı bir sergide izleyicileriyle paylaşır. Uzun, parlak çizmesiyle arkasında duran Alman subayının "bunu sen mi yaptın" sorusuna, "hayır sizler yaptınız" biçiminde cevaplayarak, eserine uygun fiili tavrını da ortaya koymaktan çekinmiyor.

Diğer yandan sanat insanı ele aldığından ve insan, düşünce yetisiyle birlikte, "anımsadığı, tasarladığı, imgelediği ve duygulandırdığı" için; sanat insanın duyum, düşünce ve istençlerini de ele alır işler. Güzel ve çirkin yanlarını ortaya koyar, seçilmesi gerekeni gösterir. Bunu yaparken cesur düşünür, ideolojik bakar, yaratıcı ve estetiksel yansıtır. Herkesin her gün yaşadığı, ama anlam veremediği davranışlara açıklık getirerek, niteliklerini tanımlar. Güzel, çirkin, yüce aşağılık, tarajik ya da komik olarak tasvir eder. Sanatçı bunu kendisinden hareketle yapmak durumundadır. Başkan APO'nun da belirttiği gibi, "hayallerini konuşturması, istemlerini, özlemlerini, tutkularını dile getirmesi... neye karşıyım, neyi istiyorum, neyi yıkmalıyım, neyi yapmalıyım, ne çirkindir, ne güzeldir; ne yaşanılmaz, ne yaşanılır; ne kabul edilir, ne reddedilir; ne tercihimdir, ne tercihim değildir sorularını çok açık sorar ve kesin cevap verir. Vereceği cevaplar da bütün toplumun genelini bağlayacaktır."

Sanat insanı tanımlarken genel içinde tip bularak ya da yaratarak tanımlar. Ama kuru ya da mekanik olarak değil, duygu, düşünce ve ruh yapısıyla birlikte...Yarattığı tiplerin çözümlenmesinden bütün bir toplumun yapısını verir. Bu açıdan sanatçının, derin bir toplum bilincine sahip olması, sınıfları, sınıfsal davranış ve eğilimleri bilimesi gerekiyor. "Bir sinema yönetmeni her adama her biçimde sigara içiremez, her sözü söyletemez, herhangi bir yürüyüşü yükleyemez. Bir romancı kimi, hangi ideolojinin adamı anlattığını iyi bilmek zorundadır. Yoksa gerçeklikle karşıtlaşıp saçmalar, insanlara yapamayacakları işler yüklemeye kalkar. Bir şair işlediği temanın ideolojik temelini düşünmezse o temayı oturtamaz. Bir müzikçi hangi duyguyu ve hangi düşünceyi, hangi insani eğilim adına açıkladığını bilmekle yükümlüdür; aşağıdan yukarıya ve yediden yetmişe herkesi bağlayacak bir müzik yapmak eğiliminde de olsa, neyi hangi açıdan gösterdiğini bilmezse anlattıkları ses yığınları olarak kulaklara çarpar, bilinçlere ulaşmadan dağılır gider."

Evet, sanat ve ideoloji böylesine sıkı bir bağ içindedir. Ne var ki, bu bağı korma adına sanatın canına okuyanlar da az değil. Bunları iki kategoride toplamak mümkündür.

Birincisi; yabancı ideolojilerin etkisi diye geçmişin tüm değerlerini reddeden anlayıştır. Geçmişin tüm değerlerini reddediş bu anlayış sahiplerini aşırı bir bağnazlığa götürüyor. Halbuki, tüm geçmiş değerler içindeki özgün, evrensel insani öğeleri sahiplenmek, en yaratıcı bir biçimde değerlendirmek devrimci, ilerici sanatın somut görevleri arasındadır. Kaldı ki, bu tür tarihsel değerler sanatın ideolojik özünü bozmak bir yana, tersine bir renk, bir zenginlik olarak sanatı güçlendirdiği gibi onun ideolojik özünü de pekiştirir.

İkincisi; dar sınıfsal, kuru ideolojik, şabloncu ve slogancı anlayıştır. Şu bir gerçektir ki, şabloculuk, slogancılık sanatın özüne ters düştüğü kadar, sanat adına sanata yapılabilecek en büyük kötülüktür de. Bu anlayış sadece sanatın değerini düşürmekle kalmıyor, ideolojinin sanatı kabalaştırdığı, daralttığı biçiminde bir karşı tepkiye de yol açıyor.

Kuşkusuz her iki anlayış da eksik, yanılgılı ve yanlıştır. Doğru tutum ideolojinin sanat içinde eritilmesidir. Bütün ideolojik doğruları ve her türlü ideolojik mesajı sanatın muhteşem yaratıcılığıyla hem de en çekici, en ikna edici bir şekilde vermek mümkündür. Ama bu da bir yetenek, beceri, ustalık ve derinlik meselesidir. Ve maalesef bu büyüklüğü gösterecek sanatçılar da pek fazla ortaya çıkmıyor. "Eserim siyasal olsun, ajitatif olsun" demek yetmiyor. Çünkü bir sanat eseri ne kadar siyasal ve ne kadar devrim lafı yerleştirilmiş olursa olsun, konu olumlu-olumsuz yanlarıyla birlikte ele alınmamış, uygun bir biçimde verilmemişse inandırıcılığı ve etkileyiciliği olmaz. Sanatçı eserinde yanlısı olduğu sınıfı, halkı; tabi olduğu ideolojiyi, siyaseti bile ele aldığında methiye ve güzellemeler yapmakla yetinemez, yetinmemelidir. Varsa eksik, yetersiz, yanlış yanları onları da cesurca ortaya koyabilmelidir. Bu

Devamı Sayfa 27'de

Kürt ve Mezopotamya uygarlığına kısa bir bakış

Orhan Arıkbaşlı

Doğu uygarlığının temel alanlarından birisi olan Mezopotamya, uygun yaşam koşulları nedeniyle tarihin şafak vaktinden başlayacak ilk yerleşimin, ilk kültürün ve ilk uygarlaşmanın yeşerdiği topraklar olmuş ve Mısır, Anadolu ve Hindistan gibi diğer uygarlık merkezlerinin oluşumuna öncülük etmiştir. Onlarca küçüklü-büyüklü kavmin vatan bellediği, üzerinde sayısız savaşlarca giriştiği ve yaşayışlarıyla bir kültür hazinesine çevirdiği bu topraklar, insanoğlunun onbinlerce yıllık serüveninin canlı-canlı hissedildiği bir zaman tüneli gibidir. bu tünelde geçmiş ve gelecek içiçedir. Burada insan binlerce yıl öncesinin havasını soluyabildiği gibi günümüzü ve geleceği daha iyi anlayabilir.

Bu uygarlık merkezinin bağrında bir çok halkın renkleri olsa da, bunlardan en belirgin ve canlı olanı hiç kuşku yok ki, Kürt halk ve kültürünün halen parlayan renkleridir. Aynı zamanda bugünkü Kürt kültür ve sanatının temelleri de bu uygarlık olmaktadır. Bu günkü Kürt sanatı, Mezopotamya'nın bu zengin uygarlığından beslenmektedir. dolayısıyla da Kürt kültürünün temellerine inilmesi isteniyorsa, ilk önce bu topraklarda binlerce yıldan beri yaşanagelen yerleşimlerin, savaşların, doğan dinlerin beraberinde getirdikleri zengin kültürel mirasa eğilmek gerekiyor. Çürkü kültürümüzün temel kaynağı bu coğrafyadaki uygarlaşma serüveninin tam da kendisidir. bu yönlü ile de günümüzde köksüzleşmenin en lanetlisini yaşayan Kürt ve Mezopotamya halklarının kökenine inmek ve bundan hareketle bugünkü Kürt sanatının gelişim seyrini öğrenmek önümüzde acil bir görev olarak durmaktadır. böylece hem bugünkü kültür-sanatımızın bileşkelerini daha iyi çözümleyebilir, hem de bunlardan beslenerek yeni sanat eserleri yaratılabilinir.

Ağırlıklı olarak bağrında ilkleri taşıyan Mezopotamya sanat tarihi, yaradılış efsanelerinden, dinlerin kökenine, ilk buluşlardan uygarlaşmanın esaslarına kadar bir çok zengin ve görkemli veriyi sunmaktadır. Hüzün ve sevincin dizelerle ifadesini bulduğu bir destan, tanrıya yakarışın derinliğini ve ihtişamını hissettiren bir tapınak ya da özlem ve ütopyaların ebedileştirildiği bir kabartmayla bunları görebilir ve hissedebiliriz.

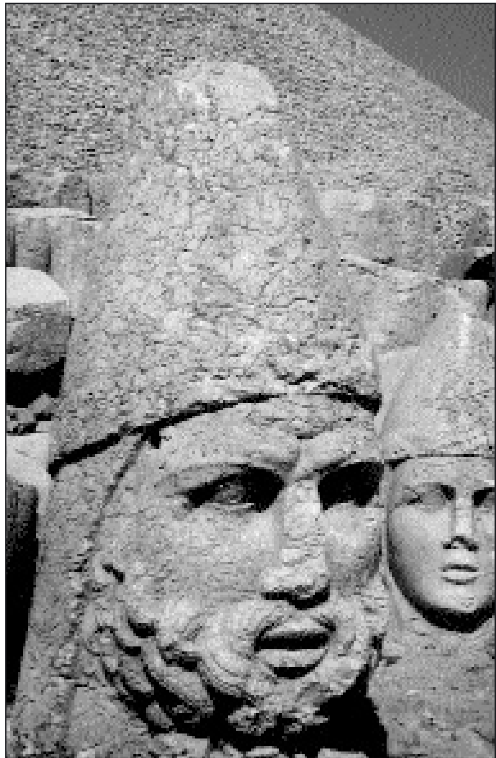
Kürtlerin ataları olan kavimlerin hüküm sürdüğü alanlar aynı zamanda ilk yerleşik düzene geçildiği alanlardır. Yukarı Mezopotamya'da ve özellikle Zağros eteklerinde bulunan kimi köy kalıntıları bunun ıspatıdır. Çayönü Höyüğü en eski örneklerden birisidir. İlk yerleşim yeri olacak kabul edilen Çayönü Höyüğü ilk yapı mimarisi hakkında da somut veriler sunmaktadır. Ergani'ye yakın bir tepede bulunan Çaönü Höyüğü'ndeki kalıntılar, detaylar ve kimi bulgular tarihsel bir aşamaya da ışık tutuyor. Bu kalıntılar, detaylar ve kimi bulgular tarihsel bir aşamaya da ışık tutuyor. Bu kalıntılar Neolitik döneme ait olup M.Ö. 7250-6750 yıllarından kalmıştır. bu yerleşim alanıyla ilgili kimi bilgileri kaynaktan özetleyerek veriyoruz. "... Çayönü günümüzde 9000 yıl öncesine gidiyor. insanların ilk besin aşamasını gerçekleştirdikleri döneme ilişkin çok gelişkin bir toplumsal yapıyla karşılışıyoruz...

"Kazı raporlarına göre yapı kalıntıları bu dönem için doğal görünen basit barınıklardan ibaret değildir. Aksine her ünite iyi tasarlanmış, kullanım ve yaşam alanları iyiden iyiye belirlenmiş ve kalıplaşmıştır. (...) Çayönü uygarlığında en gelişmiş ve ilgi çeken nokta, ızgara planlı ve hücre planlı evlerin yapılmış olmasıdır. Boyutları ise 11x6.5 metredir. (...) Hücre planlı yapılar da ayrı ayrı bağımsız birimler halinde inşaa edilmiştir. Burada yerleşmenin tam orta yerinde ilk kent meydanı diyebileceğimiz 45x35 metre genişliğinde bir alan yer almaktadır." (Prof. Hauptmann'ın kazı raporları ve Veli Sevin'in Anadolu Arkeolojisinin ABC'si)

Tarihi tüm canlılığıyla günümüze taşıyan sanat eserlerinden en bilirgin olanları ise sözlü ve yazılı destanlırdır. Binlerce yıl önce yaşanmış olayları anlatan, ayrıntılarıyla işleyen ve kişilikleri tanıtan bu destanlar bir yandan o dönemin toplumunu ve ortak istemlerini işlerken, diğer yandan da heyecanı, sevgiyi ve nefreti en çarpıcı biçimde işlemişlerdir. Mezopotamya halkları bu yönlü bir çok mitolojik destana sahiptir. bu destanlar 4000 yıl önceki olayların sıcak taşıyıcılarıdır. Ve Günümüz insanının yüreğine kadar inerler.

Gılgameş Destanı bunlardan en çok öne çıkanıdır. Gılgameş'ın M.Ö. 3000 yıllarına kadar uzanan bir tarihsel serüveni var aslında. Mezopotamya sanatının her alandaki soyutlama ve yaratıcılıktaki yönünü bu destanda görmek mümkündur. Sümerler'in yanısıra Kassit ve Gutiler'in yerleşik düzenini, giderek uygarlaşma gelişimlerini anlatır. Yine ölümlünün ülümsüzlük arayışı ile toplum düzeni hakkında tarihi bilgi ve karakter motifleriyle yüklü olan Gılgameş Destanı ilkkez Kassit Kürtleri'nden olan, Sin-Lekke-unnini tarafından M.Ö. 1250 yıllarında şiir diliyle tabletlere geçilmiştir.

Varlığını halen günümüzde de sürdüren Dengbêjlik geleneği, köken itibariyle Sümerlere'e, Gutiler'e, Kassit ile Mittaniler'e, ardından Medler'e kadar uzanır. Dengbêjliğe konu olan olaylar, çıktıkları dönemin acılarını, trajedilerini, sevinç ve hüzünlerini müzikle iç içe verirler. Toplumun arzu-istem ve ortak ruhunu bağrında taşıyan bu eserler estetiksel bir anlatım gücüne, edebi betimleme ve yine melodilerle ruhlara işlenen zenginliğe sahiptirler.

Mezopotamya sanatının en önemli motif ve temalarından birisi de Newroz ve Demirci Kawa Destanı'dır. Özünde özgürlük ve birliği taşıyan Newroz mitolojisi, özgürlük ve kurtuluşa olan özlemi binyıllardır işleyip süregelmektedir. Destanda rol alan kahramanlarla birlikte, zalimlerin toplumun karşısındaki haksızlıkları da sıkça işlenmiştir. Ayrıca ateşin kutsallığı güçlü simgelerle günümüze kadar taşırılmıştır. Bir bütün olarak birliğin gücünü açığa çıkaran bu efsanenin kökeni; Demirci Kawa'nın Asur kralını alt etmesiyle, halkların özgürleştiği efsanesine dayanır. Yine efsane, her ne kadar M.Ö. 612, yani Med devletinin kuruluşuna dayanırsa da, kimi kaynaklar Newroz'u çok daha eskilere dayandırmaktadır. Newroz'un kökeni ne olursa olsun, sonuçta tarihten getirdiği mesajları ve bugün de halkları heyecanlandıran bir içeriği vardır. ortak ruhu bir değer olarak günümüze kadar taşıyan ve bir çok sanat dalında işlenen bir destan özçelliğine sahiptir.

Yine tarihi kökeni M.Ö. 3000 yılına kadar dayanan Memê Alan Destanı vardır. Mezopotamya insanının sosyal yaşamını, aşkı ve nefreti, yine doğa ile olan ilişkilerini dillendiren bir destandır. mitolojik kahraman ve olaylarla yüklü olan bu eser, aynı zamanda kimi dinlerde de işlenen olay ve olguları da içermektedir. kimi tarihçiler, bu destanı çok sonraları Ehmedê Xanê tarafından tekrar kaleme alınarak Mem û Zîn ismiyle yeniden yaratıldığını söylemektedir. Fakat kesin olan bir şey varsa, o da bu destanın gerçek bir toplum çözümlemesi olduğu ve çok eskilere dayandığıdır.

Mezopotamya sanatının temel özelliklerinden birisi de, sentez yönü ağır basan bir nitelikte olmasıdır. Farklı dinlerin ortak yanlarını, etkileşim boyutlarını içermesinin yanısıra, diğer komşu halklar ve bölgelerden de etkilenmesi nedeniyle güçlü bir üretkenliğe sahiptir. Yaratıcılık, hayal gücü kadar gerçek yaşamla olan bağlantıları, tarihsel süreçleri sanatsal bir ahenkle ifade eder. mitolojik bir söylence; destanları, destanlar; müziği ve edebiyatı, edebiyat da mimari ve diğer plastik sanatları beslemiştir. Bu da hem anlatım gücünü, hem duygulara hitap etme derinliğini ve kabul edilebilirliğini koruyan eserlerin yaratımını getirmiştir. Ve burda, sanat anlayışı oldukça derin ve evrenseldir.

Zerdüştlük dini, anılan zenginliğe önemli bir örnektir. Bu dine dayalı olarak yaratılan eserler ve işlenen temalar hemen hemen bütün sanat dallarında yansımasını bulmuştur. Din olarak çıkışı M.Ö. 500 yıllarına dayanıyorsa da, bu tarihe kadar süregelen Zerdüştlük mitolojisi vardır. Bu mitoloji, beraberinde güçlü ve geçerli bir kültür ve sanat aksiyonu yaratmıştır. Yine Kürtler'deki sanatın inançla birlikte daha da pekiştiği görülüyor. Zerdüştlük dininin kitabı olan Avesta, edebi bir eser olarak günümüze kadar varlığını korumuştur. M.Ö. 3000 yılında doğan birinci, M.Ö. 2040 ve ardından M.Ö. 630 yıllarında da ikinci ve üçüncü Zerdüşt'ün doğduğu söyleniyor. Bu tarihler arasında henüz din olarak ortaya çıkamayan Zerdüştlük, 130 yıl sonra Mezopotamya'nın tektanrılı dinlere zemin teşkil eden ve temel kaynağı olan dinidir. Felsefesinin temelinde, ateş ve aydınlığın karanlığa karşı mücadelesi vardır. Yine toplumda ahlaki ve felsefik değerler yaratarak sosyal dinamikleri halklara kazandırmıştır. Zerdüştlüğün üç temel ilkesi şunlardır: Doğru düşün, güzel söyle, sağlam yap! Bu dinin kitabı olan Avesta dini eser olmasının ötesinde önemli bir edebi eserdir de. M.S. kaleme alınmasına rağmen, daha önceleri güçlü bir sözlü anlatıma sahiptir. Dili şiirsel ve didaktirtir. İran'da Sasaniler döneminde belgeler biçiminde düzenlenmiştir.

Mezopotamya sanatının sahip olduğu önemli eserleri mimaride de görmek mümkündür. Her ne kadar yapı mimarisinde ve heykeltıraşlıkta Mısır sanatından daha fazla söz ediliyorsa da, Mısır sanatı dine ve tanrı krala dayalı olarak var olmuş ve kendisini aşamamıştır. Doğrudur, taş işlemeciliğinde Mısır sanatı, sürekli kendisinden söz ettirebilecek düzeydedir. ancak Mezopotamya sanatı inanca bağlı olarak gelişmekle birlikte giderek günlük yaşamı, savaşları ve yönetim biçimlerini işleyecek zengin içerik kazanmıştır. Özellikle bölgede taşın azlığı yapı mimarisinde daha farklı malzeme arayışı ve işlemeciliğini öne çıkırmıştır. Tüğla, kerpiç vb. malzemelerle örülen yapılar her alanda görülmektedir. Kullanılan malzemelerin rahat işlenebilmesi yapı tarzına da yansımıştır. Süsleme, motiflerdeki zenginlikle birlikte ilk kez kemer tarzı da bu bölgede kullanılmıştır. Ancak günümüze kadar ayakta kalabilen eserlerin çoğu taşla insaa edilen eserlerdir. M.Ö. 4000-3000 yıllarında yapılan ve ilk üniversite olan Harran Ünivarsitesi'nden kalan kalıntıların çoğu kemer biçimindedir. Bu, yüzlerce örnek içinde en göze çarpandır.

İlk kez M.Ö 3000 yılında Kürtlerin atası olan Hurriler tarafından inşaa edilen ve daha sonra 349'da Roma İmparatoru Constanius tarafından onarılarık tamamlanan Amed surları halen tüm heybetiyle varlığını sürdürüyor. *"Muhtelif zamanlarda onarılmış ve iyi yapılmış 32 burçlu surların uzunluğu 5000 metre, yüksekliği 8-12 ve genişliği 3-5 metredir."* Hurriler döneminde inşaa edilen ve surların en eski bölümü olan içkala Dağkapı'dan oldukça net görülmektedir. Bu bölüm daha çok sert kayalıklar üzerine inşaa edilmiştir. Giriş kapısının ismi ise, Saraykapı'dır.

Yine surların duvarlarında bir çok kitabeler ve kabartma şekiller vardır. Bu ince işlemecilik, kentte hüküm sürmüş kavim ve halkların izlerini taşırlar. Albert Gabriel, "Diyarbakır surları tek başlarına bir kitabeler belgesi sayılabilir" diyor. Şimdiye kadar yapılan araştırma ve bulgulara göre Roma döneminden (M.S. 367-375), Osmanlı dönemine kadar, yani 1500'lü yıllara kadar çeşitli dillerde surlara yızılmış onüç-ondört kitabe vardır. Ayrıca bu dönemlere ait yontma desen ve simgelere de rastlamaktayırz. Gerek tarihi geçmişi, gerek sahne olduğu savaşlardan taşıdığı izler ve gerekse de üzerindeki figür ve kabartmalarla Amed surları, Mezopotamya uygarlığının soyağacıdır.

M.Ö'si dönemde, Kürdistan sanatının en belirgin yanlarından birisi de eserlerin hem mitolojik, hem günlük yaşam ve hem de klasik tarih öğretisini iç içe işlemesidir. Herhangi bir sanat eserinde sosyal yaşamın ayrıntısından, katkı sunacak reel bilgilere kadar bir çok motifi taşıyan sanat eserleri, bu özelliğinden güç alarak günümüze kadar öneminden bir şey kaybetmemişlerdir.

İbrahim peygamber hakkındaki rivayet ve dini motifler belirttiğimiz iç içeliğe önemli bir örnektir. Acımasız Nemrud'un zulmü ve buna karşı İbrahim peygamberin mücadelesi ve direnişi, halk arasında destanlaşmıştır. Urfa'da doğan İbrahim peygamberin Nemrud tarafından ateşe atılması ve bu ateşten kurtuluş yalnızca destansı bir eser olarak kalmamış, bu kimi yapısal eserlerde de ifade edilmiştir. Balıklı göl ve civarındaki duvarlara işlenen kitabeler yanında, var olan şekiller yaradılış efsanesinden hemen sonrasında meydana gelen olay ve olguları günümüze kadar taşımaktadır. Harran'da bulunan İbrahim peygamber kuyusu halen bölge insanları tarafından kutsal sayılmakta ve gizemini sürdürmektedir. Ayrıca Balıklı Göl'ün yanında bulunan mağarada -ki burası İbrahim peygamberin doğduğu yer olarak kabul edilir kayaya oyulmuş bir şekilde İbrahim peygamberin beşiği vardır. Bu yapılar kasvetli ve mistik özellikleriyle o dönemde yaşanan zulüm ve çekilen acıları halen hissettirmektedir.

Sonuç olarak; Guti, Hurri, Kassit ve Medler'in yanında diğer uygarlıkların da yarattığı eserler bir bütün olarak ilk uygarlaşmanın tarihini ifade eder. Tanrı Kaldi'nin Rewanduz yakınlarında bulunan en eski ve ulu tapınağından, Berlin Müzesi'neki Kassit-Kürt devletinin kurucularından olan Karaindashe'nin yaptırdığı iştar tapınağına ait kabartma figür ve heykellerine, Zaxo yakınlarındaki Gelîyê Spî'de bulunan Quumme şehrine ait kalıntılara kadar yüzlerce eser, Mezopotamya'ya açık hava müzesi görünümünü vermekdedir. Süleymeniye ve Hakkari arasında bulunan Laleş Tapınağı ise, bu coğrafyayı kutsayan ve merkezinde bulunan bir canlı tarih olarak durmaktadır. Ve bütün bu zenginlikler, içerdikleri mesajları ile birlikte gerçek özünde işlenmeyi bekliyor. Neredeyse her karışında bulunan ve tarihin özünü günümüze taşıyan bu sanat eserleri, başta Medya çocukları olmak üzere, tüm insanlığa önemli mesajlar vermeye devam ediyor.

Başkan APO'nun da belirttiği gibi, *"Bir ulusun geçmişine ışık tutan veriler, o ulusun yarattığı destanların, söylencelerin, türkülerin, oyunların içinde yaşar."* Mezopotamya ve Kürdistan bir kültür ve uygarlık merkezidir. Tarihte hak ettiği yere otortulmalıdır. Bu hem bölge halklarına ve hemde dünya insahlığına sunulacak geç kalmış bir katkı olacaktır.

"Bu uygarlık merkezinin bağrında bir çok halkın renkleri olsa da, bunlardan en belirgin ve canlı olanı hiç kuşku yok ki, Kürt halk ve kültürünün halen parlayan renkleridir. Aynı zamanda bugünkü Kürt kültür ve sanatının temelleri de bu uygarlık olmaktadır. Bu günkü Kürt sanatı, Mezopotamya'nın bu zengin uygarlığından beslenmektedir."

Teslimiyet asla direniş sonuna kadar

Adı, soyadı: **Mehmet AL**
Kod adı: **Yahya**
Doğum yeri ve tarihi: **Nusaybin, 1975**
Mücadeleye katılım tarihi: **1991**
Şahadet tarihi ve yeri: **Mayıs 1997, Botan**

Ülkemiz bin yıllardır sömürge altında kalmış ve sömürgeci faşist gözler bizi her yönüyle tarihten silmek istemişler. Kürdistan tarihinde bazen isyan ve ayaklanmalar olmuşsa da, bir halkın sorunlarına cevap olamamış ve çağlar ilerledikçe Kürdistan halkı daha da ezilmiş ve her yönüyle düşmalarının inisiyatifin girmiştir. Kürdistan'ın dört parçaya bölünmesiyle birlikte, artık beyaz katliamlarla devam ettirilen süreç yeni bir boyut kazanmıştır; asimilasyon.

Bu politikalarla Kürt halkı kimliksizleştirilmiş ve gerçeğinden uzaklaştırılmıştır. Halkımız bu tarihten sonra başaşağı gitme sürecine girmiştir.

Bu süreç '70'lerin başına kadar devam etmiştir. '78 yılında PKK'nin çıkışıyla birlikte bu gidişat durdurulmuş, hatta onurluca savaşan, her türlü zorluğa ve ihanete karşı amansızca mücadele eden direnişçi bir halk gerçeği yaratmıştır. Benliğinden kopuk bu kadar halk yığınlarını benliğe kavuşturan, bir araya gelemeyenleri bir araya getiren, kahramanlık ve ihanet arasındaki çizgiyi netleştiren PKK sayesinde Kürt halkı insanlık içinde onurluca yerini almıştır.

Böylesi bir toplum gerçekliğinden çıkarak mücadele saflarına birçok insan akmıştır. Artık Kürdistan'da tarih yeniden yazılmaya başlamıştı. Çünkü Kürtler ilk defa bir başkası için değil, kendileri için mücadele etmeye başlamışlardı. Zaten sömürgecileri de en çok korkutan işte buydu...

'90'lı yıllarla birlikte gelişen serhildanlar bu gerçeği herkese kanıtlamıştı. Nusaybin ve Cizre serhildanları ile başlayan halk ayaklanmaları yavaş yavaş bütün Kürdistan'ı kapsamaya başlamıştı. Kürt toplumu artık eskiyi asla kabul etmeyecekti. Bundan sonra hep ilerleme ve gelişim süreci olacaktı...

Serhildanların ilk geliştiği alanlardan birisi olan Nusaybin yaşanan gelişmeleri anı anına izleyen ve yaşayan Mardin'in şirin bir ilçesidir. Yurtsever ve ulusal değerlerine bağlı bir yer olan Nusaybin, aynı zamanda mücadelenin gelişimi ile birlikte, mücadeleye ilk destek veren yerlerden birisidir.

Serhildan dönemlerinde bu sıcak gelişmeleri yaşayarak en derinden etkilenlerden birisi de Yahya yoldaştır.

Mücadeleye bağlı, yurtsever bir aileden gelen Yahya yoldaş, mücadelenin Mardin'de yükselişi ve halkın serhıldanlara kalkmasıyla, 1991 yılında saflara katılır. Çünkü halkın bu kalkışı O ve Onun gibi nice gençleri dağlara çağırıyordu. Onurunu koruyan her Kürt gibi O da bu çağrıya anında cevap vererek katılımını gerçekleştirmişti.

Gerilla saflarına Mardin-Bagok'da katılan Yahya yoldaş, kısa bir siyasi eğitim gördükten sonra Uludere Hareketli Takımı'nda savaşçı olarak yerini aldı. En fazla dikkati çeken yönü; moralli, çoşkusu ve fedakarlığıydı. Bu özellikleriyle takımın da moral kaynağı olmuştu. Saflarda en ağır olan silahı (B-7 roketatar) gönüllülükle almış ve gittiçe uzmanlaşmaya başlamıştı. Eylemlerde de bu fedakarlığı her zaman öne çıkıyordu. Örneğin, Taşdelen eylemi'nde fiili olarak yer alır ve gittikçe büyük tecrübeler kazanır.

Yahya arkadaş, '92 yılında TC güçleri ile Kürdistan'a ihaneti dayatan KDP hainlerine kırşı göney savaşında yer alır. Baştan sona kadar Haftanin'de yürütülen şiddetli çatışmalarda ve yoğun saldırılarda Yahya arkadaş en ön saflardaydı. Her zamankinden daha fazla, tüm yoldaşlarına örnekti. Her eylemde bir önceki eylemden daha çok fedakarlığını ortaya koyuyordu. Savaşın bitişiyle Bestler'e geri çekilen bir taburun içerisinde yer alır. Bu güç anlatılamayacak kadar zor koşullarda, günlerce aç ve uykusuz kalır. Yahya arkadaş, yağan karlar içinde yürümeyecek durumda olan yeni savaşçılara yardım ederek fedakarlığını yine gösteriyordu. *"Bu dağları aşarız, karlar biter ilkbahara gireriz"* diyerek savaşçılara moral veriyordu. Yaşamda hep güleryüzlüydü. Zor koşullar altında yapıya moral vermek için sloganlarla yapıyı dinç tutmaya çalışıyordu.

Yahya yoldaş kısa bir süre Bestler'de kalır. Daha sonra fırtına birliklerle Haftanin'e gelen müdahale grubunun içerisinde yer alır ve '93 başında manga komutanlığı görevine gelir. Göreve sıradan yaklaşmamış, her zaman eylemde ve yaşamda görevini başarıyla yerine getirmiştir. Görevi sırasında dikkati çeken özellikleri; sorumluluk bilinci, görevin ağırlığını hissetmesi ve olgun duruşuydu.

Daha sonrada Botan Eyaleti'ne kodro eğitimi için gönderilen Yahya arkadaş, burada ki, iki aylık bir eğitimden sonra tekrar Uludere bölgesinde görev yürütür.

Eğitim sürecinde PKK'nin ideolojisini, siyasetini daha fazla kavrayarak savaşın hangi düzeyde olduğunu, savaşta hangi kişiliğe, komutana ihtiyaç duyduğunu anlamış ve sonraki süreçte daha fazla yaklaşmıştır. Yahya arkadaş, '94 yılının sonlarında 5. Kongre sürecine girmiş ve Kongre'ye katılan delegeler arasında yer almıştır.

5. Kongre özellikle partileşme ve ordulaşma kongresi olmuştu ve Yahya arkadaş, bu kongreyi esas alarak Metina alanında takım komutanı olarak görevlendirilmişti. Bir süre burada kaldıktan sonra '95'de ll. 15 Ağustos atılımı'na katılarak bir kez daha ihanete karşı savaşır.

ll. 15 Ağustos Hamlesine, Gare ve Metina alanlarında katılır. Bu süreçte yürütme ve taktik yaratıcılık konularında daha fazla gelişir. 1995 Ateşkesi'nden sonra Gare'de bir tabur yönetiminde, sürdürülen eğitime katılır. '96 başlarında Botan, Garısa alanına giden bir bölüklük gücün, bölük komutan yardımcısıdır.

'97 Mayıs ayında bir grup arkadaşıyla Türk ordu güçlerinin attığı pusuya düşerler. Çemberden kurtulmak için akşama kadar savaşan Yahya arkadaş; "Teslimiyet yok direniş sonuna kadar" haykırışıyla en son bombasını kahramanca kendisinde patlatarak ölümsüzler kervanına katılır. Katıldığı günden, şehit olduğu güne kadar PKK'nin direniş ve yaşam kültürünü kendisine esas alarak yürüyen Yahya yoldaş halkının bir öncüsü olarak, tarihteki onurlu yerini alır.

Mücadele arkadaşları adına
Delil

"Ülkeme dönmek Başkanımı görmek Toprağında uyumak Kürdistan'ın"

Adı, soyadı: **İrfan DAL**
Kod adı: **Şero**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin**,
Mücadeleye katılım tarihi: **1991, Avrupa**
Şahadet tarihi ve yeri: **19 Eylül 1998**
Görevi: **Bölge sorumlusu**

Karnında beni binlerce yıl besleyen toprak anam. Deşilmiş bağrından doğdum ve deşilen bağrımla kalbine gömüldüm.

Avesta'dan emir buyurdu ak sakallı Bilge büyük babam Zerdüşt; Toprak kutsaldır diye. Temizledim; işledim... dikenlerden , taşlardan. Höyükler yaptırdım. Fidanı bağrına, tohumu karnına ektim ve yıllar sonra insanı doğurdu Mezopotamya. Doğan bendim, altın başaklar sararırken Güneş ülkesinde.

Tenim senden ey kutsal toprak! Canımla vatan oldun Kürdistan.

Ben geldim. Tanımadın mı toprak anam! Bagok'tan indik aha şimdi. Dola Sor'dan. Bak yanımda kardeşlerim de var. Rojhat, Tahir ve Mervan kızıllar içindeler. Kurumasın dağ lalesi diye kanlarıyla suladılar Bagok'u. İsa Peygamber doğduktan 1988 yıl sonra, sana 19 yiğit gönderdik. Bir düğün halayıyla tilili, çekerken Ayten yoldaşı. Uyandırmadılar mı seni? Nereyi yurt tuttu Mirza kardeşim?

Toprak anam! Cennet ayağının altında değil, deşilmiş bağrında, Derguze'de, orada konakladım. Senden doğdum, sana döndüm.

Yaşam kitabımdan hikayesini yüksek sesle okuyacağım kendimin. Güneş ve toprak arasında gezinmeye çıkmış kardeşlerim de duysun diye.

Yüreğimde dolaşırken, günlerden bir gün Laleş'e ulaştım. Bir ilahi sesi dinledim huşşu içinde.

Bana; *"hava, su, toprak, ateş kutsaldır"* dedi.

Güneşi, koynuma aldım. Ciğerlerim atmosferi yuttu. Suyunu damarlarım içti Dicle'nin, Fırat'ın. Toprağıyla bedenimi dokudum Kürdistan'ın

"Dile benden ne dilersen" dedi Zerdüşt.
"Üç dileğim var" dedim.
"Ülkeme dönmek,
Başkanımı görmek,
Toprağında uyumak Kürdistan'ın"
"Kutsanmıştır; bedenin ve ruhun. Adını Şero koydum" dedi Laleş'teki ilahi ses.

İrkilerek uyandım. Koştum tarihin sayfalarından.

Bir köyümüz vardı. Dağın ovayla birleştiği, toprağın tellerle parçalandığı petrol kuyusu, Derik-Bagok arası bir yerde. Çin'den, Hindistan'dan ipek taşınırdı, köyümüzün hemen altındaki yoldan. Tepesinde Kel'a, Hatımo ve Kel'a Romani'de nöbet tutardı, meçhul asker sırtını taş sutunlara dayayarak. Zümrüt yeşili bir orman kaplardı üst yamaçlarını. Alt kısımları altın sarısı buğday başaklarıyla süslenirdi. Cennet'ten ödünç alınmıştı sanki. Adını Koğluka koymuşlardı, burdaki canlar. Asuriydi, Süryaniydi, Müslümandı, Ezidiydi dinleri. Peygamberleri kadar büyüktü yürekleri, herbirin elleri yardım için uzanırdı birilerine. Güzel düşünür, güzel konuşur, güzel paylaşırlardı her şeyi ve hepsi bu toprağın en güzel çocuklarıydı.

Sonra zulum ekti talan ve soygunla palazlanan kirli potinler. Hayratça kopartıldı bütün çiçekler toprağından. Canlardan bir can ve çiçeklerden bir deste, düştük yaban ellere, Almanyalara.

Zalimi kovmak için toprağından, elinde isyan ateşiyle yüksek dağlarından belirdi bir yiğit. İsmi Agit:

"Güneşin ve ateşin çocukları, bağımsız ve özgür bir Kürdistan için dağlara, dağlara" diye haykırıyordu.

Milad '91'i gösterdiğinde zirvelerindeydim dağların. Gerillaydım. Kürdistan gerillası, savaşçısı, komutanı. İlk dileğimi kabul eden Zerdüşt'ün ışığı parladı içimde. Gabbar, Cudi ve Beytüşşebap özgür vatanımızdı artık. Omeryan, Kerboran ve Bagok çağırıyordu yüksek sesle, doğduğum toprağa. '94'te şahiniydim dağlarının. Sırıncık Tepesi'nden sökerken zulmün uşaklarını, ak bedenimden al kanlar döktüm. Tarih şahittir ve yıl '97 Şero şehit düştü diye tekmiller verildi. Fakat namluya sürülmüş mermin, karnımda sözüm, beynimde hıncım, düşmanla görülecek hesabım vardı daha. Azraili kovdum yakınımdaki her noktadan. Herbiri bir dağ olan yoldaşlarıma ulaştım. Günlerce omuzlarında taşıdılar. Açlık, yorgunluk, mayın, pusu ve ölüm var demeden kutsal alana ulaştırdılar.

Zerdüşt karşımda durdu ve nur yüzüyle gülümsedi bana. İkinci dileğim gerçek olmuştu. Işık saçan gözleriyle karşısında idim Başkan Apo'nun.

İkibine az bir zaman kalmıştı. Kavurucu bir yaz sıcağıydı. Kutsal mekanda idik. Kardeşim Xayri çıkagelmişti, yüreği avuçlarında, kucaklaştık. Yüreklerimiz biribirine dokundu; ayın kutsanmışlığı, güneşin sıcaklığı ile. O sevdamı yüklendi ben de hasretini. Sonra yol aldık başka başka diyarlara.

19 Eylül günü Bagok'ta Xırba Cınata'da idik. Yani İsa'nın doğumundan 1988 yıl kadar sonra 19 yiğidin Bagok'ta tarihe destan yazdığı mevzilerde. Sahadan daha yeni gitmiş toplantı halinde idik. Gidişimizle birlikte düşmanın uykusu kaçmıştı Dersim'de, Amed'te, Botan'da ayağa kalkmıştı.

Güneş sarı saçlarını Bagok tepelerinden aşağılara sarkıtmaya başladığında, ilk kurşunlar da namludan çıkmaya başladı. Azgınca üzerimize salıdırıyorlardı. Defalarca geldiler, düzinelerce vurduk. O kıyamet tufanında Rojhat yoldaş'ı seyretmek bir ömre bedeldi. Aslanlar gibi savaşıyordu. Mevziden mevziye atlarken gezden, gözden, arpacıktan selam gönderiyordu, sömürgeci postallara. Bagok'a omuz vermiş sıradağlar gibiydik. Mevzilerden sökülmedik. Sonra canavar teknik devreye girdi. Bir gülümseme ile ak sakallı bilge büyük babam belirdi karşımda.

Son dileğimle de buluştum. Toprağına yatmaya uzandım sonsuza dek Kürdistan'ın. Silahlarımızı, yoldaşlarımıza uzattık. Cesetlerimizi de. Ve biz 7 yoldaş, sırt sırta kucak kucağa verdik, sonsuza dek bağrında yatmaya geldik.

Hey Çömlekçi dur!
Öyle incitiyorsun canımı,
Şu elinde büktüğün testi kulpu
Bir yiğidin güçlü kolları değil mi?

Bagok direnişçilerinin anıları mücadelemize önderdir.

Mücadele arkadaşları adına
Reber-Redar

Gidenlerin ardından

Adı, soyadı: **Kamuran**
Kod adı: **Sirvan**
Doğum tarihi ve yeri: **...**
Mücadeleye katılım tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Şubat 1998, Xazır, Garê**

Uzun soluklu yolculuğumuzda bir çok yolcu bıraktık tarihe. Kimini tan yeri ağarında, kimini bir Haziran akşamında, kimini de, bilinmeyen gün ve saatte. Daha gencecik bir çoğu ve ömürlerine doymamışlarken bu yolculukta uğurlandılar. Kimi Reyberlerin, Bekoların çok olduğu yerlerden; kimi Agitlerin, Mazlumların, Zilanların yeşerdiği yerlerden geldiler ve dilana katıldılar, adımlarını türkülerin ahengine uydurarak. Ve büyük bir coşkuyla çağırdılar ardındakileri. Belki yoktan başlayacaktık bir yürüyüşe; ama, umudun gün be gün yeşerdiği ve haykırışların daha çok yükseldiği bu dilan güçlendi ve yayıldı ülkenin tüm dağlarına ve yakıldı ateşi Newroz'un, çağdaşlarını yaratarak.

Adı, soyadı: **İdris DEMİROĞLU**
Kod adı: **Deyindar**
Doğum tarihi ve yeri: **1979, Çukurca**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Haziran 1998, Garê**

Elini koynunda gizleyenler, tetik uçlarında bekliyor bugün ve dimdik tutuyor başını şahin bakışlarını dikerek doruklara. Düştü bir çoğu, ama yılmadı ardındakiler. Daha da büyüterek yüreklerini, devam ettiler yolculuklarına.

Kimileri için bir kuyu dibi mezar oldu, kimilerine Golgatha ve kimilerine yeniden doğuş oldu toprakla buluşma. Gözlerini kırpmadan üstüne gittiler umarsızların. Vurdular, vurdular. Hepsi bir küçük gülüş, bir büyük umut için. Yakınmadı hiç bir zaman çıplaklığından, açlığından, direndi işkencesine soğuğun. Biliyordu köksüzlüğün ve yeşermek zorunda oluduğunu. Acı dolu hülyalarından uyandırmak gerektiğini halkının.

Yek vücut olduğunda bedenleri, dilana durmanın güzelliğini duyumsuyorlardı, taa derinliklerine yürklerinin. Bir başka yolu yoktu altetmek için düşmanını. Kınından çıkardığı kılıcıyla, Roma arenalarında vuruşanları düşünüyorlardı. Başkaldıran prometusları, belki de bereket tohumlarını dört bir yana savuran tanrıça İştar'ları. Hepside ulaşmak için ezgisine Requemin. *"Dostum dostuma", "Berivanê"*'ye. Bir çığlık uğruna belki de; dağ dağ, ova ova dolaşmak, yüreklerini ayaklarında hissederek. Belki de Ferhat gibi, sevdasını dağları delerek ulaştırmaktı Şirin'e ve Botan beyine başkaldıran Mem û Zîn destanıydı onları sürükleyen. Van'dan Kirmanşah'a, Kerkük'ten, Botan'a ulaşma arzusuydu belki de, onları deli-divane eden. Sevdalısıydılar toprağın ve bu toprağa düştüler. Bir çoğu merazsızdır ve bilinmeyendir. Bir çoğu adsızdır ve sessiz bir akıntı gibi uyandırmadan önümüzden geçip gidendir. Bir çoğu da önümüzden geçip gidendir. Bir çoğu, gürül, gürül akan ilkbahar deresidir ve denizlere bırakarak kendilerini, bizleri terkedenlerdir. Kapılıp gitmek değil akıntısına dünyanın, insanlığı, selinde sürükleyip götürenlerdir.

Adı, soyadı: **Ahmed A. Rahman Yusuf**
Kod adı: **Şoreş**
Doğum tarihi ve yeri: **Şırnak, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **15 Şubat 1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **17 Ocak 1999, Hefttebax-Garê**

Piriz'e bir yılda beş yoldaşımızı verdik beş açmamış gonca gülü. Yaşıtları henüz gözleriyle dünyaya bakmasını bilmezken, Onlar tetik ucunda tek tek halaya durdular, zılgıtlar eşliğinde. Kimini nergizler daha yeni açmışken, kimini kanlı bir pusuda, kimini en ortasında ateşin ve kimini de karlı bir kış sabahında uğurladık. Biri Şırnak'tan, diğeri Çukurca'dan ve diğeri Kesnezan'dan...

Adı, soyadı: **Hafif ORAL**
Kod adı: **Dilbirîn**
Doğum tarihi ve yeri: **Serenli köyü-Savur, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül 1998, Çarboti-Garê**

İnsanın ateşle dansının en çok yükseldiği günlerde bıraktık ve adımlarımızı sıklaştırarak yürüyoruz arkalarından.

Başta Piriz şehitleri olmak üzere, tüm Kürdistan şehitleri önünde saygıyla eğiliyor ve anılarına sahip çıkacağımıza söz veriyoruz.

Mücadele arkadaşları

Adı, soyadı: **Cemal A. Kerim SELİM**
Kod adı: **Veysiw**
Doğum yeri ve tarihi: **Erbil, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **17 Haziran 1998, Devriye-Garê**

Ölümün adı yaşam olmuş dillerinde

Adı, soyadı: **Sadrettin ERİŞ**
Kod adı: **Mustafa Çiyan**
Doğum yeri ve tarihi: **Bingöl, 1972**
Mücadeleye katılım tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Nisan 1997, Adaklı-Bingöl**
Görevi: **Bölge komutanı**

Kan kızıla boyanırken ateşin ve güneşin ülkesi, kökleri bu toprağın taa derinliklerinden, insanlığın beşiklik çağına uzanan bir kültürün çocukları, tililerle karşılıyor artık ölümleri.

Ölümün adı yaşam olmuş, dillerinde, acıyı ve sevgiyi ifade eden yüz parçalamalar yerini halaylara, govendlere, dilanlara bırakır olmuş. Ölümle yaşamı yaratanların ülkesi olmuş, Gılgamış'ın, Zerdüşt'ün yaşadığı Mezopotamya toprağı. İnsanlığın ve uygarlığın doğuş yeri olan bu topraklarda yıllarca suskun kalan, zorla susturulan volkanlar dayanamayıp patlamaya başladılar. Yılların zulmüne, baskısına, sömürüsüne ve işkencesine maruz kalan güneş ülkesinin volkanları, patlayıp alevlerini Kürdistan'a yaymakla kalmayıp bölgeye, oradan da tüm dünyaya yaydılar, alevin kızgın ışınlarını.

Gabbar'da patlayan volkan Agiri'ye, oradan Dersim'e, Andok'a ve Pêri'ye vardı. Karanlığa gömülen ateşin ve güneşin ülkesi bu volkanların ışıklarıyla aydınlandı, ölü toprağı canlandı, filiz verdi. Şimdi her dağ bir volkan, patladı, patlayacak...

Ama birileri, yıllardır bu ülkeyi karanlığa gömenler, yedi başlı ejdarhalar, şimdi bu patlamanın önünü almak için tarihlerinden aldıkları mirasla Dehaq'ı, Deccal'ı, Arap işgalcileri ve daha nicelerini aratmayacak yöntemlere, katliamlara başvurmaktan çekinmiyorlar. İşte bunun önüne geçen Çağdaş Med ülkesinin Özgürlük savaşçıları ölümleri tililerle karşılıyor, ölümde yaşamı yaratıyorlar...

Büyük bir güç yığmışlardı yine Dersim ve çevresine. Diğer alanlardan koparmak için 150 bin asker yığmışlardı. Dersim'i yalnız bırakmak için Pêri'yi de zapt altına almaları gerekiyordu. Pêri; Erzurum'a, Bingöl'e, oradan Amed'e uzanan bir üçgendir. Yüksek dağları, meşelik ormanları ve kasvetli vadileriyle yıllardır Özgürlük savaşçılarının meskesi olmuştur. Bu nedenle Dersim'i diğer bölgelerden ayırmak, yalnızlaştırmak istiyorlardı. Kığı, Adaklı ve Yayladere'nin köyleri kuşatılmış, bir çok köyde yığınak yapmışlardı. Şehirler askerle dolup taşıyordu.

Bu operasyon da, diğer bir çok operasyon gibi ARGK savaşçılarının henüz bahara geçiş yapmadan, hazırlıksız yakalamak ve darbe vurma amaçlıydı. '97'nin Mart'ından, Nisan'a geçiş günleriydi.

O gün Pêri her zamankinden daha kızgın ve daha hızlı akıyordu. Erimeye başlayan kar suları Pêri'ye dökülürken, onun çağıl çağıl akışı dağlarda yankılanıyordu. Öfkeli bir kısrak gibiydi o gün. Öfkesi sömürgecilereydi, öfkesi doğayaydı. Doğa karlarla kaplı, yer yer siyahlar çıkmış, kardelen çiçekleri topraktan fışkırarak, Özgürlük savaşçılarına merhaba diyorlardı. Bandozlar, Şeytan dağları, adaklı ve Kığı'nın tüm dağları henüz karlarla kaplıydı. Coğrafyanın tüm zorluğu Özgürlük savaşçılarının aleyhindeydi. Karşılarında yalnızca Türk askeri değildi onları zorlayan. Açlık, kar, soğuk, asi kayalar da onları zorluyordu. Gerillayı en fazla zorlayan lojistik ve doğa koşullarıdır. Doğa koşulları gerilla için doğal korunaklar olduğu gibi, önlemi alınmadı mı, araziye uygun lojistik sağlanmadı mı, düşmandan daha tehlikeli olur. Hele mevsim kışsa bu daha da yakıcı bir gerçek olur.

Pêri'de bulunan birliğin başında Mustafa heval vardı. Kış boyunca hareketli olan bu birlik, eyaletin diğer temel üslenme alanlarını da dolaşmıştı. Türk ordusu araziye yığınak yaptığında onlarda bulundukları üs alanından araziye çıkış yapmışlardı. Düşmanın hareketliliğine, ağır yönelmesine, karında yeniden yağmasıyla zorluklar iyice artıyordu. Mart ayının sonunda yeniden yağmaya başlayan karlar, gerillayı zorlamış bir çok gerillanın ayaklarının yanmasına sebep olmuştu. Türk ordusu, karın yağmasından da yararlanarak karadan ve havadan operasyonu yoğunlaştırmıştı. Ağır teknik gücünü devreye sokarak, gerillayı, doğanın zorluklarından da yararlanarak imha etmek istiyordu. Kötü olan yağan yeni kar, dağlarda gerillaya geçit vermez.

2 Nisan günü bir karakolun bulunduğu Sivgeli (Açık Güney) köyü mezrasının yanından geçen gerilla birliğinin karda bıraktığı izleri yakalar, Türk ordusu. Diğer birliklerle bağlar kesilmiş, karlı apak dağlarda arazide kalmışlardır. Düşman kobra helikopterleriyle gerillanın konumlandığı tepeye yönelerek, karadan ve havadan çatışmayı başlatır. Tepeler daha önce tutulduğundan inisiyatif gerillanın elindedir. Gerillalar bu inisiyatiften yararlanarak düşmana büyük kayıp verdirirler. Gün boyu süren çatışmalarda 2 gerilla şehit düşer.

Akşam karanlığıyla birlikte geri çekilen güç, Kığı'nın arkasında bulunan Damaç vadisine gider. Soğuk, karlı doğa koşulları ve lojistik sıkıntısı onları en fazla zorlayan öğelerdir. Mustafa heval, bu zorluklara karşı birliğinde bir öne bir arkaya, topuk üstü koşarak moral vermeye çalışır. Daha önce ayakları kardan yandığından, çoğunlukla topuk üstü yürüyordu. Bu yanık, her kış Onu daha da zorluyordu. Ama O yıllardır savaşta böylesi koşullarda defalarca çatışmış, ateş içinde bilenmişti.

***

Sadrettin heval '72 yılında Bingöl'ün kuzeybatısında yer alan Gökçeanat (Karavelyan) köyünde, yoksul, on çocuklu bir ailenin sekizinci çocuğu olarak dünyaya gelir. Çocukluğunda evin en çalışkanıdır. Ev işlerinde hem becerikli, hem de emekçidir. Bu özelliklerinden dolayı tüm köylüleri tarafından sevilen biri haline gelmiştir. Yaşına rağmen iri yapılıdır.

15 Ağustos atılımı sonrası Kürdistan'ın her tarafında olduğu gibi Sadrettin hevalin köyü de Türk ordusunun baskınlarına hedef olur. Yurtsever bir köy olduğu için gerillanın uğrak yeridir. Bu yüzden daha küçük yaşlarda hem gerillayı hem de sömürgeciliği tanımıştır Sadrettin heval. Gerillaya katıldığında ismini aldığı Mustafa Ayçiçek (Kazım) heval o dönemler, o alanlarda olduğundan, köyleri yoğun baskı ve kuşatma altındadır. Bu yüzdendir ki ailesi metropole göçetmek zorunda kalır.

Cephe faaliyetleri de yeni yeni başlamıştır. Her ne kadar Kürdistan'dan uzakta da olsa yurtseverliğinden hiçbir şey kaybetmemiştir. Bu yüzden cephe faaliyeti yürüten arkadaşlarla tanışır tanışmaz hemen faaliyetler içerisine girer. Artık yaşamına bir yön vermeye başlamıştır. Daha sonra giderek aktifleşir ve en son '90 yılında gerilla saflarına katılır.

Serhat'ta gerillaya katıldığında Allahuekber dağlarındaki üslenmelerinin iyi olmaması sonucu Güney Kürdistan'a geçer. Buradaki kamplarda hem askeri, hem de siyasi yoğun bir eğitim alır. Eğitim sonrasında da baharla birlikte Serhat üzerinden Orta eyelate, buradan Karlıova ve Varto çevrelerine giderek faaliyet yürütür. Burada bir çatışmada vurularak ağır yaralanır. Dağda uzun bir tedavi süreci geçirir.

1992-93 kışında bir bölüklük güç ile birlik komutan yardımcısı olarak üslenmeye girer. Birlikten kaçan bir unsurun yer göstermesi sonucu, kışın ortasında Türk ordusunun havadan yaptığı bombardıman ile üslenmeden çıkan birlik; karlı ve soğuk dağlarda, zorlu koşullarla karşı karşıya kalır. Günlerce süren çatışmalara girerler. Ama bahara iki yaralı dışında zayiatsız çıkarlar.

'93 yılı Türk devletinin Kürdistan'da yeni bir konsept ile saldırıya geçtiği yıldır. Bu *"Özel savaş konsepti"* gereği önce sivillere saldırılar başlar, köyler yakılır yıkılır, Lice, Şırnak, Yüksekova gibi yurtsever kasabalar bombalanır. *"Balığı yakalamak için denizi kurutma"* taktiği de denilen bu konseptle gerilla halktan izole edilecek ve dağlarda yalnızlaştırılacaktı. Bunu yapabilmek için de acımasız bir savaş başlamıştı. Buna karşı da gerilla güçleri çok yoğun direniş içerisine girmiş, saldırıları bu taktiğini boşa çıkartmaya çalışmıştır.

'94 yılında Mustafa heval Akdağ'da tabur komutanı olarak görevlendirilir. Yıl boyunca Akdağ'da süren çatışmalar sonucu bünyesi zayıf düşer ve '95 yılında ağır bir hastalığa yakalanır. Ve karargaha dönmek zorunda kalır. Amed Eyalet komutanı Cemal (Mahmut Gün) yoldaşla birlikte '96 yılında Şehit Remzi kampında kalır. '96 baharı Türk ordusunun yeni saldırıları ile başlar. Bu defa havadan indirme ve nokta operasyonları ile gerillayı imha etmek istemektedirler. Bu operasyonlar esnasında Cemal ve Mustafa hevallerin olduğu alanda da çatışmalar şiddetlenir. Bu çatışma sonucu Cemal heval şehit düşerken Mustafa heval kıl payı kurtulur.

IV. Ulusal Konferans'tan sonra Mustafa heval bölge sorumlusu olarak tekrar Akdağ'a yönelir. O yıl sonbahara kadar Ko Spi'de faaliyet yürütür. Sonbahar operasyonlarında Erzurum Eyaleti'nde eyalet komutan yardımcısı Harun hevalin şehadeti üzerine parti tarafından Erzurum Eyaleti'ne destek amacıyla gönderilir.

4 Nisan 1997'de Gabzo vadisinden geçerken pusuya düşerler. Her taraf asker doludur. Bütün tepeler, vadiler tutulmuştur. Kıran kırana bir çatışma başlar. Kademeli geri çekilseler de her yerde asker olduğu için çatışmalar hiç bitmez.

Mustafa arkadaş 7 arkadaşıyla birlikte ceviz ağaçlarının sık olduğu bir taşlık alanda kalır. Yaralıdır. Bu yüzden fazla hareket edemez.

Tarih 5 Nisan 1997'i gösterirken düşmanın attığı bir raket taşa isabet eder. Ve bu taşın parçaları Mustafa hevalin kafasına isabet ederek şehit düşmesine yol açar.

Değerli komutan Mustafa heval yaşamı ve pratiği ile bize her zaman örnekti. Bundan sonra da örnek olarak kalacaktır.

Anısı mücadelemize önderdir.

Mücadele arkadaşları

Nice Jiyanlara gerçek bir jiyan (yaşam) yolunu açtı

Adı, soyadı: **Gulê …**
Kod adı: **Jiyan**
Doğum yeri ve tarihi: **Bileh köyü-Uludere, …**
Mücadeleye katılım tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **Eylül 1998, Metina**

Botan Eyaleti, insanlığın varoluşundan bu yana nice altüst oluşlara sahne olmuş, nice destanlar burada yazılmış, nice kahramanlıklara şahit olmuştur. Nuh'un tufanından, PKK'nin çıkışına kadar nice zalimler burada yıkılıp yerine yenileri boy vermiştir.

Tarih boyunca birçok Kürt serhildanına kucak açan Botan, en son olarak partimizin çıkışıyla kısa sürede bu yeni yaşamı ve insanlık hareketini beynine ve yüreğine yerleştirerek sahiplik etmiştir. Kısa sürede bütün köy ve kentlerde dalga dalga büyüyen hareketimiz, sadece yetişkin insanlar içinde değil çok genç kişiler arasında dahi, büyük heyecan kaynağı olup herkesin rüyalarını süslemiştir.

İşte bu çok genç insanlardan birisi de Jiyan arkadaştır. Jiyan arkadaş Guyan aşiretinden olup oldukça yurtsever bir aile ortamında, hergün Türk ordu güçlerinin baskı ve işkencelerini görerek büyümüştür. Köy tamamıyla yurtsever olduğu için gerillaya katılım da çok olmuştu. Bu yüzden devletin baskıları kesintisiz olarak devam ediyordu. Bu baskılara bir noktada isyan eden köy halkı '94 yılında Güney Kürdistan'a toplu göçederek protesto etmişlerdi. Güney Kürdistan'da BM denetimde Atruş kampına yerleşmişlerdi.

Güney Kürdistan'ın hem Kürtlerin denetiminde olması, hem de baskı görmeden, biraz da olsa özgürce yaşayabilmek için göçeden 30 bin insan, çok geçmeden sözde Kürt olarak gördüğü KDP ihanetçilerinden devleti aratmayacak baskı ve katliamları görmeye başlamıştı.

'90'lı yıllarda Saddam rejiminden kaçarak Kuzey'e sığınan bu insanlara zamanında o kadar da çok yardım etmişlerdi ki! Şimdi o insanların sözde temsilcilerinin yaptığı, faşist devletin yaptığından çok daha olumsuzdu. Türkiye'nin koruculuk baskılarından dolayı çok çekmişlerdi. Bu kez KDP onlara aynı şeyi dayatıyordu. Ya PKK'den bağlarını koparacaklar, ihanet çizgisini kabul edeceklerdi, ya da yaşayamayacaklardı. Tabii bu dayatmayı onurlarıyla ölüme, işkenceye karşı kabul etmeyen yurtseverler şimdi hiç kabul etmezdi.

İşte Jiyan arkadaş böyle bir ortama ailesi ile birlikte gelmişti. Henüz yaşı çok küçük olmasına rağmen, O ve Onu gibi binlerce çocuk Başkan Apo'nun küçük generalleri olarak ünlenecekti bu kampta. Doğdukları günden itibaren önce "Biji Serok Apo" demeyi öğrenen bu küçük generaller, daha reşit olmadan silahı omuzlayacak kadar gözü pek, halkına ve partisine bağlıydılar.

Jiyan arkadaş da daha çocuk yaşta silahı almak isteyenlerdendi. Kamp içinde bulunan sorumlulara gerillaya katılmak için dayatmalarda bulunuyordu her zaman. Ama önerisi bir türlü kabul edilmiyordu. Ağlıyor, kendisini yerlere vuruyor ama bir türlü kabul ettiremiyordu önerisini. Bıkmadan usanmadan her gün, her saat tekrarlanıyordu bu sahneler. Sonuçta kamp yönetimi pes etmiş ve Jiyan arkadaşı Zap YAJK Karargahına göndermişti. Sonunda istediğini yaptıran Jiyan arkadaş adeta havada uçuyordu. Küçük vücuduna giydiği askeri elbiseleriyle portatif bir gerilla oluvermişti.

Zap ve Metina alanlarında kalarak yoğun eğitim devrelerinden geçer. Kamp yaşamı Onu sıksa da savaş içerisine gitmek için katlanır bu sıkıntıya. Yaşam içerisinde oldukça coşkuluydu. Heyecanlı ve hızlı konuşması, çocuksu sevimliliğiyle birleştiğinde herkesin sevgilisi olmuştu kısa bir zamanda. Eğitimlerde gösterdiği kavrama düzeyi çok iyiydi. Kıvrak bir zekası vardı. Öğrenmek için sorular soruyor, fikir belirtiyordu. Özellikle bazı ilginç fikirleriyle yapının dikkatini üzerine topluyordu. Tabii yoldaşları bu fikirlere biraz gülse de, dikkate alındığını biliyordu. Okuma yazmayı gerilla içiresinde öğrenmişti. Bu yüzden öğrenmek için, beklemekten çok bilgiye ulaşmaya çalışıyordu. Bir yoldaşının *"bilgiye ulaşmak için, sana birşeyler öğretilmesini bekleme, sen öğren!"* sözlerine hep bağlı kalıyordu.

Jiyan arkadaş düzen kültüründen ziyade parti kültürüyle yetişmişti. Gerilla içerisinde de bu kültürü gittikçe daha çok gelişiyordu. Onun doğal kişiliği yalana, dolana, sahteliğe asla yer vermiyordu. Ve böyle birisini gördüğünde de sözünü asla sakınmıyordu. Bu özellikleri ideolojik hatla bütünleştikçe daha da güçleniyordu.

1998 yılına kadar çeşitli alanlarda görev yapan Jiyan arkadaş, Eylül 1998 yılında Metina'da Türk ve KDP kontralarının başlattığı bir operasyonda kahramanca savaşarak şehit düştü. Böylece çok sevdiği dağlarda Zilanlarla kucaklaşarak nice Jiyanlara gerçek bir jiyan (yaşam) yolunu açtı.

Jiyanlarımız onurumuzdur. Onu ve tüm şehitlerimizi her zaman kalbimizde, beynimizde ve mücadelemizde yaşatacağız. Anıları mücadelemize önderdir.

Mücadele arkadaşları

Barış havasında savaş fırtınası

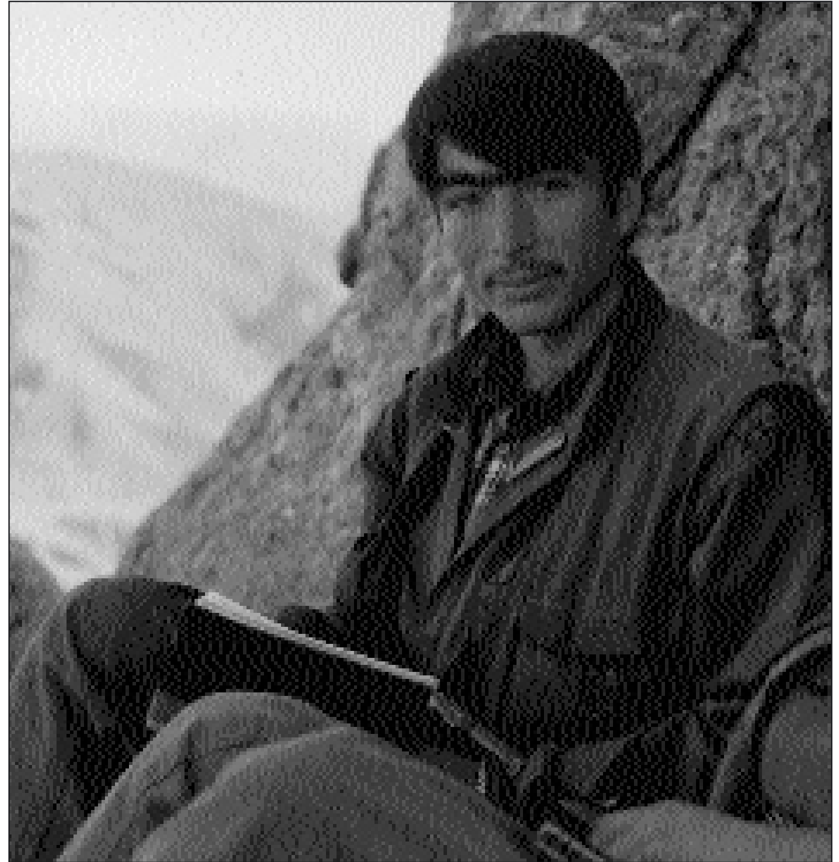
Adı ve soyadı: **Yılmaz ÇELİK**
Kod adı: **Demhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Kurtalan, 1981**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **22 Ağustos 1999, Berêperik-Çatak**

Düşünceli ve hızlı adımlarla akşamın karanlığında dört arkadaş acele acele yürüyorduk. Arasıra hızlı adımlar bizi doyurmuyor olacak ki, habire koşturuyoruz. Ay ışığı, ağaçsız-çıplak zozanları alaca gücüyle aydınlatıyordu. Yan tarafında sivri uçlu Serhêsin tepesi, sanki adı gibi demirden bir yürekle kolluyordu bizleri. Ama, ay ışığında sivri ucu hafiften eğilmiş gibiydi. Yavrusunu kaybetmiş ana misali dertli başını kaldırmıyordu Serhêsin. Belki de karşısındaki asker yüklü Berêperik tepesine bakmak istemiyor, kahırlanıyordu içinden. Yıldızlar ışıl ışıl değildi o gece, ayın ışınlarına darılmış mat rengine bürünmüşlerdi. Yıldızlar bizleri anlayan tabiat anamızın tek bahçesiydi o akşam. Pusuda yatan mermilere karşın inadına gerillaları görüntülendiren ay ışığına onlar da kahırlanmış, hoş bir fanus ışığına bürünmüşlerdi. Ay ışığını, aşık romantikler ve ince ruhlular gibi gerillalar da severdi. Çünkü onlarda romantik ve ince ruhluydu. Savaş, bütün sertliğine rağmen kıramamıştı bu duyguları onlarda. Kim istemezdi bu cennet zozanların gündüz süslü gecelerinde sıcak bir çay yudumlamayı, kim istemezdi ki bu büyüleyici havada sevgi ve özgürlük şarkılarını çılgınca söylemeyi? Kim istemezdiki yaşamın güzelliklerini çılgınca yaşamayı? Ama savaş ortamından uzaklaşmadan düşünülmeli bunlar. Çünkü gerilla o gecelerde imkan bulamadı, imkan olduğunda da kullanamadı. Bağıra-çağıra şarkılar söylemek için en büyüleyici ortamlardan aldı ilhamını ama; hep içinden söyleyebildi şarkılarını. Koşullardı; evet sadece savaş koşullarıydı gündüze, güneşe ve korkunç derecede güzel ışınları yayan aya gerillayı düşman eden tek neden.

Ve biz dört arkadaş halen koşturuyor, ay ışığına öfkelenip, gölge düşen yerlerden geçmeye çalışıyoruz. Çünkü askerler halen stratejik tepelerde duruyordu. Biz öfke yüklü dört arkadaş düşmana inat her on dakikada durup doğayı dinliyor ve *"Demhaaat... Rebeeer..."* diye sesleniyoruz. Acaba yaralı bir halde bizleri mi bekliyorlardı, evet evet umutları sönmezdi onların. Silah arkadaşları gece karanlığından faydalanıp mutlaka bulacaklardı kendilerini. Çünkü Demhat da az kurtarmamıştı düşman pençesinden yaralı yoldaşlarını. Buydu Demhat'ı umutlandıran, yürükten olan yoldaşlığıydı inançları. Ama bu sadece tahminlerimizdi; ya yaralı değil de... Hayır, hayır, değilini hiç düşünmek bile istemiyoruz. Demhat'ın kaybı, bıçak yarası gibi bir iz bırakacaktı yürüklerimizde. Yarımları vardı O'nun, yarımları vardı. O barış savaşçısı olmasına rağmen; barışı bizler gibi tam olarak anlayamamıştı halen. Bir hafta önce komisyon O'na *"Demokratik Cumhuriyet"* hakkında soru sorduğunda; *"heval bildiğiniz gibi ben de halen Savunma'yı okuyamadım, eğer bir gün elimize geçer ve ben de okursam ancak cevabımı verebilirim"* demişti. Evet! Barışın savaşçısı Demhat, barış ve demokrasiyi yaşatmak için ayrıldı aramızdan. Savaş gerçekliğimiz böyleydi maalesef! Omuz omuza savaştığın, aylarca bir parça ekmeği, hatta bir bardak suyu bile bölüştürdüğün yoldaşının, toprağa devrilişini görmek, çaresizce seyretmek ve buna karşı öfkelenmemek, kahrolmamak mümkün değildi. Ki, Önderliğimizin son çağrısı olmasaydı eğer; böyle bir süreci anlamamız belki yıllarımızı alacaktı. İçimizdeki kor ateşi de Önderliğimizden başka kimse söndüremezdi elbet! Acı gerçekliğimiz de buydu zaten. Buydu, barış havası estiğinde, savaş fırtınasına kapılanların ardından çektiğimiz acılar.

Çok kısa olan yol, bu duygu yüklü düşünceler içirisinde oldukça uzun gelmişti bizlere. Dürbünle en son Demhat'ı gördüğümüz yere ulaşıyorduk ve bir elimiz tetikte bir elimiz de kalbimizde oldukça yavaş ilerliyorduk.

Sabah saat 10'da kobralar eşliğinde indirme yapan helikopterlerle başlamıştı çatışma. Dişe diş geçmişti. Çatışmadan sonra gerillanın gece atağa geçeğini bilen TC askerleri; akşama doğru parçalar halinde bulunan gruplarını toplayarak, stratejik tepelerde konumlanmışlardı. Bizler de dürbün keşiflerimize

dayanarak, en son cihazla yaralı olduklarını duyduğumuz arkadaşları almaya gitmiştik. Çünkü gündüz onların olacaktı. Çıplak zozanlarda gündüz hep dezavantajımız olmuştu. Ve bizim, gündüz olmadan mutlak yaralıları kurtarmamız gerekiyordu. Yine de arkadaşlara seslenmeyi de ihmal etmiyorduk bu arada. Nefes alış verişimizden başka bir ses duyulmuyordu o an. Ve sonuçta yoldaşlarımızın cansız bedenleriyle karşılaşmamız çok uzun sürmeyecekti.

Onca kandan sonra barış için demi kan da mı akıtılacaktı yoksa? Taştan değil, etten bir yürükti bizimki! Yoksa yaşadığımız trajediler az mı görüldü bizlere? Nasıl dayanır bu yürek, nasıl dayanır gözler, böyle perdesi indirilmeyen trajedi sahnelerine? Gözlerin yakından gördüğün kilometrelerce uzaktaki kulaklar da duyabilecek miydi? Ve filmin son sahnesinde Demhat, Demokratik Cumhuriyet hakkında komisyona cevap vermeden ayrıldı aramızdan.

Demhat'ın kanı Faraşin'den Masiro suyuna barış çığlıklarıyla karışacaktı...

Anısı mücadelemizde her zaman yaşayacaktır.

Şehit Ahmet Rapo Bölüğü

Ortadoğu'da Hafız ESAD'ın Ortaya Çıkardığı ...

Baştarafı Sayfa 11'de

için sadece içte politik değişiklikler, açılımlar yaparak değil, dışta da buna uygun değişiklikler yaparak birlikte yürütmek doğrultusunda bir strateji izliyordu. Dünya ile ilişkilerini ve İsrail ile süregelen çatışmalarını bir sonuca vardırmada bu yaklaşımlarını sürdürüyordu. Son dönemlerde planlı, çatışmaya düşmeden bu açılımları yapabilecek bir yönetim gücü yaratma çabası içerisinde olunduğu da biliniyordu.

Suriye ve İsrail barış görüşmelerinin ilerlememesi Hafız Esad'ın durumunda tıkanmış deniyordu. Gerçekten de öyleydi; önemli ve bu Suriye'deki yönetim durumuna bağlanmıştı. Değişik politikalar uygulayabilmek ve barış görüşmelerini ilerletebilmek için onu yürütecek bir yönetimin oluşması gerekiyordu. Hafız Esad'ın hastalık durumu böyle bir yönetim gerçeğini zorluyordu. Onun için de hızla yönetim değişikliği yaparak, yeni politikalar uygulayacak bir iç yönetim hazırlayarak, kendi yönetiminin açılımını ve devamını sağlayacak bir yönetim oluşturarak bu yeni politikaları uygulamayı esas alıyordu. Bu noktada Hafız Esad yönetimi bir zorlanmayı yaşadı. '94'te Hafız Esad'ın büyük oğlunun ölümü bu konuda yönetim değişikliğini -kendi mantık sistemi içinde yönetim değişikliğini- ciddi bir biçimde zorladı. Bunu da gören, dikkate alan bir temelde, zayıf düşmüş durumda olan yönetim düzeyini güçlendirmek için zaman kazanmaya çalıştı, yönetimi düzenlemek istedi. Ve diğer oğluna göre bir yönetim oluşturma çabasına girdi. Fakat böyle bir ölümle karşılaşılınca, devlet erkine göre yeniden bir hazırlanma durumuna girildi, -ki bu da öyle kolay olmadı. Ancak ne Hafız Esad'ın sağlık durumu ve ne de bölgedeki siyasi durum bunu kaldıramayınca, daha fazla zaman kaybetmenin doğru olmadığı düşünülerek, bu yıl içerisinde hızla yeni yönetim düzenlemesinin yapılması planlandı.

İç durumu tamamen bilemiyoruz. Ancak parti kongresi olamadı. Yerine yönetim olması için hazırlanılan oğlu değişik yönetim erklerinde görev alamadan bu ölüm gerçekleşti ve bu değişiklikler şimdi yapılıyor. Mevcut yönetimin bunları yapabilecek kadar sağlam olduğu gözüküyor. Fakat bu değişebilir ve gerçekleşmeyebilir de. Henüz oturmuş, şekillenmiş, yeterince hazırlanmış bir yeni yönetim durumu yok. İlkede ise önemli bir ekonomik ve sosyal gelişme yaşanmış, değişik kesimler oluşmuş, çıkar grupları veya ekonomik, sosyal gruplar ortaya çıkmış durumda. Bunların hepsini denetleyecek, yönlendirecek bir yönetim olmak tabii ki eskisi kadar kolay değil.

Yeni yönetim çatışmasız dönüşüm sağlayabilir mi?

Değişim açısından şu söylenebilir: Bu yönetim hem dünya, hem bölge çapında etkilenme altında. İçten de öyle bir durumu yaşıyor. Güçlü değil. Farklı çatışmalar da gündeme gelebilir. Zayıf bir ihtimal de olsa, kargaşa, çatışma ve çelişkilerin keskinleşmesi dönemi gibi bir dönem yaşanabilir. Fakat sistemin kendi kuruluş mantığı, yönetimin kendini hazırlama durumu, böyle bir şeye düşmeden, Hafız Esad'ın kurul önderliğinde yeni bir yönetimin şekillenmesini içeriyor. Onu esas alıyor. Pratikte hangisinin gerçekleşeceğini önümüzdeki süreç gösterecektir. Şimdiden o noktada kesin bir şey söylemek zor. Fakat şunları söylemek kuşkusuz mümkün ve gerekli: Zaten Hafız Esad'ın başlattığı bir değişim ve açılım süreci vardı. Fakat bunu çok ağır ve denetimli yürütüyordu. Ancak bu ölüm olayı, süreci hızlandıracaktı. Bunu hem Suriye'nin içinde ve hem de bölgesel düzeyde hızlandıracaktı. Denetim bakımından bu yeni yönetim, Hafız Esad yönetimi kadar bile çatışmasız denetim sürdüremez. Kesinlikle o güce sahip değil. O açıdan yeni açılımlar biraz da dalgalı gelişebilir. Yani içten ve dıştan birçok gücün etkilemesi olacaktır. Çeşitli biçimlerde bir siyasal mücadele yaşanacak ve Suriye'nin iç siyaseti bu süreçte hızlanacaktır. Suriye'de şimdiye kadar olduğundan daha fazla iç siyaset yapma gündeme gelecektir. Rejim de kendisini bu siyaset durumuna göre yapılandıracak ve açılım sağlatacaktır. Bu otoriter yönetim, otoriter cumhuriyet diyebileceğimiz yönetim düzeyi açılım ve değişime uğrayacaktır. Hangi yönde ilerleyeceğini içte siyasal güçlerin mücadelesi ile dış etkilemeler belirleyecektir.

Türkiye böyle bir sürece girdi. Oligarşik yön ile demokratik yön büyük bir çarpışmayı yaşadı. 1950'den 2000'e kadar elli yıllık bir çatışma yaşandı Türkiye'de. Cumhuriyeti demokratikleştirmek isteyen güçler ile oligarşikleştirmek isteyen güçler arasında çatışma oldu. Suriye'de de benzer bir çatışma olur mu diye çelişkiler var. Açılımın önünde böylesine ikili yön bulunmakta. Açılımlar oligarşik bir yapılanmaya doğru mu, yoksa demokratik cumhuriyet yönünde mi olacak? Cumhuriyeti daha da demokratikleştirme, demokratik bir cumhuriyete gitme yönünde güçleri var. Zaten bu cephe içerisinde ilerici güçler ve değişik partiler de bulunmakta.

Bir de Kürt ulusal demokratik hareketi var. Parti Önderliği, *"Ulusal demokratik parti önemli bir rol oynayabilir"* diyordu. Resmen çok örgütlü olmasa da, fiilen partimizin genel olarak Kürdistan'da geliştirdiği ulusal demokratik hareketin bir parçası Suriye'de de bulunmaktadır. Orada da Kürt ulusal demokratik hareketi var ve bu, demokratik açılım için önemli bir kuvvet. Şimdiye kadar bu mücadele Suriye'de önemli bir rol oynadı. Bundan sonra da benzer rolünü daha da geliştirerek farklı yöntemlerle oynayabilir.

Buna karşı Suriye içerisinde oligarşik yapılanmayı arzulayan çok değişik egemen kesimler var. Ve bunlar zaman zaman rejim ile bir çatışmaya bile giriyorlar. Bu yönetim altında önemli bir burjuva gelişme de yaşandı. Tabii bunlar kendilerini daha da büyütmek, hakim hale getirmek, ülkenin yönetimi üzerinde söz sahibi olmak için çaba harcayacak ve daha ileriye götürmek isteyeceklerdir. Hem farklı sosyal kesim olarak ve hem de toplumsal güçler olarak böyle bir gelişme var. Ve yine bazı iç etnik durumlar da söz konusu. Daha çok dıştan dayatılan zorlamalar var. Örneğin ABD, Suriye ile çok yakından ilgileniyor. Tüm gücünü, desteğini Suriye'deki cumhuriyetin oligarşik yapılanmasını yaratmak için harcadı ve harcayacaktır da.

Suriye'de de böyle bir çatışma yaşanabilir mi?

Bu çelişki var. Açılımın önünde böylesine ikili bir yön bulunmaktadır. Yani cumhuriyet oligarşik bir yapılanmaya doğru mu gidecek, yoksa demokratik cumhuriyet biçiminde mi olacak şeklinde ikili bir yön bulunmaktadır. Cumhuriyeti daha da demokratikleştirme ve demokratik bir cumhuriyete evrimleşme yönünde güçleri var. İlerici güçler, değişik partiler bulunmakta ve bunlar ilerici bir cephe içerisinde de yer almaktadırlar. Bu açıdan demokratik cumhuriyete geçişte zorlanacaklarını sanmıyoruz.

Suriye, içte böylesi bir mücadeleyi yaşayacaktır. Hangi yöntemlerle yaşar, ne kadar gelişir, belli değil; ancak böyle bir politik gelişmenin yaşanacağı kesin. İç politika hızlanacaktır. Çeşitli güçlerin politik etkinlik kurma fırsatları oluşacaktır.

Böyle bir süreçte Kürt ulusal demokratik hareketi açısından politika yapma, sonuç alma imkanları daha da artmış bulunuyor. Kürt ulusal demokratik hareketi, Hafız Esad yönetiminden gereken desteği resmen olmasa da fiilen gördü. Ve çatışma durumu zaten yaşanmadı. Şimdi yeni yönetimin şekillenmesinde daha çok rol oynayabilir. Ortaya çıkan siyaset yapma imkanını Kürt ulusal demokratik hareketi daha rahat kullanabilir. Çünkü iktidarı ele geçirmek, yönetim olmak isteyen güçler ittifak kurmak isteyeceklerdir. Bu doğal bir durumdur. Hafız Esad, en üstte ve ileri düzeyde yönetimi elinde tutsa da, yine de genel bir ittifakı vardı. Bu ittifak durumu şimdi çok daha ileri bir düzeye varabilir. İlerici, demokratik güçlerin daha fazla etkili olabilmesi açısından da Kürt halkı önemli bir dinamiktir ve bu ittifak içerisinde yerini alabilir. Özellikle Hafız Esad çizgisini demokratik cumhuriyet açılımı doğrultusunda ilerletmek isteyen güçler, başka kesimlerle birlikte, özellikle Kürt halk dinamiğine de dayanma ihtiyacı duyacaklardır. Bu çerçevede de Suriye genelinde demokratik açılımda Kürt ulusal hareketi ve Kürt halkı önemli rol oynayacak ve büyük bir işlev görecektir. Bunun önü şimdi çok daha fazla açılmıştır. Bu da tabii kendi demokratik gelişimi bakımından, ulusal, kültürel haklarını daha fazla elde etme, yaşamını daha çok örgütleme gibi birçok gelişmeyi yaşama fırsatı ve imkanı veriyor. Yürütülecek politik mücadele içerisinde yer edinme, rol oynama fırsatı tanıyor. Bunları görerek ve bu durumu böyle değerlendirerek sürece yaklaşmak gerekir.

Ulusal demokratik hareket için açılan bu yeni dönemin önemli bir gelişme dönemi olduğunu görüp, ona göre bir politika yürütmek ve çaba içerisinde olmak lazım; ancak sekter zorlayıcı yaklaşımlara düşmemek gerekir. Gericiliğin etkisine girecek yönlerin önünü tümden tıkatmak ve demokratik yapılanmalarla ilişki, ittifak içinde olmak, buna bağlı olarak ulusal sorunu çözüme götürmek lazım. Doğru tutum budur. Zaten böyle bir çözüm sürecini bütün alanlarda, parçalarda partimiz de geliştirmek istiyor. Bu, yeni stratejik düzenlenişine uygun bu durum. Bu, Suriye sahasında da bu çerçevede hayata geçirilebilir. Objektif durumu doğru değerlendirerek, tek yanlılığa ve aceleciliğe düşmeden, ama gaflet içerisinde de kalmadan mevcut durumu kapsamlı değerlendirip, sağlam bir ideolojik-politik çizgi yaklaşımı temelinde ülke ve halk gerçeklerini de görüp onun gerektirdiği politikaları esas alarak bu süreci ilerletmeye çalışmak gerekir. Bunu içeren bir yaklaşımı, programı, örgütlenmeyi ve pratik çalışmayı Suriye'deki Kürt toplumu içerisinde yürütmek ve halkın birliğini mutlaka sağlamak lazım. Böyle olursa o alanda kesinlikle daha ileri sonuçlar ortaya çıkacak, başarılı adımlar atılacaktır. Bu da genel Kürt sorununun çözümü açısından ister Güney'de, ister Kuzey'de olsun önemli rol oynayacaktır. Bütün bu alanlarda Kürt sorununun çözümünü zorlayacaktır. Böyle bir gelişme sürecine girilmiştir. Bu olay bizim açımızdan da böyle bir anlam ifade ediyor. Bunu doğru değerlendirmek, başarıya götürmek, izleyeceğimiz doğru politikalara ve yapacağımız etkili çalışmalara bağlı oluyor. Bunları yaptığımız ölçüde yeni stratejimizin önemli bir uygulama sahası bulacağı ve dolayısıyla genelde başarıyla uygulanması için o sahadan önemli bir güç alacağı kesindir. Önümüzdeki görev ve yapmamız gereken budur. Parti Önderliği, *"Hafız Esad yönetiminin yarattığı birikimleri, bölgede barış ve demokrasi yönünde değerlendirmek gerekir"* diyordu. Bu, 20. yüzyılda sorun olarak var olan ve bir türlü çözümlenmeyen sorunların çözümünü getirir. Kürt sorununun çözümü açısından da, Arap-İsrail sorununun çözümü açısından da, Arap ulusal sorununun çözümü açısından da önemli adımların gelişmesine, bu çerçevede bölgenin demokratikleşmesine, bölge halklarının demokratik birliğinin ve kardeşliğinin yaratılmasına götürür bizi. Mevcut durum buna hizmet ediyor.

Hafız Esad yönetimi, Kürtlerin hiç de sahibi olmadığı dostluğu gösterdi. Böyle bir politik duruşu olmasaydı, tabii ki iç dinamikleri etkili bir biçimde hayata geçirmek bu denli kolay olmayabilirdi. Kesinlikle olmazdı da. O açıdan partimizin gelişimi açısından da bu yönetimin oynadığı objektif rolü iyi değerlendirmek, iyi görmek, yerli yerince oturtmak gerekir.

PKK Başkanlık Konseyi'nin Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'a başsağlığı mesajı

Modern Suriye'nin kurucusu, Arap halkının ulusal önderi, Kürt halkının değerli dostu, bölge ve dünyanın seçkin politikacısı Başkan Hafız El Esad'ın böyle kritik bir süreçte ölümünden duyduğumuz büyük üzüntüyle başta Suriye Arap Cumhuriyeti yöneticileri, ailesi ve Suriye'nin Arap ve Kürt halkları olmak üzere bütün Arap alemine ve bölge halklarına Genel Başkan Abdullah Öcalan yoldaş ve partimiz adına başsağlığı diliyor, ailesinin ve Arap halkının acılarını paylaşıyoruz.

Arap ulusal kişiliğinin sembolü merhum Başkan Esad, başta Filistin ulusal kurtuluş mücadelesi olmak üzere, ulusal kurtuluş mücadelesi veren halkların büyük dostu ve destekçisi olmuştur. Suriye'nin varlığı ve bu desteği olmadan Filistin mücadelesi bugünkü aşamaya ulaşamazdı. Kürt halkının mücadelesine gösterdiği dostluk ise herkes tarafından bilinmektedir.

Başkan Esad'ın Ortadoğu halklarının kişiliğini ve kimliğini korumada önemli rolü olmuştur. Bu yönüyle tüm Ortadoğu halkları da kendisini hayırla anacaktır.

Bu güçlü liderin boşluğu her zaman hissedilecektir. Ancak Onun kişiliği, bu boşluğu bundan sonra da doldurmaya devam edecek, Ortadoğu'da onurlu bir barış ve hakkaniyete dayalı bir düzenin kurulmasında bir doğrultu olarak rolünü oynayacaktır.

Suriye'deki halkların Onun bıraktığı boşluğu kısa sürede dolduracağına ve Onun yaşamında esas aldığı ilkeleri daha da geliştirerek örnek ve gelişmiş bir demokratik cumhuriyete taşıyacaklarına inanıyoruz.

Ruhu şad olsun!

11 Haziran 2000
PKK Başkanlık Konseyi

Sanat ve İdeoloji

Baştarafı Sayfa 22'de

davranış aynı zamanda ahlaki bir muhteva içerir. Bir sanatçı ahlaki olmak zorundadır. Ahlaksız insanlar gerçek manada sanat yapamayacak kadar yozlaşmış insanlardır. Sanatçı, sahip olduğu sanatçı kimliğiyle gerçekleri yansıtmak durumundadır. Gerçek sanatçı bunu bir görev olarak belirler ve gereklerini yapar.

Balzac siyasetten aristokrat sınıfını temsil etmesine rağmen, sanatçı kimliği onu eserlerinde toplumsal gerçekliği dosdoğru ve tam olarak görmeye, olduğu gibi yansıtmaya götürmüştür. Engels, "onun büyük eseri iyi toplumun kaçınılmaz çöküşü üstüne sürekli bir ağıttır, onun bütün sempatisi çökmeye mahkum olan sınıftan yanadır. Ama buna rağmen, en derinden yakınlık duyduğu o adamlarla kadınları, yani soyluları hareket ettirmeye başlayınca yergisi en acı yergi, alayı en acı alay olur" diyor. Yine dünyaya mal olmuş büyük Rus sanat adamı Tolstoy eserlerinde sadece Rus halkının, Rus devriminin iyi, güzel yanlarını yansıtmakla yetinmedi, aynı zamanda yetersizliklerini, zaaflarını da çarpıcı bir biçimde ortaya koydu. Lenin, "Tolstoy... eserlerinde... bütün birinci Rus devriminin tarihi özgül yanlarını, güçlüklülüğünü ve zayıflığını hayret verici bir kesinlikle anlattı" diyor.

Ancak bunun yanısıra bir sanatçı aynı zamanda insanılığa, mensubu olduğu sınıf ve halka karşı da sorumludur. Sanatçılık tarihi güncel sorumlulukları unutmadan özgürce üretme ve yaratma erdemliliğidir. Bu nedenle sanatçının "tezli ve taraflı" olması da hem kaçınılmaz, hem de gereklidir. Buna göre sanatçı yarattığı eserlerinde ya bir şeyi ileri sürer, savunur; ya karşıdır ve olumlu yanları dışında inkar eder. zaten "sanat gerçeklik karşısındaki insan tavrını yansıtmak" değil midir? O halde bir sanatçı tereddütsüzce ilerici, haklı sınıfı, halkı, toplumu savunur, olumsuz yanlarını belirtmekle birlikte iyi, güzel ve doğru yanlarını da en etkileyici bir biçimde ortaya koyar, geliştirdiği tezlerle ilerlemesine ve gelişmesine katkıda bulunur.

Tragedya'nın babası Aiskhlos, Komedya'nın babası Aristophanes, Dantes, Cervantes, Alman oyun yazarı Schiller'in "Hile ve Sevgi"si, büyük Rus ve Norveç sanatçılarının eserleri "Tezli ve Taraflı" eserlerdir. Bir tarafın haklılığını, ilericiliğini savunurlar.

Pek tabii ki, bu en doğru ve olması gereken bir tutumdur. Ancak taraflı olunurken, öne sürülen tezin kaba bir şekilde işlenmemesi bir de o kadar önemlidir. İleri sürülen tezin haklılığını, bizzat eserde işlenen olayların kendisinden çıkmalıdır. Engels'in de dediği gibi, "yazar çizdiği toplumsal çatışmaların geleceğe ait tarihsel çözümünü okuyucunun önüne koymamalıdır." Sanatçının geleceğe ait çözümü eserin genel akışı içinde okuyucunun kafasında kendiliğinden belirmelidir.

Demek ki, sanat ve ideoloji ilişkisini kurarken, sanatın yaratıcılık, özgürlük ve sınırsızlık özellikleriyle demokratik muhtevasını kurumak son derece önemlidir.

Sanat mutlaka bir sınıf bakışına, bir sınıf bilinç ve perspektifine sahip olmalıdır. Ama bu asla sanatın estetiğini, etkileme gücünü öldürmemelidir. Tersine, onu daha bir zenginleştirmeli ve daha da güçlendirmelidir. Sanat, bir yanadan ideolojiyle olan bağlarını korurken, diğer yandan kendisini daraltan sınırları aşıp özgür ve bağımsız üretme güç ve yeteneğini gösterebilmelidir.

Sanatı ideolojinin çeşitli kalıpları arasına sıkıştırmak, onu sınırlandırmak ve daraltmak olduğu gibi, sanatı ideolojiden kopuk ele almak da onu yozlaştırmaktır.

O zaman temel denklem; ne kısır, ne de yoz sanat; esas olan devrimci ve sonsuza akan estetik sanattır.

Henüz kendini yeniden şekillendirme oluşturma sürecinde olan Kürt sanatının tüm bunları gözeterekten, mevcut sloganist tavrı aşarak, Apocu sanata yaraşır bir yaratıma yönelmesi vazgeçilmezdir. İstenilidğinden daha fazla malzeme, Kürt savaşında ortaya çıkmıştır. Mühim olan bunun estetiksel tarzda işlenebilmesidir. Parti Önderliği'nin İmralı'dan hepimize, tüm duyumsama gücü olanlara yaptığı çağrı budur. Ve amara bunun için, değerlendirilebilirse, iyi bir fırsattır.

Zilan Yoldaş

Ulusal Demokratik Devrimimizin

Zafer Tacıdır

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Mustafa KARASU Yoldaşın Zilan Yoldaşın Şehadetinin Yıldönümünde Yaptığı Değerlendirme

Zilan yoldaş, 1996 yılının 30 Haziran'ında yaptığı eylemle ulusal kurtuluş mücadelemizde yeni bir dönem başlatmıştır.

Zilan yoldaşın eylemi, ulusal demokratik mücadelemizin ortaya çıkardığı birikim ve değerlerin bir sonucudur.

Zilan yoldaş, yirmi yıl süren ulusal kurtuluş savaşımızın ideolojik, siyasi ve kültürel alanda yarattığı birikimle, partimizin ve halkımızın fedai gerçekliğine ulaşmasının çarpıcı bir dönüm noktası olmuştur.

30 Haziran ile birlikte mücadelemiz çok boyutlu yeni ölçüler kazandı.

30 Haziran eylemi mücadelemizin yarattığı birikimlerin zirveleştiği bir tarihtir. 14 Temmuz direniş ruhunun yeni bir sıçramayla Zilan ruhu haline gelmesidir. Bu açıdan 30 Haziran eyleminin ulusal, toplumsal, siyasal ve kültürel açıdan kapsamlı olarak değerlendirilmesi gerekir.

Bu eylem, yalnız askeri bir eylem, fedai bir eylem değil, bir ulusal eylem, bir ideolojik eylem, bir siyasal eylem, bir kültür eylemidir.

"Kürt halkının yeni ruhu, Zilan ruhudur" dersek gerçeği ifade etmiş oluruz. Zilan ile birlikte fedakarlık çıtası daha da yükselmiştir. Özellikle bir kadın yoldaş tarafından gerçekleştirilmesi, bu eylemin ulusal, sosyal ve kültürel boyutunu daha da anlamlı hale getirmiştir. Artık bu eylemle birlikte hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktır. Nitekim Başkan Apo'nun *"Zilan yoldaş benim komutanımdır"* demesi gerçeği bunu ifade etmektedir. Zaten Apocu felsefenin ve mücadelenin en temel özelliği, kendisini bile aşan değerleri yaratmadır. Başkan Apo'nun tarzı, üslubu ve mücadelesi, en başta da kendisini aşma mücadelesidir. Başkan Apo, tarzı ile, temposu ile tek rakip olarak kendisini görmüş, kendisini aşmayı hedef alan bir önderlik gerçeğini, bir mücadele gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Bununla hem partinin, hem halkın, hem de tüm militanların birinci hedefinin kendilerini aşmak olduğunu vurgulayarak, sürekli kendisi ile yarışan bir mücadele gerçekliği ortaya çıkarması sözkonusudur. Eğer PKK otuz yıllık mücadelesiyle değerlere yeni değerler katmış ve her türlü saldırıya rağmen bu mücadeleyi ilerletmişse, bunun altında yatan temel gerçek, her an kendisini aşan, kendisinin önüne geçen bir mücadele temposunu ve tarzını, mücadele felsefesi olarak benimsemesidir.

Zilan yoldaş gerçeği, bu Apocu yaşam ve mücadele felsefesinin somut bir ifadesi olmuştur. Hücrelerine kadar kendini parçalayan bir eylem gerçekleştirmesiyle, tıpkı atomun parçalanarak çok güçlü bir enerji ortaya çıkarması gibi kendi bedeninde ulusal kurtuluş mücadelemizin tüm enerjisini ortaya çıkarmıştır. Bunu böyle değerlendirmek, böyle anlamak zorunludur. Bunu bir kişinin eylemi veya fedailiği olarak görmek, bu eylemden gerçek sonuçları çıkarmamak olur.

Zilan yoldaş, mücadelemizin tüm boyutlarıyla nitel bir sıçrama yapması olmaktadır. Bu, ulusal düzeyde siyasal, sosyal ve kültürel bir sıçramadır. Bu sıçramanın somut ifadesi ise, fedai halk gerçeğine ulaşılması oluyor. Bu, daha sonra militanların ve halkın fedai eylemliliklerinde açıkça görüldü. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; böyle bir halk gerçeği dünyada ilk defa yakalanmış bulunuyor. Böyle bir militan gerçeği ilk defa ortaya çıkıyor.

Halkların mücadelesinde ve devrimlerde her zaman fedailik gerçeği yaşanmıştır. Ancak bunun tüm halkı, tüm bir örgütü kapsaması yalnızca PKK'de gerçekleşmiştir. Tarihte Hasan Sabbah'ın fedailerinden, Yunan iç savaşında direnen militanlardan, Vietnam'da ve Ortadoğu halk gerçekliğinde ve dünyanın birçok halkında fedai tarz görülmüştür. Ancak bunlar sınırlı bir kesimi kapsamıştır. PKK gerçeğinde ise Zilan yoldaşla birlikte bunun sınırlı bir kesimi değil, tüm militanları ve halkı içine alarak genelleşmesi sözkonusudur.

Başkan Apo kendi şahsında insanlığın tüm moral değerlerini birleştirerek, kendisini bir birey olmaktan çıkarmış, tüm insanlık değerlerinin bir bileşkesi haline getirmiştir. İnsanlığın tarih boyunca yürüttüğü mücadelenin, birikimlerinin, güzel değerlerinin bir bireyde somutlaşması ve bunun örgütlü güce ve bir halka yansıtılması doğal olarak çok farklı sonuçları ortaya çıkarmıştır. Bu yönüyle Zilan, bütün güzelliklerin sembolü olan bir kişilik olarak tarihe damgasını vurmuş, bunun için de Başkan Apo tarafından *"Özgürlük Tanrıçası"* olarak tanımlanmıştır. Bu tanım, güzel değerleri temsil eden tüm insanların birleşerek bir birey haline gelmesini içermektedir.

Zilan yoldaş özgürlük için, demokrasi için, insanlık için mücadele verip şehit düşen, yaşamlarını yitiren tüm bireylerin umutlarını, özlemlerini, fedakarlıklarını kendi şahsında birleştirerek bu eylemi gerçekleştirip, tarih boyunca verilen mücadelelerin boşa gitmediğini ortaya koymuş ve kendisini geçmişte verilen mücadelelerin köprüsü yaparak geleceğe taşırmıştır.

Zilan yoldaş özgürlük için, demokrasi için, insanlık için mücadele verip şehit düşen, yaşamlarını yitiren tüm bireylerin umutlarını, özlemlerini, fedakarlıklarını kendi şahsında birleştirerek bu eylemi gerçekleştirip, tarih boyunca verilen mücadelelerin boşa gitmediğini ortaya koymuş ve kendisini geçmişte verilen mücadelelerin köprüsü yaparak geleceğe taşırmıştır.

Zilan yoldaşın kişiliği ve eylemi yalnız Kürt halkının mücadele birikiminin değil, insanlık değerlerinin nitelik sıçraması düzeyinde bir tarihsel dönemece tekabül etmektedir. Bu açıdan yalnız Kürt halkının ve PKK'nin eylemi değil, tüm insanlığın eylemidir.

Zilan yoldaş bir Spartaküs'tür. Zilan yoldaş bir Roza Lüksemburg'tur. Zilan yoldaş kendi ulusu için mücadele veren Jan Darc'tır. Zilan yoldaş Vietnam'da, Küba'da, Ekim Devrimi'nde şehit düşen militandır. Zilan yoldaş Kemal'dir, Hayri'dir. Zilan yoldaş tüm Kürdistan ve dünya devrim şehitleridir. Dolayısıyla Zilan yoldaşı anmak, onu anlamak, onu yaşamak, onunla bütünleşmek tüm insanlık değerleri ile bütünleşmektir.

Tüm bu değerleri kendi şahsında somutlaştırarak eylemini bir insanlık manifestosu gibi önümüze koyan yoldaşımızı şehadet yıldönümünde bir daha saygıyla anıyor; onu geleceğe taşıyacağımızı, yalnız PKK'yi, Kürt halkını değil, tüm dünyayı Zilan ruhuyla donatma mücadelesi içinde olacağımızı belirtiyor ve bu yoldaşın şahsında şehitlerimize verdiğimiz sözü yineliyoruz.

Zilan yoldaş aynı zamanda insanın yüceltilmesi olmaktadır. Bir bireyin, istediğinde tüm insanlık değerlerini ve mücadeleyi kendisinde somutlaştıracağının kanıtıdır. Tek bir bireyin özgürlük ordusu haline gelebileceği gerçeğini bir örnek olarak önümüze koymuştur.

Başkan Apo, *"En büyük teknik insandır. Bir insan isterse her türlü güzelliği, başarıyı elde edebilir"* derken Zilan şahsında ortaya çıkan kişiliği anlatmak istemiştir. Başkan Apo, bunun olabileceğini göstermek için kendi yaşamını bir deney olarak bugüne kadar tüm insanlığın önüne koymuştur.

Zilan yoldaş yüz yıl sonrasının kazanılmış zaferidir

Eğer Başkan Apo'nun yaşamı incelenirse, bir insanın kendisini nasıl örgütleyebileceği, nasıl güce dönüştürebileceği, bir insanın tüm güzellikleri, yetenekleri, gücü ve değerleri kendisinde nasıl birleştireceği görülür. Başkanın yaşamı Zilan yoldaşı anlatır. Zilan yoldaşı anlarken Başkanı görürüz. Bu yönüyle Başkan Apo Zilan'dır, Zilan Başkan Apo'dur.

Zilanlaşmak, bir bireyin kendisinde her türlü güzel ölçü ve değeri somutlaştırmasıdır. Böyle kapsayıcı ve derin kişiliği hedeflemektir. Bu nedenle Başkan Apo'yu ve Zilan'ı, insanlığın anlaşılmasının ve yarattığı değerlerinin gücünün görülmesinin deneyi olarak değerlendirmek yanlış olmayacaktır. Nitekim Başkan Apo, *"Ben kendimi insanlığın değerlendirebileceği bir deney haline getirdim"* diyerek bu gerçeği ifade etmektedir. Başkan Apo'nun bu söylemi, kendisini bir birey olarak görmesi ve kendisi ile ilgili bir durumu ifade etmesi değil, insanlığın değerlerinin yarattığı bir kişi olarak görmesi nedeniyledir. Başkan Apo'nun, *"Ben bir bileşkeyim"* demesi bu gerçeğin veciz ifadesi olmaktadır.

Zilan yoldaş Başkan Apo tarafından komutan kabul edildiğine göre, Zilan kişiliği yalnız bugün gerçekleşmiş olanı değil, gelecekte gerçekleşecek olanı da ifade etmesi açısından büyük bir değere sahiptir. Bu yönüyle Zilan'a geleceğin kişiliği, geleceğin insanı, geleceğin özgürlük tanrıçası demek doğru olacaktır.

Zilan şahsında yüzyıllar sonrasının özgürlük gerçeğini görmekteyiz. Zilan yoldaş eylemiyle büyük bir zafer kazanmışsa, bu, yüzyıl sonrasının kazanılmış zaferidir. Bu nedenle geleceğe daha güvenle bakıyoruz, geleceğin daha şimdiden kazanıldığını söyleyebiliyoruz.

Zilan yoldaş moral ve büyük bir umutla hazırlanarak eyleme gitmiştir. Tarihi bir eylem yapmanın heyecan ve coşkusuyla bu eylemi gerçekleştirmiştir. Çünkü O, bugün biz yaşayanların görmediği, göremeyeceği yüzyıllar sonrasının yaşamına ulaşmak, yüzyıllar sonrasının özgürlük ruhunu yaşamak için bu eylemi gerçekleştirmiştir. Zilan yoldaş bu eylemi gerçekleştirdiği an, kendisini gelecek yüzyıllara taşımış ve o an'da yaşamıştır. Eylem anındaki saniyelerde yüzyılların özgürlük türküsünü içecek kadar özgürlüğü yaşamış, binlerce yıl yaşayan insan kadar yaşama doymuş, yaşamı sevmiş ve bunun moral ve huzuru ile eylemi gerçekleştirmiştir. Böylelikle kendi duygusunu, moralini, heyecanını ve coşkusunu tüm insanların ve militanların hedefi haline getirmiştir. Bunun sonucu partimiz ve halkımız özgürlük yüzyıllarını böyle yaşamak için Zilanlaşmaya çalışmıştır. Yoldaşlarımızın ve halkımızın daha sonra gerçekleştirdiği fedai eylemliliklerinin tüm insanlığı şaşırtacak düzeyde olması bu nedenle anlaşılırdır. Moskova'da komployu protesto ve Başkan Apo'ya bağlılık için bedenlerini ateşe vererek meşale yapan iki yoldaşın eylem görüntü kasetleri bu gerçeğin en somut ifadesi hepimizin yüreğine ve beynine nakşedilmiştir.

Zilan yoldaşla birlikte, özgürlük militanları için ölüm yenilgiye uğratılmıştır. İnsanlık tarihi, ölümü yenilgiye uğratma mücadelesi vererek bugünlere gelmiş ve Zilan da bu mücadeleyi zaferle taçlandırarak ölümü insanlık için önemsiz bir olay haline getirmiştir. Belki de insanlığın en temel mücadelesi ölümü yenmekti. İnsanlık birçok efsanede, destanda ölümsüzlük ilacını bulmak için büyük bir çaba sarf etmiştir. Her zaman böyle bir özlemi kendisinde yaşatmıştır. Zilan'la birlikte ideolojik olarak, yaşam felsefesi olarak bu tam başarılmış oldu. Zilan'la birlikte ölümsüzlük ilacı bulunmuş, ölümsüzlüğün ruhu bulunmuş, ölümsüzlüğün reçetesi gerçek hale gelmiştir. Zilan yoldaşın şehadetinin, eyleminin, kişiliğinin böyle bir değeri vardır. Anlaşılıyor ki, ölümsüzlük ilacını aramak insanlık için bir hayal değil, gerçeğe ulaşma istemenin ifadesi olmaktadır. Zilan yoldaşın yaptığı, bunu efsanelerden, destanlardan, masallardan çıkarıp, insanın gerçek yaşamda yaşadığı bir olay haline getirmektir.

Başkan Apo *"Demokrasi ve özgürlük zafer kazanmıştır"* derken, *"21. yüzyıl özgürlük ve demokrasi yüzyılı olacaktır"* belirlemesini yaparken, insanlığın Zilan'da somutlaşmış bu

Devamı Sayfa 20'de